পূৰ্বোত্তৰ হিমালয়

এটি নৃবৈজ্ঞানিক অৱলোকন

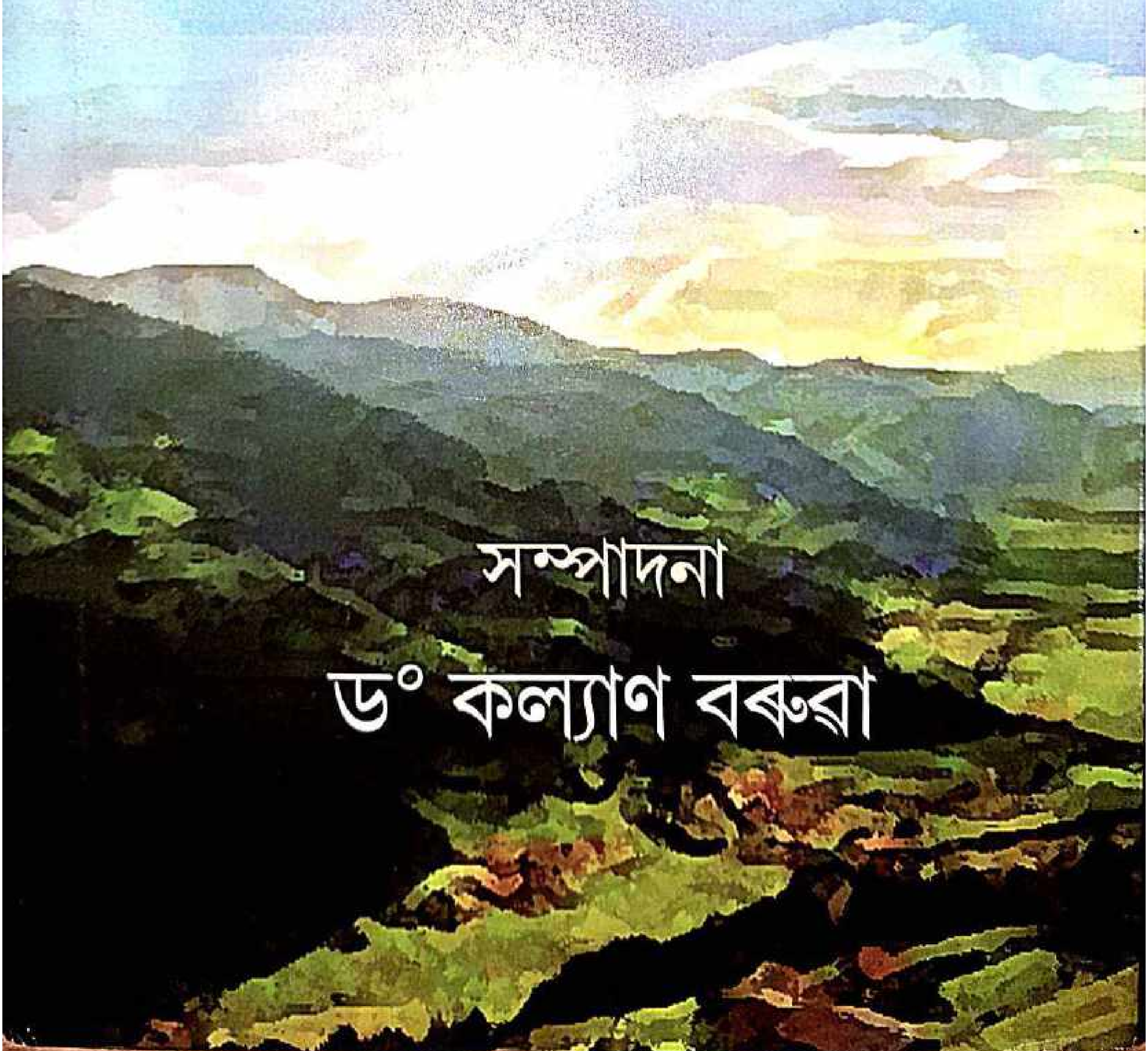

সম্পাদনা

ড° কল্যাণ বৰুৱা

PURBUTTAR HIMALAYA : ETI NRIBOIGYANIK ABOLUKON
a collection of essays in Assamese on varied socio-cultural issues from the North-East India, edited by **Dr. Kalyan Baruah.**
Published by
purbanchal prakash
H. No.- 2, Seujee Path, Dr. B. N. Saikia Road, Wireless, Dispur, Guwahati - 781006.
₹. 590.00 only

সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টা ঃ ড° ইৰশ্বাদ আলি
ড° বিৰিঞ্চি কুমাৰ মেধি
ড° আবু নাছাৰ ছাঈদ আহমদ
শ্ৰী আশিষ ৰাচ্ছানি, আই.এ.এচ
সভাপতি ঃ ড° বাপুকণ চৌধুৰী
সম্পাদক ঃ ড° কল্যাণ বৰুৱা
সম্পাদনা সহযোগী ঃ ড° উপলা বৰুৱা
ড° তিলোত্তমা বৰুৱা
ড° মৃণাল মেধি
ড° মোৰানা ভাগৱতী

প্ৰবন্ধকাৰ সকলে প্ৰদান কৰা মন্তব্য সমূহ তেওঁলোকৰ নিজা, তাৰ বাবে সম্পাদক, সম্পাদনা সমিতি অথবা গ্ৰন্থৰ প্ৰকাশক দায়বদ্ধ নহয়।
— সম্পাদক

॥ প্ৰকাশক ঃ পূৰ্বাঞ্চল প্ৰকাশ, ঘৰ নং-২, সেউজী পথ, ৱায়াৰলেছ, গুৱাহাটী-৭৮১০০৬ ॥
॥ মুদ্ৰণ ঃ ভৱানী অফ্‌ছেট এণ্ড ইমেইজিং প্ৰাঃ লিঃ, গুৱাহাটী-৭৮১০০৭ ॥
॥ প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ ২০২২ ॥
॥ অলংকৰণ ঃ মাধৱ বৰদলৈ ॥
॥ বেটুপাতৰ শিল্পী ঃ মনজিৎ ৰাজখোৱা ॥
॥ © সম্পাদকৰদ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত ॥
ISBN : 978-93-91878-09-2
॥ মূল্য ঃ ৫৯০.০০ টকা ॥

১৫। অসমীয়া সমাজ সংৰচনা, নৃগোষ্ঠীয় পৰিচয় আৰু প্ৰতীক চিহ্ন — ড° উপলা বৰুৱা — ২২৩
১৬। অসমৰ মৃৎশিল্প — ড° বন্দিতা মেধি — ২৩৫
১৭। লোক সংস্কৃতি অধ্যয়নত সাধুকথা — ড° মৃণাল মেধি — ২৪২
১৮। পৰম্পৰাগত জ্ঞান আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদ ব্যৱস্থাপনা ঃ ভাৰতৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ পাহাৰীয়া জনজীৱনত এভুমুকি — ড° জোনালী দেৱী — ২৫৯
১৯। নক্টেসকলৰ লোক-ধৰ্ম ঃ এটি চমু অৱলোকন — ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন — ২৭৫
২০। অসমৰ জনজাতীয় আন্দোলন ঃ এক চমু অৱলোকন — ড° লোহিত হাজৰিকা, নীহাৰিকা কোঁৱৰ হাজৰিকা — ২৮৮
২১। টিৰাপৰ নক্টেসকলৰ পম্পৰাগত খাদ্য উৎপাদন আৰু ৰন্ধন প্ৰণালী — ড° মৰমী তালুকদাৰ — ২৯৪
২২। অসমীয়া বস্ত্ৰ শিল্প ঃ বিৱৰ্তনৰ এটি ৰূপৰেখা — ড° মন্দিৰা বৰঠাকুৰ শইকীয়া — ৩০৫
২৩। পৰম্পৰাগত শিক্ষানুষ্ঠানৰূপে বৌদ্ধ বিহাৰ ঃ খামতি আৰু ফাকেসকলৰ উল্লেখেনৰে এক চমু আলোচনা — ড° দীপাঙ্কৰ গগৈ — ৩১১
২৪। তিনিচুকীয়া জিলাত সাংস্কৃতিক পৰ্যটনৰ সম্ভাৱনীয়তা ঃ এক আলোকপাত — ড° নিলোফাৰ জাচমিন — ৩১৯
২৫। সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ ধৰ্ম্মীয় ঐতিহ্য ঃ অতীত আৰু বৰ্তমান — ৰুণুমী সোণোৱাল — ৩২৭
২৬। অসমৰ আৰ্থ-সামাজিক উন্নয়নত নেপালীসকলৰ ভুমিকা — ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ — ৩৩৪
২৭। অসমৰ সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ ধৰ্মীয় পৰম্পৰা ঃ পৰিবৰ্তন আৰু ধাৰাবাহিকতা — ড° নিতুমণি শইকীয়া — ৩৪৫
২৮। গৰ্ভাবস্থাৰ পৰম্পৰাগত বিশ্বাস ঃ মিচিং সমাজৰ উল্লেখনিৰে — ড° প্ৰমাণীতা বড়া — ৩৫৫

নক্টেসকলৰ লোক-ধৰ্ম ঃ এটি চমু অৱলোকন

ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন

০.০ অৱতৰণিকা

০.১ বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

নক্টেসকল অৰুণাচলৰ টিৰাপ জিলাত বসবাস কৰা এটা বৃহৎ জনগোষ্ঠী। সূৰ্য্য উঠা দেশ হিচাপে খ্যাত অৰুণাচল প্ৰদেশ উত্তৰ পূৱ ভাৰতৰ প্ৰথমখন অংগ ৰাজ্য। পূৰ্বতে অৰুণাচল প্ৰদেশ বৰ অসমৰ সীমাৰ ভিতৰত আছিল। অপূৰ্ব প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰপূৰ অৰুণাচল প্ৰদেশৰ বিভিন্ন জিলা আদি, আপাতানি, মিচিমি, গালং, নিচি, তাগিন, মনপা, ছেৰদুকপেন, খাম্‌টি, দেউৰী, মিচিং, চাক্‌মা, লিচু, টুট্‌চা, মেম্বা, টাংচা, চিংফৌ, আবৰ, অঁকা, ডফলা, ৱান্‌ছু, নক্টে আদি বিবিধ জনগোষ্ঠীৰ আৱাসস্থলী। নক্টেসকল অৰুণাচলৰ টিৰাপ জিলাত বসবাস কৰা এটা বৃহৎ জনগোষ্ঠী। ইয়াৰ উপৰিও অৰুণাচলৰ সীমান্তৱতী অসমৰ তিনিখন গাঁৱত নক্টে জনগোষ্ঠীৰ কিছুসংখ্যক লোকে বসবাস কৰি আছে। নক্টেসকল নগা জনজাতিৰ এটা অন্যতম শাখা। নৃতাত্ত্বিক বিচাৰত নক্টেসকল ইণ্ডো-মঙ্গোলীয় মূলৰ। তেওঁলোকে ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ আগতে ব্ৰহ্মদেশৰ (ম্যানমাৰ) হুকং উপত্যকাৰ পৰা আহি বৰ্তমানৰ বসতিস্থলত প্ৰৱেশ কৰি নিগাজীকৈ থাকিবলৈ ল'লে। ইয়াৰ উপৰিও অৰুণাচলৰ সীমান্তৱৰ্তী অসমৰ ডিব্ৰুগড় জিলাৰ নাহৰকটীয়াত অৱস্থিত দিহিং কিনাৰ নক্টে গাঁও, নামৰূপ পানীদুৱৰীয়া নগা গাঁও আৰু চৰাইদেও জিলাৰ বৰহাটৰ শিলনী নগা গাঁৱত নক্টে জনগোষ্ঠীৰ কিছুসংখ্যক লোকে বসবাস কৰি আছে। বৰ্তমান টিৰাপ জিলাত বসবাস কৰা নক্টেসকলৰ আনুমানিক জনসংখ্যা ৩৬৯৭৪ জন আৰু অসমত বসবাস কৰা নক্টেসকলৰ আনুমানিক জনসংখ্যা প্ৰায় ৫৬০ জন। সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিকভাৱে নক্টেসকল যথেষ্ট চহকী। সাম্প্ৰতিক সময়তো তেওঁলোকে পৰম্পৰাগত বিশিষ্টতাৰে সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য অটুট ৰাখিবলৈ প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। আমাৰ এই প্ৰবন্ধত নক্টেসকলৰ মাজত পূৰ্বাপৰ প্ৰচলিত হৈ অহা লোকধৰ্ম সম্পৰ্কে আলোচনা আগবঢ়াবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

১৫। অসমীয়া সমাজ সংৰচনা, নৃগোষ্ঠীয় পৰিচয় আৰু
প্ৰতীক চিহ্ন ড° উপলা বৰুৱা ২২৩
১৬। অসমৰ মৃৎশিল্প ড° বন্দিতা মেধি ২৩৫
১৭। লোক সংস্কৃতি অধ্যয়নত সাধুকথা ড° মৃণাল মেধি ২৪২
১৮। পৰম্পৰাগত জ্ঞান আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদ
ব্যৱস্থাপনা ঃ ভাৰতৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ পাহাৰীয়া
জনজীৱনত এভুমুকি ড° জোনালী দেৱী ২৫৯
১৯। নক্টেসকলৰ লোক-ধৰ্ম ঃ এটি চমু অৱলোকন
ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন ২৭৫
২০। অসমৰ জনজাতীয় আন্দোলন ঃ এক চমু অৱলোকন
ড° লোহিত হাজৰিকা
নীহাৰিকা কোঁৱৰ হাজৰিকা ২৮৮
২১। টিৰাপৰ নক্টেসকলৰ পম্পৰাগত খাদ্য উৎপাদন
আৰু বন্ধন প্ৰণালী ড° মৰমী তালুকদাৰ ২৯৪
২২। অসমীয়া বস্ত্ৰ শিল্প ঃ বিৱৰ্তনৰ এটি ৰূপৰেখা
ড° মন্দিৰা বৰঠাকুৰ শইকীয়া ৩০৫
২৩। পৰম্পৰাগত শিক্ষানুষ্ঠানৰূপে বৌদ্ধ বিহাৰ ঃ
খামতি আৰু ফাকেসকলৰ উল্লেখেনৰে
এক চমু আলোচনা ড° দীপাঙ্কৰ গগৈ ৩১১
২৪। তিনিচুকীয়া জিলাত সাংস্কৃতিক পৰ্যটনৰ সম্ভাৱনীয়তা ঃ
এক আলোকপাত ড° নিলোফাৰ জাচমিন ৩১৯
২৫। সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ ধৰ্ম্মীয় ঐতিহ্য ঃ
অতীত আৰু বৰ্তমান ৰুণুমী সোণোৱাল ৩২৭
২৬। অসমৰ আৰ্থ-সামাজিক উন্নয়নত নেপালীসকলৰ ভূমিকা
ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ ৩৩৪
২৭। অসমৰ সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ ধৰ্মীয় পৰম্পৰা ঃ
পৰিবৰ্তন আৰু ধাৰাবাহিকতা ড° নিতুমণি শইকীয়া ৩৪৫
২৮। গৰ্ভাৱস্থাৰ পৰম্পৰাগত বিশ্বাস ঃ মিচিং সমাজৰ
উল্লেখনিৰে
ড° প্ৰমাণীতা বড়া ৩৫৫

সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ ধৰ্মীয় ঐতিহ্য ঃ অতীত আৰু বৰ্তমান

ৰুণুমী সোণোৱাল

মানৱ সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশৰ দীঘলীয়া পৰিক্ৰমাত ধৰ্মীয় চেতনাৰ অংকুৰণ কেনেদৰে হৈছিল, সেই সম্পৰ্কে বিচাৰ কৰিবলৈ হ'লে আমি মানৱ ইতিহাসৰ আৰম্ভণিৰ সময়লৈ ওভতি যাব লাগিব। আদিম চিকাৰজীৱী মানৱ সমাজে বন্য জীৱন এৰি লাহে লাহে সভ্য সমাজলৈ গতি কৰাৰ লগে লগে কিছুমান বিশ্বাসেও গা কৰি উঠিছিল। সেই সময়ৰ মানৱ সমাজখনে তেওঁলোকৰ জীৱন যাত্ৰাত বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ, যেনে— অতিবৃষ্টি, অনাবৃষ্টি, বানপানী, ভূইকঁপ, ভূমিস্খলন, বিজুলী-ঢেৰেকণি, শিলবৃষ্টি আদিৰ সন্মুখীন হৈছিল। এনেধৰণৰ প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগত বহুজনৰ প্ৰাণহানিও হৈছিল। গতিকে প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগে কঢ়িয়াই অনা বিপদৰপৰা হাত সাৰিবলৈ তেওঁলোকে ডাঙৰ বৃক্ষ, শিল, নদী, নিজৰা আদিৰে প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন উপদানসমূহক পূজা-অৰ্চনা কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। প্ৰকৃতিক সন্তুষ্ট কৰাই আছিল এনেধৰণৰ কাৰ্য্যৰ অন্তৰালত নিহিত থকা বিশ্বাস। অৰ্থাৎ প্ৰকৃতিয়ে যাতে সন্তুষ্ট হৈ সকলোকে ৰক্ষা কৰে এই বিশ্বাসৰ আধাৰতেই তেওঁলোকে প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহক পূজা-অৰ্চনা কৰিছিল। একবিংশ শতিকাৰ বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ যুগতো পৃথিৱীৰ বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ মাজত প্ৰকৃতি-পূজাৰ বিভিন্ন উদাহৰণ দেখা পোৱা যায়। মানৱ সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে মানৱ সমাজে প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহৰ আঁৰত শুভ আৰু অশুভ দুয়োবিধ শক্তিৰ অস্তিত্বৰ স্থিতি বিশ্বাস কৰি সেই শক্তিৰ আঁৰত একো-একোজন দেৱতাৰ অৱস্থিতিও স্বীকাৰ কৰিলে। তেওঁলোকৰ বিশ্বাসত ঐশ্বৰিক শক্তিসম্পন্ন এইসকল দেৱ-দেৱতাৰ নিয়ন্ত্ৰণতেই সম্পাদিত হয় বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সকলো কৰ্ম। এনে ধৰণৰ চিন্তা-চেতনাৰ ফলশ্ৰুতিতেই মানৱ ইতিহাসত ধৰ্মীয় চেতনাৰ বীজ অংকুৰিত হয় আৰু সৰ্বশক্তিমান শক্তিটোক সন্তুষ্ট কৰাৰ স্বাৰ্থত মানৱ জাতিয়ে তেওঁলোকৰ সামাজিক জীৱনত বিভিন্ন ধৰ্মীয় আচাৰ-আচৰণৰ আশ্ৰয় ল'বলৈ আৰম্ভ কৰে।

অসমৰ আৰ্থ-সামাজিক উন্নয়নত নেপালীসকলৰ ভূমিকা

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ

নেপালী জনগোষ্ঠীৰ পৰিচয় ঃ

ভাৰতৰ উত্তৰৰ প্ৰতিৱেশী দেশ নেপাল। এই নেপালত বহুতো জনগোষ্ঠীয়ে বসবাস কৰি আছে। নেপালত ইতিহাসৰ সূত্ৰপাত হৈছিল শ্বাহ বংশৰ ৰাজত্বকালত (১৫৫৯-১৮৪৬ খ্ৰীঃ) বিশেষকৈ পৃথিৱী নাৰায়ণ শ্বাহৰ (১৭৪২-১৭৭৫ খ্ৰীঃ) দিনতে বুলি ক'ব পাৰি (থাপা, ৰুদ্ৰমান ঃ ২০০৮ পৃ. ১)। কালক্ৰমত পৃথিৱীৰ বহু অঞ্চলত নেপালীসকলে বসবাস কৰে যদিও তেওঁলোকৰ সমাজ-সাংস্কৃতিক প্ৰক্ৰিয়া একে। নেপালীসকল এক সুসংহত আৰু সংমিশ্ৰিত জনগোষ্ঠী হ'লেও ইয়াৰ বিভিন্ন উপজনগোষ্ঠীৰ নিজস্ব পৰম্পৰাগত ভাষিক আৰু ধাৰ্মিক সত্তা আজিও বিদ্যমান। স্পষ্টকৈ ক'বলৈ গ'লে নেপালী জনগোষ্ঠীক প্ৰধানকৈ দুটা ভাগত ভগাব পাৰি এনেদৰে—

ক) ইণ্ডো আৰ্য বংশোদ্ভৱসকল (Indo-Aryan Origin) -

খ) তিব্বত মংগোলীয় বংশোদ্ভৱসকল (Tibeto Mongoloid Origin) -

ইণ্ডো-আৰ্য বংশোদ্ভৱসকলক ধাগাধাৰী (গাত লগুণ লোৱা লোক) আৰু তিব্বত মংগোলীয় বংশোদ্ভৱসকলক মদৱালী (সামাজিকভাৱে মদ পান কৰা লোক) বুলি কোৱা হয়। অৱশ্যে বৰ্ণবৈষম্যফালৰ পৰা নেপালী জনগোষ্ঠীক প্ৰধানকৈ তিনিটা ভাগত ভাগ কৰিছে এনেদৰে—

ক) ব্ৰাহ্মণ, ঠকুৰী, ছেত্ৰী উপাধি লোকসকল উচ্চবৰ্ণ হিন্দু উপজনগোষ্ঠী।

ক) নেৱাৰ, ৰাই, লিম্বু, থাপা, মগৰ, গুৰুং, ভূজেল, তামাং, থামী, ইয়ামা উপাধিৰ লোকসকল মধ্যবৰ্ণ উপজনগোষ্ঠী। আদিতে এওঁলোক অনা হিন্দু ধৰ্মাৱলম্বী আছিল বুলি জনা যায়।

গ) সোণাৰ, দমাই, কামী, চাৰ্কী, গায়নে উপাধিৰে পৰিচিত লোকসকলক নেপালী সমাজৰ আন লোকে অৱহেলাৰ চকুৰে চায়। আজিকালি অৱশ্যে

সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়
অসম চৰকাৰ

Ministry of Cultural Affairs
Government of Assam

বসন্ত উৎসৱ
ৰঙালী

২০২৩

NORTH-EAST
a cultural melting pot

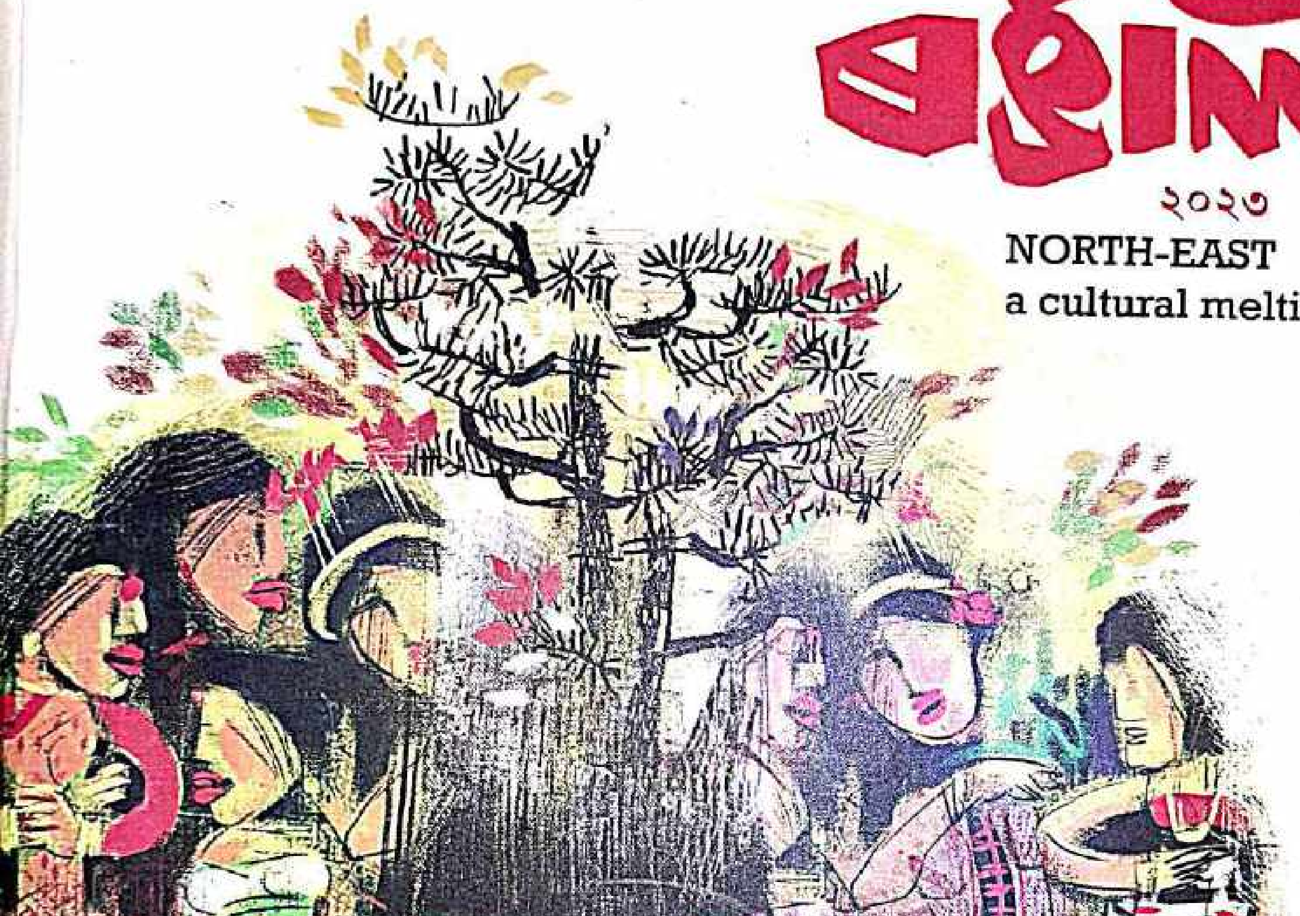

সম্পাদক
ড° লক্ষ্যজিৎ বুঢ়াগোহাঁই

Basanta Utsav Rongali-2023 : A multilingual Book of Research-Based articles on Language, Literature, Culture, Tourism, Bio-Diversity etc. of North-East India, Edited by Dr. Lakhyajit Buragohain and published by Department of Cultural Affairs, Government of Assam on the occasion of North-east cultural meet "Rongali-2023" from 4th, 5th and 6th May, 2023 under the aegis of Tingkhang Sanskritik Mancha and Lengeri Kendriya Rongali Bihu Sanmilan, Lengeri, Dibrugarh, Assam.

First Published : May, 2023 Price : 700/- (Seven Hundred) Only.

ISBN : 978-93-92610-20-2

প্ৰকাশক ঃ সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়, অসম চৰকাৰ

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ সম্পাদক

মূল্য ঃ ৭০০/- টকা

সম্পাদনা সমিতি

মুখ্য উপদেষ্টা ঃ ড° হিমন্ত বিশ্ব শৰ্মা

বিশেষ উপদেষ্টা ঃ বিমল বড়া, ড° বি. কল্যাণ চক্ৰৱৰ্ত্তী

উপদেষ্টা ঃ ড° অৰ্পণা কোঁৱৰ, ড° পৰমানন্দ সোনোৱাল, [illegible],
ড° সত্যকাম বৰঠাকুৰ, ড° যতীন্দ্ৰনাথ কোঁৱৰ

সভাপতি ঃ ৰাজেন বৰুৱা

সম্পাদক ঃ ড° লক্ষ্যজিৎ বুঢ়াগোহাঁই

সম্পাদনা সহযোগী ঃ

নৱ কুমাৰ গগৈ, মুকুট গগৈ, ড° স্মৃতিৰেখা চেতিয়া সন্দিকৈ, ড° কৌস্তুভমণি নাথ,
ড° দৰ্পণজিৎ কোঁৱৰ, ড° অংকুৰ দত্ত, অসীম শইকীয়া, ড° পৰেশ খনিকৰ,
পূৰ্বজ্যোতি চুতীয়া, শচীন শৰ্মা, পদ্মলোচন বৰুৱা

সদস্য ঃ

ড° বিনীতা মৰাং, ড° স্বপন কুমাৰ চুতীয়া, ড° চিত্ৰজিৎ শইকীয়া,
নিজুমণি বনিয়া চেলেং, ড° পল্লৱী সন্দিকৈ, ভদ্ৰেশ্বৰ গগৈ,
গীতামণি দত্ত, সোণমাই বৰুৱা, জাহ্নু চাংমাই,
সোণেশ্বৰ বুঢ়াগোহাঁই, নবীন চাংমাই

প্ৰচ্ছদ ঃ ড° সঞ্জীৱ বৰা

অক্ষৰ বিন্যাস আৰু অংগ-সজ্জা ঃ

বিতু বৰগোঁহাই, কামধেনু প্ৰিণ্টাৰ্চ, দুৰ্বাচুক, ডিব্ৰুগড়
ভ্ৰাম্যভাষ ঃ ৯৯৫৭৩১৩৯০৭, ৭০০২৯০৮২৬২

মুদ্ৰক ঃ

Aurora Fine Arts Packaging Unit
38 Industrial Estate, 5th Bye Lane
Bamunimaidam, Guwahati-21

A note of sorry and gratitude:
Despite all our efforts to make this book error free, there are every possibilities of printing mistake/mistakes due to overlap/lack of time. We look forward to overcome all the shortfalls of the book, if any. Therefore, we request and expect from all our readers to inform us/bring the shortfalls to our notice, which will help us to make the next edition of this book better and error free. We also expect valuable suggestions to make the next edition of this book far better.

ছয়নিকা বৰা ▶ ৪৯৮-৫০৩

নেপালীসকলৰ পৰম্পৰাগত খাদ্যসম্ভাৰ ঃ প্ৰত্যাহ্বান আৰু সম্ভাৱনা

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ ▶ ৫০৪-৫১০

ডাকৰ বচনত নাৰী

ড° সঙ্গীতা গগৈ ▶ ৫১১-৫২১

সোনোৱাল কছাৰীসকলৰ পৰম্পৰাগত পানীয় ঃ 'মদ' আৰু ইয়াৰ বাণিজ্যিক সম্ভাৱনা

ৰুণুমী সোণোৱাল ▶ ৫২২-৫২৮

লোকজীৱনৰ স্বাস্থ্যৰক্ষাত মন্ত্ৰৰ প্ৰয়োগ

ড° সীমা ভূঞা ▶ ৫২৯-৫৩৬

মিচিংসকলৰ লোক-বিশ্বাসজনিত লোক-চিকিৎসা পদ্ধতি

প্ৰশান্ত মিলি ▶ ৫৩৭-৫৪৫

মিচিংসকলৰ সাজ-পাৰ আৰু অয়-অলংকাৰ ঃ অতীত আৰু বৰ্তমান

তুলিকা তামুলী ▶ ৫৪৬-৫৫১

মিচিং জনগোষ্ঠীৰ লোকগীত (নিঃতম) ঃ এক অধ্যয়ন

বিতু বড়া ▶ ৫৫২-৫৬০

***BURHI AAIR SADHUI*: A BOOK OF ASSAMESE FOLKTALES AND CHILDREN'S LITERATURE AND ITS CULTURAL IMPLICATIONS**

Manash Protim Khanikor[1] & Arpita Das[2] ▶ ৫৬১-৫৬৫

লোক-সাহিত্যত অসম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ জনগোষ্ঠীয় সমন্বয়ৰ প্ৰসংগ

ড° চম্পক শইকীয়া ▶ ৫৬৬-৫৭৮

জনজাতীয় জীৱন আধাৰিত অসমীয়া উপন্যাসৰ পৰম্পৰা আৰু লুম্মেৰ দাইৰ উপন্যাসৰ গুৰুত্ব

ড° চিত্ৰজিৎ শইকীয়া ▶ ৫৭৯-৫৮১

বুৰঞ্জী পঠন ঃ গুৰুত্ব, প্ৰয়োজনীয়তাৰ পৰা উপেক্ষালৈ

প্ৰাঞ্জল মহন বৰুৱা ▶ ৫৮২-৫৮৭

অসমীয়া নাটকত জনজাতীয় জীৱনৰ প্ৰতিফলনৰ ধাৰা আৰু ইয়াৰ ক্ৰমবিকাশ

ড° মালবিকা ভূঞা ফুকন ▶ ৫৮৮-৬০৪

নক্টেসকলৰ পৰম্পৰাগত খাদ্যাভ্যাস আৰু প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰণালী

ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন ▶ ৬০৫-৬০৯

ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত প্ৰতিফলিত উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ঐক্য আৰু সম্প্ৰীতি

ড° অংকুৰ দত্ত ▶ ৬১০-৬১৮

অসমৰ জনগোষ্ঠীগত দ্বন্দ্ব সন্দৰ্ভত হীৰেন গোহাঁইৰ মতাদৰ্শ

ড° চন্দনজ্যোতি চুতীয়া ▶ ৬১৯-৬২২

Festival Tourism in Tamenglong : prospect, challenges,growth strategies. (Rongmei, Liangmei and Zemei)
Namdaiga Kamei ▸ ৭২৮-৭৩১
REH
Wuya Mihu ▸ ৭৩২-৭৩৪
Prospect of tourism in Dibang valley Anini
Tatu Mihu ▸ ৭৩৫-৭৩৬

প্ৰকৃতি ঃ

ৰাষ্ট্ৰ নিৰ্মাণ - প্ৰকৃতি সুৰক্ষাৰ প্ৰভাৱশালী চিন্তন— জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য সংৰক্ষণ আৰু ভাৰতীয় দৰ্শন
সৌম্যদ্বীপ দত্ত ▸ ৭৩৭-৭৫১
A Journey to the metal search in Karbi Anglong, Assam
Dr. Dilip Majumdar ▸ ৭৫২-৭৫৭
Species diversity of snakehead fishes in Northeast India
Jyotirmoy Sonowal[1] & Shyama Prasad Biswas[2] ▸ ৭৫৮-৭৬৫
অসমীয়া সমাজত থকা উদ্ভিদকেন্দ্ৰিক অন্ধবিশ্বাস
ড° দিলীপ কলিতা ▸ ৭৬৬-৭৬৯
অসমৰ জলজ অলংকাৰৰ অৰ্থনৈতিক গুৰুত্ব
ড° জ্যোতিমা ফুকন ▸ ৭৭০-৭৭২
অসমৰ পুখুৰী আৰু বিদেশৰ পানীৰ বাগিচা
নবীন বুঢ়াগোহাঁই ▸ ৭৭৩-৭৭৬
ৰংবং তেৰাঙৰ চুটিগল্পত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰকৃতি আৰু প্ৰকৃতি চেতনা
ড° পৰেশ খনিকৰ ▸ ৭৭৭-৭৮১
Beauty with Brain
Tinamoni Hazarika ▸ ৭৮২-৭৮৫
জনগোষ্ঠীয় লোকসংস্কৃতিত প্ৰকৃতি
মানস প্ৰতিম দত্ত ▸ ৭৮৬-৭৯৩

সংযোজন ঃ

(ক) উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জাতি-জনগোষ্ঠীসমূহৰ সমীক্ষা
তথ্য সংগ্ৰহকাৰী ঃ ড° লক্ষ্যজিৎ বুঢ়াগোহাঁই, ড° ডলী চুতীয়া, ড° পল্লৱী সন্দিকৈ ▸ ৭৯৪-৮০২
(খ) আলোকচিত্ৰ

নেপালীসকলৰ পৰম্পৰাগত খাদ্যসম্ভাৰ ঃ প্ৰত্যাহ্বান আৰু সম্ভাৱনা

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ,
নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

প্ৰস্তাৱনা ঃ

ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল বহু ভাষা সংস্কৃতিৰ সমন্বয়ৰ ক্ষেত্ৰ। ইতিহাসে চুকি নোপোৱা কালৰেপৰা বিভিন্ন সময়ত আৰু কাৰণত এই ভূ-খণ্ডলৈ নানা জনগোষ্ঠীৰ আগমন হৈছিল। এই প্ৰব্ৰজনৰ সোঁতেতেই সুদূৰ অতীতত নেপালীসকল অসমলৈ আহি অসমৰ জীৱন প্ৰক্ৰিয়াৰ লগত ওতপ্ৰোতভাৱে মিলি পৰিল। দীৰ্ঘদিন ধৰি বসবাস কৰাৰ ফলত অসমীয়া আৰু নেপালীসকলৰ মাজত ভাষা, সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত উভয়ে উভয়ৰ প্ৰভাৱ পৰাটো স্বাভাৱিক। অসমৰ অন্যান্য জনগোষ্ঠীসমূহৰ লগত মিলি পৰিলেও নেপালীসকলৰ নিজস্ব চিনাকি দিব পৰা কিছুমান কৃষ্টি-সংস্কৃতি আছে। মানৱ সংস্কৃতিৰ প্ৰাথমিক উপাদানেই হ'ল খাদ্য। পৰিৱেশ পৰিস্থিতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই মানুহৰ খাদ্য সংস্কৃতিয়ে গঢ় লৈ উঠে। ভিন্ন পৰিৱেশত পোৱা বস্তুবিলাক জনগোষ্ঠীভেদে বেলেগ বেলেগকৈ প্ৰস্তুত কৰি খায়। নেপালীসকলৰো ঘোমাউনে ৰ'টি বা চেলৰ'টি, চামৰে ভাত, গুন্দৰোক, চিন্‌কি, তিলৰ আচাৰ, কচাৰ, ঢকনে, মনভোগ, খট্ৰে আদিকে ধৰি সুকীয়া বৈশিষ্ট্যসম্পন্ন কিছুমান পৰম্পৰাগত খাদ্যসম্ভাৰ আছে। নেপালীসকলৰ পৰম্পৰাগত খাদ্যবিলাক তৈয়াৰ কৰা পদ্ধতি, প্ৰয়োগৰ সময়, ব্যৱহাৰিক তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে পুংখানুপুংখ আলোচনা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। বৰ্তমান সময়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত সকলো জাতি-জনগোষ্ঠীৰে সমাজ-সংস্কৃতিলৈ বিশ্বায়নে ভাবুকি আনিছে। প্ৰাচ্য- পাশ্চাত্য একাকাৰ হোৱাৰ সময়ত সংস্কৃতিৰ এটা ভাগ খাদ্যসম্ভাৰতো যে বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলাইছে সেইয়া নিশ্চিত। শিক্ষা দীক্ষাই আধুনিক মনৰ কৰি তোলাত অন্যান্য জাতি-জনগোষ্ঠীৰ লগতে নেপালীসকলৰ খাদ্যৰীতিৰো পৰিৱৰ্তন আৰু প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে।

অৱশ্যে সুখৰ কথা যে তেনে প্ৰত্যাহ্বানক নেওচি তেওঁলোকে বিভিন্ন উৎসব-অনুষ্ঠানত, আলহী-অতিথি আপ্যায়ন, প্ৰদৰ্শনমূলক অনুষ্ঠানসমূহত পৰম্পৰাগত খাদ্যসম্ভাৰেই পৰিৱেশন কৰে। ঠাইবিশেষে গঢ় লৈ উঠা আহাৰ খোৱা বিপণী (Restuarant) সমূহত ব্যৱসায়ভিত্তিত পৰম্পৰাগত খাদ্যসমূহ পৰিৱেশন কৰিলে আৰ্থিকভাৱে লাভবান হোৱাৰ উপৰিও এইবোৰৰ প্ৰচাৰ আৰু পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰা সুযোগ আৰু সম্ভাৱনা আছে। সেই প্ৰত্যাহ্বানক নেওচি অৰ্থনৈতিকভাৱে সবল হ'ব পৰা কিছুমান সম্ভাৱনাই মূৰ দাঙি উঠিছে। পৰম্পৰাগত খাদ্য, প্ৰত্যাহ্বান আৰু সম্ভাৱনাক সামৰি 'নেপালীসকলৰ পৰম্পৰাগত খাদ্যসম্ভাৰ ঃ প্ৰত্যাহ্বান আৰু সম্ভাৱনা' শীৰ্ষক আলোচনাটি যুগুত কৰা হৈছে।

ডাকৰ বচনত নাৰী

ড° সঙ্গীতা গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপক, অসমীয়া বিভাগ
নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

প্ৰস্তাৱনা ঃ

অসমীয়া লোক সাহিত্যৰ এটি অন্যতম ভাগ হ'ল ডাকৰ বচন। অসমীয়া জনসাধাৰণৰ বাবে ডাকৰ বচন এক অলিখিত বেদ। অসমীয়া জনজীৱনত ডাকৰ বচনৰ বিশেষ ভূমিকা আছে। ডাক আছিল ডাকৰ বচনৰ স্ৰষ্টা। উপজিয়েই মাত মতাৰ বাবে তেওঁক 'ডাক' নামেৰে অভিহিত কৰা হয়। ডাকৰ জন্ম হৈছিল বৰপেটাৰ ওচৰৰ লেহিডঙৱা গাঁৱত। জন্ম হৈ ডাক কেৱল এদিন এৰাতিহে জীয়াই আছিল বুলি জনবিশ্বাস প্ৰচলিত হৈ আছে। নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মাৰ মতে, ডাক-খনা আদিৰ নামত চলা প্ৰবচনবোৰ প্ৰকৃতাৰ্থত কোনো ব্যক্তিবিশেষৰ ৰচনা নহয়। কৃষিজীৱি সমাজহে এনে বচন প্ৰবচনৰ স্ৰষ্টা। ডাকক খৃঃ ষষ্ঠ শতিকাৰ পণ্ডিত বৰাহ মিহিৰৰ পুত্ৰ বুলিও কোৱা হয়। ডাকৰ বচন সদৃশ কিছুমান বচন অসমৰ বাহিৰেও ভাৰতৰ অন্য ঠাই, যেনে — বংগদেশ, বাংলাদেশ, উৰিষ্যা, বিহাৰ, উত্তৰপ্ৰদেশ আদি ঠাইতো পোৱা যায়। ভাৰতৰ অন্যান্য ঠাইত এই বচন সমূহক ডংক, ঘাঘ, ভড্ডৰ, ভড্ডৰী আদি নামৰে জনা যায়। অসমত প্ৰচলিত জনশ্ৰুতি অনুসৰি ডাক কুমাৰৰ ল'ৰা। ওপজিয়েই ডাক দিয়াৰ বাবে তেওঁৰ নামটো ডাক হয় বুলি কোৱা হয়। ডাকৰ জীৱনকাল আছিল এদিন-এৰাতি। ডাকৰ বচনসমূহ সমাজৰেই সৃষ্টি বুলি কোনো কেনো পণ্ডিতে মত পোষণ কৰে। দূৰ অতীতৰ পৰা মুখ পৰম্পৰাৰে চলি অহা কৃষি, জ্যোতিষ, শুভাশুভ নিৰ্ণয়, যাত্ৰা বিচাৰ আদি সম্পৰ্কীয় প্ৰবচনবোৰ লোকমানসে মূল্য তথা গাম্ভীৰ্য বঢ়াবলৈ ডাক, ভড্ডৰ, ডংক, ঘাঘ, ভড্ডৰী আদি কাল্পনিক ব্যক্তিৰ নামত সংযোগ কৰি দিছে। ডাক শব্দৰ অৰ্থ হ'ল আহ্বান কৰা, উচ্চাৰণ কৰা; গতিকে, যিবোৰ বচনত সমাজৰ প্ৰতি কৰা আহ্বান আছে বা সমাজৰ প্ৰতি থকা উপদেশ সমৃদ্ধ বচনবোৰকেই ডাকৰ বচন বুলি কোৱাৰ থল আছে। তিব্বতী ভাষাত ডাক মানে জ্ঞান, গতিকে ডাকৰ বচন মানে জ্ঞান বচন। সমাজৰ তথা জনসাধাৰণৰ জীৱনৰ প্ৰায় সকলো দিশেই ডাকৰ বচনৰ বিষয়বস্তু, যেনে: জন্ম প্ৰকৰণ, ধৰ্ম প্ৰকৰণ, ন্যায় প্ৰকৰণ, নীতি প্ৰকৰণ, ৰাজন্যাদি প্ৰকৰণ, ৰন্ধন প্ৰকৰণ, গৃহিণী লক্ষণ, পৰিত্যাগ কথন, বৰ্ষাদি লক্ষণ, বৃক্ষ লক্ষণ, হলবাহন ক্ৰম, অথান্ন লক্ষণ (কৃষি লক্ষণ), জ্যোতিষ প্ৰকৰণ, যমঘন্ট, কথন, যাত্ৰা লক্ষণ, সুপুৰুষৰ লক্ষণ, নাৰী লক্ষণ, টোকন-নাল আদি, টোকনৰ গুণ আদি। ডাকৰ বচনসমূহৰ ভাষাৰ প্ৰকাশিকা শক্তি অতুলনীয়। কম কথাত বিষয়ৰ বৰ্ণনা অতি সুস্পষ্টভাৱে দাঙি ধৰাটো ডাকৰ বচনৰ এটা অন্যতম বৈশিষ্ট্য। ডাকৰ বচনৰ যোগেদি মানসিকতা, ভাৱধাৰা, সুখ-দুখ আদিৰ উমান পাব পাৰি। এই

সোনোৱাল কছাৰীসকলৰ পৰম্পৰাগত পানীয় : 'মদ' আৰু ইয়াৰ বাণিজ্যিক সম্ভাৱনা

ৰুণুমী সোণোৱাল
সহকাৰী অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

অৱতৰণিকা :

জীৱন ধাৰণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় প্ৰাত্যহিক উপাদানসমূহ সংস্কৃতিৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অংগ। সংস্কৃতিৰ তেনে এটি প্ৰধান উপকৰণ হৈছে খাদ্যাভ্যাস। খাদ্যাভ্যাস লোক-সংস্কৃতিৰ ভৌতিক সংস্কৃতিৰ ভিতৰুৱা। খাদ্যাভ্যাসৰ মাজেৰে কোনো এটা জাতি-জনগোষ্ঠীৰ স্বকীয় বিবিধতা পৰিলক্ষিত হয়। সাধাৰণতে অঞ্চলটোৰ জলবায়ু আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি খাদ্যাভ্যাসৰ ৰুচি গঢ় লৈ উঠে। অৰ্থাৎ এডোখৰ ঠাইৰ জলবায়ু আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাভেদে ভিন্ন ধৰণৰ খাদ্য শস্য আৰু ফল-মূল উৎপন্ন হয় তথা মাছ-মাংসকে ধৰি যিকোনো খাদ্য দ্ৰব্যৰ সুলভতা পৰিৱেশৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে। প্ৰধানকৈ এই দুটা কাৰকৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই কোনো এটা অঞ্চলৰ জনসমষ্টিৰ খাদ্যাভ্যাসৰ প্ৰকৃতি নিৰ্ভৰ কৰে। সেয়েহে পৃথিৱীৰ বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীসমূহৰ খাদ্যাভ্যাসৰ বিভিন্নতা লক্ষ্য কৰা যায়। খাদ্যাভ্যাসৰ ভিন্নতা অনুসৰি ইয়াৰ ৰন্ধন প্ৰণালী ও সুকীয়া হোৱা দৃষ্টিগোচৰ হয়।

অসমৰ এটি প্ৰধান জনগোষ্ঠী সোনোৱাল কছাৰীসকলৰো খাদ্যাভ্যাস আৰু ইয়াৰ ৰন্ধন প্ৰণালী জলবায়ু আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থানুসৰি গঢ় লৈ উঠিছে। অসমত বসবাস কৰা অন্যান্য জাতি-জনগোষ্ঠীৰ দৰেই তেওঁলোকৰ খাদ্যাভ্যাস প্ৰণালীও স্বকীয় বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ। অসমৰ প্ৰধান কৃষিজাত উৎপাদিত খাদ্যবস্তু ধান। কৃষিজীৱী সোনোৱাল কছাৰীসকলেও ধান খেতি কৰে আৰু ভাত তেওঁলোকৰ মুখ্য আহাৰ। ভাতৰ লগত আমিষভোজী সোণোৱালসকলে মাছ-মাংসৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বিবিধ শাক-পাচলি ব্যঞ্জন হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। চাউলৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা জা-জলপান, পিঠা-পনা, ফলমূল আদি লঘু আহাৰ হিচাপে তেওঁলোকে গ্ৰহণ কৰে। আনহাতে অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ অমূল্য সম্পদ তামোল-পাণো তেওঁলোকৰ খাদ্য তালিকাৰ অন্তৰ্ভুক্ত। অসমৰ জনজাতীয় সমাজ ব্যৱস্থাত মদ বা সাঁজ বা লাউপানী অপৰিহাৰ্য্য দ্ৰব্য হিচাপে ব্যৱহৃত হৈ আহিছে। সোণোৱাল কছাৰীসকলো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। তেওঁলোকৰ বিভিন্ন সামাজিক তথা ধৰ্মীয় কাম-কাজত মদৰ ব্যাপক প্ৰচলন দেখিবলৈ পোৱা যায়। মুঠতে তেওঁলোকৰ সমাজ পদ্ধতিত মদ নহ'লেই নহয় বুলি ক'লেও অত্যুক্তি কৰা নহয়। কিন্তু এটা কথা উল্লেখযোগ্য যে, মদৰ অত্যধিক ব্যৱহাৰে জনগোষ্ঠীটোলৈ বহুসময়াত প্ৰত্যাহ্বানো কঢ়িয়াই আনিছে। অৱশ্যে তেওঁলোকৰ থলুৱা মদৰ অৰ্থনৈতিক সম্ভাৱনাও নথকা নহয়। এই আলোচনাৰ যোগেদি সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ সামাজিক জীৱনত

নক্টেসকলৰ পৰম্পৰাগত খাদ্যাভ্যাস আৰু প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰণালী

ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন
সহযোগী অধ্যাপিকা,
অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

অৱতৰণিকা ঃ

নক্টেসকল অৰুণাচল প্ৰদেশৰ টিৰাপ জিলাত বসবাস কৰা এটা বৃহৎ জনগোষ্ঠী। উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ প্ৰথমখন অংগ ৰাজ্য অৰুণাচল প্ৰদেশ আদি, আপাতানি, মিচিমি, গালং, নিচি, তাগিন, মনপা, ছেৰদুকপেন, খাম্‌টি, দেউৰী, মিচিং, চাক্‌মা, লিচু, টুট্‌চা, মেম্বা, টাংচা, চিংফৌ, আবৰ, আঁকা, ডফলা, ৱানছু, নক্টে আদি বিবিধ জনগোষ্ঠীৰ আৱাসস্থলী। পূৰ্বতে অৰুণাচল প্ৰদেশ বৰ অসমৰ সীমাৰ ভিতৰত আছিল যদিও ভাৰত স্বাধীন হোৱাৰ পিছত ১৯৫৪ চনত নেফা, ১৯৭২ চনত কেন্দ্ৰীয় শাসিত ৰাজ্য আৰু ১৯৮৭ চনৰ ২০ ফেব্ৰুৱাৰীত পূৰ্ণাংগ ৰাজ্য হিচাপে স্বীকৃতি পায়। বৰ্তমান অৰুণাচল প্ৰদেশত ১৭ খন জিলা আছে। বিশ্বৰ মানচিত্ৰত এই ভূ-খণ্ড ৯০.৩৬° আৰু ৯৭.৩° পূব দ্ৰাঘিমাংশ আৰু ২৬.৪২° আৰু ২৯.৩০° উত্তৰ অক্ষাংশত অৱস্থিত। ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি অৰুণাচল প্ৰদেশৰ মুঠ জনসংখ্যা ১৩,৮২,৬১১ জন। পূৰ্বৰ অবিভক্ত টিৰাপ জিলাত নক্টে, ৱানছু, টাংছা আৰু চিংফৌ জনজাতিৰ লোকসকলে বসবাস কৰি আছিল। ১৯৮৭ চনৰ ১৪ নবেম্বৰত টিৰাপ জিলা ভাগ হৈ চাংলাং জিলা গঠন হয়। আকৌ ২০১৩ চনত টিৰাপ জিলা পুনৰ বিভক্ত হৈ লংডিং জিলা গঠন হ'ল। এনে বিভাজনত চিংফৌসকল চাংলাং জিলা আৰু ৱানছুসকল লংডিং জিলাৰ অন্তৰ্ভুক্ত হ'ল। সেয়ে বৰ্তমান টিৰাপ জিলাত নক্টে জনগোষ্ঠীৰ লোকেহে বসতি কৰি আছে। ইয়াৰ উপৰিও অৰুণাচলৰ সীমান্তৱৰ্তী অসমৰ তিনিখন গাঁৱত নক্টে জনগোষ্ঠীৰ কিছুসংখ্যক লোকে বসবাস কৰি আছে। অসমত থকা তিনিখন নক্টে গাঁও হ'ল- দিহিং কিনাৰ নক্টে গাঁও, নামৰূপ পানীদুৰৰীয়া নগা গাঁও আৰু চৰাইদেও জিলাৰ বৰহাটৰ শিলনী নগা গাঁও। নৃতাত্ত্বিক বিচাৰত নক্টেসকল ইন্দো-মঙ্গোলীয় মূলৰ আৰু নগা জনজাতিৰ এটা অন্যতম শাখা।

নক্টে ভাষাত নক্টে শব্দৰ বুৎপত্তিগত অৰ্থ হৈছে- 'নক্' মানে 'গাঁও' আৰু 'টে' মানে 'মানুহ'। অৰ্থাৎ নক্টে মানে সংঘবদ্ধভাৱে গাঁৱত বাস কৰা মানুহ। নক্টেসকলৰ আদি বাসস্থান সম্পৰ্কে কোনো লিখিত বুৰঞ্জী নাই। মৌখিক তথ্য মতে তেওঁলোকৰ আদি বাসস্থান আছিল ব্ৰহ্মদেশ (ম্যানমাৰ)ৰ হুকং উপত্যকা। আহোমসকলৰ অসম আগমণৰ সময়ত নাইবা তাৰ আগেয়ে বেছি ভাগ নক্টেলোক ব্ৰহ্মদেশৰ পৰা এদল এদলকৈ পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ বিভিন্ন পথেৰে আহি বৰ্তমানৰ বসতি স্থলত থাকিবলৈ লয়।

নক্টেসকল নিজস্ব বৈশিষ্ট্যৰে সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক দিশত যথেষ্ট চহকী। বিশেষকৈ লোকসংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখনত পৰিলক্ষিত হোৱা ৰাজকেন্দ্ৰিক শাসন-ব্যৱস্থা, মৰং ঘৰৰ প্ৰাধান্য, পৰম্পৰাগত সমাজ সংগঠন, সামাজিক ব্যৱস্থা, উৎসৱ-অনুষ্ঠান, সাজপাৰ, অয়-অলংকাৰ আৰু খাদ্যাভ্যাসৰ ক্ষেত্ৰত নক্টেসকল সম্পূৰ্ণ

ৰংবং তেৰাঙৰ চুটিগল্পত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰকৃতি আৰু প্ৰকৃতি চেতনা

ড° পৰেশ খনিকৰ
সহকাৰী অধ্যাপক, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

অৱতৰণিকা

সাহিত্য সমাজৰ প্ৰতিফলন। সমাজৰ বিভিন্ন সময়ত হোৱা পৰিৱৰ্তন তথা সামাজিক ঘটনাৰাজি সাহিত্যত প্ৰকাশ পায়। সমসাময়িক সমাজৰ চিত্ৰ ধৰি ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত সাহিত্যৰ অন্যান্য বিধাৰ দৰে চুটিগল্পও এক শক্তিশালী মাধ্যম। সামাজৰ বিভিন্ন প্ৰসংগৰ প্ৰতিফলন ঘটা বিভিন্ন সাহিত্যিকৰ সাহিত্যত প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন প্ৰসংগই স্থান লাভ কৰিছে। সাহিত্যৰ সৈতে এক পুৰাতন সম্পৰ্ক থকা প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন দিশ চুটিগল্পৰ মাজতো প্ৰকাশিত হৈছে। সম্প্ৰতি সাহিত্য আৰু পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ বিষয়ে গঢ় লৈ উঠা ধাৰণাটোক 'ইক'ক্ৰিটিছিজম' বা 'এনভাইৰণমেণ্টেল ক্ৰিটিছিজম' বুলি কোৱা হয়। অসমীয়াত এই ধাৰণাটোক 'পৰিৱেশ সমালোচনা' বুলি অভিহিত কৰা হৈছে। সাহিত্যৰ বিভিন্ন বিধা বা অন্যান্য সৃজনীমূলক কৰ্মত প্ৰকৃতি আৰু পৰিৱেশ দিশটোৰ বৈবিধ্যময় ৰূপৰ প্ৰতিফলন কেনেদৰে উপস্থাপিত হয় সেই বিষয়ে আলোচনা কৰা হয়। কল্পনাপ্ৰসূত বা সৃজনীমূলক কলাৰ শব্দ, কাহিনী আৰু চিত্ৰৰ প্ৰভাৱেৰে পৰিৱেশ সচেতনতাক সবল আৰু উজ্জীৱিত কৰি তুলিব পাৰে। অসমীয়া চুটিগল্পক বিশেষ মাত্ৰা প্ৰদান কৰা ৰংবং তেৰাঙৰ চুটিগল্পতো প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি সচেতন দৃষ্টিভংগী স্পষ্ট ৰূপত প্ৰকাশিত হৈছে। প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি আধুনিকীকৰণে কঢ়িয়াই আনা ভাবুকিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি প্ৰকৃতি ধ্বংসৰ বিভিন্ন কাৰণ আৰু কাৰককে আদি কৰি সংৰক্ষণৰলৈকে তেৰাঙৰ গল্পসমূহৰ মাজেৰে প্ৰকাশিত হৈছে।

প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি সচেতন মনোভাৱ জনসাধাৰণৰ মাজলৈ কঢ়িয়াই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত সাহিত্য এক শক্তিশালী মাধ্যম হ'ব পাৰে। সম্প্ৰতি মানুহৰ জীৱন ধাৰণৰ কছুমান দিশৰ কাৰণে পৰিৱেশ তথা প্ৰকৃতিৰ বিভিন্ন পৰিৱৰ্তন ঘটিছে। পৰিৱেশ অৱক্ষয় কেৱল কলাত্মক উপস্থাপনেই মানুহৰ এনে জীৱন শৈলীৰ পৰা বিৰত ৰাখিব নোৱাৰে; কিন্তু এনে কলা-কৃতিৰ বিচাৰ-বিশ্লেষণমূলক আলোচনাই মানুহৰ এনে জীৱন পদ্ধতিৰ পৰিণাম উপলব্ধি কৰাৰ আৰু সম্ভাব্য বিকল্প পন্থাৰে চিন্তা কৰাৰ বাট মুকলি কৰিব পাৰে। এনে দিশৰ পৰা ৰংবং তেৰাঙৰ চুটিগল্পত প্ৰকৃতি চেতনা কেনেদৰে প্ৰতিফলিত হৈছে বা প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি লেখকৰ দৃষ্টিভংগী কেনেধৰণৰ সেয়া আলোচনাৰ মাজলৈ আনাৰ উদ্দেশ্যেৰে *ৰংবং তেৰাঙৰ গল্পত প্ৰকৃতি চেতনা* শীৰ্ষক বিষয়টো অধ্যয়নৰ বাবে নিৰ্বাচন কৰা হৈছে।

ভিন্ন ক্ষেত্ৰত নাৰী

সম্পাদনা

ড° বিনীতা মৰাং

মিজুমণি বনিয়া

নৱাব তৰচ্ছুম য়াচমিন

নাৰী অধ্যয়ন কোষ

টিংখাং মহাবিদ্যালয়

BHINNA KHETRAT NARI: A Collection of articles on various aspects related to women and their issues. Edited by Dr. Binita Morang, Nijumoni Bonia, Nawab Tabssum Yasmin and published by Publication Committee, Golden Jubilee Celebration Committee, Tingkhong College.

Price : 300.00

Edition : September, 2022

ISBN : 978-93-5701-526-4

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ

ছেপ্টেম্বৰ, ২০২২

বেটুপাত ঃ

চিন্ময়জ্যোতি হাজৰিকা

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ

সম্পাদকত্ৰয়

ডি.টি.পি. ঃ

ধীৰেশ্বৰ, ঋতুপর্ণা

মূল্য ঃ

৩০০.০০ টকা

প্ৰকাশক ঃ

প্ৰকাশন সমিতি

সোণালী জয়ন্তী সমাৰোহ

টিংখাং মহাবিদ্যালয়

ছপা-বন্ধা ঃ

হাঁচিপাত প্ৰিন্টাৰ্ছ

ৰাজগড় গাঁও পঞ্চায়ত কাৰ্যালয়ৰ কাষত

ৰাজগড় - ৭৮৬ ৬১১

জিলা ঃ ডিব্ৰুগড় (অসম)

ফোনং নং - ০৩৭৫৪-২৯১০৬৬

e-mail :
hanchipatprinters5@rediffmail.com

- সম্পাদনা সমিতি -

উপদেষ্টা মণ্ডলী ঃ

ড° মৌচুমী গগৈ, মিনতি হাজৰিকা, দীপাঞ্জলি ববা, ৰশ্মিৰেখা সন্দিকৈ, ৰীতা সন্দিকৈ

সম্পাদক ঃ ড° বিনীতা মৰাং
নিজুমণি বনিয়া
নবাব তবচ্ছুম য়াচমিন

ঃ প্ৰকাশন সমিতি ঃ

সোণালী জয়ন্তী সমাৰোহ

উপদেষ্টা ঃ

সৰ্বশ্ৰী/শ্ৰীমতী উৰ্মিলা গন্ধীয়াফুকন, উষা মহন, প্ৰসন্ন কুমাৰ কাকতী, মামণি দত্ত বাজখোৱা, ৰূপম কাকতি, মৃদুল দত্ত, চিন্ময়জ্যোতি হাজৰিকা

সভাপতি ঃ ড° যতীন্দ্ৰনাথ কোঁৱৰ

উপ-সভাপতি ঃ শ্ৰীপ্ৰদীপ গগৈ

যুটীয়া সম্পাদক ঃ ড° দিগন্ত কুমাৰ গগৈ, নবাব তবচ্ছুম য়াচমিন

সহঃ সম্পাদক ঃ ড° বিনীতা মৰাং, শ্ৰীমতী নিজুমণি বনিয়া, শ্ৰীবিম্পু গগৈ, শ্ৰীসৌৰিশ ভট্টাচাৰ্য

সদস্য/সদস্যা ঃ

সৰ্বশ্ৰী/শ্ৰীমতী ৰীতা সন্দিকৈ, ৰশ্মিৰেখা সন্দিকৈ, গীতামণি দত্ত, ফাটিমা বেগম, বাস্তৱ বড়া, মানৱ গগৈ, ৰ'দালি মহন, কিষান চাহু, বিচিত্ৰ কোঁৱৰ, দিবাকৰ কটকী।

সূচীপত্ৰ

অসমত স্ত্ৰীশিক্ষাৰ বাটকটীয়া বিষ্ণুপ্ৰিয়া দেৱী • ড° পল্লৱী ডেকা বুজৰবৰুৱা • ৮
লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ 'পাতমুগী' ঃ এটি ৰেডিকেল কাহিনী • ড° অনুৰাধা শৰ্মা • ১৫
মহিলা ৰচিত অসমীয়া আত্মজীৱনীত বিংশ শতিকাৰ প্ৰথম পাঁচটা দশকৰ
অসমীয়া নাৰীৰ সামাজিক স্থিতিৰ প্ৰতিফলন • ড° স্বাতী কিৰণ • ২৩
'স্বৰ্ণলতা' উপন্যাসত অসমৰ নাৰী শিক্ষাৰ স্বৰূপ • ড° অজন্তা ৰাজখোৱা • ৪৫
স্নেহ দেৱীৰ গল্পত নাৰীকেন্দ্ৰিক চেতনা • ড° [illegible] • ৫৪
'প্ৰথম প্ৰতিশ্ৰুতি'ৰ সত্যৱতী আৰু 'অয়নান্ত'ৰ [illegible] ঃ
দুটি আলোকসন্ধানী চৰিত্ৰ • ড° হীৰা মালা দাস • ৬৬
অসমৰ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতি আৰু মহিলা সবলীকৰণ ঃ
এটি আলোচনা • ড° কৰবী বৰুৱা গগৈ • ৭৪
বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্যৰ উপন্যাসত নাৰী মুক্তিৰ চেতনা • ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ • ৮১
বাঘশাল, বাঘজাল আৰু মানুহ ঃ নাৰীমুক্তিৰ প্ৰসংগ • ৰুণুমী সোণোৱাল • ৯২
ইন্দিৰা মিৰি আৰু তেওঁৰ ব্যক্তিত্ব ঃ
'মই আৰু নেফা' আত্মজীৱনৰ আধাৰত • ড° বিনীতা মৰাং • ১০৪
অসমীয়া উপন্যাসত নাৰীৰ অপৰাধজনিত ঘটনাৰ প্ৰতিফলন ঃ
এটি অধ্যয়ন • নিজুমনি বণিয়া • ১১১
বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ 'ৰাজনৈতিক বিচিত্ৰা'ত নাৰী চিন্তাৰ
মুকলি প্ৰকাশ • ড° নিবেদিতা শইকীয়া • ১২৩
অসমৰ নাৰী চিত্ৰশিল্পী ঃ এক ঐতিহাসিক বিশ্লেষণ • ড° সুজিত ভৰালী • ১২৯
কু-সংস্কাৰ আৰু অন্ধবিশ্বাসত অসমীয়া নাৰী ঃ
গোবিন কুমাৰ খাউণ্ডৰ উপন্যাস 'বগী'ৰ উল্লেখেৰে • বাস্তৱ বড়া • ১৩৯
মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ উপন্যাসত প্ৰতিফলিত নাৰীবাদী সত্তা • চন্দ্ৰমা গগৈ • ১৪৫

বাঘশাল, বাঘজাল আৰু মানুহ ঃ নাৰীমুক্তিৰ প্ৰসংগ

ৰুণুমী সোণোৱাল

০.০ প্ৰস্তাৱনা ঃ

আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ জগতখনত প্ৰধানকৈ ঔপন্যাসিক আৰু গল্পকাৰৰূপে পৰিচিত পূৰবী বৰমুদৈ এটি চিনাকী নাম। শাৰীৰিক অসুস্থতাৰ মাজতো সাহিত্য সাধনাকে জীৱনৰ সাধনা হিচাপে গ্ৰহণ কৰা পূৰবী বৰমুদৈয়ে তেওঁৰ বহুখিনি সাহিত্য ৰচনাৰে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল সমৃদ্ধ কৰি গৈছে। তেওঁৰ ৰচিত উপন্যাসৰাজিৰ ভিতৰত 'গজৰাজ, প্ৰেম আৰু বন্দীত্ব' (১৯৯৯), 'বাঘশাল, বাঘজাল আৰু মানুহ' (২০০০), '[illegible] গুঞ্জনীয় আৰু দুখন উপন্যাসিকা' (২০০৩), 'শান্তনুকুলনন্দন' (২০০৩), 'ৰূপোৱালী নৈৰ সোণোৱালী ঘাট' (২০০১), 'পূৰবী বৰমুদৈৰ নিৰ্বাচিত উপন্যাসিকা' (২০০৫), 'এটা আলিবাটৰ ইতিকথা' (২০১০) অন্যতম। 'শীতৰ কুঁৱলী' (১৯৭৬), 'পূৰবী বৰমুদৈৰ নিৰ্বাচিত গল্প' (২০০২), 'পূৰবী বৰমুদৈৰ নিৰ্বাচিত গল্প' (২০০৮) লেখিকাৰ গল্প সংকলন। সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনিলৈ আগবঢ়োৱা বিশিষ্ট বৰঙণিৰ বাবে লেখিকাগৰাকীক বৰ্তমানলৈকে কেইবাটাও বঁটা বাহনেৰে সন্মানিত কৰা হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰক কেন্দ্ৰ কৰি ৰচনা কৰা 'শান্তনুকুলনন্দন' উপন্যাসৰ বাবে ২০০৭ চনত সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰে। ইয়াৰ বাহিৰেও ২০০৬ চনত সদৌ অসম লেখিকা সমাৰোহৰ লেখিকা বঁটা, ২০০৭ চনত প্ৰবীণা শইকীয়া সাহিত্য বঁটা, ২০১১ চনত অসম উপত্যকা বঁটা লাভ কৰে। আনহাতে তেওঁক 'ৰূপোৱালী নৈৰ সোণোৱালী ঘাট' উপন্যাসৰ বাবে ছগন লাল জৈন বঁটা প্ৰদান কৰা হয়। তদুপৰি 'গজৰাজ, প্ৰেম আৰু বন্দীত্ব' উপন্যাসৰ বাবে অসম সাহিত্য সভাই মহিলা লেখকৰ বাবে প্ৰদান কৰা বাসন্তী বৰদলৈ বঁটাও তেওঁ লাভ কৰে।

পূৰবী বৰমুদৈয়ে নিজস্ব শৈলী আৰু চিন্তাধাৰাৰে তেওঁৰ ৰচনাৰ মাজেদি

অসমৰ জনগোষ্ঠীসমূহৰ পৰম্পৰাগত সাজপাৰ

সম্পাদনা

ড° মীন্তি গগৈ

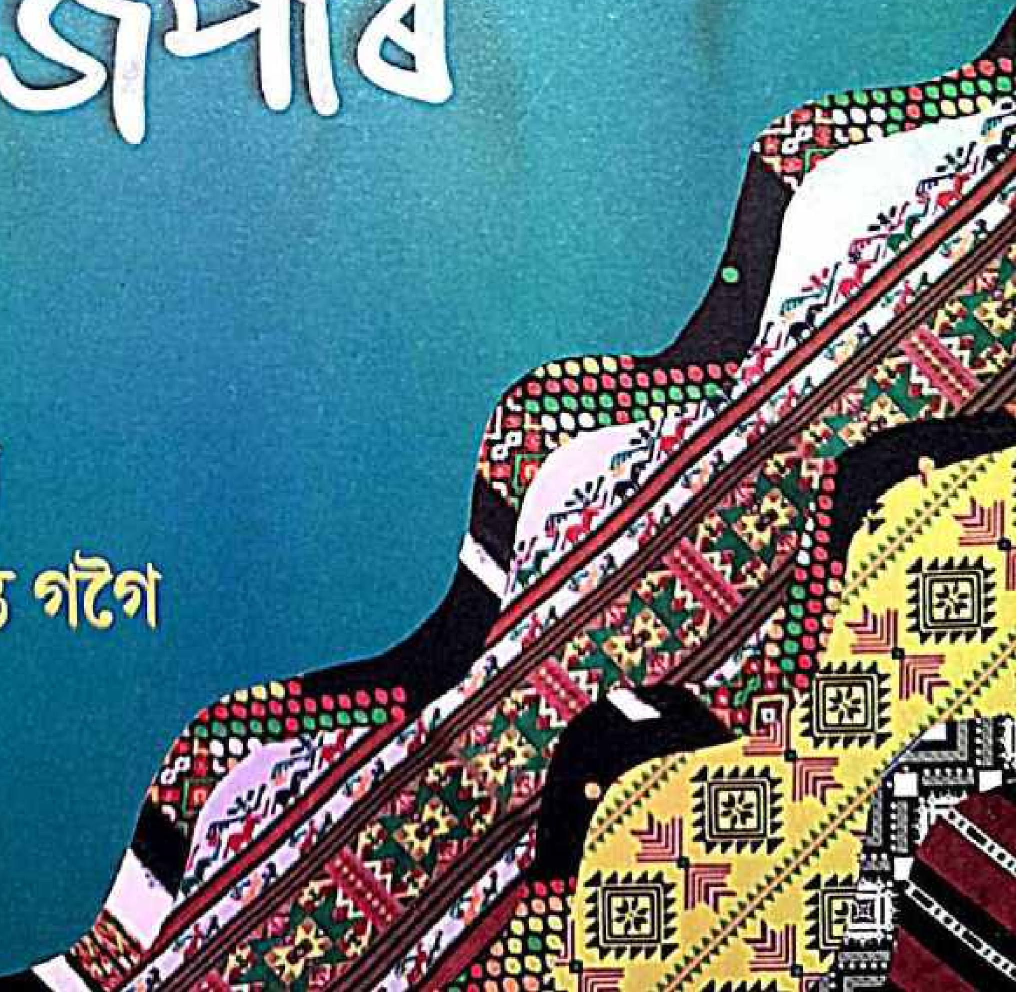

"ASSAMAR JANGUSTHI SAMUHAR PARAMPARAGATA HAZPAR": A collection of Traditions Assamese Costumes edited by - Dr. Minti Gogoi & published by Rangpur Offset, Amguri-785680, Sivasagar(Assam) on the occasion of 29th biennial assembly of A.A.L.S.S. Dt. 15 Oct'2022.

প্ৰকাশন উপ-সমিতি ঃ

উপদেষ্টা ঃ শ্ৰীযুতা মনিকা শইকীয়া
ড° অৰুন্ধতী মহন্ত
ড° অনিল শইকীয়া

সভানেত্ৰী ঃ ড° মায়াশ্ৰী গোস্বামী

উপ-সভাপতি ঃ জীৱমণি নাথ

সম্পাদিকা ঃ নৱনীতা গগৈ

পদেন সদস্য ঃ অপৰাজিতা ভূঞা
তৰুলতা গগৈ
সুভদ্ৰা বৰা

সদস্য/সদস্যা ঃ সন্তোষ দত্ত
প্ৰশান্ত চুতীয়া
দিপালী শইকীয়া গগৈ

গ্ৰন্থ সম্পাদনা ঃ ড° মীন্তি গগৈ

প্ৰকাশক ঃ

ৰংপুৰ অফ্‌চেট, আমগুৰি-শিৱসাগৰ

ISBN ঃ 978-81-958903-1-6

প্ৰথম সংস্কৰণ ঃ ২০২২

মূল্য ঃ ২০০ (দুশ টকা)

© ঃ শিৱসাগৰ জিলা লেখিকা সমাৰোহ সমিতি

বেটুপাত ঃ ঋতুৰাজ বৰুৱা
প্ৰচ্ছদ ঃ মাধুৰ্য-প্ৰাঞ্জল-দীপক
মুদ্ৰণ ঃ ৰংপুৰ অফ্‌চেট, আমগুৰি

সূচীপত্ৰ

➢ ঠেঙ্গাল কছাৰীসকলৰ পৰম্পৰাগত সাজ পাৰ

— ৰূপজ্যোতি বৰুৱা নাথ/১১৮

➢ চিংফৌ জনগোষ্ঠীৰ সাজপাৰ আৰু অলংকাৰ ঃ এক আলোকপাত

— গীতিমা দত্ত/১২৩

➢ 'অসমীয়া মুছলমান সকলৰ পৰম্পৰাগত
সাজপাৰ ও আ-অলংকাৰ' - এটি চমু অৱলোকন

— ড° লুটফুন নাহাৰ/১২৯

➢ পৰম্পৰাগত চাহ জনগোষ্ঠীয় সাজপাৰ আৰু আ-অলংকাৰ

— ৰেণু গোৱালা/১৩৭

➢ কোচ ৰাজবংশীসকলৰ সাজপাৰ — বকুল ৰয়/১৪২

➢ অসমৰ নক্টে জনগোষ্ঠীৰ পৰম্পৰাগত সাজপাৰ আৰু শৈল্পিক নৈপুনতা

— অনুমণি গগৈ/১৪৬

➢ হাজংসকলৰ সাজপাৰ আৰু অলংকাৰঃ পৰম্পৰা আৰু পৰিৱৰ্তন

— পৰী গগৈ/১৫০

➢ ডিমাছা জনগাষ্ঠীৰ সাজপাৰ

— ড° ৰত্নাজ্যোতি দাস/১৫৭

➢ শিৱসাগৰ জিলাত বসবাস কৰা গাৰোসকলৰ সাজপাৰ ঃ এক চমু পৰিচয়

— দুৰ্লভ শেনছোৱা/১৬২

➢ মেচসকলৰ পৰম্পৰাগতভাৱে ব্যৱহৃত কিছু সাজপাৰৰ চমু বিৱৰণ

— কৃষ্ণ কান্ত মেচ/১৬৭

➢ নেপালী জনগোষ্ঠীৰ সাজপাৰ

— ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ/১৭১

➢ টাংচা জনগোষ্ঠীৰ সাজপাৰ
(হাখুন টাংচা জনগোষ্ঠীৰ বিশেষ উল্লেখেৰে)

— ৰুণুমী সোণোৱাল/১৮১

টাংচা জনগোষ্ঠীৰ সাজপাৰ
(হাখুন টাংচা জনগোষ্ঠীৰ বিশেষ উল্লেখেৰে)

ৰুণুমী সোণোৱাল

সাজপাৰ মানৱৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ পৰিচায়ক এক উল্লেখযোগ্য উপাদান। লজ্জা নিবাৰণ আৰু জাৰ জহৰপৰা ৰক্ষা পাবলৈ বক্কল পৰিহিত মানুহে সভ্যতাৰ অগ্ৰগতিৰ লগে লগে সূতা কাটি কাপোৰ ব'বলৈ শিকিলে। লাহে লাহে মানৱ সমাজত তাঁতশিল্প বা বস্ত্ৰশিল্পৰ বিকাশ ঘটিল। সৌন্দৰ্য্যপ্ৰয়াসী মানুহে কালক্ৰমত প্ৰাকৃতিক উপাদানৰ সহায়ত বিভিন্ন ৰঙেৰে বোলাই, ফুল-বাছি অথবা কেৱল ৰঙৰ সংমিশ্ৰণতেই আটকধুনীয়াকৈ সাজপাৰ প্ৰস্তুতৰ কৌশল আহৰণ কৰিলে। প্ৰকৃততে ক'বলৈ গ'লে পৃথিৱীৰ প্ৰত্যেক জাতি-জনগোষ্ঠীৰ সমাজ-সংস্কৃতিত এক অমূল্য সম্পদস্বৰূপে বয়নশিল্প সমৃদ্ধিশালী। কোনো এক জাতি-জনগোষ্ঠীৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিক প্ৰতিনিধিত্ব কৰাৰ উপৰিও সাজপাৰে ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্ব, সামাজিক মৰ্য্যাদা, ৰুচি-অভিৰুচি, সৌন্দৰ্য-চেতনা, সুকুমাৰ প্ৰতিভা আদিৰো পৰিচয় দাঙি ধৰে। সেয়েহে জাতি-জনগোষ্ঠীভেদে সাজপাৰৰ সৈতে সাঙোৰ খাই থকা সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্য ভিন্ন। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত বসবাস কৰা প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰে সাজপাৰৰ বৈচিত্ৰ্যই এই উত্তৰ-পূৱ অঞ্চলৰ সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰখনত এক অনন্য মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছে। উত্তৰ-পূৱ ভাৰতৰ এটা প্ৰধান জনগোষ্ঠী টাংচাসকলৰো সাজপাৰৰ নিজা বৈশিষ্ট্যই এক সুকীয়া পৰিচিতি প্ৰদান কৰিছে।

নৃতাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণেৰে মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ টাংচাসকলে প্ৰধানকৈ অৰুণাচল প্ৰদেশৰ চাংলাং জিলাৰ চাংলাং, নামটক, খিময়াং, মিয়াও, নামপং, মনমাও, জয়ৰামপুৰ, বৰডুমচা আদি ঠাইত বসবাস কৰি আছে। ইয়াৰ বাহিৰেও

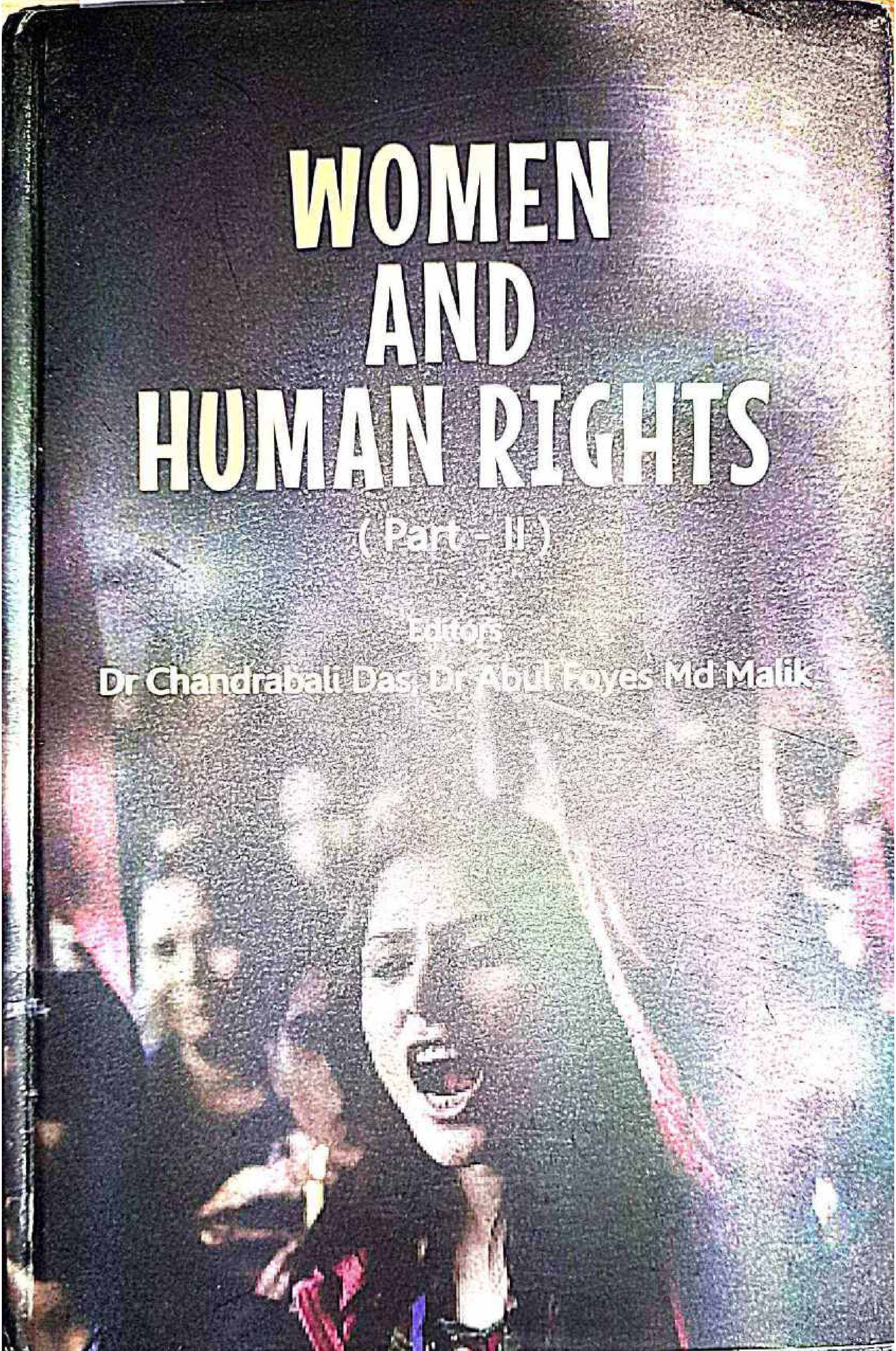
WOMEN
AND
HUMAN RIGHTS
(Part - II)
Editors
Dr Chandrabali Das, Dr Abul Foyes Md Malik

Women and Human Rights (Part-II)

Edited by : Dr Chandrabali Das, Dr Abul Foyes Md Malik

ISBN : 978- 93- 95291- 95-8

Price : 1200/-

© Dr Chandrabali Das, Dr Abul Foyes Md Malik

Publisher

Sarvbhasha Prakashan

J-49, Street No. 38, Rajapuri (Main Road)

Uttam Nagar, New Delhi-110059

E-mail : sbtpublication@gmail.com

Website : www.sarvbhasha.in

Contact : 011-3501-3521, +91-8178695606

Printer : R.K. Offset Process, Delhi

- ভবেন্দ্র নাথ শইকীয়াৰ 'ঢোৱাসাপ' গল্পত প্রতিফলিত নাৰী মনস্তত্ত্ব আৰু সমাজ বাস্তৱতাঃ এক অৱলোকন/জয়শ্রী বৰা/308
- মিচিং সমাজ-সংস্কৃতি, অর্থনৈতিক আৰু শিক্ষাৰ দিশত নাৰীৰ গুৰুত্ব/জুৰি কাগ্যুং/314
- আধুনিক শিক্ষা আৰু নাৰী সবলীকৰণ/মাইনা সোনোৱাল/320
- সাম্প্রতিক প্রেক্ষাপটত নাৰী সুৰক্ষাৰ প্রয়োজনীয়তা ঃ এক বিশ্লেষণ মাণিক/জ্যোতি গগৈ/329
- চাহ-বাগানৰ পটভূমিত ৰচিত অসমীয়া উপন্যাসত বনুৱা নাৰীৰ জীৱনৰ প্রতিফলন/মুন্নী গুপ্তা/337
- *দঁতাল হাতীৰ উঁয়ে খোৱা হাওদা* উপন্যাসত নাৰী অধিকাৰ প্রসংগঃ এক বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন/নিতুমণি বৰা, ৰূপজ্যোতি দাস/343
- নিৰুপমা বৰগোহাঞিৰ 'চম্পাৱতী' উপন্যাসত প্রকাশিত লৈংগিক অসমতাৰ প্রসংগঃ এটি পর্যালোচনা/পংখীপ্রিয়া শর্মা/352
- নাৰীবাদ আৰু লিংগ বৈষম্য/পুষ্পাঞ্জলী হাজৰিকা/357
- উত্তৰ পূর্বাঞ্চলৰ শিক্ষাৰ প্রসাৰত শিক্ষাবিদ ইন্দিৰা মিৰিৰ অৱদান/চানচান য়ুগলী/361
- মামণি ৰয়ছম গোস্বামীৰ উপন্যাসত হিন্দু বিধৱা নাৰীৰ জীৱনৰ করুণগাঁথা/ড° বনলতা দাস/364
- সাহিত্যত প্রতিফলিত নাৰীৰ যৌন নির্যাতনৰ বাস্তৱিক ছবি/ৰবী বৰুৱা/369
- মৰাণ জনগোষ্ঠীৰ মহিলাসকলৰ খেৰিঃ এটি বিশ্লেষণাত্মক অধ্যয়ন/ড° ফৰিদা ৰহমান হাজৰিকা/378
- ৰীতা চৌধুৰীৰ 'পপীয়া তৰাৰ সাধু' উপন্যাসত নাৰীৰ স্থিতি/ড° ৰবিতা বৰুৱা/383
- রবীন্দ্রনাথের ছোটগল্পে নারীঃ সমস্যা ও স্বাধীকারবোধ/ড° প্রভাকর মণ্ডল/389
- नारी के प्रति बढ़ती शोषण तथा समाधान/भारती आपुम/394

56

রবীন্দ্রনাথের ছোটগল্পে নারীঃ সমস্যা ও স্বাধীকারবোধ

ড° প্রভাকর মণ্ডল

কথা সাহিত্যের কনিষ্ঠতম শাখা ছোটগল্প সম্পর্কে বিভিন্ন জন বিভিন্ন কথা বলেছেন। কারো মতে 'ছোটগল্প যুগ যন্ত্রণার ফসল।' 'a peculiar product of the nineteenth century' কেউ ঐ কথাটাই আর একটু নির্দিষ্ট করে বললেন, আবার সেই সঙ্গে ছোটগল্প হল 'Lonely voice' বা একাকিত্বের নীরব ক্রন্দন। আধুনিক যুগের অন্তঃপ্রেরণাই ধীরে ধীরে উনিশ শতকের লেখক-মানসে প্রতিফলিত। কথাসাহিত্যের প্রধান অবলম্বন মানুষ। কথাসাহিত্যের নবীনতম শাখা ছোটগল্পে মানুষের জীবনের কোন একটি বিশেষ অংশের ওপর আলোকপাত করা হয়। সে জীবন বাস্তব জীবন। 'গল্পগুচ্ছে'র পাতায় আমরা বাস্তববাদী রবীন্দ্রনাথকেই পাই। 'গল্পগুচ্ছে' আমরা পেলাম সমাজ-সচেতন, আঙ্গিক সচেতন তত্ত্ব সন্ধিৎসু ছোটগল্পকার রবীন্দ্রনাথকে। সমাজ সম্পর্কিত আলোচনার অনেকটা স্থান নিয়েছে রবীন্দ্র ছোটগল্পে নারীর ভূমিকা। প্রকৃতি থেকে ক্রমে ক্রমে শুধুই মানুষের বিচিত্র রূপ, মনস্তত্ত্বের জটিল গতিপ্রকৃতি আঁকাই তাঁর লক্ষ্য হলো, তখন তিনি মুখ ফেরালেন নগরের দিকে। মানুষের সামাজিক-অর্থনৈতিক-নৈতিক ও ব্যক্তিগত সমস্যা 'তাঁর কবিত্ব'কে আঘাত করেছিল। তাই তিনি তাঁর 'যা কিছু সম্বল সামর্থ' সব কিছু নিয়ে সাধারণের জীবনের বাস্তবের গভীরে প্রবেশ করেছিলেন।

১২৯৮-এ 'হিতবাদী' পত্রিকায় লেখা 'দেনাপাওনা' গল্পের বিষয় পণপ্রথা। এই গল্পে নিষ্ঠুর সামাজিক কুপ্রথার পরিণাম এঁকেছেন শশুর বাড়িতে নিরুপমার অনিবার্য মৃত্যুর কাহিনী রচনা করে। নিরুপমা যেন দীর্ঘ কয়েক শতাব্দী ধরে চলে আসা বাঙালী মেয়ের করুণ পরিণাম। কিন্তু 'দেনাপাওনা' গল্পের নিরুপমার পিতার তুলনায় 'গল্পগুচ্ছে' তৃতীয় খণ্ডের 'অপরিচিতা' গল্পে কন্যার পিতা শম্ভুনাথ বাবু অনেক বেশী সোচ্চার।

গৰিমা

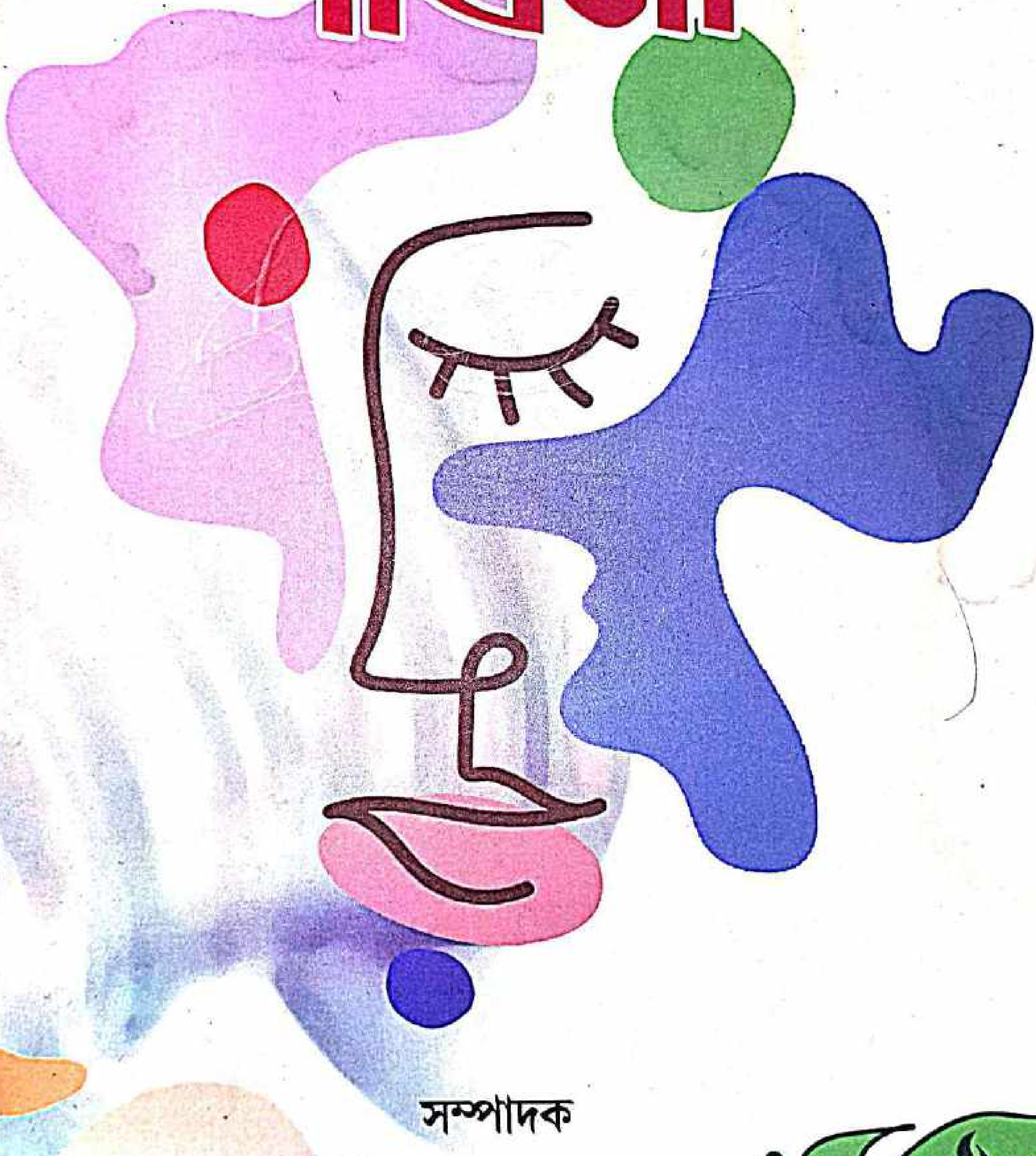

সম্পাদক

নীলিমা শেনচোৱা

দীপাঞ্জলী গগৈ

Garima :
A collection of Assamese articles edited by Nilima Sensua & Dipanjali Gogoi and published by Purbayon P2ublication, Panbazar, Guwahati-1, Assam, India.

First Edition : October, 2022 **Price :** Rs. 190/-

ISBN : 978-93-95103-53-4

গৰিমা

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ অক্টোবৰ, ২০২২

মূল্য ঃ ১৯০ টকা

বেটুপাত ঃ চিত্ৰলেখা

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ সম্পাদক

প্ৰকাশক ঃ
পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: purbayonpublication.com
✆ ৯৮৬৪৪২২১৫৭

Printed at : Purbayon Publication Pvt. Ltd.
Panbazar, Guwahati- 1, Assam, India

■ নীলকণ্ঠী ব্রজ উপন্যাসত নাৰীৰ কাৰুণ্য
নীলিমা শেনচোৱা/৭৬
■ অসমৰ ভাষা চৰ্চাৰ ইতিহাসত মহিলা ঃ এক চমু অৱলোকন
দীপাঞ্জলী গগৈ /৮৫
■ ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত জনজাতীয় ঐক্যবোধ
দীপামণি শৰ্মা/৯৬
■ য়েছে দৰজে ঠংচিৰ মৌন ওঁঠ মুখৰ হৃদয় উপন্যাসত প্ৰতিফলিত সমাজ জীৱন
বিজুমণি দত্ত/১০২
■ সমৃদ্ধ জাতীয় জীৱন, শক্তিশালী আত্মপৰিচয় আৰু শিক্ষা
সূৰুয ফুকন/১০৯
■ নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ গীতৰ বিষয় বৈচিত্ৰ্য
ড° ৰুবা বুঢ়াগোহাঁই/১১২
■ জয়শ্ৰী গোস্বামী মহন্তৰ 'চাণক্য'
লাৱণ্য বৰা/১২৩
■ মহিলা উদ্যমিতা আৰু ক'ভিড-১৯ পৰিস্থিতি
ড° বিনীতা গগৈ/১৩২
■ মহীয়সী নাৰীসত্তাৰ অনন্য প্ৰতিফলন 'মন্দোদৰী'
ৰুণুমী সোণোৱাল/১৪৫
■ ঊনবিংশ শতিকাত অসমৰ অভিধান চৰ্চা
ড° কৰবী গগৈ/১৫২
■ নাৰী তু শক্তি স্বৰুপা, দুৰ্গা
পুৰ্ণিমা তামুলী/১৫৮

মহীয়সী নাৰীসত্তাৰ অনন্য প্ৰতিফলন 'মন্দোদৰী'

ৰুণুমী সোণোৱাল

সহকাৰী অধ্যাপিকা, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

ৰামায়ণক আধাৰ হিচাপে লৈ সাহিত্য ৰচনা কৰাৰ পৰম্পৰা অসমীয়া সাহিত্যত বহু প্ৰাচীন। অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰাক্-শংকৰী যুগতেই (চতুৰ্দশ শতিকা) মাধৱ কন্দলিয়ে বাল্মীকি ৰচিত ৰামায়ণ অসমীয়া ভাষালৈ অনুবাদ কৰিছিল। তেওঁৰ পাছত বিভিন্নজনে ৰামায়ণক আধাৰ হিচাপে লৈ গ্ৰন্থ ৰচনা কৰি প্ৰাচীন অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰিছে। এই পৰম্পৰা আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যতো অব্যাহত আছে। ৰামায়ণৰ বিভিন্ন ঘটনা, আখ্যান, চৰিত্ৰ আদিক আধাৰ হিচাপে লৈ অসমীয়া সাহিত্যৰ কেইবাজনো সাহিত্যিকে গল্প, কবিতা, উপন্যাস আদি ৰচনা কৰি আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যকো সমৃদ্ধ কৰিছে। এই সাহিত্যিকসকলৰ ভিতৰত অসমীয়া সাহিত্যৰ এগৰাকী প্ৰথিতযশা সাহিত্যিক ড° মালিনী অন্যতম। তেওঁ মহাকাব্য ৰামায়ণৰ আলম লৈ কেইবাখনো উপন্যাস ৰচনা কৰি পাঠকৰ সমাদৰ বুটলিবলৈ সক্ষম হৈছে।

ড° মালিনীৰ ৰামায়ণকেন্দ্ৰিক এখন অন্যতম উপন্যাস 'মন্দোদৰী'। মহাকাব্য ৰামায়ণৰ প্ৰতিনায়ক ৰাৱণৰ পত্নী মন্দোদৰীৰ চৰিত্ৰ আধাৰিত এই উপন্যাস। ৰাৱণৰ প্ৰধান ৰাজমহীষী মন্দোদৰীৰ অন্তৰৰ হৰ্ষ-বিষাদ, দুখ-যন্ত্ৰণা, অসহায়তা সকলোখিনি ঔপন্যাসিকে চৰিত্ৰটিৰ মাজেৰে মৰ্মস্পৰ্শীভাৱে উপস্থাপন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

দানৱ বংশৰ মহান শিল্পী ময়দানৱৰ ৰূপে-গুণে অদ্বিতীয়া কন্যা মন্দোদৰী।

উদ্দীপ্তা

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ বিশিষ্ট মহিলাৰ জীৱন গাঁথা

সম্পাদনা
ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ

Uddeepta : A collection of research articles on prominent Women of North East India. An initiative by Women Studies Cell, Naharkatiya College edited by Dr. Jyotirekha Gogoi, Published by- Baangmoi Publication & Printing, Demow Madhupur, Dist- Sivasagar (Assam), Pin-785662.

সম্পাদনা সমিতি ঃ

সভাপতি ঃ ড°জ্যোতিপ্ৰসাদ কোঁৱৰ (অধ্যক্ষ)

কাৰ্য্যকৰী সভাপতি ঃ মামণি দেৱী

উপদেষ্টা ঃ ড° অনিতা মহন্ত, চন্দ্ৰমল্লিকা সন্দিকৈ,

ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন, কৰবী হাজৰিকা, ৰুণুমী সোণোৱাল

সম্পাদিকা ঃ ড°জ্যোতিৰেখা গগৈ

সদস্যা ঃ ড° স্বপ্নালী বৰা, পত্ৰিকা সন্দিকৈ

প্ৰকাশক ঃ বাঙ্ময় প্ৰকাশন

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ ছেপ্তেম্বৰ, ২০২২

ISBN ঃ 978-81-957811-0-2

মূল্য ঃ ২৫০/- টকা

মুদ্ৰণ ঃ বাঙ্ময় প্ৰকাশন আৰু মুদ্ৰণ, ডিমৌ, শিৱসাগৰ

(গ্ৰন্থখনিত প্ৰকাশিত প্ৰবন্ধসমূহৰ ভাবধাৰা আৰু বক্তব্য লেখকসকলৰ নিজস্ব)

সূচীপত্র

মধ্যযুগৰ বীৰাঙ্গনা ঃ

- সৃষ্টিশীল সাহিত্যৰ অসমৰ ক্লিউপেট্ৰা 'গড়মা কুঁৱৰী'

  ✍ ড° নমিতা বৰুৱা ◆ ২১ ◆

- নাং-চন-চেং-খাম ওৰফে মূলাগাভৰু

  ✍ ড° মুনমী কোঁৱৰ ◆ ৩০ ◆

- ৰাণী সাধনী

  ✍ ড° দীপাংকৰ গগৈ ◆ ৩৬ ◆

- এগৰাকী অসামান্য আৰু অপৰাজেয় নাৰী ৰমণী গাভৰু

  ✍ কৰবী দত্ত ◆ ৪৯ ◆

- সতী জয়মতী

  ✍ নিলীমা শেনচোৱা ◆ ৫৫ ◆

স্বাধীনতা সংগ্ৰামী ঃ

- ভাৰতীয় স্বাধীনতা আন্দোলনত অসমীয়া নাৰীৰ ভূমিকা

  ✍ ড° মানস জ্যোতি নিৰ্মলীয়া ◆ ৬৪ ◆

- Pushpalata Das : An Eminent Political Figure of Assam

  ✍ **Karabi Hazarika** ◆ ৭০ ◆

সমাজ সংস্কাৰক ঃ

- অগ্নিকন্যা চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানী

  ✍ বিনি শইকীয়া ◆ ৭৮ ◆

● ইন্দিৰা মিৰি ঃ জীৱন আৰু কৃতি
✍ ড° অনিতা মহন্ত ◆ ৮৬ ◆

● শুচিব্রতা ৰায়চৌধুৰীৰ জীৱন আৰু সাহিত্য-কৰ্ম
✍ অসীমা গায়ন ◆ ১০৪ ◆

● বীৰুবালা ৰাভা ঃ এক সংগ্ৰামী সত্তা
✍ ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ ◆ ১১২ ◆

● হাড়গিলা বাইদেউ পূৰ্ণিমা দেৱী বৰ্মণ (এক ব্যতিক্রমী ব্যক্তিত্ব)
✍ মামণি দেৱী ◆ ১২৬ ◆

বিশিষ্ট গায়িকা ঃ

● লোকগীতৰ সম্রাজ্ঞী প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডে
✍ ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন ◆ ১৩০ ◆

● অসমৰ নাইটিংগেল দিপালী বৰঠাকুৰ
✍ ড° পাপৰি বৰা ◆ ১৩৫ ◆

বিশিষ্ট লেখিকা ঃ

● অসমৰ প্ৰথম মহিলা গীতিকবি আই পদ্মপ্ৰিয়া ঃ জীৱন আৰু সাহিত্য-সাধনা
✍ ড° সৰলা দাস ◆ ১৪৭ ◆

● নলিনীবালা দেৱীৰ জীৱন আৰু সাহিত্য-কৃতি
✍ ৰুণুমী সোণোৱাল ◆ ১৫৫ ◆

● গীতিকাৰ নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ
✍ বিনীতা বড়া ◆ ১৬৫ ◆

- মামণি ৰয়চম গোস্বামী ঃ এক অনন্য সত্তা

  ✍ দীপাঞ্জলী গগৈ ◆ ১৮২ ◆

- পূৰবী বৰমুদৈ ঃ জীৱন আৰু সাহিত্য-কৃতি

  ✍ ড° সঙ্গীতা গগৈ ◆ ১৯১ ◆

- টেমছুলা আও ঃ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এক আত্মদীপ্ত সত্তা

  ✍ ড° নয়নজ্যোতি ভূঞা ◆ ১৯৮ ◆

বিশিষ্ট খেলুৱৈ ঃ

- ক্ৰীড়াজগতত ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ নাৰী।

  ✍ জয়শ্ৰী গগৈ ◆ ২১৪ ◆

বিশিষ্ট অভিনেত্ৰী ঃ

- অসমৰ প্ৰথম গৰাকী অভিনেত্ৰী আইদেউ সন্দিকৈ

  ✍ ৰাজেন দাস ◆ ২২১ ◆

◆ ◆ ◆

ৰাণী সাধনী

ড° দীপাংকৰ গগৈ

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ

অসমৰ ইতিহাসত আত্মত্যাগৰ কাহিনীৰে উজ্জ্বীৱিত এটি চৰিত্ৰ ৰাণী সাধনী। চুতীয়া ৰজা ধৰ্মধ্বজ পালৰ সতি-সন্ততি নথকাত সন্তান কামনাৰে অনেক পূজা-পাতল আৰু দান দক্ষিণা দিয়ে। বহু সাধনাৰ পিছত ৰজাৰ এটি কন্যা সন্তান হয়। সাধনা কৰি পোৱাৰ বাবেই ছোৱালীজনীৰ নাম সাধনী ৰাখিছিল। সাধনী অপূৰ্ব ৰূপৱতী। গৰখীয়া নিতাইয়ে এপাত কাঁড়েৰে কেৰ্কেটুৱাক শৰবিদ্ধ কৰাত সয়ম্বৰৰ চৰ্ত অনুসৰি ৰজাই সাধনীক নিতাইক পতি বৰণ কৰিবলৈ ক'লে। পিতৃৰ আজ্ঞা পালন কৰি সাধনীয়ে নিতাইক স্বামী হিচাপে মাল্যবৰণ কৰিলে। ১৫২২ খ্ৰীষ্টাব্দত জোঁৱায়েক নিতাইকে চুতীয়া ৰাজ্যৰ নৰমজন ৰজা হিচাপে সিংহাসনৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰি নাম ৰাখে নীতিপাল। আহোম আৰু চুতীয়াৰ শেষ যুদ্ধত ৰজা নীতিপালৰ অতি কৰুণভাৱে মৃত্যু হয়। পত্নী তথা ৰাণী সাধনীয়ে আহোম ৰজাৰ ওচৰত আত্মসমৰ্পণ নকৰি চন্দনগিৰি পৰ্বতৰ পৰা নৈৰ কুণ্ডলৈ জঁপিয়াই আত্মসন্মানৰ লগতে ৰাজ্যৰ অখণ্ডতা ৰক্ষা কৰিলে। সাধনীৰ আত্মত্যাগী কাহিনীয়ে এই লেখাত পোহৰলৈ অনা হৈছে।

বীজ শব্দ ঃ ৰাণী, সাধনী, চুতীয়া, আহোম, নিতাই

প্ৰস্তাৱনা ঃ

বৰ্তমান অসমৰ উত্তৰ-পূব কোণত শদিয়া অঞ্চলক কেন্দ্ৰ কৰি মধ্য যুগত এক চুতীয়া ৰাজ্য গঢ় লৈ উঠিছিল। খ্ৰীষ্টিয় ত্ৰয়োদশ শতিকাত শেষৰ ফালে বীৰপালে প্ৰতিষ্ঠা কৰা এই ৰাজ্য যষ্ঠদশ শতিকাৰ তৃতীয় দশকলৈকে বৰ্তি আছিল। ব্ৰহ্মপুত্ৰ

বীৰুবালা ৰাভা ঃ এক সংগ্ৰামী সত্তা

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ

নিজৰ জীৱনকো তুচ্ছ জ্ঞান কৰি ডাইনী প্ৰথাৰ বিৰুদ্ধে অবিৰতভাৱে অভিযান অব্যাহত ৰাখি সমাজত সজাগতা আনিব বিচৰা এগৰাকী সাহসী মহিলা হ'ল বীৰুবালা ৰাভা। 'ডাইনী' হৈছে অসমত ভয়াবহ ৰূপ ধাৰণ কৰা এক মহাব্যাধি। মৌখিক ভাৱে, বাতৰি কাকত দূৰদৰ্শন আদিত সততে দৃষ্টিগোচৰ হোৱা ঘটনাসমূহৰ পৰা অসমত ডাইনী কাণ্ডই কিমান ভয়াবহ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে তাক অনুমান কৰিব পাৰি ।অতীজৰে পৰা মায়ঙৰ যাদুৰ কাৰণে বহুলোকে অসমক যাদু-মন্ত্ৰৰ ৰাজ্য বুলিও কয় । এনে অন্ধবিশ্বাসৰ পটভূমি অসমত থকাৰ বাবে আজিও অসমৰ পিছপৰা অঞ্চলসমূহত বেজৰ প্ৰাধান্য বেছি । চিকিৎসক, চিকিৎসালয়ৰ পৰিৱৰ্তে এইসকল লোকে দুৰাৰোগ্য ব্যাধিৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ সম্প্ৰতি ওজা, দেওধনী, বেজৰহে কাষ চাপে। সেই বিশ্বাসৰ ভিত্তিতে বেজ বৃত্তিটো জীয়াই আছে। তেওঁলোকৰ মনত বেজেই সৰ্বেসৰ্বা। গাঁৱত অসুখ হ'লে, গছত ফল নধৰিলে, বৰষুণ নিদিলে, খেতি ভাল নহ'লে, মানুহ মৰিলে, সম্পত্তি লোভ, ৰাজনৈতিক বিবাদ, ব্যক্তিগত আক্ৰোশ আদি কাৰণত ভুক্তভোগী ওজা, দেওধনী, বেজৰ ওচৰলৈ যায় । সেই সুবিধাতে বেজে যিজনৰ নাম উচ্চাৰণ কৰে সেইজন বা সেইগৰাকীয়ে হৈ পৰে 'ডাইনী'। সেই বিশ্বাসৰ ভেটিতে ডাইনীক হত্যা কৰা পৰিয়ালক

লোকগীতৰ সম্ৰাজ্ঞী প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডে

ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ

গোৱালপৰীয়া লোকগীত ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাপটত প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডেৰ অৱদান অতি উল্লেখযোগ্য। গৌৰীপুৰ ৰাজপৰিয়ালৰ কন্যা প্ৰতিমা বৰুৱাই ৰাজপৰিয়ালত ডাঙৰ দীঘল হ'লেও চহা জীৱনধাৰাৰ প্ৰতিহে আকৃষ্ট আছিল। সেয়েহে হয়তো লোকজীৱনৰ গীতৰ প্ৰতি তেখেতৰ অতুল অনুৰাগ। ঘৰতেই সংগীতৰ শিক্ষা লাভ কৰা প্ৰতিমা বৰুৱাই বোলছবিৰ লগতে উত্তৰ-পূবৰ বিভিন্ন আকাশবাণীত গীত পৰিৱেশন কৰি লোকশিল্পীৰূপে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰে। সংগীতৰ বাবেই তেখেতে বহুতো সন্মানীয় বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। এইগৰাকী মহান শিল্পীৰ সাংগীতিক জীৱন এই লেখাৰ জৰিয়তে পোহৰলৈ আনিবৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

বীজ শব্দ ঃ লোকগীত, চহা, লোকশিল্পী, বোলছবি, আকাশবাণী, যুগজয়ী, হস্তীৰ কন্যা, পদ্মশ্ৰী

অৱতৰণিকা ঃ

সুৰেৰে নিজকে পৰিচয় দিবলৈ সক্ষম হোৱা গোৱালপৰীয়া লোকগীতৰ সম্ৰাজ্ঞী প্ৰতিমা বৰুৱা পাণ্ডে অসম তথা ভাৰতৰ এটি চিৰপৰিচিত নাম। যুগজয়ী গোৱালপৰীয়া লোকগীতক ভাৰতীয় লোকগীতৰ ক্ষেত্ৰত জনপ্ৰিয় কৰি তোলা এই গৰাকী বিশিষ্ট শিল্পী অনন্য। প্ৰতিমা বৰুৱাৰ জন্ম হৈছিল ১৯৩৪ চনৰ ৩ অক্টোবৰত কলিকতাৰ বালিগঞ্জৰ চাৰ্কুলাৰ ৰ্বডত। তেওঁ আছিল গৌৰীপুৰ ৰাজপৰিয়ালৰ প্ৰখ্যাত হাতী বিশেষজ্ঞ প্ৰকৃতীশ চন্দ্ৰ বৰুৱাৰ জীয়াৰী। তেওঁৰ মাতৃৰ নাম আছিল মালতীবালা

নলিনীবালা দেৱীৰ জীৱন আৰু সাহিত্যকৃতি

ৰুণুমী সোণোৱাল

সংক্ষিপ্তসাৰ ঃ

অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰোমাণ্টিক যুগৰ লেখকসকলৰ ভিতৰত নলিনীবালা দেৱীৰ এক উল্লেখযোগ্য স্থান আছে। বিশেষকৈ ভাৰতীয় আধ্যাত্মিক দৰ্শনৰ ৰহস্যবাদী চিন্তাধাৰাৰে ৰচনা কৰা তেওঁৰ কবিতাসমূহ অসমীয়া কাব্য সাহিত্যত এক স্বকীয় দৃষ্টিভংগীৰ পৰিচায়ক। সেইবাবে তেওঁ অসমীয়া কাব্য সাহিত্যৰ জগতত ৰহস্যবাদী বা অতিন্দ্ৰিয়বাদী কবি হিচাপে পৰিচিত। আনহাতে সমকালীন মহিলা লেখকসকলৰ ভিতৰতো তেখেতৰ কৃতি লেখত ল'বলগীয়া। ইয়াৰ বাহিৰেও অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰথমগৰাকী মহিলা সভাপতিৰ দায়িত্বও তেওঁ পালন কৰিছিল। ব্যক্তিগত জীৱনৰ দুখ বিপৰ্যয়ৰ মাজতো তেখেতে ৰচনা কৰি থৈ যোৱা সাহিত্যিক সমলসমূহ অসমীয়া সাহিত্যৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ। এনেধৰণৰ দৃষ্টিভংগীৰ আধাৰত "নলিনীবালা দেৱীৰ জীৱন আৰু সাহিত্যকৃতি" শীৰ্ষক বিষয়টো অধ্যয়ন কৰাৰ নিশ্চয় গুৰুত্ব আছে।

বীজ শব্দ ঃ নলিনীবালা দেৱী, জীৱন, সাহিত্য, ৰহস্যবাদ

বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

অসমীয়া সাহিত্যৰ ৰোমাণ্টিক যুগৰ এগৰাকী প্ৰথিতযশা সাহিত্যিক নলিনীবালা দেৱী। একেধাৰে কবি, প্ৰবন্ধকাৰ, জীৱনীকাৰ, আত্মজীৱনী ৰচোঁতা নলিনীবালা দেৱীৰ জন্ম হৈছিল ১৮৯৮ চনৰ ২৩ মাৰ্চ তাৰিখে অসমৰ বৰপেটা জিলাত। অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰথমগৰাকী মহিলা সভাপতিৰ আসনো তেখেতে অলংকৃত কৰিছিল। কৰ্মবীৰ নবীন চন্দ্ৰ বৰদলৈৰ দুহিতা নলিনীবালা দেৱীয়ে কোনো

পূৰবী বৰমুদৈৰ জীৱন আৰু সাহিত্যকৃতি

ড° সঙ্গীতা গগৈ

সাবাংশ ঃ

অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এক লেখত লবলগীয়া সাহিত্যিক হ'ল পূৰবী বৰমুদৈ। নিজৰ ৰুগীয়া দেহাৰেই তেওঁ অসমীয়া সাহিত্যলৈ যি অৱদান আগবঢ়াই গ'ল সি অতুলনীয়। নিজস্ব বৈশিষ্ট্যৰে তেওঁৰ সাহিত্যৰাজিয়ে অসমীয়া সাহিত্য জগতত স্থান দখল কৰি থাকিবলৈ সক্ষম হৈছে। গল্পকাৰ আৰু ঔপন্যাসিক হিচাপে তেওঁ খ্যাত। জীৱনৰ সৰু-বৰ সকলো ঘটনাই তেওঁৰ ৰচনাত ঠাই পাইছে আৰু তেওঁৰ বৰ্ণনাত ই অতুলনীয় হৈ উঠিছে। জীৱন আৰু জগতৰ সূক্ষ্ম পৰ্যবেক্ষণ তেওঁৰ ৰচনাত দেখা যায়। পৰম্পৰাগত পটভূমিক তেওঁ নতুন দৃষ্টিভংগীৰে সাহিত্যত উপস্থাপন কৰিছে। জীৱনৰ বাস্তৱ চিত্ৰ তেওঁৰ সাহিত্যত প্ৰতিফলিত হোৱা দেখা যায়।

বীজশব্দ ঃ পূৰবী বৰমুদৈ, জীৱন, সাহিত্য, গল্প, উপন্যাস, বৈশিষ্ট্য

অৱতৰণিকা ঃ

পূৰবী বৰমুদৈ অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এক উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ। তেওঁ মূলতঃ এগৰাকী গল্পকাৰ আৰু ঔপন্যাসিক। তেওঁৰ পৰা আমি লাভ কৰিব পাৰোঁ অন্তহীন অনুপ্ৰেৰণা। নিজস্ব প্ৰতিভাৰে তেওঁ অসমীয়া সাহিত্যত এক সুকীয়া স্থান দখল কৰি আছে।

মূল আলোচনা ঃ

অসমীয়া সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনক বিশেষভাৱে সমৃদ্ধিশালী কৰা পূৰবী বৰমুদৈৰ

Reconstructing the Significance of Child Rights

(Part II)

Editors

Dr Abul Foyes Md Malik

Dr Chandrabali Das

Reconstructing the Significance of Child Rights (Part-II)

Edited by : Dr Abul Foyes Md Malik, Dr Chandrabali Das

First Edition : March 2023
Research Papers & Chapter Publication

ISBN : 978-81-962432-7-2
Price : 1200/-

© Dr Abul Foyes Md Malik, Dr Chandrabali Das

Publisher
Sarvbhasha Prakashan
J-49, Street No. 38, Rajapuri (Main Road)
Uttam Nagar, New Delhi-110059
E-mail : sbtpublication@gmail.com
Website : www.sarvbhasha.in
Contact : 011-3501-3521, +91-8178695606

Printer : R.K. Offset Process, Delhi

Chapter 19 Children's Psychological and Emotional Care in the Era of Digital Education in India
- *Anamika Deka*

Chapter 20 Psychological and Emotional Care of Children in the Era of Digital Education 164
- *Beauty Borgohain*

Chapter 21 Causes and Prevention of Juvenile Delinquency and Cyber Crime in India 172
- *Bitu Das*
- *Monisha Borah*

Chapter 22 Ju2venile Delinquency: Causes and Prevention 181
- *Dhanjit Sarkar*

Chapter 23 Glass Generation: Impact of Digitalization on Childrens 191
- *Mr. Dipom Boruah*

Chapter 24 Juvenile Delinquency and Cyber Crime 198
- *Himadri Borah*

Chapter 25 Child Marriage in India: Issues and Concerns with Special Reference to Assam 206
- *Jadav Newar*
- *Dipankar Dev Nath*

Chapter 26 Child Marriage in India: A Critical Study 216
- *Jayashree Baishya*

Chapter 27 Trends and Causes of Child Labour in India: A State Level Analysis 224
- *Sabnam Khatun*

Chapter 28 Doli-Incapax: An Exception of Criminal Liability of Child in India 232
- *Mrs. Monmirekha Bora*

25

Child Marriage in India: Issues and Concerns with Special Reference to Assam

Jadav Newar
Dipankar Dev Nath

Introduction

Any person below the age of 18 years is considered as a child. Child marriage refers to the marriage of individuals below the prescribed limit of age. Marriage is to be considered legal as per the Indian law, when the groom's age is 21 and above and bride's age is 18 and above. It leads to school drop out and make the children victim or vulnerable to a number of health issues and abuse.

Child marriage can be defined as, "Any marriage carried out before the age of 18 years, before she is physically and psychologically ready to shoulder the responsibilities of marriage and child bearing." (The Inter-African Committee)

Child marriage is one of the major burning problems. In our so called patriarchal society discrimination against girls starts even before their birth and continue to grow in due course of time. It can also be noted that the percentage of child marriage is higher in rural India than the urban territories. Thousands of adolescent girls are at the risks from child marriage and the implications are not only in their health but also in their rights to fulfill their choices.

It has long-lasting adverse effects on one's physical, mental, and emotional health. It is a global issue fueled by gender inequality, poverty, social norms and insecurity. It negatively influences children's rights to education, health and protection. Despite laws

Contemporary Gender Issues: Prospects and Challenges

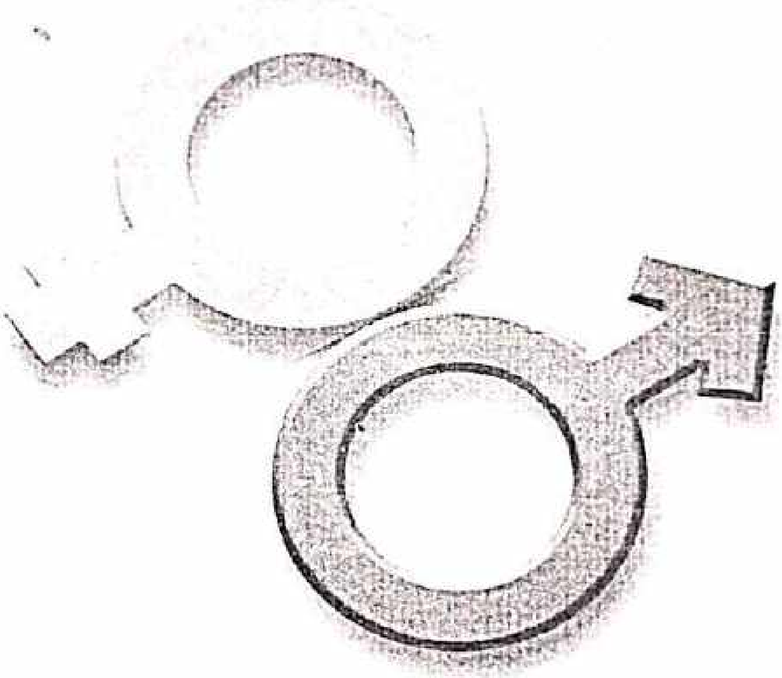

Editors
Madhab Dayal Dutta
Pari Gogoi

Contemporary Gender Issues : Prospects and Challenges : *A collection of selected research papers submitted for a National Seminar on 'Contemporary Gender Issues : Prospects and Challenges' on 24th July, 2022, organized by Department of Political Science and Department of English of Ledo College in collaboration with IQAC, Ledo college and ICT Academy (A Govt. of India Initiative).*

First Edition : August, 2022

Published by : Department of Political Science, Department of English & IQAC Ledo College, Ledo, Dist- Tinsukia (Assam)

ISBN No : 978-93-91953-44-7

EDITORIAL BOARD :

Chief Advisor : Dr. Kripa Prasad Upadhyaya
Principal, Ledo College

Advisors : Dr. Pabitra Gogoi
Vice- Principal, Ledo College

Noble Kishore Buragohain
HoD, Economics, Ledo College

Editors : Madhab Dayal Dutta
IQAC Co-ordinator & HoD, English, Ledo College

Pari Gogoi
HoD, Political Scoence, Ledo College

Members : Dr. Jiten Boruah
Assistant Professor, Dept. of Political Science, Ledo College

Arun Ghimire
Assistant Professor, Dept. of English, Ledo College

Bornali Hazarika
Assistant Professor, Dept of English Ledo College

Subhas Basumatary
Assistant Professor, Dept of Political Science, Ledo College

Copyright : Publisher

Cover page Design : Angshumala Kalita

Price : Rs.1000/- (One Thousand Only)

Printed at : The Assam Computers, Tinsukia, Assam

N. B. - The views and research findings provided in this publications are those of the authors only and the editors are in no way responsible for its contents.

Contents ...

- Gender Discrimination Between Girl Child and Boy Child in the Society: A Sociological Study // Dr. Anamika Das 01
- Gender, Crafts and Culture of Singpho Community // Dr. Pabitra Gogoi 06
- Gender Discrimination in Marriage Among the Tea-Tribes: A Study // Dr. Modhumita Chowdhury 13
- Issues and Challenges of Women Empowerment and the role of Education //Dr. Swapnali Borah & Sri Jadav Newar 21
- Sexual Violence and Trauma: A Reading of Mukhtar Mai's In the Name of Honour and Shashi Deshpande's 'Intrusion' // Dr. Bhatima Barman ... 33
- Gender Discrimination // Dr. Dipalee Haflongber & Usha Rabha 37
- Women Education and Empowerment // Dr. Rinti Baruah 43
- Gender Issues in Amrita Pritam's Contemporary writings in English //Dr. Jamal Uddin Ahmed 48
- Gender inequality in Education in Assam // Bipul Daimary 53
- Contribution of Women to 20th Century Assamese Short Stories //Aparna Hazarika 59
- Women Empowerment in India // Nabanita Saikia 64
- Sexual Harassment of Women at Workplace //Biswajit Bora 69
- Assmebly Representation of Women from Asom Gana Parishad: An Observation // Ila Deka 78
- Women's Representation and Participation in Politics : A study of Assam Legislative Assembly // Anamika Barman 85
- Domestic Violence Act, 2005 – A measure to prevent gender violence //Krishna Borah 89
- A Study on Women Empowerment in India: Challenges and Remedies // Mitalee Gogoi 96

Issues and Challenges of Women Empowerment and the role of Education

Dr. Swapnali Borah
Assistant Professor, Dept. of Education
Naharkatia College
Sri Jadav Newar
Assistant Professor, Dept. of Education
Naharkatia College

Abstract

Education is lifelong and continuous process as well as a basis of national development. Both men and women have a role to play in creating a better society. It is believed that education is the heart of the development process. The process of development is thought to revolve around education. The knowledge, abilities, and self-assurance that women need to effectively participate in the development process can be acquired through education. For a better society, both men and women play an equal role. But till today, women are considered to be the economically and socially weaker sections of society in our country. Measures have been taken by government and other agencies to empower women since independence of our country but various issues and challenges have faced on the way of empowering women. Therefore, education for women has become a necessity for achieving developmental goals. Educated women now play an important role in the country's overall development and progress. Women empowerment is the process that creates power in women to live a happy and respectable life in a society. Present study aims to study about the challenges of women empowerment and the ways to overcome these challenges. This paper also tries to highlight the role of Education in Women Empowerment.

Key words:

Issues and Challenges, Women empowerment, Education.

2021 - 22

অসমীয়া গদ্যৰ চানেকি

সম্পাদনা
ড° বিজুমণি দত্ত
নীলিমা শেনচোৱা

AXOMIYA GADYAR SANEKI
A collection of articles edited by Dr. Bijumoni Dutta & Nilima Sensua and published by Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati-1, Assam, India.
1st Edition : March, 2022 **Price :** 170/-
ISBN : 978-93-93881-97-7

অসমীয়া গদ্যৰ চানেকি

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ
মাৰ্চ, ২০২২

মূল্য ঃ ১৭০টকা

বেটুপাত ঃ চিত্ৰলেখা

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ সম্পাদক

প্ৰকাশকঃ
পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: purbayonpublication.com
✆ ৯৮৬৪৪২২১৫৭

All right reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means. electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the copyright owner.

হোমেন বৰগোহাঞিৰ 'জীৱনৰ জয়গান'

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ

নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

প্ৰস্তাৱনা ঃ

এই পৃথিৱীলৈ যুগে যুগে মানুহৰ আগমন ঘটে আৰু যায়। কেতিয়াবা এনে কিছু লোকৰ আগমন ঘটে যাৰ ভাবাদৰ্শ, ধ্যান-ধ্যৰণা আৰু সৃষ্টিশীল কৰ্মৰাজিৰে ইতিহাস গঢ়িবলৈ সক্ষম হয়। মেধা আৰু প্ৰজ্ঞাই তেওঁলোকক চিৰস্মৰণীয় কৰি তোলে। তেনে এজন বিশাল ব্যক্তিত্ব সম্পন্ন ব্যক্তি হৈছে হোমেন বৰগোহাঞি। যাৰ ব্যক্তিত্বত প্ৰতিভাত হৈছে প্ৰাত্যাহিক জীৱনৰ সুখ-দুখ, জীৱন জিজ্ঞাসা আৰু প্ৰজ্ঞা। তেখেতৰ ৰচনাৰাজিৰ মাজত উদ্ভাসিত হৈ আছে প্ৰত্যাহ্বানক নেওচি যোগাত্মক ধ্যান-ধাৰণাৰে জীৱনক জীপাল কৰি তুলিব পৰা পথ নিদেৰ্শনা। জীৱনৰ ৮৮ টা বসন্ত গৰকা বৰগোহাঞি আছিল প্ৰকৃতাৰ্থত এজন আত্মানুসন্ধানী আৰু সত্যানুসন্ধানী ব্যক্তি। কৰ্মনিষ্ঠা, সততা, একাগ্ৰতা, অধ্যয়নস্পৃহা, কৰ্তব্যপৰায়ণ, নিৰলস জ্ঞানচৰ্চা আদি বহুমুখী প্ৰতিভাই তেখেতক একক আৰু অনন্য ৰূপত প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে। কেইবাদশকজুৰি অসমৰ সাহিত্য-সাংবাদিকতা, সমাজ, ৰাজনীতিত তেখেতৰ পাৰদৰ্শিতা থকাৰ কথা সকলোৱে নত শিৰে স্বীকাৰ কৰে। ৰাজনীতিত প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত নহ'লেও ৰাজনীতি, সাংবাদিকতাৰ প্ৰতি বিশেষ দুৰ্বলতা থকাৰ বাবে বহু দল, চৰকাৰ আৰু ৰাজনৈতিক

2022

IDENTIFICATION OF ABUSIVE RELATIONSHIPS AND PREVENTION OF DOMESTIC VIOLENCE

VOL I

EDITOR
DR. ABUL FOYES MD MALIK

Published by

AKHAND PUBLISHING HOUSE

Publisher, Distributor, Exporter having an Online Bookstore

Head Office : L-9A, Ist Floor, Street No. 42,
Sadatpur Extension, Delhi-110094 (INDIA)
Phone No.: 9968628081, 9555149955 & 9013387535
E-mail : akhandpublishing@yahoo.com,
akhandpublishinghouse@gmail.com
Website : www.akhandbooks.com

IDENTIFICATION OF ABUSIVE RELATIONSHIPS AND
PREVENTION OF DOMESTIC VIOLENCE
VOL. II

© Editor
Ist Edition 2022 8 March
ISBN 978-93-90870-70-7

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, transmitted or utilized in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the copyright owner Author/Editors. Application for such permission should be addressed to the Publisher and Author/Editors. Please do not participate in or do not encourage piracy of copyrighted materials in violation of the author's rights. Purchase only authorized editions.

The responsibility for facts stated, opinion expressed or conclusions reached and plagiarism, if any, in this book is entirely that of the author. Neither the publishers nor the editor will be responsible for them whatsoever.

'মোৰ নাম অনামিকা দাসী' গল্পত যৌন নিৰ্যাতনৰ প্ৰতিফলন

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

প্ৰস্তাৱনা ঃ

জীৱনৰ সুদীৰ্ঘ সময় নাৰী কেন্দ্ৰীভূত চৰিত্ৰৰে সৃষ্টিশীল সাহিত্যত উত্তৰণ ঘটোৱা প্ৰগতিশীল লেখিকাসকলৰ ভিতৰত নিৰুপমা বৰগোহাঞি অন্যতম। ইংৰাজী আৰু অসমীয়া সাহিত্যৰ স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীধাৰী ব বগোহাঞিয়ে অধ্যাপনাৰে কৰ্মজীৱন আৰম্ভ কৰিছিল যদিও পৰৱৰ্তী সময়ত সাংবাদিকতাত মনোনিৱেশ কৰে। গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰকাশিত সাপ্তাহিক 'জনজীৱন' 'নীলাচল' 'সাঁচিপাত' কাকতত ক্ৰমে সম্পাদিকা আৰু সহকাৰী সম্পাদিকা হিচাপে সেৱা আগবঢ়ায়। গল্প, উপন্যাস, প্ৰবন্ধ সৃষ্টিৰে সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰা বৰগোহাঞি ৰচনাত প্ৰতিভাত হৈ উঠিছে নাৰী জীৱনৰ ভিন্ন বিষয়বস্তু। সামাজিক দৃষ্টিভংগী, আত্মসন্মানবোধ, মূল্যবোধ, ব্যক্তি-স্বাধীনতা, দুৰ্বিহ যন্ত্ৰণা, অমানৱীয় দৃষ্টিভংগী, মুক্তিচেতনা আদি বহু সমস্যাক সূক্ষ্ম পৰ্যবেক্ষণেৰে লেখিকাই ৰচনাৰাজিত উপস্থাপন কৰিছে। বৰগোহাঞিৰ বিশাল ৰচনাৰাজিৰ পৰা গল্পক গৱেষণা পত্ৰৰ বিষয় হিচাপে নিৰ্বাচন কৰি লোৱা হৈছে। অনেক আকাশ, জলছবি, শূন্যতাৰ কাব্য, ইপাৰ-সিপাৰ, জননীৰ সন্ধানত এজন ডেকা মানুহ, খিৰিকী কাষৰ গছ, সপোনৰ পিছত, প্ৰেমৰ বাবে স্বপ্নৰ বাবে, নিৰ্বাচিত গল্প সংকলন, আকাশলৈ দূৰ নহয়, নিৰুপমা বৰগোহাঞিৰ শ্ৰেষ্ঠ গল্প, জীৱন আৰু ফেণ্টাছী, নিৰুপমা বৰগোহাঞিৰ গল্প-সমগ্ৰ আদি তেখেতৰ উল্লেখ্যযোগ্য গল্পসংকলন। ছাত্ৰী অৱস্থাৰ পৰাই গল্প লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰা বৰগোহাঞিয়ে সাম্প্ৰতিক সময়লৈকে সক্ৰিয় আৰু নিৰবিচ্ছিন্নভাৱে গল্পযাত্ৰা অব্যাহত ৰাখিছে। প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে নাৰীক সংকীৰ্ণতাৰ পৰা মুক্ত কৰাৰ সংগ্ৰামী সৃষ্টিশীল মনৰ আভাস গল্পসমূহত পোৱা গৈছে। আলোচ্য 'মোৰ নাম অনামিকা দাসী' গল্পত নৰক নিৰ্যাতনৰ পৰা পৰিত্ৰাণ বিচাৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰত জাহ যাব বিচৰা মৃণালিনী দাসৰ করুণ জীৱন কাহিনী বৰ্ণিত হৈছে। নিৰ্যাতিতা মৃণালিনীয়ে নিজকে অনামিকা দাসীৰূপে কল্পনা কৰা দুৰ্বিহ জীৱন পৰিক্ৰমাক আলোচনা কৰি সমাজ বহিৰ্ভূত কৰ্মৰ বিৰুদ্ধে সজাগতা আনিবলৈ এই গৱেষণা পত্ৰ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে।

অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব ঃ

সমাজ বিকাশৰ ধাৰণাত সাহিত্য সংস্কৃতিৰ দিশটোও সংপৃক্ত হৈ আছে। সাহিত্যক সমাজৰ দাপোণ বুলি কোৱা হয়। সাহিত্যত সমাজভূত মানুহৰ সুখ-দুখ, হাঁহি-কান্দোন, বিষাদ-বেদনা আদি চিৰন্তন অনুভূতিবোৰৰ মূৰ্ত প্ৰকাশ ঘটে। অসমীয়া সাহিত্যত বহুতো বিষয় আলোচনা হোৱা দেখা গৈছে যদিও 'যৌন নিৰ্যাতন' ৰ ওপৰত বিস্তৃত আলোচনা হোৱা নাই। সেয়েহে এনে বিষয়ত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি বহুল ৰূপত আলোচনা কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। যৌন নিৰ্যাতনৰ দৰে সামাজিক ব্যাধিক সমাজৰ পৰা নিমূল কৰিবলৈ বৰ্তমান সময়ত এনে চিন্তা-চৰ্চা অতি প্ৰয়োজনীয় আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় হিচাপে ধৰা হৈছে।

‘ভোক’ উপন্যাসত নিৰ্যাতিতা গণিকাৰ ছবি

ৰুণুমী সোণোৱাল
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

অৱতৰণিকা ঃ

সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্য ক্ষেত্ৰৰ জুৰি বৰা বৰগোহাঞিও এক অন্যতম সাহিত্যিক। প্ৰধানকৈ ঔপন্যাসিক হিচাপে পাঠক সমাজত পৰিচিতি লাভ কৰা বৰগোহাঞিয়ে ভিন্ন বিষয়ক প্ৰবন্ধও ৰচনা কৰি আহিছে। তেখেতৰ অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যত নৱতম সংযোজন ‘ভোক’ (২০১৫) উপন্যাসখনে ইতিমধ্যে পাঠকৰ সমাদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। মানৱ সভ্যতাৰ বেশ্যাবৃত্তিক আধাৰ হিচাপে লৈ ৰচনা কৰা ঔপন্যাসিকৰ ‘ভোক’ এক সাহসী উপস্থাপন। ভিন্ন চৰিত্ৰৰ উপস্থাপনেৰে ঔপন্যাসিকে এগৰাকী বেশ্যাৰ জন্মৰপৰা তেওঁলোকৰ শেষ পৰিণতিলৈকে উপন্যাসখনত নিৰ্মোহভাৱে উপস্থাপন কৰিছে। সমাজৰপৰা চিৰদিন লাঞ্ছিত, অৱহেলিত গণিকাসকলো আমাৰ সমাজৰে এক অংশ। বেছিভাগেই পেটৰ দায়ত দেহ ব্যৱসায়ত ভৰি দিয়াৰ পিছত তেওঁলোকৰ ইচ্ছা থাকিলেও অন্য গত্যন্তৰ নাথাকেগৈ। শাৰিৰীক, মানসিক, অৰ্থনৈতিক সকলো ফালৰপৰাই নিৰ্যাতনৰ বলি হোৱা এইসকল নাৰীৰ জীৱনৰো নিৰাপত্তা নাই। পদে পদে এমুঠি ভাতৰ বাবে, এখন চালিৰ বাবে সংশয়, আশংকাত ভোগা তেওঁলোকৰো আছে সমাজৰে এজন হিচাপে জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ। আনহাতে ভোগবাদী জীৱনৰ বাবে দেহ বিক্ৰী কৰা তথাকথিত সমাজৰ ভোগসৰ্বস্ব এচাম নাৰীৰ কথাও ঔপন্যাসিকাই উপন্যাসখনলৈ আনিছে। সমাজৰ চকুত ভদ্ৰতাৰ মুখা পিন্ধা এইসকল ভদ্ৰ বাৰবণিতাৰ বাবে প্ৰকৃতাৰ্থত দেহোপজীৱিনীৰ বৃত্তি গ্ৰহণ কৰাসকলৰ জীৱন-জীৱিকালৈ সংকটো নামি আহিছে। অতীজৰেপৰা আমাৰ সমাজ ব্যৱস্থাত চলি থকা বেশ্যাবৃত্তিৰ লগত জড়িত হাজাৰ গৰাকী নিষ্পেষিতা নাৰীৰ দুখ-দুৰ্দশা, অৱহেলা, নিপীড়ন আদিৰ প্ৰতি যেন কোনো সচেতন নহয়। তদুপৰি বিভিন্ন পক্ষই তেওঁলোকৰ হকে গ্ৰহণ কৰা কল্যাণকামী আঁচনিবোৰৰো ফোঁপোলা স্বৰূপ। মুঠতে ‘ভোক’ৰ জৰিয়তে লেখিকাই আমাৰ সমাজ ব্যৱস্থাত প্ৰচলিত এটা চিৰন্তন বৃত্তিৰ নামত বছৰ বছৰ ধৰি এই বৃত্তিধাৰী নাৰীসকলে সহন কৰি অহা নিৰ্যাতনৰ এক গভীৰ সমস্যা এটা উপস্থাপন কৰি সহৃদয় পাঠকৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ যত্ন কৰিছে।। সেয়েহে ‘ভোক উপন্যাসত নিৰ্যাতিতা গণিকাৰ ছবি’ - শীৰ্ষক আমাৰ গৱেষণা পত্ৰৰ জৰিয়তে বেশ্যাবৃত্তি গ্ৰহণ কৰা নাৰীসকলে কেনেকৈ নিষ্পেষণৰ বলি হৈ আহিছে সেই বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ যত্ন কৰা হৈছে।

অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব ঃ

অতীজৰেপৰা মানৱ সভ্যতাত মহিলা সমাজ বিভিন্ন ধৰণৰ হিংসা বা অত্যাচাৰৰ সন্মুখীন হৈ আহিছে। বেশ্যাবৃত্তিত জড়িত থকা মহিলাসকলেও শাৰিৰীক, মানসিক তথা সামাজিক নিৰ্যাতনৰ সন্মুখীন হয়। বেশ্যাবৃত্তি হৈছে ধনৰ বিনিময়ত বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ লোকৰ সৈতে যৌন কাৰ্য্য বা যৌন সম্পৰ্ক স্থাপন কৰা ; য'ত আৱেগ-অনুভূতিৰ কোনো সম্পৰ্ক নাথাকে আৰু যিবোৰ মহিলাই নিজকে এনে কৰ্মৰ বাবে আগবঢ়াই দিয়ে তেওঁলোকক বেশ্যা আখ্যা দিয়া হয়। বেশ্যাবৃত্তি সমাজৰ বাবে এক গভীৰ সমস্যা। ই আমাৰ সমাজত মূল্যবোধৰ স্খলন ঘটাই সামাজিক অনুশাসন ভংগ

2021-22 (2)

ETHNIC LIFE IN NORTH EAST INDIA

Edited by
Dr. RABINDRA BORDOLOI
Dr. BORNALI SAIKIA

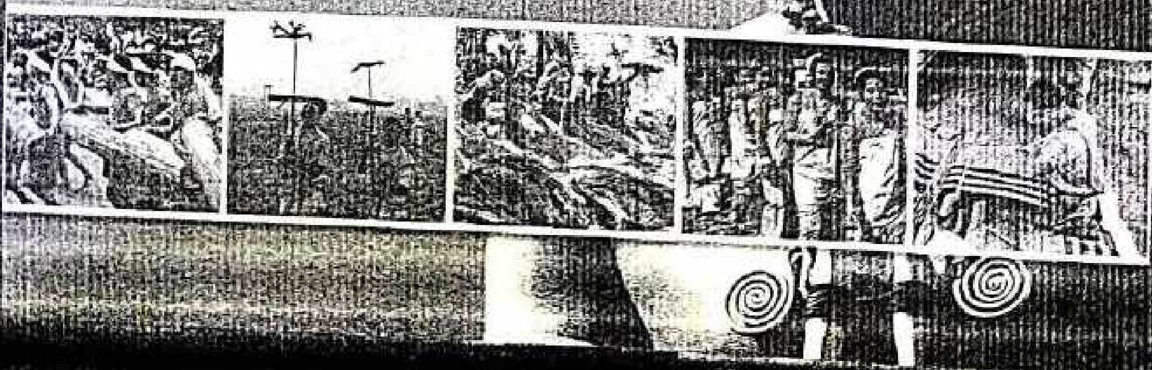

Ethnic Life in North East India is a research-based and peer reviewed book of Multidisciplinary studies edited by Dr. Rabindra Bordoloi & Dr. Bornali Saikia and published by Sampriti, Guwahati-14, Assam.

Ethnic Life in North East India

Publisher : Sampriti
Guwahati-14

Editor (s) : Dr. Rabindra Bordoloi
: Dr. Bornali Saikia

Copyright reserved by Editor (s)

First Edition : December, 2021

Price : ₹ 800

ISBN : 978-93-93476-06-7

Cover : Sachidananda Saikia

Layout : Sampriti

Printed at : Angik Press, Ambari, Guwahati-1

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the publisher.

The responsibility for the facts stated, opinion expressed and conclusion drawn are entirely that of authors and neither the editors nor the publisher is responsible for the views of the authors.

For Feedback : sampritipublication@gmail.com
www.sampritipublication.com

টাংচা জনগোষ্ঠীৰ 'ৰিহ কু' উৎসৱ

কল্পমী সোণোৱাল

সাৰাংশ

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৱৰ অসম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশ বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ লোকৰ বৈচিত্ৰ্যময় ভাষা-সংস্কৃতিৰ সংগমস্থল। এই ভাষিক-সাংস্কৃতিক বিচিত্ৰতাত প্ৰধানকৈ অৰুণাচল প্ৰদেশ আৰু অসমত বসবাস কৰি থকা টাংচাসকলেও বৰঙণি যোগাইছে। অৰুণাচলৰ চাংলাং জিলা আৰু অসমৰ তিনিচুকীয়া জিলাৰ মাৰ্ঘেৰিটা মহকুমাৰ পাটকাইৰ পাহাৰীয়া অঞ্চল তেওঁলোকৰ প্ৰধান বাসভূমি। সাংস্কৃতিক দিশত টাংচাসকলৰ চহকী পৰম্পৰা আছে। তেওঁলোকৰ সমাজ-ব্যৱস্থা, ৰীতি-নীতি, ভাষা, ধৰ্ম, উৎসৱ-অনুষ্ঠান, সাজপাৰ, খাদ্যাভ্যাস আদি লোকসংস্কৃতিৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত জনগোষ্ঠীটোৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্য পৰিলক্ষিত হয়। টাংচাসকলে তেওঁলোকৰ সামাজিক জীৱনত বিভিন্ন ধৰণৰ উৎসৱ-অনুষ্ঠান পালন কৰি আহিছে। এই উৎসৱ-অনুষ্ঠানসমূহৰ মাজেদিও তেওঁলোকৰ পৰম্পৰাগত বৈশিষ্ট্য ফুটি উঠিছে। টাংচাসকল বিভিন্ন উপজাতি বা ফৈদত বিভক্ত। উপজাতি বা ফৈদ অনুসৰি তেওঁলোকৰ ভাষাও ভিন্ন। সেয়েহে একেটা উৎসৱকেই উপজাতিভেদে তেওঁলোকে বেলেগ বেলেগ নামেৰে নামকৰণ কৰে। সেইদৰে উৎসৱত পালন কৰা ৰীতি-নীতিসমূহৰ ক্ষেত্ৰতো কিছু তাৰতম্য লক্ষ্য কৰা যায়। বিশেষকৈ বিভিন্নতা থকাতো সকলো টাংচা ফৈদে একগোট হৈ দুটা প্ৰধান উৎসৱ পালন কৰে। এই উৎসৱ দুটা হ'ল - 'ৰিহ কু' আৰু 'ম'হ

সহকাৰী অধ্যাপিকা, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

ম'ল'। আমাৰ এই গৱেষণা পত্ৰত 'ৰিহ কু' উৎসৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

বীজ শব্দ ঃ টাংচা, ৰিহ কু, উৎসৱ, লোকসংস্কৃতি, ৰীতি-নীতি

বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

ভাৰতবৰ্ষৰ ভাষিক-সাংস্কৃতিক বিচিত্ৰতাত বৰঙণি আগবঢ়োৱা জনগোষ্ঠীসমূহৰ ভিতৰত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ টাংচাসকল এটা অন্যতম জনগোষ্ঠী। টাংচাসকল টাংচাং নামেৰেও পৰিচিত। উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ অৰুণাচল প্ৰদেশ আৰু অসমৰ পাটকাই পাহাৰৰ বিভিন্ন অঞ্চল টাংচাসকলৰ প্ৰধান বাসভূমি। বিশেষকৈ অৰুণাচলৰ চাংলাং জিলাৰ চাংলাং, নামটক, খিমিয়াং, মিয়াও, নামপং, মনমাও, জয়ৰামপুৰ, ৰঙফুনচা আদি ঠাইত আৰু অসমৰ তিনিচুকীয়া জিলাৰ মাৰ্ঘেৰিটা মহকুমাৰ মালোপাহাৰ, ৰঙাকেং, জাগুন, লেখাপানী, ম'লু, টিকক পাহাৰ আদি অঞ্চলত টাংচাসকলে গাঁও পাতি বসবাস কৰি আছে। ইয়াৰ বাহিৰেও ভাৰতবৰ্ষৰ সীমান্তৱৰ্তী ৰাষ্ট্ৰ ম্যানমাৰতো টাংচা লোকৰ বসতি আছে। ম্যানমাৰত বসবাস কৰা টাংচাসকলক হংপাঙ, পাংমি আৰু হেইমি অথবা হাইমি নামেৰে জনা যায়। নৃতাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণেৰে টাংচাসকল মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ। টাংচাসকল উত্তৰ-পূবৰ অন্য এটা প্ৰধান নৃগোষ্ঠী নগাসকলৰ অন্যতম শাখা। প্ৰথম অৱস্থাত তেওঁলোক নগা নামেৰে পৰিচিত আছিল। ভাৰতীয় সংবিধানত তেওঁলোক অন্যান্য নগা জনজাতিৰ (Other Naga Tribe) লগতে অনুসূচীত জনজাতিৰ অন্তৰ্ভুক্ত।[১] বিভিন্ন সৰু সৰু জনগোটত বিভক্ত টাংচাসকল স্বাধীনতাৰ পৰৱৰ্তী সময়তহে 'টাংচা' নামৰ বৃহত্তৰ জনগোটৰ অংগীভূত হৈ 'টাংচা' নামেৰে পৰিচিতি লাভ কৰে। এই ক্ষেত্ৰত অবিভক্ত টিৰাপ জিলাৰ ৰাজনৈতিক বিষয়া বিপিন বৰগোহাঁইৰ অৱদান আছে। তেওঁৱেই ১৯৫৩ চনত পোনপ্ৰথম উক্ত জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলক বুজাবলৈ 'টাংচা' শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰিছিল।[২]

টাংচাসকল কেতিয়াৰপৰা আৰু ক'ৰপৰা প্ৰব্ৰজন কৰি আহি পাটকাইৰ উত্তৰ দিশৰ বিভিন্ন ঠাইত গাঁও পাতি বসবাস কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে সেই বিষয়ে নিশ্চিত তথ্য পোৱা নাযায়। এই ক্ষেত্ৰত জনশ্ৰুতিৰহে আশ্ৰয় ল'বলগীয়া হয়। টাংচাসকলৰ মাজত প্ৰচলিত এটা জনশ্ৰুতি অনুসৰি তেওঁলোকৰ আদিম বাসস্থান মাছুই ছিংৰাপাম নামৰ এখন ঠাই। মংগোলীয়াত এই ঠাইখন এতিয়াও আছে। বেছিভাগ টাংচা ফৈদেই উক্ত জনশ্ৰুতিতো বিশ্বাস কৰে।[৩]

১২২৮ খ্ৰীষ্টাব্দত চুকাফাই পাটকাই পৰ্বত পাৰ হৈ অসমত প্ৰৱেশ কৰোঁতে পাটকাই পৰ্বতৰ আশে-পাশে অঞ্চলত বিভিন্ন নগা জনজাতিসকলৰ লগ পোৱাৰ প্ৰসংগ

রবীন্দ্রসংগীত : মননে ও অনুভবে

মুখ্য উপদেষ্টা

অধ্যাপক তপোধীর ভট্টাচার্য

উপদেষ্টা

অধ্যাপক অমলেন্দু চক্রবর্তী

সম্পাদনা

শংকর কর

বঙ্গীয় সাহিত্য সংসদ

RABINDRASANGEET : MANANE O ANUBHABE
A collection of theoretical, analytical and descriptive articles on Rabindra Sangeet in Bengali and English Edited by Sankar Kar, Published by Debasis Bhattacharjee, Bangiya Sahitya Samsad, 6/2 Ramanath Majumder Street, Kolkata-700009, January : 2022 ₹ 800.00

© লেখক

প্রকাশক ও স্বত্বাধিকারীর লিখিত অনুমতি ছাড়া কোনো উপায়েই এই গ্রন্থের কোনো অংশের কোনোরূপ পুনরুৎপাদন বা প্রতিলিপি করা যাবে না। এই শর্ত লঙ্ঘিত হলে উপযুক্ত আইনি ব্যবস্থা গ্রহণ করা হবে।

প্রথম প্রকাশ
জানুয়ারি, ২০২২

প্রকাশক
দেবাশিস ভট্টাচার্য
বঙ্গীয় সাহিত্য সংসদ
৬/২, রমানাথ মজুমদার স্ট্রিট
কলকাতা : ৭০০ ০০৯

প্রচ্ছদ
অতনু গাঙ্গুলী

বর্ণ সংস্থাপন
প্রিন্টম্যাক্স
ইছাপুর

মুদ্রক
স্টার লাইন
কলকাতা : ৭০০০০৬

ISBN : 978-93-90993-57-4

মূল্য : আটশো টাকা

রবীন্দ্রসংগীতে বাংলা টপ্পা গানের প্রভাব

প্রভাকর মণ্ডল

ভারতীয় রাগসাহিত্যে রাগপ্রকাশই মুখ্য হওয়ায় সেখানে 'ঘরানা'র প্রভাব থাকলেও শিল্পী স্বক্ষেত্রে বন্ধন ও মুক্তি দুই-ই অনুভব করে থাকেন। গানের ভিতর দিয়েই রবীন্দ্রভুবন আমাদের চেনা-জানার আয়নায় নিত্য নতুন ভাবে ঝকমকিয়ে ওঠে। রবীন্দ্রনাথ বাঙালির অস্তিত্বের অভিভাবক। সব কর্ম চিন্তা আনন্দের মতো। তাঁর গানই আমাদের কাছে সর্বাধিক প্রিয়। তাঁর গানে নিহিত রয়েছে যে চলমান প্রাণসত্তা তা এককাল থেকে কালান্তরে অবলীলায় বয়ে যেতে পারে আবার সেই প্রবাহে নতুন করে নতুন আঙ্গিকে ধরা দিতে পারে এক অন্য সুর। তাকে সংস্কারের মধ্যে আবদ্ধ করে রাখাই যায় না। যাবতীয় বদ্ধতা ও শাস্ত্রগত সংস্কারের বেড়াজাল থেকে রবীন্দ্রনাথ নিজেই নিজের গানকে আজীবন সংগীত ভাবনা সাধনাকে মুক্তি দিয়ে গিয়েছেন। সাংগীতিক সৃজনের রাজ্যে মুক্তির পথটা দেখতে পেয়েছিলেন বলেই বাংলাগানের ইতিহাসে সমন্বয় সাধনের উদার সাধনায় উন্মুক্তির দিগন্ত খুলে দিয়েছিলেন। ভাষা শিক্ষার ক্ষেত্রে আরবি ফারসি শব্দের যেমন প্রবেশ করেছিল, তেমনি সংগীতের ক্ষেত্রেও হিন্দুস্থানি শাস্ত্রীয় সংগীতের ধারা সুপ্রতিষ্ঠিত হয়েছিল। বাংলায় পাশ্চাত্য সভ্যতা ও সংস্কৃতির অধিকার বিস্তারের আগে নাগরিক ধনীসমাজে শাস্ত্রীয় সংগীতচর্চাই আভিজাত্যের অভিজ্ঞান ছিল। নাগরিক সংস্কৃতিতে উচ্চাঙ্গ সংগীতের চর্চা আবার অন্যদিকে প্রাবহমান ছিল বাংলার চিরন্তন লোকসংগীত-বাউল, কীর্তন, টপ্পা—যা শাস্ত্রীয় সংগীতের পথেই বাংলা গানের পরীক্ষামূলক রীতি। অষ্টাদশ শতক পর্যন্ত বাংলার সাংস্কৃতিক জগতে হিন্দুস্থানি উচ্চাঙ্গ সংগীত, যাত্রা, কথকতা, কবিগান, টপ্পা, আখড়াই, তরজা, বাউল, কীর্তন, গ্রাম্য-লোকসংগীতের নানা ধারার একত্র সহাবস্থান।

গানের আবহাওয়ার মধ্যেই রবীন্দ্রমানসের আজন্ম লালন। পরিবারের সেই গতিপ্রবাহে বিষ্ণু চক্রবর্তী, শ্রীকণ্ঠ সিংহ, যদু ভট্টর মতো ভারতীয় সংগীতের সুদক্ষ গায়ক ও শিক্ষকেরা ছিলেন। এঁদের কাছে গান শিখেছিলেন স্বয়ং রবীন্দ্রনাথও। ১৩১৯ বঙ্গাব্দে লেখা 'গান সম্বন্ধে প্রবন্ধ'টিতে সংগীতে ভাবের নয়, সুরের আধিপত্যকে তিনি স্বীকার করেছেন। ভারতীয় শাস্ত্রীয় সংগীতে কথাকে অতিক্রম করে যে সুরের বিস্তার তারই স্বরূপ সন্ধানে মগ্ন হয়েছেন। রবীন্দ্রনাথের গান সেই উজ্জীবিত সত্যেরই সাধনা। আমাদের সংস্কৃতির অবলম্বন। আমাদের চৈতন্যের মুক্তির আকাশ।

ভারতীয় সংগীত ধারায় টপ্পা এক যুগান্তকারী সৃষ্টি হলেও টপ্পার উৎপত্তি, কীভাবেই বা রীতির সৃষ্টি সে সম্পর্কে কোনো স্থির সিদ্ধান্তে পৌঁছোনো সম্ভব হয়নি। লক্ষ্ণৌনিবাসী শোরি মিঞা বা তাঁর পরবর্তী টপ্পা রচয়িতাদের রচনা থেকেই বাংলা টপ্পার প্রেরণা পাওয়া গিয়েছিল বলে সাধারণভাবে ধরে নিতে পারি। এদেশে টপ্পা বলতে সাধারণভাবে

Migration DIASPORA and DEVELOPMENT: CRITICAL PERSPECTIVES

EDITORS
DR. DIPAK KUMAR DOLEY
DR. ABUL FOYES MD MALIK

'আগুনপাখি' - সময়ের মহান সৃষ্টি

ড° প্রভাকর মণ্ডল
সহকারী অধ্যাপক, নাহরকটীয়া মহাবিদ্যালয়

পূর্ববঙ্গ থেকে পশ্চিম বাংলায় আসা উদ্বাস্তুদের কথা, সাহিত্যে যেভাবে বারবার ফিরে এসেছে, পশ্চিম বাংলা থেকে পূর্ব বাংলায় যাওয়া উদ্বাস্তুদের নিয়ে লেখা সাহিত্যের পরিচয় আমরা তেমন পাই না। এক্ষেত্রে হাসান আজিজুল হকের সাহিত্যে দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধের পরবর্তী সময়ের পশ্চিম বাংলার মন্বন্তর, দুর্ভিক্ষ, সাম্প্রদায়িক দাঙ্গা, দেশভাগ এবং দেশভাগের পর পূর্ব্ববঙ্গে চলে যাওয়ার কাহিনি বর্ণিত হয়েছে। তিনি দেখেছিলেন পঞ্চাশের মন্বন্তর, দুর্ভিক্ষ, দাঙ্গা, দেশভাগ এবং দেশভাগের পর দেশান্তর হওয়ার চিত্র। দেশভাগ তাঁর কাছে কোনো রাজনৈতিক ব ভৌগোলিক বিভাজন নয় এবং তিনি দেশভাগকে একটি ঘটনা হিসাবে দেখেননি। এই দেশভাগের সঙ্গে জড়িত রয়েছে ধর্ষণ, খুন, অপহরণ, হিংসা, লুটপাট, উৎপীড়ন, অপমান, উচ্ছেদ, বাস্তুত্যাগ এবং আত্মপরিচয় হারানোর ভয় ও আতঙ্ক। তাঁর কথাসাহিত্যের চরিত্রদের দেশভাগ সম্পর্কে, দেশভাগের রাজনীতি সম্পর্কে কোনো ধারনা ছিল না। তারা দেশভাগের খবরটি পর্যন্ত রাখেননি কিন্তু শেষ পর্যন্ত খবর না রাখা সাধারণ মানুষগুলোই জীবন-সম্পদ হারিয়েছে, বস্তু হারিয়েছেন, দেশভাগের বলি হয়েছিলেন।

২০০৬ সালে লেখা 'আগুনপাখি' উপন্যাসটি পার্টিশনের বিরুদ্ধে এক নারীর বাস্তব প্রতি মমত্ববোধের মানবিক আখ্যান। বর্ধমানের একটি মুসলিম পরিবারকে কেন্দ্র করে দেশভাগের পূর্বাপর ইতিহাস, স্বাধীনতা পূর্ববর্তী মন্বন্তর, দুর্ভিক্ষ, দাঙ্গা এবং দাঙ্গার প্রতিক্রিয়া, দেশভাগ এবং দেসভাগের প্রতিক্রিয়া সমস্তই এই নিরক্ষর গৃহস্থ নারীর দৃষ্টিতে বর্ণিত হয়েছে।

একই গ্রামে হিন্দু-মুসলমান সহবস্থান করত কিন্তু কিছু স্বার্থান্বেষী মানুষের কারণে দাঙ্গার পটভূমি সৃষ্টি হয়েছিল। ফলে তাদের সহবস্থান ভেঙে যায়, আর এই ভেঙে যাবার পরে ভারত ভাগের অনিবার্য পরিণতিতে বাস্তুচ্যুত মানুষের মাটির টানের কথা আগুনপাখি-র গভীরতর ব্যঞ্জনাকে অভিষিক্ত করেছে। সমগ্র উপন্যাস জুড়ে একটি মুসলিম পরিবারের কাহিনি বর্ণিত হয়েছে এবং এই বর্ণিত পরিবারের কাহিনিকে সামনে রেখেই ফুটে উঠেছে দেশভাগের পূর্বাপর ইতিহাস। দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ, মন্বন্তর, শুরু হল হিন্দু-মুসলমান দাঙ্গা। সেই দাঙ্গার প্রতিক্রিয়া আসল স্বাধীনতা। স্বাধীনতার পাশাপাশি আমাদের জীবনে নেমে এসেছিল কলঙ্কময় দেশভাগ।

যুদ্ধের প্রভাবে নিত্য ব্যবহার্য জিনিসপত্র দুর্লভ হয়ে পড়েছিল। নুন, কেরোসিন, চিনির মতো জিনিসও দুর্লভ হয়েছিল। যুদ্ধ ও দুর্ভিক্ষ বিশেষত ১৯৪৩ সালের মন্বন্তর ব্যাপক প্রভাব ফেলেছে সমগ্র 'আগুনপাখি' উপন্যাস জুড়ে। প্রাকৃতিক দুর্যোগে জনজীবন বিপর্যস্ত হয়ে পড়েছিল। খরা দেখা দেয়, চারিদিক যে পুড়ে যেতে বসেছিল। আকাশের দিকে চোখ তুলে তাকানো পর্যন্ত যেত না, আকাশ যেন তার নীল বর্ণ হারিয়ে ফেলেছিল। আকাশ থেকে যেন আগুন ঝরছিল। আর এর সাথে যুক্ত হয়েছিল আকাল, যুক্ত হয়েছিল যুদ্ধ। সারা পৃথিবীটা একটা যেন হুজুগের দ্বারা চালিত হচ্ছিল। প্রত্যেক দিন নতুন নতুন খবর শোনা যাচ্ছিল। যুদ্ধের পরিস্থিতি খুব খারাপ হয়েছিল।

COVID CRISIS
ECONOMY OF INDIA
ক'ভিডকালীন ভাৰতীয় অৰ্থনীতি

সম্পাদনা
ড° ৰাৰীন্দ্ৰ দাস

জে. এছ. পাব্লিকেশ্বনছ
গুৱাহাটী - ০১

Covid Crisis Economy of India (ক'ভিডকালীন ভাৰতীয় অৰ্থনীতি): A collection of research papers and articles on Covid-19 and its impact on the different sectors of Indian economy, Edited by **Dr. Barindra Das** and published by **Pranab Hazarika** on behalf of **J. S. Publications**, Panbazar, Guwahati-01, & Associated by **Research and Publication Committee, Borhat B.P.B.M. College, Borhat**, Charaideo-785693.

First Edition: April, 2022 Rs.400/-only

ISBN: 978-93-93419-28-6

Editorial Board:

Advisers: Prof. Deb Kr. Chakraborty
Prof. Hiranya Kr. Nath
Prof. Sristidhar Dutta

President: Dr. Promod Borgohain

Vice President: Dr. Binita Gogoi

Editor: Dr. Barindra Das

Members: Mr. Dinesh Kr. Gogoi
Mrs. Mondira Gogoi
Mr. Abhinob Baruah
Mr. Kalyan Jyoti khanikar
Mrs. Triveni Borah

Publisher: J.S. Publications, Panbazar, Guwahati-1
Email : jspublications2016@gmail.com
Phone : +919678316718

Associate Publisher : Research and Publication Cell, Borhat B.P.B.M. College,
Borhat, Charaideo-785693

Cover : Rituraj Boruah

Printing : J. S. Publicatoions, Guwahati-01

Disclaimer: The editorial board and the publisher are not responsible for the views expressed by the authors. The responsibilities of the originality of the articles expressed by the authors are absolutely of their own.

COVID CRISIS ECONOMY OF INDIA
(ক'ভিডকালীন ভাৰতীয় অৰ্থনীতি)
ISBN: 978-93-93419-28-6

IMPACT OF COVID-19 ON EQUITY IN EDUCATION: A CASE STUDY

Dr.Swapnali Borah
Asstt. Professor
Dept. of Education
Naharkatiya College

Abstract

Since its outbreak in late December 2019, COVID-19 has wreaked havoc across the world. India has been one of the hardest-hit countries by COVID-19. Beyond the staggering impact on human life, COVID-19 has greatly disrupted access to education in India. Students, schools, colleges and universities have been deeply impacted. The school systems in India and across the world have made efforts to reach students at home through various means. Indeed, school closures have compelled education systems to quickly devise and apply different modes of remote learning such as radio, TV, and various other types of online tools. But access to this education technology differs across and within countries with students in high-income countries and in low-income and middle-income countries and communities. It was very challenging to India as many people live in areas without internet, and others attend more poorly equipped government-run schools. Many efforts were made to continue education at all levels with online methods, but it could not be made available to everyone. For privileged children this meant a new rhythm of doing schoolwork online from home, but for children living in poverty it often meant a complete suspension of their education.Schools act as a powerful equalising force in any society, but the Covid-19 pandemic is at risk of deepening existing educational inequalities.

21-22

INDIA
& ITS DIASPORA: A COMPARATIVE PERSPECTIVE

EDITOR
DR. ABUL FOYES MD MALIK

INDIA & ITS DIASPORA: A COMPARATIVE PERSPECTIVE

India and Its Diaspora A Comparative Perspective

PUBLISHED BY	:	SUN BEAM, Rupnagar, Guwahati-781032 on behalf of DR ABUL FOYES MD MALIK, DEPARTMENT OF BENGALI DIGBOI MAHILA MAHAVIDYALAYA, DIGBOI
FIRST PUBLISHED	:	April, 2022
EDITED BY	:	DR ABUL FOYES MD MALIK DEPARTMENT OF BENGALI
COVER DESIGN	:	EDITOR
PRICE	:	1200/- (RUPEES TWELVE HUNDRED ONLY)
PRINTED BY	:	SUN BEAM OFFSET SANKARDEV PATH, RUPNAGAR, GUWAHATI- 781032
ISBN	:	978-93-93092-22-9

No part of this book may be reproduced or transmitted in any from or by any means, electronic or mechanical, recording or by any information, storage and retrieval system without prior permission in writing from the publisher.

The views and research findings provided in this publication are those of the author's only and the editors are in no way responsible for its content.

Indians ha
century people fro
Central Ásia, the C
It was an "Indian N
England and Eurc
countries mostly
permanently there
they were not con
North African co
multi-cultural and
According
of international m
remittance of $78
than before and its
investment, lobby
by their intelligen
In 2001, t
estimated the gl
population). In Ind
for overseas India
in 2002) and the C
free travel to Ind
police if their stay
origin up to the
Bhutan, China, N
free, multiple ent
ever having to reg
at foreign passpo
fourth generation
reports that a tota
of Feb 14 2012.
In additi
India" (introduce

Seminar Procee...

56

देश के सांस्कृतिक विकास हेतु मानव प्रवास का योगदान

(Contribution of human migration to the Cultural Development of the Country)

डॉ. कृष्ण कांत मालाकार
प्रवक्ता, नाहरकटीया महाविद्यालय, नाहरकटीया

अग्रेजी शब्द माइग्रेशन (Migration) का अर्थ है – प्रवास । समकालीन वातावरण में वैज्ञानिक तकनीकी के कारण प्रवासीयों का ज्ञान गरिमा और महत्व बढ़ना देखा जाता है। आज इंटरनेट की युगों के कारण सभी क्षेत्रों में प्रवास ही प्रवास है। इस दृष्टि से सांस्कृतिक क्षेत्रों में भी प्रवासीयों का महत्व कम नहीं रहा है। मानव प्रवास (Human migration) इस क्षेत्र में एक बहुत बड़ा हिस्या ले रहा हैं। लोगो के आर्थिक, सामाजिक सांस्कृतिक, राजनैतिक या अन्य कारणो से एक स्थान से दूसरे स्थान पर जाकर बसना या निवास करना प्रवास कहलाता है। ''मनुष्य स्थायी या अस्थायी रुप से एक स्थान से दूसरे स्थान आवागमन करते है।'' (Human migration is the movement of people from one place to another with intention of settling, permanently of temporarily at a new location.)

ग्रीक भाषा का एक शब्द 'डायस्पोरा' का अर्थ है प्रवासन, अर्थात अपने देश की धरती से दूर देश में बसना यानी –'बीज बिखेरना'। डायस्पोरा शब्द जनसंख्या और प्रवास के संबंध में उन लोगों के सन्दर्भ में प्रयोग किया जाता है,जो व्यापार, रोजगार या अन्य किसी कारण से अपने जन्म स्थान को छोड़कर विश्व की किसी दुसरे जगह पर बस जाते है। इसका लक्षण है विदेश में रहते हुए भी अपने देश की सांस्कृतिक परम्पराओं को निभाते रहना। अधुनिक डायस्पोरा उत्तर औपनिवेशिक और सामज्यज़्वादी काल में राष्ट्र-राज्य (नेशन-स्टेट) के निर्माण और संचालि में निणाज़्यक भूमिका निभा रहा है। यही कारण है कि आज इस शब्द का प्रयोग विभिन्न देशों के मानव समुहों के विस्थापन, प्रवासन और पुनर्वसन के संसार को रेखांकित करने के लिए किया जाता है। प्रवासी भारतीय और भारतीयता आज एक विश्लेपणात्मक विषय रहा है। नौकरी,उद्योग, व्यापार आदि अन्य कारणों से अपना देश छोड़ दूसरे देशों में रहने वालों भारतवाशियों की आबादी दुनिया में सबसे ज्यादा है। संयुक्त राष्ट्रसंघ की ताजा रिर्पोट के मुताबिक भारत में जन्मे 1.75 करोड़ लोग अलग अलग देश में रहते है। यह कुल प्रवासी आबादी का 6.43 फीसदी है।

आज वैश्वीकरण से मानव प्रवाह की स्त्रोत बन्ध नहीं हुआ,बल्कि वैश्वीकरण को जरिया बनाकर लोगों का व्यापक स्तर पर एक स्थान से दूसरे स्थान पर प्रवाह होना भी उदाहरण मिलते है। जिससे व्यापार की सामग्रियाँ, सेवाओं और पूँजी का प्रवाह भी होता जा रहा है। आज साहित्य-संस्कृति एंव जाति के भेद के नाम पर देश को खंडित करने के कुचक्र चलने की वातावरण बलबती हो रही है। ऐसी परिस्तथितियाँ में हमें इस प्रकार के प्रवासी भारतीय की ओर ध्यान होनी चाहिएँ । इनकी कृतियों पर चर्चा होनी चाहिएँ। जिसे सामाजिक सामजस्य और सदभाव की भावना बढ़ती है और देश में एकता की अनुभूति भी बढ़ते जाते है।

भारत राष्ट्र की राष्ट्रीयता इनके लोगों की मानवता पर प्रभावित है। महानूभवता और सहनशीलता भारतीय लोगों की मुख्य विशेपता रहा है। भारतवर्ष में अनेक भाषा-भाषी के लोग है, देशकाल या वातावरण भी अलग अलग है, जिसके साहित्यानूभुति और संगीतानूभुति का स्त्रोत या प्रवाह भी कही न कही पे अलग देखने को मिलते है, परन्तु राष्ट्रीयता की खोज में कही न कही में जरुर भारतीय के साथ साथ प्रवासीयों का योगदान अवश्य है। भारतीय समाज में जाति-जनजातियों के बीच एक समन्वय की भावना

SHE REFLECTS

GANGA – ALAKANANDA - BHAGIRATHI

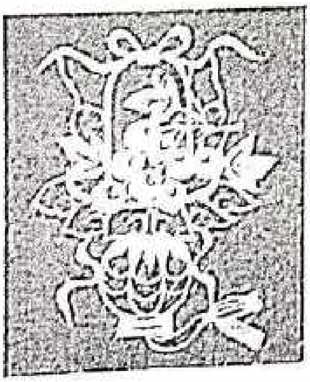

BY WOMEN OF INDIAN ORIGIN FROM AROUND THE WORLD

BOSE CREATIVE PUBLISHERS

SWITZERLAND

Scanned with CamScanner

She Reflects

Copyright © 2021 by ROSE CREATIVE PUBLISHERS.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, without prior written permission.

ROSE CREATIVE PUBLISHERS, SWITZERLAND
www.rosecreativepublishers.ch
@rosecreativepublishers

Publisher's Note: This is a work of fiction. Names, characters, places, and incidents are a product of the author's imagination. Locales and public names are sometimes used for atmospheric purposes. Any resemblance to actual people, living or dead, or to businesses, companies, events, institutions, or locales is completely coincidental.

Book Layout © 2017 BookDesignTemplates.com

Front Cover photocredits: Debjani Dutta

'SHE' series writers can be contacted through:

Facebook Page: @SHE.Writings

Instagram: @she_writingsbyindianwomen

Youtube: http://bit.ly/SHE-Writings

She Reflects
PRINT ISBN 978 3 9525278 9 4

An Aphonic Expression

BY KARABI HAZARIKA, INDIA

Trishna had never felt so nervous and confused in her life, not even when she was raising her daughter alone. She got married to Sameer Sharma, a computer engineer who was living abroad, just after completing her medical degree. She had to make a tough call about whether to stay back in India and not accompany her new husband -overseas, till she

Scanned with CamScanner

The Voice

BY KARABI HAZARIKA, INDIA

February is the last month of the winter season in Assam. After the celebration of *Magh Bihu* festival, the villagers start relaxing, as it is the end of harvesting season and their granaries are filled up with rice crops. People of Duliagaon were of no exception in this regard. They were busy with some or other social work, in addition to producing local handicrafts, albeit on a small scale. Duliagaon's few educated boys volunteered to teach the other school

Scanned with CamScanner

Karabi

BHARATIYA MAHILA OUPANYASIKAR UPANYAS : ETI DRISTIPAT

Twenty seven nos. of research related Assamese articles edited by
Dr. Poli Bezboruah, Asst. Professor, Assamese Department,
Bholanath Mahavidyalaya, Dhubri

Published by

purbanchal prakash

H. No.-2, Seujee Path, Dr. B. N. Saikia Road,
Wireless, Guwahati-781006.

₹. 350.00 only

সম্পাদনা সমিতি

উপদেষ্টা : ড° ধ্ৰুৱ চক্ৰৱৰ্ত্তী
সম্পাদনা : ড° পলী বেজবৰুৱা
সদস্য : ড° মৌচুমী ভট্টাচাৰ্য
ড° সুস্মিতা সেনগুপ্তা

॥ ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ গৱেষণা আৰু প্ৰকাশন কোষৰ উদ্যোগত
পূৰ্বাঞ্চল প্ৰকাশ, সেউজী পথ, বায়াৰলেছ, গুৱাহাটী -৭৮১০০৬ ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত ॥
॥ মুদ্ৰণ : পাঞ্চজন্য প্ৰিন্টিং এণ্ড পাব্লিচিং, বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী -৭৮১০২১ ॥
॥ প্ৰথম প্ৰকাশ : মাৰ্চ, ২০২২ ॥
॥ বেটুপাতৰ শিল্পী : মনজিৎ ৰাজখোৱা ॥
॥ © ভোলানাথ মহাবিদ্যালয়ৰ গৱেষণা আৰু প্ৰকাশন কোষৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত ॥
ISBN : 978-93-91878-29-0 ॥ মূল্য : ৩৫০.০০ টকা ॥

2022

মঞ্জু কাপুৰৰ উপন্যাস 'হোম' আৰু 'এ মেৰিদ অমেন'ত নাৰীবাদী চিন্তা-ধাৰা

✍ কৰবী হাজৰিকা

আধুনিক ভাৰতীয় সাহিত্যৰ অন্যতম লেখিকা মঞ্জু কাপুৰৰ উপন্যাসসমূহত এক শক্তিশালী নাৰীকণ্ঠৰ গৰ্জন মুখৰিত হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। তেওঁৰ উপন্যাসসমূহে প্ৰধানকৈ ভাৰতীয় মধ্যবিত্ত সমাজৰ নাৰীৰ জীৱন তথা অস্তিত্ব গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশসমূহ পৰ্যালোচনা কৰাৰ লগতে নাৰীৰ স্বাধীনতা সম্বন্ধেও চিন্তাৰ উদ্ৰেক ঘটায়। তেওঁৰ উপন্যাসৰ সমগ্ৰ কাল্পনিক জগতখনত নাৰী চৰিত্ৰসমূহেই আধিপত্য বিস্তাৰ কৰি আছে। পুৰুষ চৰিত্ৰক কাহিনী ভাগ আগবঢ়াই নিয়াত মাত্ৰ সহায়কাৰী হিচাপেহে প্ৰক্ষেপ কৰা দেখা যায়। নাৰী চৰিত্ৰসমূহক পুৰুষ পক্ষতকৈ উচ্চতম স্থানত বহুৱাই ঔপন্যাসিক মঞ্জু কাপুৰে নাৰী-জীৱনৰ নানান সমস্যা উপন্যাসকেইখনৰ মাজেৰে দাঙি ধৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছে। একাষাৰে ক'বলৈ গ'লে মঞ্জু কাপুৰৰ উপন্যাসৰ নাৰী চৰিত্ৰসমূহে নিজৰ অস্তিত্ব প্ৰতিপন্ন কৰি পুৰুষৰ স'তে খোজত খোজ মিলাই আগবঢ়াৰ প্ৰচেষ্টা অক্ষুণ্ণ ৰাখে। প্ৰতাৰিত নাইবা কেতিয়াবা পৰাজিত হ'লেও বুকুত কঢ়িয়াই ফুৰা গভীৰ সংকল্প আৰু প্ৰত্যাশাৰ শক্তিত পুনৰ মূৰ তুলি কৃতকাৰ্যতাৰ দাবীদাৰ হ'বলৈ সক্ষম হৈ উঠে।

ভাৰতীয় ইংৰাজী সাহিত্যৰ মহিলা লেখক মঞ্জু কাপুৰ, অনিতা দেশাই, নয়নতৰা শহগল, শশী দেশপাণ্ডে আদিৰ বাবে নাৰীবাদ এক সাহিত্য আন্দোলন, যি নাৰীৰ ওপৰত যুগ যুগ ধৰি চলি অহা শোষণ আৰু দমনৰ বিপক্ষে সাহিত্যৰ পাতত সবল যুক্তিৰে প্ৰতিবাদী মতামত আগবঢ়াই আহিছে। কণ্ঠহীন নাৰীকণ্ঠত কণ্ঠস্বৰ প্ৰদান কৰি সামাজিক সংগ্ৰাম, পীড়া, পৰিচয় সংকট, নাৰী পুৰুষৰ সম্পৰ্ক, বাল্যবিবাহ, বিচ্ছিন্নতাবোধ, নিসংগতাবোধ আদি বিভিন্ন নাৰীজনিত সমস্যাৰ ওপৰত তেওঁলোকে উপন্যাসসমূহত আলোকপাত কৰা পৰিলক্ষিত

Dilip Bonia 2021-22

অভিযান ABHIYAN (Vol - I) :
A Journey of Humanosphere, A research based peer-reviewed bilingual book on Humanities and Social Sciences edited by Dr. Ashit Kr. Paul (Principal i/c), Dr. Satyabati Medhi (HoD, Department of Economics), published by Department of Economics, Binandi Chandra Medhi College, Ramdia.

First Edition : July, 2021 Price : 350/-

ISBN : 978-93-93881-45-8

অভিযান
ABHIYAN (Vol - I) :

Editors : Dr. Ashit Kr. Paul
Dr. Satyabati Medhi

Associate Editor : Mrs. Thunumoni Talukdar

Published By : Department of Economics
Binandi Chandra Medhi College, Ramdia.

Year of Publication: 2021

Copyright Editors : All right reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means stored in a database and retrival system without prior permission of the publisher.

Cover page : Chitralekha

Price : Rs. 350/-

Printed at :
Purbayon Publication Pvt. Ltd.
Panbazar, Guwahati-781001, Assam, India.
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: www.purbayonpublication.com
✆ 9864422157

Editorial

Research is a common parlence refers to a search for knowledge. One can also define research as a scientific and systematic search for perfinent information on a specific topic. Infact, research is an art of scientific investigation. This book is an edited volume of Social Sciences and Humanities.

Social Science is a branch of academic study or science that deals with human behaviour in its social and cultural aspects. Usually included in the Social Sciences are socio-cultural, anthropology, sociology, psychology political science, economics and history. Most of the historians consider history as one of the Humanities.

The COVID-19, a terrible virus emerged during December 2019 and continued till date. The pandemic has affected the world in different ways. It affects not only human beings but the lifestyle of human beings also. The administrators, academicians, and scholars became busy with the situation created by the virus. It is felt that there has been a lack of true information regarding the social structure of the various research fields. Extensive research work is needed to fill up the gaps. With this end in mind, we the editorial board of 'AVHIYAN'-A Journey of Humanities', felt that it is needful to publish a peer-reviewed research base book on Social Sciences and Humanities to find out the areas where some new thoughts are to be included. It is our pleasure that a number of research papers

ISBN: 978-93-93881-45-8
First Edition : July, 2021

Creating an entrepreneurial environment among the collage level student

Dr. Dilip Bania

Abstract

Entrepreneurship plays an important role in social and economic development of a country. So, there has been giving more emphasis on developing the entrepreneurship both in developed and developing countries. The major problem of India is educated unemployment youth. It is lead to various social evils like insurgency. The youth power is wasted because of non-utilization of human resources. Unemployed educated youth are seeking for a job but do not try to self-employment himself. Being a limited job opportunity an educated unemployed youth can be aware about the entrepreneurship and self-employment at the student level. For these purpose the entrepreneurship environment should be created and this paper is prepare to discuss about the scope of creating entrepreneurial environment among the college level students.

Keywords: Entrepreneurship, Entrepreneurial environment, Educated unemployed, Economic development.

Introduction:

Entrepreneurship is one of the economic factors of production process. The four main economic factors of production are "C

land, labor, capital and entrepreneurship. The country has to create a favourable environment for the growth of entrepreneurship by birth of entrepreneurs. The concept of entrepreneurship was existing in 17th century and was commonly used in economic from 18th and 19th century.

The word Entrepreneurship has origin in French root which means to undertake. Entrepreneurship refers to the function performed by an Entrepreneur. The act of organization of an enterprise, arrangement of various factors of production like labor, capital, raw-material, etc. refers to the process of entrepreneurship.

As per Cole "C ¡°Entrepreneurship is the purposeful activity of an individual or a group of associate individuals undertaken to initiate, maintain and aggrandize profit by production or distribution of economic goods and services.

In the words of Joseph Schumpeter "C ¡°Entrepreneurship is the task of reforming or revolutionizing the pattern of production by exploring and invention or more generally untried technological possibility for producing a new commodity or producing a old one in a new way by opening up new source of supply of material or new outlet for product.

Entrepreneurship is the tendency of a person to organize the business of his own and to run it profitably, using all the qualities of leadership, decision making and managerial caliber etc. Entrepreneurship is a set of activities performed by an entrepreneur. In this way, entrepreneur precedes entrepreneurship. It is concerned with the development and co-ordination of entrepreneurial functions.

Rural Entrepreneurship

In simple word, rural entrepreneurship implies entrepreneurship emerging in rural areas or rural entrepreneurship means rural industrialization. Industrialization can not originate or sustain without entrepreneurship whether rural or urban. Rural industries are generally associated with agriculture. According to Khadi and Village Industries Commission (KVIC), ¡°Village industry or a rural industry

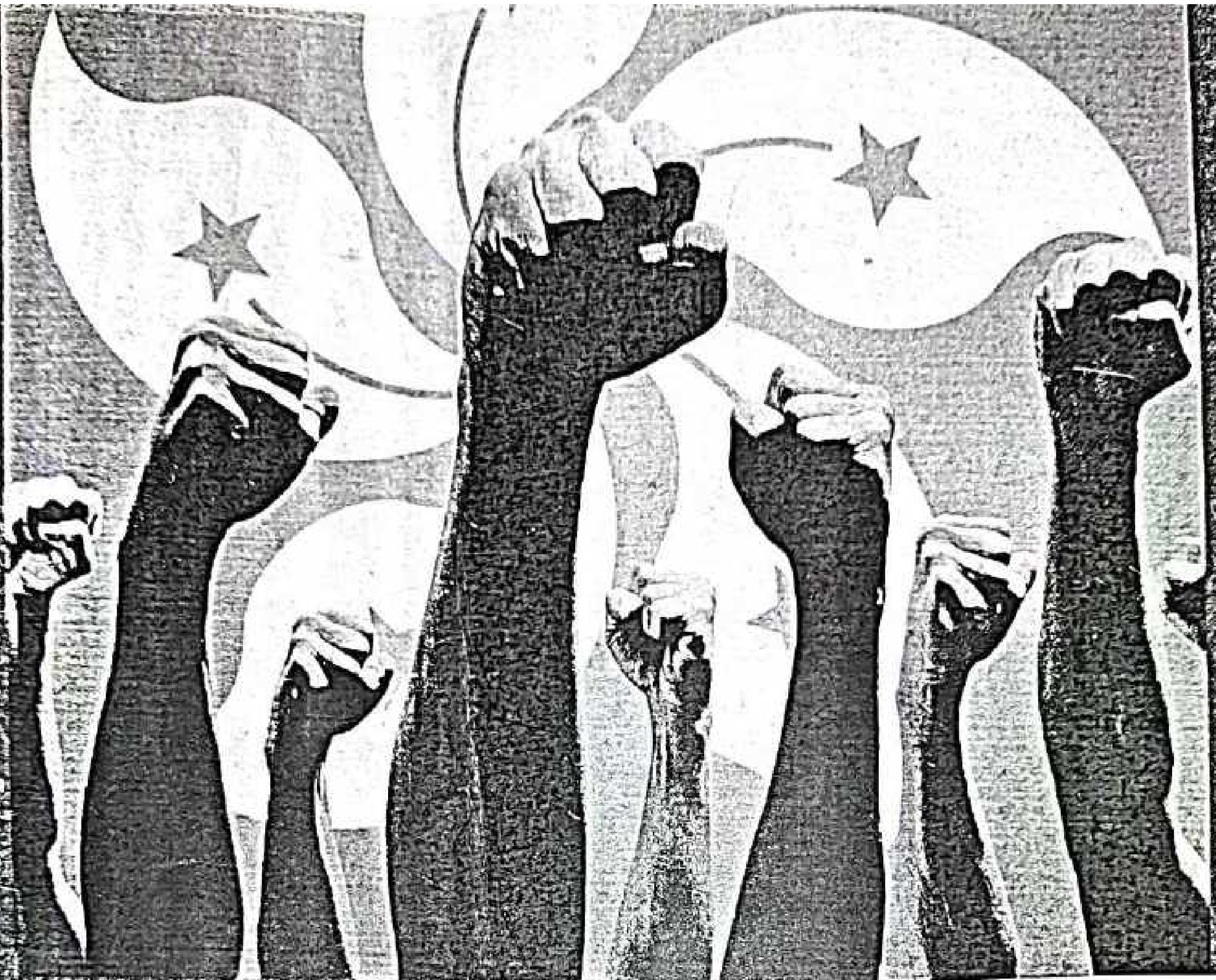

As CBCS Syllabus

HUMAN RIGHTS EDUCATION

AS PER B.A. 2ND SEMESTER G.E. (GEED-201), 6TH SEMESTER HONOURS (DSEED-601) & 6TH SEMESTER NON-HONOURS (EDDSEN-605) SYLLABUS

Dr. Daisy Rani Chutia
Mridula Hazarika
Dr. Manashi Gogoi Borgohain
Papori Handique
Ankita Baruah
Kunjamukul Gogoi

- *No part of this book may be reproduced in any form or by any means without prior written permission of the editors & the publisher.*
- *The Editors & the Publisher have made every effort to provide authentic, accurate & up-to-date matter in this book. However, they do not take any legal responsibility for any misrepresentation or errors inadvertently overlooked.*

Published by:

Mahaveer Publications
Jain Mandir Road, Graham Bazar
Dibrugarh - 786 001
E-mail: kanganbooks@gmail.com
Mobile: 98644-30084
www.mahaveerpublications.com

Exclusively Marketed & Distributed by

Kangan Stationery Stores
(Book Seller & Distributors)
New Market, Dibrugarh - 786 001
(9401106920 (M) E-mail : kanganbooks@gmail.com
Website: www.mahaveerpublications.com

Stockiest:

Adhunik Pustak Bhawan
Babulal Poddar Path, Dibrugarh - 786 001

Copyright : *All rights reserved*

First Edition: *2022*

Price: ₹ 250.00 (Rupees Two Hundred Forty Only)

ISBN: 978-93-94095-09-0

Setting : Jeet Print-Soft, Dibrugarh

DISCLAIMER: While the editors of this book have made every effort to avoid any mistakes or omissions and have used their skill, expertise and knowledge to the best of their capacity to provide accurate and updated information, the editors and Mahaveer Publications do not give any representation or warranty with respect to the accuracy or completeness of the contents of this publication and are selling this publication on the condition and understanding that they shall not be made liable in any manner whatsoever. Mahaveer Publications and the editors expressly disclaim all and any liability/ responsibility to any person, whether a purchaser or reader of this publication or not, in respect of anything and everything forming out of the contents of this publication. Mahaveer Publications shall not be responsible for any errors, omissions or damages arising out of the use of the information contained in this publication.

Further, the appearance of the personal name, location, place and incidents, if any, in the illustrations used herein is purely coincidental and work of imagination. Thus the same should in no manner be termed as defamatory to any individual.

1 Chapter

1.00 Introduction to Human Rights

Human beings are born equal in dignity and rights.The concept of human rights is a relatively new concept. Since ancient times people have been enjoying certain rights but those rights were not recognized as human rights. Even today, many rights are recognized by different countries of the world in their constitutions but they are fundamental. The concept of human rights has been in prominence since the formation of the United Nations in 1945. At present, human rights issues are of special importance from local status to international level. Our human rights issue has gained special importance. Human rights play an important role in preserving, transferring and developing values.

Human rights are a wide range of ideas. This right is associated with all aspects of our physical, mental, moral, spiritual, social, cultural, etc. Human rights also play an important role in the overall development of a person's personality as well as for the progress and progress of society and the country. These rights have not only helped us lead a dignified life but have now become an unforgettable part of modern social life. The evolutions of human rights have taken place over centuries. Man had to struggle hard in order to achieve the ultimate goal – living with dignity – which still has to be realized in various

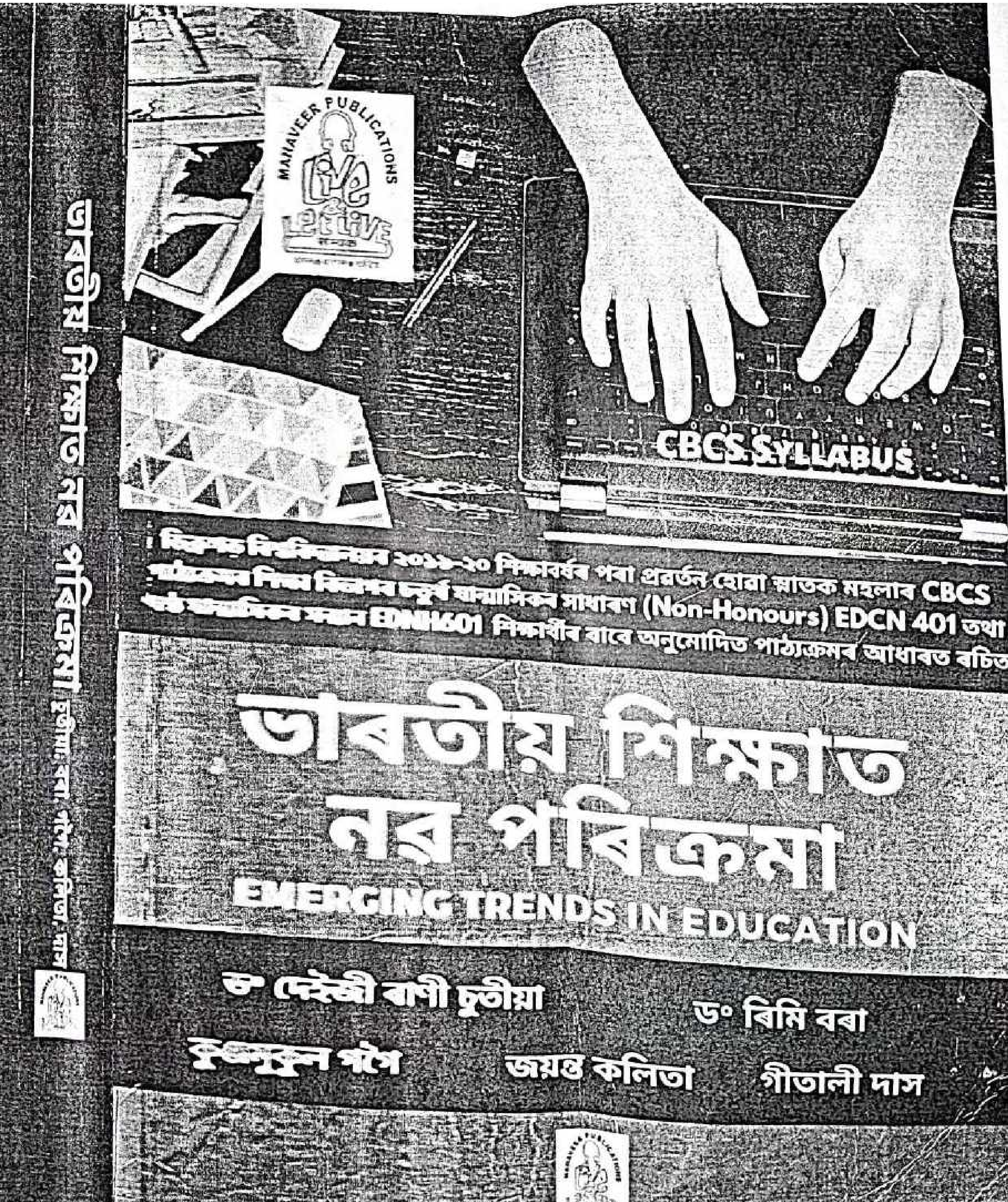

MAHAVEER PUBLICATIONS
Live & Let Live
CBCS SYLLABUS
২০১৯-২০ শিক্ষাবৰ্ষৰ পৰা প্ৰৱৰ্তন হোৱা স্নাতক মহলাৰ CBCS
ষাণ্মাসিকৰ সাধাৰণ (Non-Honours) EDCN 401 তথা
EDNH601 শিক্ষাৰ্থীৰ বাবে অনুমোদিত পাঠ্যক্ৰমৰ আধাৰত ৰচিত
ভাৰতীয় শিক্ষাত নৱ পৰিক্ৰমা
EMERGING TRENDS IN EDUCATION
ড° ৰিমি বৰা
জয়ন্ত কলিতা
গীতালী দাস

♦ Emerging trends in education: A Textbook of Education written in Assamese language by Dr. Daisy Rani Chutia, Dr. Rimi Bora, Kunjmukul Gogoi, Jayant Kalita & Geetali Das as Per B.A. 4th Semester Non-Honours and 6th Semester Honours Syllabus issued by Dibrugarh University under CBCS Pattern and published by Mr. Amit Kumar Jain on behalf of Mahaveer Publications, Dibrugarh.

Published by:

Mahaveer Publications
Jain Mandir Road, Graham Bazar
Dibrugarh - 786 001
E-mail: kanganbooks@gmail.com
Mobile: 98644-30084
www.mahaveerpublications.com

Exclusively Marketed & Distributed by

Kangan Stationery Stores
(Book Seller & Distributors)
New Market, Dibrugarh - 786 001
9401106920 (M) E-mail : kanganbooks@gmail.com
Website: www.mahaveerpublications.com

Stockiest:

Adhunik Pustak Bhawan
Babulal Poddar Path, Dibrugarh - 786 001

Copyright : *All rights reserved*

First Edition: 2022

Price: ₹ 300.00 (Rupees three hundred) only

ISBN: 978-93-94095-03-8

Setting : Jeet Print-Soft, Dibrugarh

DISCLAIMER: While the editors of this book have made every effort to avoid any mistakes or omissions and have used their skill, expertise and knowledge to the best of their capacity to provide accurate and updated information, the editors and Mahaveer Publications do not give any representation or warranty with respect to the accuracy or completeness of the contents of this publication and are selling this publication on the condition and understanding that they shall not be made liable in any manner whatsoever. Mahaveer Publications and the editors expressly disclaim all and any liability/ responsibility to any person, whether a purchaser or reader of this publication or not, in respect of anything and everything forming out of the contents of this publication. Mahaveer Publications shall not be responsible for any errors, omissions or damages arising out of the use of the information contained in this publication.

Further, the appearance of the personal name, location, place and incidents, if any, in the illustrations used herein is purely coincidental and work of imagination. Thus the same should in no manner be termed as defamatory to any individual.

চতুৰ্থ অধ্যায়
UNIT- IV

শিক্ষাৰ নব্য দিশসমূহ ঃ
Emerging issues in Education

4.1 তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিবিদ্যা ভিত্তিক শিকন-শিক্ষণ (ICT based Teaching Learning) ঃ

4.1.1 Information and Communication Technology (ICT) অসমীয়া প্ৰতিশব্দ হৈছে তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিবিদ্যা। তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিবিদ্যাই আধুনিক সমাজৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিকেই গভীৰভাৱে প্ৰভাৱিত কৰি শিক্ষাদান আৰু শিক্ষা গ্ৰহণ ক্ষেত্ৰতো ই নৱজাগৰণৰ সৃষ্টি কৰি অধিক আকৰ্ষণীয় কৰি তুলিছে।

তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ধাৰণা Concept of Information and Communication Technology) ঃ

তথ্য আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিবিদ্যা তিনিটা শব্দৰ সমষ্টি। সেইকেইটা হৈছে তথ্য (Information), যোগাযোগ (Communication) আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যা (Technology)। সাধাৰণ অৰ্থত কোনো ব্যক্তি বা বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে আহৰণ কৰা জ্ঞানকে তথ্য বুলি কোৱা হয়। তথ্যই পৰৱৰ্তী সময়ত শুদ্ধ সিদ্ধান্ত বা বিষয়বস্তু নিৰ্বাচন আৰু কাৰ্য সম্পাদনত সহায় কৰে।

যোগাযোগ (Communication) শব্দই শাব্দিক অশাব্দিক বা লিখিত মাধ্যমৰ যোগেদি এজন ব্যক্তিয়ে অন্য এজন ব্যক্তিলৈ, খবৰ বাৰ্তা বা মনৰ ভাব আদান-প্ৰদান কৰা কাৰ্যকে বুজো। Communicatuion শব্দটো Latin ভাষা

মুখ্য সম্পাদক
সভাপতি

ISBN : 978-93-92339-23-3

স্মৃতিগ্ৰন্থ

সচ্চিদানন্দ

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ সংঘৰ ৯১ সংখ্যক বাৰ্ষিক অধিৱেশন

জয় গুৰু শঙ্কৰ

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ সংঘ

বাগ্মীবৰ ককা নীলমণি ফুকন সমন্বয় ক্ষেত্ৰ
চাচনী, কলিয়াপানী আৰু ৰাঙলীপথাৰ, নাহৰকটীয়া, ডিব্ৰুগড়, অসম

১২, ১৩ আৰু ১৪ ফাগুন, ৫৭৩ শঙ্কৰাব্দ
২৫, ২৬ আৰু ২৭ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২২ খ্ৰীষ্টাব্দ

সভাপতি
চিত্ৰ বৰুৱা

মুখ্য সম্পাদক
ড° মানস প্ৰতীম বৰা

সম্পাদক
নৱেন্দ্ৰ মহেলা

Sachchidananda : A Souvenir published on the occasion of the 91st Annual Conference of Srimanta Sankaradeva Sangha, held from 25th to 27th February, 2022 at *Bagmibar Koka Nilamoni Phukan Samannoy Kshetra*, Edited by **Dr. Manash Pratim Borah** (Chief Editor) and **Narendra Mahela** (Editor) and published by **Hari Prasad Gogoi**, General Secretary, Reception Committee, 91st Annual Conference of Srimanta Sankaradeva Sangha, 2022. **Price : ₹ 200.00**

সচ্চিদানন্দ

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ সংঘৰ
৯১ সংখ্যক বাৰ্ষিক অধিৱেশন

মুখ্য সম্পাদক ঃ
ড° মানস প্ৰতীম বৰা

সম্পাদক ঃ
নৰেন্দ্ৰ মহেলা

বিভাগীয় সম্পাদক ঃ
নৰেন্দ্ৰ মহেলা (অসমীয়া)
বিশ্ব প্ৰতীম তামুলী (ইংৰাজী)
কৃষ্ণকান্ত বৰদলৈ (হিন্দী)
ড° স্বপ্না নাথ (বাংলা)

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ
© আদৰণী সমিতি

প্ৰকাশক ঃ
হৰি প্ৰসাদ গগৈ, সাধাৰণ সম্পাদক, আদৰণী সমিতি
শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ সংঘৰ ৯১ সংখ্যক বাৰ্ষিক অধিৱেশন
বাগ্মীবৰ ককা নীলমণি ফুকন সমন্বয় ক্ষেত্ৰ
চাচনী, কলিয়াপানী আৰু বাঙলীপথাৰ,
নাহৰকটীয়া, ডিব্ৰুগড়, অসম

অৰিহণা ঃ ২০০/- (দুশ) টকা মাত্ৰ

প্ৰচ্ছদ ঃ
দেৱজিৎ বৰা
জিৎ প্ৰিণ্ট ক্ৰফ্ট, চিৰিং চাপৰি, ডিব্ৰুগড়
ভ্ৰাম্যভাষ ঃ ৯৯৫৪৪৮১৩৬৭

মুদ্ৰণ ঃ চান বিম
১ শংকৰদেৱ পথ, ৰূপনগৰ, গুৱাহাটী-৩২
E-mail : anujkmazumdar@gmail.com
sunbeampress.2007@gmail.com

ISBN : 978-93-92339-23-3

স্মৃতিগ্ৰন্থ প্ৰকাশন উপ-সমিতি ঃ

মুখ্য উপদেষ্টা	ঃ মৃণাল কুমাৰ বৰুৱা
উপদেষ্টা	ঃ কুল হাজৰিকা ভবেশ ভূঞা ড° কৰবী ডেকা হাজৰিকা ড° ভীমকান্ত বৰুৱা ড° জয়কৃষ্ণ মহন্ত
সভাপতি	ঃ চিত্ৰ বৰুৱা
উপ-সভাপতি	ঃ ভূপেন শইকীয়া
মুখ্য সম্পাদক	ঃ ড° মানস প্ৰতীম বৰা
সম্পাদক	ঃ নৰেন্দ্ৰ মহেলা
সহকাৰী সম্পাদক	ঃ মামনি দত্ত ৰাজখোৱা
বিভাগীয় সম্পাদক	ঃ নৰেন্দ্ৰ মহেলা (অসমীয়া) বিশ্ব প্ৰতীম তামুলী (ইংৰাজী) কৃষ্ণকান্ত বৰদলৈ (হিন্দী) ড° স্বপ্না নাথ (বাংলা)
সদস্য-সদস্যা	ঃ প্ৰসেনজিৎ গোস্বামী, বলীন নাথ ড° চিত্ৰজিত শইকীয়া, যাদব বৰা বিষ্ণু গোঁহাই, আবতি ফুকন গোঁহাই অপু বৰা, চিন্ময়জ্যোতি হাজৰিকা মৃণালী ভূঞা বৰদলৈ, প্ৰাঞ্জল ভূঞা পদুমী ৰাজবংশী, ৰতন হাজৰিকা বিষ্ণু প্ৰতীম বৰা, কিৰণ দত্ত চলিহা

বাৰেঘৰ সত্ৰ ঃ পাহাৰ-ভৈয়াম সমন্বয়ৰ এক মিলন তীৰ্থ

ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন

বাৰেঘৰ সত্ৰৰ ইতিহাস ঃ

অসমৰ সত্ৰানুস্থানসমূহৰ ভিতৰত ঐতিহ্যমণ্ডিত শ্ৰীশ্ৰী মেৰবিল চলিহা বাৰেঘৰ সত্ৰৰ এক বিশেষ গুৰুত্ব আছে। এই ঐতিহাসিক সত্ৰখনি উজনি অসমৰ ডিব্ৰুগড় জিলাৰ মাজমজিয়াত থকা নাহৰকটীয়া নগৰৰ পৰা প্ৰায় ১৪ কিঃমিঃ দূৰত্বৰ চাচনী মৌজাত অৱস্থিত। সত্ৰৰ কাষতে এখন বাৰেঘৰ থান আছে। সত্ৰৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সত্ৰাধিকাৰ আছিল শ্ৰীশ্ৰী কৃষ্ণদেৱ (সৰুকৃষ্ণ)। কৃষ্ণদেৱৰ পিতৃৰ নাম হ'ল যদুমণি ভূঞা।

কৃষ্ণদেৱে ভৱানীপুৰীয়া গোপাল আতাৰ অনুগামী বৰযদুমণি দেৱৰ শিষ্য আৰু মৈৰামৰাৰ ধৰ্মাচাৰ্য ৰামানন্দদেৱৰ ওচৰত শিষ্যত্ব গ্ৰহণ কৰিছিল। ৰামানন্দদেৱৰ এজন ভতিজাকৰ নাম কৃষ্ণদেৱ হোৱাৰ বাবে তেওঁক বৰকৃষ্ণ আৰু আনজনক সৰুকৃষ্ণ নাম দিয়ে। পিছত ৰামানন্দদেৱে বৰকৃষ্ণক মৈৰামৰাৰ ধৰ্মাচাৰ্য পাতে আৰু সৰুকৃষ্ণই 'বৰবাম সত্ৰ' প্ৰতিষ্ঠা কৰে। পূৰ্বতে অসমৰ বিভিন্ন সত্ৰৰ নাম অৱস্থানৰ ক্ষেত্ৰ অনুসৰি হোৱা পৰিলক্ষিত হয়। সেই সূত্ৰে হয়তো শ্ৰীশ্ৰী কৃষ্ণদেৱে এটা ডাঙৰ বামত সত্ৰ স্থাপন কৰা বাবে সেই সত্ৰৰ নাম 'বৰবাম সত্ৰ' হ'ল। পিছত এই সত্ৰ দিহিঙৰ বালিত স্থাপন কৰা বাবে 'বালিসত্ৰ' নাম পায়। পৰৱৰ্তী সময়ত চলিহা উপাধিৰ এজন ৰাজবিষয়াই সত্ৰৰ নামত ২০০০ বিঘা মাটি দান দিয়াত বালিসত্ৰৰ পৰা অলপ উজাই আহি দিহিঙৰ পাৰৰ চলিহা গাঁৱত সত্ৰ স্থাপন কৰে। তেতিয়াই সত্ৰখন 'চলিহা সত্ৰ' নামে জনপ্ৰিয় হয়। শ্ৰীশ্ৰী কৃষ্ণদেৱৰ সুদৰ্শনদেৱ, বিজয়ানন্দ আৰু সুনন্দদেৱ নামে তিনিজন পুত্ৰ আছিল। কৃষ্ণদেৱৰ মৃত্যুৰ পিছত বৰপুত্ৰ সুদৰ্শনদেৱ বৰবাম সত্ৰৰ ধৰ্মাধিকাৰ হয়। এই বৰবাম সত্ৰতেই ১৫৮৭ শকত শ্ৰীৰাম আতাৰ জন্ম হৈছিল। ১৬১৪ শকত সুদৰ্শনদেৱ আহোম ৰজা গদাধৰ সিংহৰ ৰাজত্বকালত পৰে আৰু তেওঁক নামৰূপৰ কাষত বলিমৰাত প্ৰাণদণ্ড দিয়া হয়। শ্ৰীৰাম আতাইও ৰাজ-দূতে ধৰি নিয়াৰ ভয়ত পলাই গৈ ছদ্মবেশত শিৱসাগৰ, মাজুলী আদি ঠাইত ঘূৰি বহুলোকক শৰণ দি গুৰুধৰ্ম পালন কৰে। গদাধৰ সিংহৰ মৃত্যুৰ পিছত ৰজা ৰুদ্ৰ সিংহই শ্ৰীৰাম আতাক বিচাৰি আনি বৰবাম সত্ৰত সংস্থাপিত কৰে যদিও শ্ৰীৰাম আতাই সত্ৰখন বৰবামৰ পৰা নি ম'হমাৰী অঞ্চলত প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। তাতো বানপানী আৰু প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ কবলত পৰি বৰ্তমানৰ মেৰবিল অঞ্চলত থিতাপি ল'লেহি। বাৰেঘৰ নামৰো চমু ইতিহাস আছে। চৰিত পুথিত উল্লেখিত তথ্য অনুসৰি, বৰ ৰজা ফুলেশ্বৰী কুঁৱৰীয়ে ব্ৰাহ্মণসকলৰ মন্ত্ৰণাত কূটকৌশল ৰচনা কৰি মহন্তসকলক মাতি আনি পৰীক্ষা লৈছিল। সেই পৰীক্ষাত সকলোতকৈ জ্যেষ্ঠ শ্ৰীৰাম আতাই বাৰখন সত্ৰৰ মহন্তক ৰাজদণ্ডৰ পৰা ৰক্ষা কৰাৰ বাবে 'বাৰঘৰ' বুলি অভিহিত কৰে। এই কথা চৰিত পুথিত এনেদৰে পোৱা যায় -

যিহেতু শ্ৰীৰামদেৱে আমাসাৰ শক্তি নিলে
আৰু ৰক্ষাকৈল ৰাজাহাতে।
সেইহেতু আজি হন্তে চৰ্লিযাৰ শ্ৰীৰামৰ
বাৰেঘৰ সত্ৰনামে খ্যাতে।।৭৪২।।

(শ্ৰীশ্ৰী ৰামদেৱ চৰিত্ৰ, পৃঃ ১৪৩)

তেতিয়াৰ পৰাই মেৰবিলত অৱস্থিত এই সত্ৰখনি 'শ্ৰীশ্ৰী

(ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ শিক্ষাবৰ্ষৰ পৰা প্ৰৱৰ্তন হোৱা পছন্দভিত্তিক মূল্যাংকন ব্যৱস্থা (CBCS)ৰ তিনিবছৰীয়া স্নাতক মহলাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ পঞ্চম যান্মাসিকৰ সন্মান বিষয়ৰ EDNH501, যষ্ঠ যান্মাসিকৰ EDDSEN602 আৰু GEEDN601 ৰ বাবে অনুমোদিত পাঠ্যক্ৰমৰ ভিত্তিত ৰচিত পাঠ্যপুথি)

স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ শিক্ষা

EDUCATION IN POST INDEPENDENT INDIA

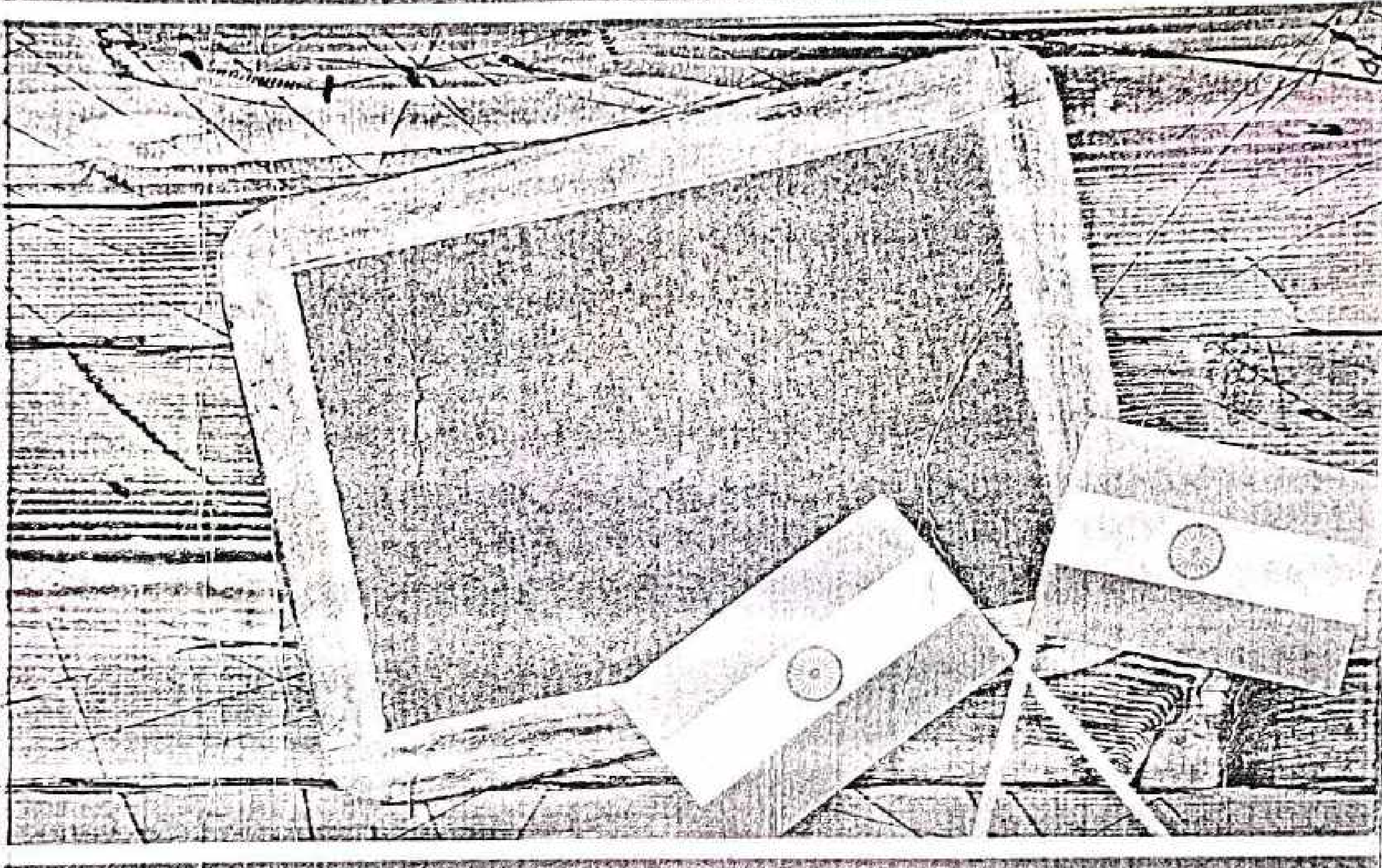

ড° দেইজী ৰাণী চুতীয়া
অংকিতা লাহন
অংকিতা বৰুৱা
[illegible] গগৈ

MAHAVEER PUBLICATIONS

- *No part of this book may be reproduced in any form or by any means without prior written permission of the editors & the publisher.*
- *The Editors & the Publisher have made every effort to provide authentic, accurate & up-to-date matter in this book. However, they do not take any legal responsibility for any misrepresentation or errors inadvertently overlooked.*

Published by:

Mahaveer Publications
Jain Mandir Road, Graham Bazar
Dibrugarh - 786 001
E-mail: kanganbooks@gmail.com
Mobile: 98644-30084
www.mahaveerpublications.com

Exclusively Marketed & Distributed by

Kangan Stationery Stores
(Book Seller & Distributors)
New Market, Dibrugarh - 786 001
(9401106920 (M) E-mail : kanganbooks@gmail.com
Website: www.mahaveerpublications.com

Stockiest:

Adhunik Pustak Bhawan
Babulal Poddar Path, Dibrugarh - 786 001

Copyright : *All rights reserved*

First Edition: 2021

Price: ₹ 300.00 (Rupees Three Hundred Only)

ISBN: 978-93-91064-25-9

Setting : Jeet Print-Soft, Dibrugarh

DISCLAIMER: While the editors of this book have made every effort to avoid any mistakes or omissions and have used their skill, expertise and knowledge to the best of their capacity to provide accurate and updated information, the editors and Mahaveer Publications do not give any representation or warranty with respect to the accuracy or completeness of the contents of this publication and are selling this publication on the condition and understanding that they shall not be made liable in any manner whatsoever. Mahaveer Publications and the editors expressly disclaim all and any liability/ responsibility to any person, whether a purchaser or reader of this publication or not, in respect of anything and everything forming out of the contents of this publication. Mahaveer Publications shall not be responsible for any errors, omissions or damages arising out of the use of the information contained in this publication.

Further, the appearance of the personal name, location, place and incidents, if any, in the illustrations used herein is purely coincidental and work of imagination. Thus the same should in no manner be termed as defamatory to any individual.

দ্বিতীয় অধ্যায়

UNIT-II

স্বাধীনতাৰ সময়ত শৈক্ষিক দৃশ্যপট (Educational Scenario at the time of Independence)

2.1. মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ বা মুডালিয়াৰ আয়োগ, ১৯৫২-৫৩ (Secondary Education Commission or Mudaliar Commission)

১৯৪৭, চনৰ ১৫ আগষ্টত ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীনতা লাভ কৰে। সেই সময়ত আমাৰ দেশ শৈক্ষিক, ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক তথা সামাজিক দিশত বহুত পিছপৰি আছিল। স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পাছত চৰকাৰে দেশৰ সামগ্ৰীক উন্নতিৰ বাবে নতুন দৃষ্টিভংগীৰে কৰি শৈক্ষিক, ৰাজনৈতিক, সামাজিক, অৰ্থনৈতিক আদি দিশত ব্যাপক সংস্কাৰ আৰু পুনৰ গঠনৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি গ্ৰহণ কৰে। শৈক্ষিক দিশৰ বিকাশৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰে ১৯৪৮ চনত বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা আয়োগ গঠন কৰে। এই আয়োগখন প্ৰধানকৈ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ প্ৰগতি, প্ৰসাৰ আৰু প্ৰয়োজন সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰি পৰামৰ্শ দিবলৈ গঠন কৰা হৈছিল। কেন্দ্ৰীয় শিক্ষা উপদেষ্টা পৰিষদে (Central Advisory Board of Education-CABE) আমাৰ দেশৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ উন্নতি আৰু বিকাশৰ বাবে পোন প্ৰথমে ১৯৪৯ চনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক এখন মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ গঠন কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিছিল যদিও চৰকাৰে এই প্ৰস্তাৱক গুৰুত্ব নিদিয়াত দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে ১৯৫১ চনত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বিভিন্ন দিশ চালি-জাৰি চাই উন্নতি আৰু বিকাশৰ বাবে এখন মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগ গঠন কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক পৰামৰ্শ দিয়ে। এই পৰামৰ্শ অনুসৰি ভাৰত চৰকাৰে সেই সময়ৰ মাদ্ৰাজ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য ড° এ. লক্ষ্মণস্বামী মুডালিয়াৰক (Dr. A.

মানৱ অধিকাৰ সমূহৰ শিক্ষা • HUMAN RIGHTS EDUCATION

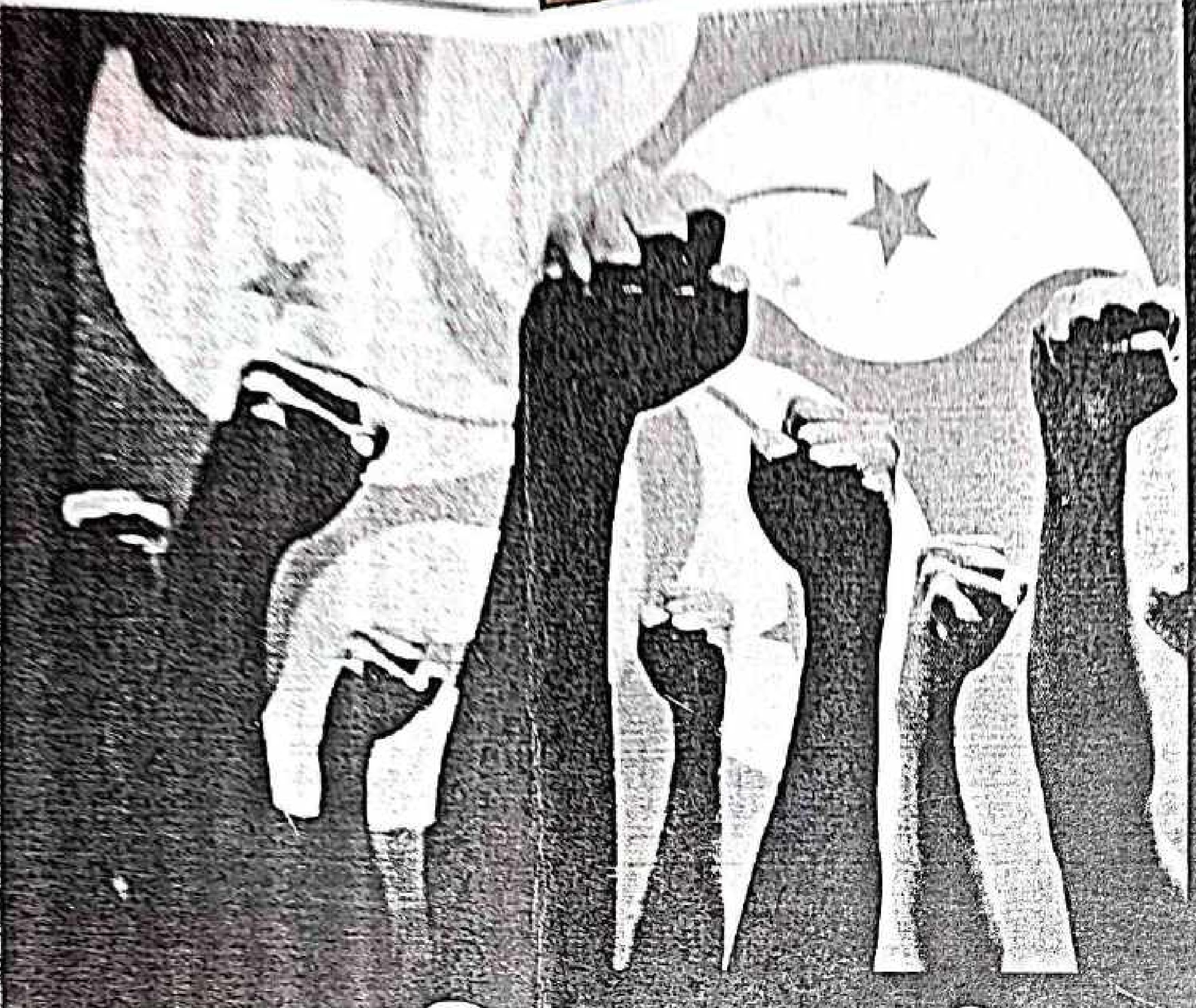

মানৱ অধিকাৰ সমূহৰ শিক্ষা
HUMAN RIGHTS EDUCATION

[illegible] (CBCS) অনুসৰি শিকাতত্ত্ব
[illegible] Elective GEED-201, ষষ্ঠ ষাণ্মাষিকৰ সন্মান
[illegible] (Non-Honours) পাঠ্যক্ৰমৰ
[illegible] যুক্ত কৰা পাঠ্যপুথি

ড° [illegible] চুতীয়া
[illegible] হাজৰিকা
[illegible] বৰুৱা
ড° [illegible] বৰগোহাঁই
[illegible]

[illegible]publications.com

- *No part of this book may be reproduced in any form or by any means without prior written permission of the editors & the publisher.*
- *The Editors & the Publisher have made every effort to provide authentic, accurate & up-to-date matter in this book. However, they do not take any legal responsibility for any misrepresentation or errors inadvertently overlooked.*

Published by:

Mahaveer Publications
Jain Mandir Road, Graham Bazar
Dibrugarh - 786 001
E-mail: kanganbooks@gmail.com
Mobile: 98644-30084
www.mahaveerpublications.com

Exclusively Marketed & Distributed by

Kangan Stationery Stores
(Book Seller & Distributors)
New Market, Dibrugarh - 786 001
(9401106920 (M) E-mail : kanganbooks@gmail.com
Website: www.mahaveerpublications.com

Stockiest:

Adhunik Pustak Bhawan
Babulal Poddar Path, Dibrugarh - 786 001

Copyright : *All rights reserved*

First Edition: *2021*

Price: ₹ 240.00 (Rupees Two Hundred Forty Only)

ISBN: 978-81-951594-8-2

Setting : Jeet Print-Soft, Dibrugarh

DISCLAIMER: While the editors of this book have made every effort to avoid any mistakes or omissions and have used their skill, expertise and knowledge to the best of their capacity to provide accurate and updated information, the editors and Mahaveer Publications do not give any representation or warranty with respect to the accuracy or completeness of the contents of this publication and are selling this publication on the condition and understanding that they shall not be made liable in any manner whatsoever. Mahaveer Publications and the editors expressly disclaim all and any liability/ responsibility to any person, whether a purchaser or reader of this publication or not, in respect of anything and everything forming out of the contents of this publication. Mahaveer Publications shall not be responsible for any errors, omissions or damages arising out of the use of the information contained in this publication.

Further, the appearance of the personal name, location, place and incidents, if any, in the illustrations used herein is purely coincidental and work of imagination. Thus the same should in no manner be termed as defamatory to any individual.

প্ৰথম অধ্যায়

UNIT-I

1.00 মানৱ অধিকাৰৰ পৰিচয়ঃ (Introduction to Human Rights)

মানৱ অধিকাৰৰ ধাৰণাটো তুলনামূলক ভাৱে এক নতুন ধাৰণা। অতি প্ৰাচীনকালৰ পৰাই মানুহে কিছুমান অধিকাৰ ভোগ কৰি আছিল যদিও সেই অধিকাৰবিলাকক মানৱ অধিকাৰ হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া হোৱা নাছিল। বৰ্তমান সময়তো পৃথিৱীৰ বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰবিলাকে নিজৰ সংবিধানত বহুতো অধিকাৰৰ স্বীকৃতি দিলেও সেইবিলাকক মৌলিক অধিকাৰ বুলিহে কোৱা হয়। মানৱ অধিকাৰৰ ধাৰণাটো ১৯৪৫ চনত ৰাষ্ট্ৰসংঘ গঠন হোৱাৰ পিছৰ পৰাহে প্ৰাধান্য লাভ কৰে। বৰ্তমান স্থানীয় পৰ্যায়ৰ পৰা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্য্যায়লৈকে মানৱ অধিকাৰ বিষয়টোৱে বিশেষ গুৰুত্ব লাভ কৰে। আমাৰ মানৱীয় মূল্যবোধসমূহৰ সংৰক্ষণ, হস্তান্তৰ আৰু বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত মানৱ অধিকাৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।

মানৱ অধিকাৰ এক ব্যাপক পৰিসৰৰ ধাৰণা। এই অধিকাৰ আমাৰ শাৰিৰীক, মানসিক, নৈতিক, আধ্যাত্মিক, সামাজিক, সাংস্কৃতিক আদি সকলোদিশৰ লগত জড়িত হৈ থাকে। এজন ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্বৰ সামগ্ৰিক বিকাশৰ লগতে সমাজ আৰু দেশৰ উন্নতি আৰু প্ৰগতিৰ বাবেও মানৱ অধিকাৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। এই অধিকাৰবোৰে আমাৰ মৰ্যদাপূৰ্ণ জীৱন নিৰ্বাহিত সহায় কৰা উপৰিও বৰ্তমান আধুনিক সমাজ জীৱনৰ এক এৰাব নোৱাৰা অংগত পৰিণত হৈছে। যদিও মানৱ অধিকাৰ বিষয়টো মানুহৰ ক্ৰম বিকাশৰ সময়ৰ পৰাই অস্থিত্ব বিৰাজমান তাথাপিতো দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধ পাছৰ পৰাহে অধ্যয়নৰ বিষয়বস্তু হিচাপে মানৱ অধিকাৰে গুৰুত্ব লাভ কৰে। ১৯৪৫ চনত প্ৰতিষ্ঠা হোৱা ৰাষ্ট্ৰসংঘত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে মানৱ অধিকাৰ শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ পাছত ৰাষ্ট্ৰসংঘই ১৯৪৮ চনৰ ১০ ডিচেম্বৰত মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা পত্ৰ (Universal Declaration of Human Rights) প্ৰস্তুত কৰি মানৱ অধিকাৰবোৰৰ তালিকাকৰণ আৰু বলবৎকৰণৰ বাবে দৃঢ় পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰে। সেইবাবেই ১০ ডিচেম্বৰ তাৰিখটো সমগ্ৰ বিশ্বতে 'মানৱ অধিকাৰৰ দিৱস' হিচাপে পালন কৰা হয়।

২০২০-২১

প্রবহমান বাংলা সাহিত্য ও সংস্কৃতি

সম্পাদনা

ড. প্রভাকর মণ্ডল   অরিন্দ্রজিৎ ব্যানার্জী

SOPAN

সোপান

কলকাতা

Prabahaman Bangla Sahitto O Sanskriti
Edited by Dr. Pravakar Mandal & Arindrajit Banerjee
Published by Joyjit Mukhopadhaya. Sopan
206, Bidhan Sarani, Kolkata-700 006
(033) 2257-3738 / 9433343616 / 9836321521
E-Mail : sopan1120@yahoo.com/publisopan@gmail.com
Website : www.sopanbooks.in

প্রথম প্রকাশ
জানুয়ারী, ২০২১

© অরীন্দ্রজিৎ ব্যানার্জী
সর্বস্বত্ব সংরক্ষিত
প্রকাশক এবং স্বত্বাধিকারীর লিখিত অনুমতি ছাড়া এই বইয়ের কোনও অংশেরই কোনওরূপ পুনরুৎপাদন বা প্রতিলিপি করা যাবে না, কোনও যান্ত্রিক উপায়ের (গ্রাফিক, ইলেকট্রনিক বা অন্য কোনও মাধ্যম, যেমন ফোটোকপি, টেপ বা পুনরুদ্ধারের সুযোগ সংবলিত তথ্য-সঞ্চয় করে রাখার কোনও পদ্ধতি) মাধ্যমে প্রতিলিপি করা যাবে না বা কোনও ডিস্ক, টেপ, পারফোরেটেড মিডিয়া বা কোনও তথ্য সংরক্ষণের যান্ত্রিক পদ্ধতিতে পুনরুৎপাদন করা যাবে না। এই শর্ত লঙ্ঘিত হলে উপযুক্ত আইনি ব্যবস্থা গ্রহণ করা যাবে।

প্রকাশক
জয়জিৎ মুখার্জী
সোপান
২০৬ বিধান সরণি, কলকাতা-৬
(০৩৩) ২২৫৭-৩৭৩৮ / ৯৪৩৩৩৪৩৬১৬ / ৯৮৩৬৩২১৫২১
ইমেল : sopan1120@yahoo.com/publisopan@gmail.com
Website : www.sopanbooks.in

মুদ্রক
রবীন্দ্র প্রেস
১১এ, জগদীশনাথ রায় লেন
কলকাতা-৭০০০০৬

মূল্য : ৬৯৯ টাকা

ISBN : 978-93-90717-48-4

প্রবহমান বাংলা সাহিত্য ও সংস্কৃতি

সম্পাদনা

ড.প্রভাকর মণ্ডল

অরীন্দ্রজিৎ ব্যানার্জী

①

2020

নির্মাণে ও সৃজনে একগুচ্ছ রবীন্দ্র ছোটগল্প

সম্পাদনা
ড. সিদ্ধেশ্বর ব্যানার্জী এবং অরীন্দ্রজিৎ ব্যানার্জী

SOPAN
সোপান
কলকাতা

NIRMANE O SRIJONE EKGUCCHO RABINDRA CHOTOGOLPO
Edited by : Dr. Siddheswar Banerjee & Arindrajit Banerjee
Published by : Joyjit Mukherjee, Sopan
206, Bidhan Sarani, Kolkata-700006
Ph. (033) 2257-3738 / +919433343616
E-mail : sopan1120@yahoo.com / publisopan@gmail.com

প্রকাশ
কলকাতা বইমেলা—২০২০

© ড. সিদ্ধেশ্বর ব্যানার্জী এবং অরীন্দ্রজিৎ ব্যানার্জী
সর্বসত্ত্ব সংরক্ষিত

প্রকাশক এবং স্বত্বাধিকারীর লিখিত অনুমতি ছাড়া এই বইয়ের কোনও অংশেরই কোনওরূপ পুনরুৎপাদন বা প্রতিলিপি করা যাবে না, কোনও যান্ত্রিক উপায়ের (গ্রাফিক, ইলেকট্রনিক বা অন্য কোনও মাধ্যম, যেমন ফোটোকপি, টেপ বা পুনরুদ্ধারের সুযোগ সংবলিত তথ্য-সঞ্চয় করে রাখার কোনও পদ্ধতি) মাধ্যমে প্রতিলিপি করা যাবে না বা কোনও ডিস্ক, টেপ, পারফোরেটেড মিডিয়া বা কোনও তথ্য সংরক্ষণের যান্ত্রিক পদ্ধতিতে পুনরুৎপাদন করা যাবে না। এই শর্ত লঙ্ঘিত হলে উপযুক্ত আইনি ব্যবস্থা গ্রহণ করা যাবে।

প্রকাশক
জয়জিৎ মুখোপাধ্যায়
সোপান
২০৬, বিধান সরণী, কলকাতা-৭০০০০৬
ফোন-(০৩৩)-২২৫৭-৩৭৩৮/৯৪৩৩৩৪৩৬১৬
ই-মেল-sopan1120@yahoo.com / publisopan@gmail.com

মুদ্রক
সারদা প্রিন্টিং ওয়ার্কস
৯/সি, শিবনারায়ণ দাস লেন, কলকাতা-৭০০০০৬

মূল্য : ৫০০ টাকা

ISBN : 978-81-909626-9-8

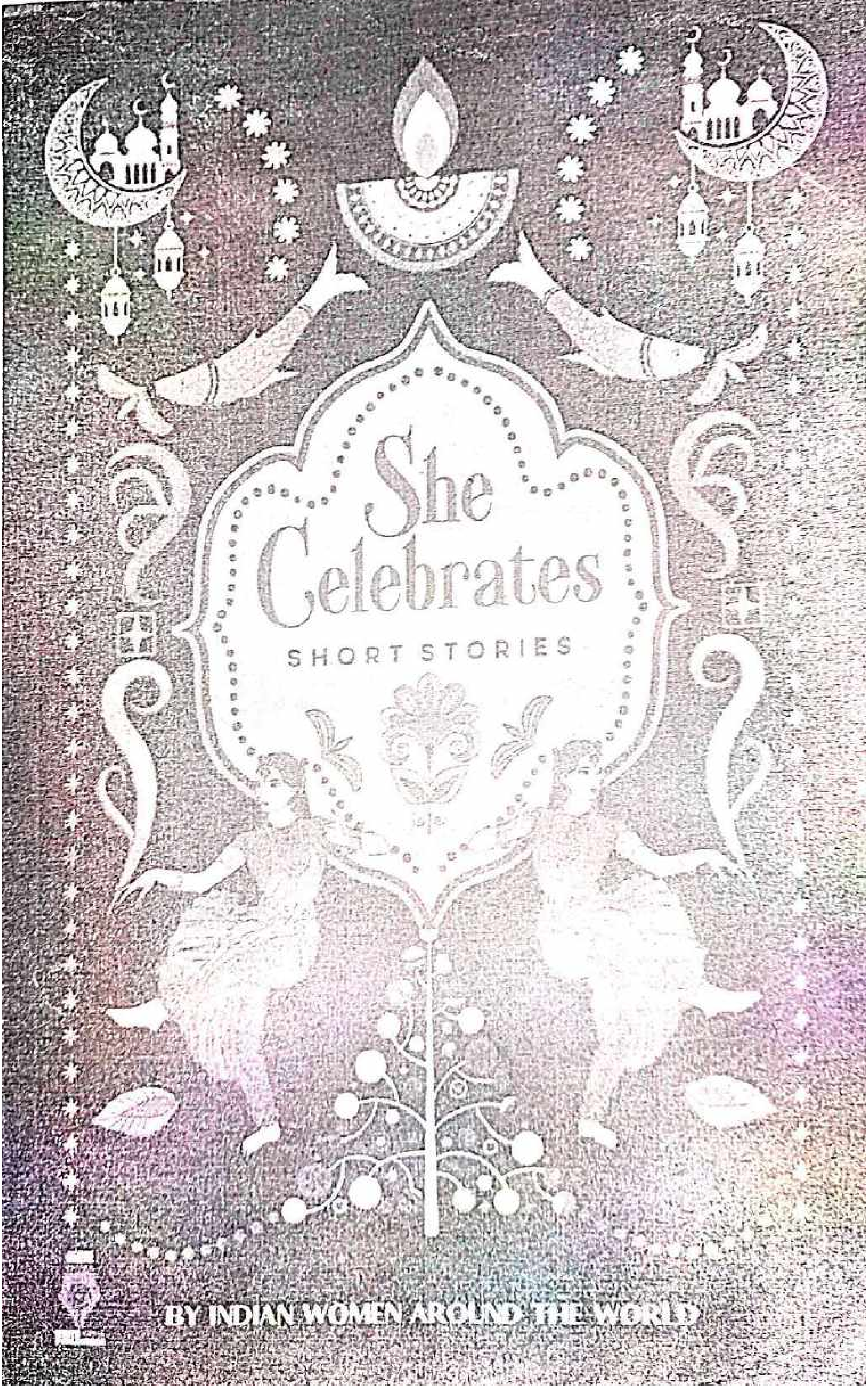
She Celebrates
SHORT STORIES
BY INDIAN WOMEN AROUND THE WORLD

Write India Publishers

Ahmedabad 380022

writeindiapublishers@gmail.com

www.writeindia.in | +91-8866248175

First published by Write India Publishers 2020

First Edition: March, 2020

Copyright © She Celebrates Authors 2020

She Celebrates Authors asserts the moral right to be identified as the author of this work.

All rights reserved

ISBN: 978-81-945089-4-6

Printed and bound in India by Manipal Technologies Limited, Manipal.

Due care and diligence has been taken while editing and printing the book. Neither the author, publisher nor the printer of the book hold any responsibility for any mistake that may have crept in inadvertently. Write India Publishers, the Publisher and the printers will be free from any liability for damages and losses of any nature arising from or related to the content. All disputes are subject to the jurisdiction of competent courts in Ahmedabad.

All characters in this book are fictitious, and any resemblance to real persons, living or dead, is coincidental and incidents portrayed in it are the product of the author's imagination. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, and recording otherwise, without the prior written permission of the Publishers.

Samarpan

By Karabi Hazarika, India

The month of March in Perth is a little warm, though evenings are quite pleasant. A Sunday morning, Anuradha is trying to sleep for some more time but her habit of waking up early thwarts her wish. Habits sometime programme our body in such a way that we start behaving like machines. She always enjoys this half drowsy state in the early hours. Her mind starts picking up memories and carries her to a fantasy world. It elevates the heaviness within her, a heaviness she finds hard to deal with.

Anuradha is from Majuli, the famous river island of Assam. Anuradha was expected to become a woman with sacrifice and submission. For her mother, her daughter's marriage was the ultimate concern. But her father's attitude was quite different. He always wanted his only child to be well educated and independent. Being a teacher, he aspired his daughter to become a professor. Maybe that's why she was sent to Delhi for higher education despite her mother's constant opposition. Anuradha's mother Champa had a reason to be so protective and anxious about her daughter's future. After all, how could Champa forget her marital journey until Anuradha was born?

Champa had been a striking woman in her youth. And it was Anuradha's grandfather who had chosen Champa to be his only daughter-in-law. Choosing one's wife was a matter of shame in those days. Scrutinising beautiful Champa, Anuradha's grandmother was convinced that she would definitely make her son

happy. A *pandit* was consulted. He confirmed their astrological [illegible], saying that they would constitute a "*Raja pad*" [illegible], the groom was a graduate, a degree being higher than Champa's high school degree. Anyway, the girl's education did not matter if she was good looking enough and excelled in household chores. After all, marriage was just a medium of transporting the responsibility of a girl from her father to her husband. A girl [illegible] been considered as a burden for her parents. Thankfully there is no [illegible] dowry in Assam. Champa had been trained from an early [illegible] to respect, love, serve and obey her husband and in-laws. [illegible] started her married life amidst happiness.

Time moved on but still Champa did not get pregnant. Her mother-in-law started getting anxious, and expressing it explicitly. Three years had passed but still there was no sign of pregnancy. Her mother-in-law's taunts made Champa's life miserable. Elderly women from the neighbourhood too kept pricking her with hurtful comments. Her husband understood Champa's condition; he had felt her pain but kept silent and urged Champa to stay patient and asked her to turn a deaf ear towards others' mockeries. Her own mother too used to double her trauma by saying, "All will be alright once you give birth to a child." "From where shall I bring a child?" Champa would say with tears in her eyes. Finding no other way out, Champa began to visit the *satras*, which were said to have miraculous power, one after the other; she visited them all, and prayed earnestly that she would conceive a child soon. By the grace of God at the eve of her sixth marriage anniversary, Champa's prayers were finally granted when she conceived. Though a male baby was expected, a healthy girl's birth brought a ray of sunshine to the otherwise gloomy house.

Years passed by, that little girl excelled in school and later joined a premier university in Delhi.

HUMAN RIGHTS & GENDER JUSTICE

Vol-3

Editor

Dr. Abul Foyes Md Malik

Environmental Justice for Human: A Study of the novel *The Immortals of Meluha*

Patrika Handique
Assistant Professor, Dept of English
Naharkatiya College

Introduction

It was in 1960s when the women's movement commenced against the gender inequality in society. The theory of Feminism is a bi-product of this women's movement which challenged as well as questioned the literary representation of women. The Feminist critics, very well, knew that the images of women painted in literature can play a major role in the conditioning of women. Simone de Beauvoir states in her work *The Second Sex*: "One is not born a woman; rather, one becomes a woman." (Beauvoir 9). That is why, the feminist critics attempt to examine and question the authenticity of representation of female characters in literature. Another critical approach which blends Feminist criticism and Ecocriticism is Eco-feminism. Its name was coined by French feminist Francoise d' Eaubonne in 1974. This philosophy emphasizes on the ways in which both nature and women are treated by patriarchal society. It places nature and women on a synonymous position, over which society exerts unfair dominance.

This paper intends to discuss such a literary representation of women in the selected work *The Immortals of Meluha*. The text is a fiction which recreates the supernatural beings, Shiva and Sati (Parvati). Humane quality is showered upon them with no sense of complexity. The text, exquisitely, highlights varied themes like dharma, nature, social division etc. But significantly, the work deals with the major issue of human rights and propagates equality in the society. The Meluhan society of the text supports social stratification on the grounds of profession only for the well-being and smooth functioning of the society.

Objectives:

This paper shall attempt to examine the text *The Immortals of Meluha* from a feminist approach. This study has the aim to analyze the ecological context of the text, which puts light on a harmonious relationship at every level.

Methodology:

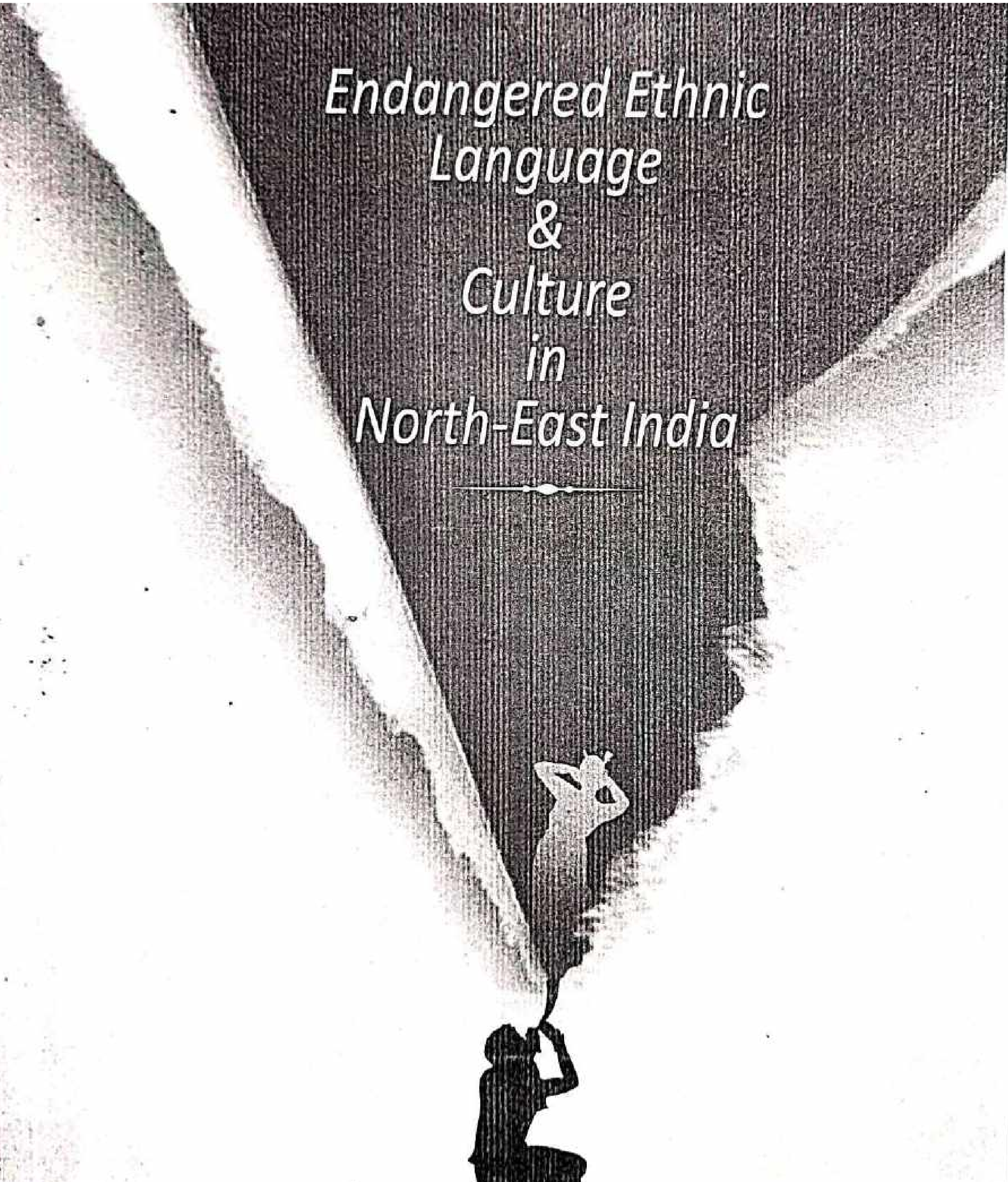

Endangered Ethnic Language & Culture in North-East India

Editors

DR ABUL FOYES MD MALIK

DR. SMITA RANI SAIKIA

Endangered Ethnic Language & Culture in North-East India

PUBLISHED BY : DR ABUL FOYES MD MALIK, DEPT. OF BENGALI, DIGBOI MAHILA MAHAVIDYALAYA DIGBOI- 786171

FIRST PUBLISHED : FEBRUARY, 2020

EDITED BY : DR ABUL FOYES MD MALIK
DEPT. OF BENGALI
DR. SMITA RANI SAIKIA
DEPT OF HOME SCIENCE

COVER DESIGN : EDITOR

PRICE : 800/- (RUPEES EIGHT HUNDRED ONLY)

PRINTED BY : SHAYM OFFSET
BORBAZAR, TINSUKIA (ASSAM0
Mobile - 9435136494

ISBN : 978-93-84146-35-1

...art of this book may be reproduced or transmitted in any from or by any mea... ...or mechanical, recording or by any information, storage and retrieval sy... ...permission in writing from the publisher.

...s provided in publication are those of the author/s or...

EDITORIAL

Northeastern part of India with approximately 220 languages spoken, ...ing point of tremendous socio-cultural interaction. The region covers a me... ... of the country's total geographical area, but is home to various languages ... ...e language families, viz. Indo-Aryan, Tibeto-Burman, Tai-Kadai, Austro-... Dravidian (small population of Tamil speakers in Moreh District of Manipur... ...dia has a high concentration of indigenous population as the states of Arunac... Meghalaya, Mizoram and Nagaland are largely inhabited by a number of native ... ...ibe has its own distinct tradition of art, culture, dance, music, lifestyle and lang...

Language in a way is an unsung hero. It is the medium through whic... ...elings and thoughts. If languages did not exist, interpersonal communication ... ...een that much more difficult. The science behind making vocal sounds which ... ...gether to form meaningful words and then clubbing a set of coherent sounds to ... ...ence is in itself a fascinating study. It is through language that we think and de... ...nderstandings of reality. The passing of information from one generation to anot... using language. To say that it is tho catalyst which is moving human race forward, ... an exaggeration. Even more fascinating is how words are formed into making p... ...ongs which penetrates the glands of our limbic system.

According to the UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger 2... ...as around 196 endangered languages, of various degrees including about 80 in ... ...ast. So it is perennial that we accept the urgency of the situation and work o... preserving and spreading the word for resuscitating of the languages. With about 4... languages in the world identified either as vulnerable or endangered according to U... ...report, a number of languages in NE are also gradually entering the state of mor... great chunk of languages in the region are spoken by a population of below 10,00... makes them very vulnerable to becoming extinct in the next few years. Most of t... ...ous languages are undocumented, which implies that once the speakers quit spea... language, it will effectively cease to exist. Languages like Bugun and Sherdukpen of A... ...desh are spoken by a population of less than 3000 people, which invariably sugg... ...e current set of speakers, are the last generation of speakers.

By definition, an endangered language, or moribund language, is a language ... ...sk of falling out of use as its speakers die out or shift to speaking another langua... ...uage loss occurs when the language has no more ...

ভিন্ন জাতি জনগোষ্ঠীৰ মাজত বিভিন্ন ভাষিক ৰূপৰ প্ৰচলন থাকিলেও সময়ৰ সোঁতত ...
প্ৰভাৱত নাইবা ভাষিক সচেতনতাৰ অভাৱত ভাষাসমূহৰ ক্ৰমান্বয়ে ব্যৱহাৰ কমি যৰ ...
কল্পনা আৰু ভাষিক আঁচনিৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰিছে।

ইমুলীয় আহোম ভাষাৰ ভাষিক স্থিতি আৰু ভাষিক আঁচনিৰ প্ৰয়োজনীয়তা: এক অধ্যয়ন' শীৰ্ষক
আলোচনাৰ অন্তত তলত দিয়া সিদ্ধান্তসমূহত উপনীত হ'ব পাৰি–
অসমত টাইমুলীয় আহোম ভাষাটো অতি সংকটাপন্ন অৱস্থাত আছে।
টাইমুলীয় আহোম ভাষা ক্ৰমে লুপ্তপ্ৰায় ভাষালৈ গতি কৰিছে।
আহোম ভাষা উদ্ধাৰৰ আৰু সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত ভাষিক আঁচনিৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনিবাৰ্য হৈ পৰিছে।

অধ্যয়নৰ সম্ভাৱনা

প্ৰবন্ধত অসমত টাইমুলীয় আহোম ভাষাৰ ভাষিক স্থিতি নিৰূপণ কৰি ভাষিক আঁচনিৰ প্ৰয়োজনীয়তা ...
হ'ল যদিও এয়া যথেষ্ট নহয়। এই বিষয়ত আৰু পুংখানুপুংখ অধ্যয়নৰ সম্ভাৱনা আছে।

...সমৰ ভাষা, পৃষ্ঠা ২৫।
...ং, *টাই আহোম ভাষাৰ শব্দ গাঁথনিৰ বিশ্লেষণ*, পৃষ্ঠা ২২।
...ন, *অসমীয়া আৰু অসমৰ ভাষা উপভাষা*, পৃষ্ঠা ৮৩।

...*LINGUISTICS SITUATION IN NORTH-EAST INDIA*, North-east Council ...
Research, Concept Publishing Company, New Delhi-110059, Second Edition

...সা। কলতা প্ৰকাশন, ডিব্ৰুগড়-১, গুৱাহাটী-১। পঞ্চম পৰিবৰ্ধিত
...চন। মুদ্ৰিত।
...*অসমীয়া আৰু অসমৰ ভাষা-উপভাষা*। জ্যোতি প্ৰকাশন, পানবজাৰ, গুৱাহাটী- ৭৮১০০১। দ্বিতীয় সংস্কৰণ.

...*ৰ অসমীয়া সংস্কৃতি*। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অসমীয়া বিভাগত
...স্তুত কৰা গৱেষণা গ্ৰন্থ। অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়। ২০০০ চন।
...*আহোম ভাষাৰ শব্দ গাঁথনিক বিশ্লেষণ*। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ
...পাঠ্যক্ৰমৰ অংশ হিচাপে প্ৰস্তুত গৱেষণা প্ৰতিবেদন। অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়। ২০১৪ বৰ্ষ

□□□

বিলুপ্তিৰ পথত সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ 'লখিমী সবাহ'

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

১.০ প্ৰস্তাৱনা :

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূব প্ৰান্তত অৱস্থিত অসমভূমি বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ অপূৰ্ব সংগমস্থল। এই জাতি-জনগোষ্ঠীসমূহৰ প্ৰত্যেকৰে সুকীয়া সুকীয়া ভাষিক-সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্য দৃষ্টিগোচৰ হয়। অসমত বসবাস কৰি থকা তেনে এটি সংস্কৃতিকভাৱে চহকী জনগোষ্ঠী হৈছে সোণোৱাল কছাৰীসকল। নৃতাত্বিক দৃষ্টিভংগীৰ ফালৰ পৰা তেওঁলোক মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ তিব্বতবৰ্মী শাখাৰ বড়ো জনগোষ্ঠীৰ এটি ঠাল। জনগোষ্ঠীটোৱে ব্যৱহাৰ কৰা ভাষিক দিশলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে এটা সময়ত তেওঁলোকে জনজাতীয় ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিছিল যদিও সেই ভাষা বৰ্তমান লুপ্ত হ'ল। বৰ্তমান তেওঁলোকে অসমীয়া ভাষাকেই মাতৃভাষা হিচাপে গ্ৰহণ কৰিছে। অৱশ্যে মান্য অসমীয়াৰ লগত তেওঁলোকে ব্যৱহাৰ কৰা কথিত ভাষাটোৰ কিছু পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হয়। সমগ্ৰ অসমতেই সোণোৱাল কছাৰীসকল বাস কৰি আছে যদিও উজনি অসমৰ তিনিচুকীয়া, ডিব্ৰুগড়, শিৱসাগৰ, লক্ষীমপুৰ, ধেমাজি, যোৰহাট, গোলাঘাট জিলাই তেওঁলোকৰ প্ৰধান বসতি স্থান। অসমৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্য অৰুণাচল, নগালেণ্ডতো তেওঁলোকে বসতি কৰি আছে। ডিমাপুৰৰ বহু অঞ্চলতো সোণোৱাল কছাৰীসকলে বসবাস কৰি আছে। আহোম শাসনৰ সময়ছোৱাত তেওঁলোকে অসমৰ বিভিন্ন নদীত সোণ সংগ্ৰহ কৰি ৰাজ্যঘৰত জমা দিছিল। সোণ কমোৱা প্ৰাচীন বৃত্তিটোৰ বাবেই তেওঁলোক সোণোৱাল কছাৰী নামেৰে পৰিচিত।

লোক-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখনত সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ স্বকীয় পৰিচয় আছে। লোকসমাজৰ আবেগ-অনুভূতি, চিন্তা-চৰ্চা, বিশ্বাস, ৰীতি-নীতি, গীত-মাত, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, উৎসৱ-অনুষ্ঠান আদিৰ সমষ্টিয়েই লোক-সংস্কৃতি। লোক-সংস্কৃতিৰ গৱেষকসকলে লোক-সংস্কৃতিক বিভিন্ন ভাগত ভাগ কৰিছে। তেওঁলোকৰ ভিতৰত ৰিচাৰ্ড এম. ডৰছনে লোকবিদ্যা আৰু লোকজীৱনক তেওঁৰ Folk Lore and Folk Life, An Introduction গ্ৰন্থত এনেদৰে শ্ৰেণীবিভাগ কৰিছে-

ক) Oral Literature
খ) Material Culture
গ) Social Folk Custom and
ঘ) Folk Performing Art[১]

- এই শ্ৰেণীবিভাজনৰ আধাৰত নবীনচন্দ্ৰ শৰ্মাই 'অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ আভাস' গ্ৰন্থখনিত লোক-সংস্কৃতিক এনেদৰে বিভাজন কৰিছে-

ক) মৌখিক লোকবিদ্যা বা লোকসংস্কৃতি
খ) সামাজিক লোকপ্ৰথা বা লোকাচাৰ
গ) ভৌতিক সংস্কৃতি আৰু
ঘ) লোক পৰিবেশ্য কলা[২]

- এই বিভাজনসমূহৰ প্ৰত্যেকৰে বিভিন্ন উপবিভাগ আছে। সোণোৱাল জনগোষ্ঠীৰ মাজতো লোক-সংস্কৃতিৰ

JG 19-20 Article-2

Ethnic Costumes In North-East India

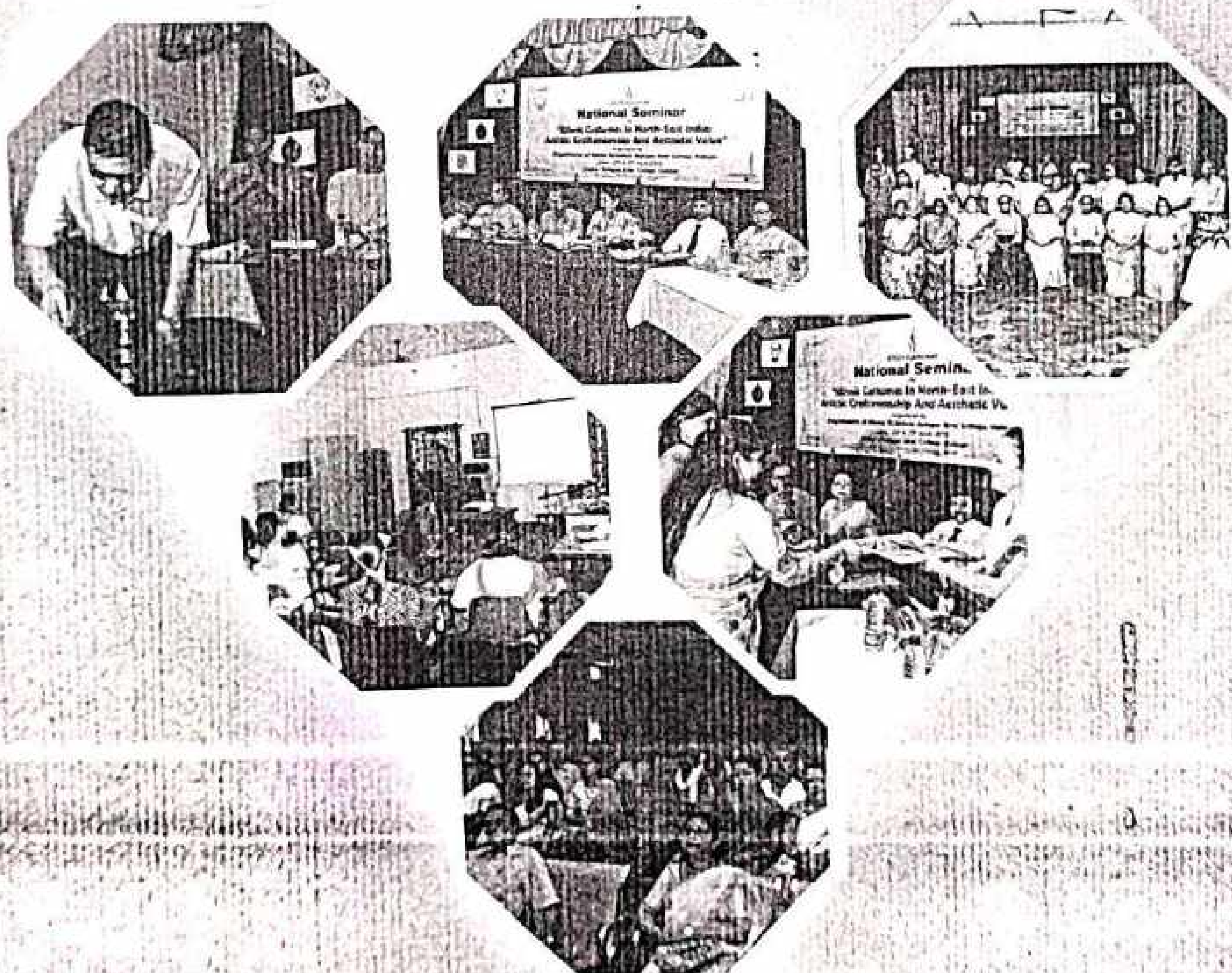

Published by:
Department of Home Science
Duliajan Girls' College
Duliajan, Assam

Editors :
Mrs. Anumoni Gogoi
Mrs. Geetima Dutta
Dr. Bani Lekha Phukan

ETHINC COSTUMES IN NORTH-EAST INDIA - A Collection of Selected Full Papers Submitte for the ICSSR Sponsored National Seminar of 'Ethinc Costumes in North-East India : Artistic Craftsmansh and Aesthetic Value' on 26th & 27th April, 2019, Organized by the Department of Home Science, Duliaj Girls' College, Duliajan

1st Edition : October, 2019

Published by : Department of Home Science
Duliajan Girls' College, Dist.- Dibrugarh (Assam)

Advisors : Mr. Bhupen Saikia
President, Governing Body, Duliajan Girls' College

Dr. Lakhimi Phukon
Principal, Duliajan Girls' College

Mrs. Sujata Sarma Borkataky
Vice-Principal, Duliajan Girls' College

Edited by : Mrs. Anumoni Gogoi
HoD., Home Science

Mrs. Geetima Dutta
Asst. Professor, Department of Home Science

Dr. Bani Lekha Phukan
Asst. Professor, Department of Home Science

Cover Design : Dr. Bani Lekha Phukan
Asst. Professor, Department of Home Science

ISBN No. : 978-81-942630-5-0

Price : Rs. 1000/- (One Thousand Only)

Copyright : Editors

Printed at : The Assam Computers, Kachujan Path, Tinsukia

ৰানছু জনগোষ্ঠীৰ সাজপাৰ

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

সাৰাংশ ঃ

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ বসতিস্থল। এই উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জনগোষ্ঠীসমূহৰ ভিতৰত ৰানছুসকল অন্যতম। ৰানছুসকল বৃহত্তৰ নগা জনগোষ্ঠীৰে এটা ঠাল। নৃগোষ্ঠীৰ ফালৰ পাৰ ৰানছুসকল মংগোলীয় গোষ্ঠীৰ আৰু ভাষাতাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা তিব্বত-বৰ্মীৰ অন্তৰ্গত। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ টিৰাপ জিলাকে ধৰি অসমৰ শিৱসাগৰ আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাতো তেওঁলোকৰ বসতি পোৱা যায়। বৰ্তমান শিৱসাগৰ জিলাৰ কানকুপুৰ, টাংলুন, অচিম বস্তি, টিয়কীয়া নগাগাঁও আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাৰ গৰিয়াবাম গাঁৱত ৰানছুসকলে বসতি কৰি আছে। কিন্তু ৰানছুসকলৰ পূৰ্ব বাসস্থান সম্পৰ্কে কোনো লিখিত তথ্য পোৱা নাযায়। ৰানছুসকলৰ সমাজত প্ৰচলিত জনশ্ৰুতি অনুসৰি পাটকাই সিপাৰে দক্ষিণ-পশ্চিমফালে থকা নগালেণ্ডৰ টুৱেন্‌চাং জিলাৰ টিনু লংফ'চাংনু নামৰ ঠাইডোখৰেই আছিল তেওঁলোকৰ আদিম বাসস্থান। তেওঁলোকে এই ঠাইৰ পৰা টাংনু আৰু চাংনু নামৰ দুটা ভিন্ন পথেৰে বেলেগ গোটৰ ভাগ হৈ বৰ্তমানৰ বসতি স্থলত প্ৰৱেশ কৰে। টাংনুৰ মাজেৰে অহা বিলাক টাংজান আৰু চাংনুৰ মাজেৰে অহাবিলাকক 'চাংজান' নামেৰে জনা যায়। বৰ্তমান অসমৰ জনগোষ্ঠীসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম জনগোষ্ঠী হিচাপে ৰানছুসকলে পৰিচয় লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজ সংস্কৃতিলৈ ৰানছুসকলৰ অৱদান যথেষ্ট। ৰানছুসকলৰ সমাজ-সংস্কৃতি কেতবোৰ নিজত্ব বৈশিষ্ট্যৰে চহকী। তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰচলিত পৰম্পৰাগত সাজপাৰে ৰানছু সংস্কৃতিক এক সুকীয়া মৰ্যাদা প্ৰদান কৰিছে। এই ৰানছুসকলৰে 'সাজপাৰ'ৰ বিষয়ে আলোচনা পত্ৰখন প্ৰস্তুত কৰিবলৈ যত্ন কৰা হ'ব। আলোচনা পত্ৰখন প্ৰস্তুত কৰোতে মুখ্য আৰু গৌণ দুয়োখন উৎসৰ পৰাই তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হ'ব। বৰ্ণনাত্মক পদ্ধতিৰে পত্ৰখনৰ আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ব যদিও প্ৰয়োজন সাপেক্ষে বিশ্লেষণাত্মক পদ্ধতিও গ্ৰহণ কৰিম।

প্ৰস্তাৱনা ঃ

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল বিভিন্ন জাতি-জনগোষ্ঠীৰ বসতিস্থল। এই উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ জনগোষ্ঠী সমূহৰ ভিতৰত ৰানছুসকল অন্যতম। ৰানছুসকল বৃহত্তৰ নগা জনগোষ্ঠীৰে এটা ঠাল। নৃগোষ্ঠীৰ ফালৰ পৰা ৰানছুসকল মংগোলীয় আৰু ভাষাতাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা তিব্বত বৰ্মীৰ অন্তৰ্গত। অৰুণাচল প্ৰদেশৰ লংডিং জিলাকে ধৰি অসমৰ শিৱসাগৰ, চৰাইদেউ আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাতো তেওঁলোকৰ বসতি পোৱা যায়। বৰ্তমান শিৱসাগৰ, চৰাইদেউ জিলাত কান্দুপুৰ, টাংলুন, অচিম বস্তি, টিয়কীয়া নগাগাঁও আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাৰ গৰিয়াবাম গাঁৱত ৰানছুসকলে বসতি কৰি আছে। কিন্তু ৰানছুসকলৰ পূৰ্ব বাসস্থান সম্পৰ্কে কোনো লিখিত তথ্য পোৱা নাযায়। পাটকাই সিপাৰে দক্ষিণ-পশ্চিমফালে থকা নাগালেণ্ডৰ টুৱেনচাং জিলাৰ টিনু লংফ' চাংনু ঠাইডোখৰেই আদি বাসস্থান আছিল বুলি

lohit putra

Vol. XXIII. 2019

Editor
Raju Sharma

Lohit Putra : A collection of research articles on various aspects of Gorkha Community Published by Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati- 1 for Greater Guwahati Gorkhali Students' family and edited by Raju Sharma on the occasion of "Get-Together 2019" at Gauhati University, Guwahati-14.

ISBN : 978-93-88593-98-4

Editorial Board

Advisors
Dr. Khagen Sarma
Prof. Hem Chandra Gautam
Dr. Jayanta Krishna Sarmah
Dr. Amrit Kumar Upadhyay

Editor
Raju Sharma

Associate Editor
Bishakha Bhardwaj

Edition: September, 2019

Price: 200

Cover :
Chitralekha

Published by :
Purbayon Publication
Jaswanta Road
Near Panbazar Aadarsha Prathamik Vidyalaya
Panbazar, Guwahati- 1, Assam
Email - purbayonindia21@gmail.com
website: www.purbayonpublication.com

Since the articles of this book are collected from individual authors, the resposibility for the facts, views, conclusion and plagiarism, if any of this book in entirely that of the authors. The editors and publisher bear no responsibility for that.

নেপালী জনগোষ্ঠীৰ উৎসৱ-পাৰ্বণ

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ,
নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

প্ৰস্তাৱনাঃ

অসমৰ অন্যান্য জনগোষ্ঠীসকলৰ ভিতৰত নেপালী জনগোষ্ঠী [illegible] অতীতৰে পৰা জনপদৰ অবিৰাম গতিত কনৌজ, নেপাল, গৌড়, [illegible] নেপালীসকলৰ অসম আগমন হৈছিল। বৰ্তমান অসমৰ আটাইকেইখন [illegible] নেপালীসকলৰ বসতি আছে। মূলত নেপালী সকল ইন্দো-আৰ্য [illegible] মংগোলীয়। নেপালী ভাষাত ইন্দো-আৰ্যক ধাৰাধাৰী আৰু তিব্বত মংগোলীয় [illegible] বুলি কোৱা হয়। ধৰ্মীয় দিশেৰে চালে তেওঁলোক হিন্দু ধৰ্মাৱলম্বী, [illegible] বৌদ্ধধৰ্ম পালন কৰিছে। গোষ্ঠী, ধৰ্ম মূলত যিয়েই নহওঁক, দীৰ্ঘদিন [illegible] অসমত একেলগে বসবাস কৰি থকাৰ বাবে ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতি [illegible] প্ৰত্যেকৰ দ্বাৰা প্ৰভাবিত। নেপালীসকল এক সংহত আৰু সংমিশ্ৰিত [illegible] তেওঁলোকৰ সমাজ-জীৱন, ঘৰুৱা-জীৱন, উৎসৱ-পাৰ্বণ, [illegible] মৃত্যু আদি সকলোতে নিজস্ব পৰিচয় দিব পৰা কিছুমান [illegible] নেপালীসকলে পৰম্পৰাগতভাৱে পালন কৰি অহা বিভিন্ন [illegible] অনুষ্ঠান উল্লেখযোগ্য। প্ৰত্যেক জনগোষ্ঠীয়ে উৎসৱ-অনুষ্ঠান [illegible] জনগোষ্ঠী [illegible] সেইবিলাকৰ নিজা নিজা কিছুমান পৰম্পৰা আছে। [illegible] [illegible] তেওঁলোকে নিজৰ পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰি [illegible]

উৎসৱ-অনুষ্ঠানসমূহৰ পৰিচয়সূচক এটি আলোচনা প্ৰবন্ধটোত আগবঢ়োৱা হ'ল -

বৈশাখে সংক্ৰান্তিঃ

ব'হাগ বিহুৰ সমানে সমানে নেপালীসকলে 'বৈশাখে সংক্ৰান্তি' পালন কৰে। কিন্তু এই বৈশাখে সংক্ৰান্তি নেপালী সকলে তিনিদিনহে পালন কৰে। বৈশাখে সংক্ৰান্তিৰ প্ৰথমদিনা [illegible] তেল সানি গা-ধুলে, নিমপাত চুবাই খালে বেমাৰ-আজাৰ নহয় বুলি নেপালীসকলে বিশ্বাস কৰে। পৰস্পৰে পৰস্পৰক আদৰ, সন্মান, সৰুৱে ডাঙৰক সেৱা, ডাঙৰে সৰুক [illegible] আশীৰ্বাদ দিয়া, জোঁৱাইক ফোঁটদিয়া, আত্মীয়-স্বজনক নতুন কাপোৰ দিয়া, [illegible] পিঠা-পনাৰে আপ্যায়ন, গামোচা দি সন্মান জনোৱা আদি প্ৰথা বিলাক নেপালীসমাজতো আছে। নেপালীসমাজত 'গামোচা' দিয়া প্ৰথাক 'থানা' দিয়া বুলি কোৱা [illegible] ছিৰি কাপোৰহে। নেপালীসকলে বৈশাখে সংক্ৰান্তিতকৈ 'তিহাৰ' উৎসৱত [illegible] লোকাচাৰ বিলাকৰ লগতহে ব'হাগ বিহুৰ মিল বেছি পৰিলক্ষিত হয়।

অক্ষয় তৃতীয়া :

ব'হাগৰ শুক্ল তৃতীয়া তিথিক 'অক্ষয় তৃতীয়া' বোলা হয়। সেইদিনা কোনো পুণ্য বা [illegible] সদায় অক্ষয় হৈ থাকে বুলি নেপালী সমাজে বিশ্বাস কৰে। সেইবাবে [illegible] আদি কৰি কোনো দীৰ্ঘস্থায়ী কামৰ শুভাৰম্ভ কৰা হয় সেই দিনটোৰ পৰাই। [illegible] চৰ্বত জাতীয় পানীয়, বিচনী আদি দান কৰাটো অক্ষয় তৃতীয়াৰ [illegible]।

[illegible] পূৰ্ণিমা বা বুদ্ধ পূৰ্ণিমা :

[illegible] পূৰ্ণিমাক 'চণ্ডী পূৰ্ণিমা' বা 'বুদ্ধ পূৰ্ণিমা' বুলি কোৱা হয়। চণ্ড [illegible] চণ্ডীপাঠ বা বৈশাখী মাহাত্ম্য এই দিনটোতে সাধাৰণ [illegible]। আনহাতে বৌদ্ধ ধৰ্মাৱলম্বী নেপালীসকলৰ বাবে এই [illegible] দিনটো ভগৱান বুদ্ধৰ জন্ম-জয়ন্তীৰূপে পৰিচিত; সেয়ে [illegible] সকলে সেইদিনা ধ্বজাৰোহণ অনুষ্ঠান পাতি ঘৰৰ [illegible]। অৱশ্যে আজিকালি এই প্ৰথা ক'ৰবাত কাচিৎহে [illegible]।

[illegible]

[illegible] তাৰিখে 'অসাৰ পন্দ্ৰ' পালন কৰে। সেইদিনা [illegible] নেপালী কৃষকে পথাৰত পৰস্পৰে বোকা ছটিয়াই [illegible] গাওঁতে অসাৰে গীত পৰিবেশন কৰে। এই [illegible]। সেইদিনা নিজৰ জন্মস্থানৰ পিনে [illegible]।

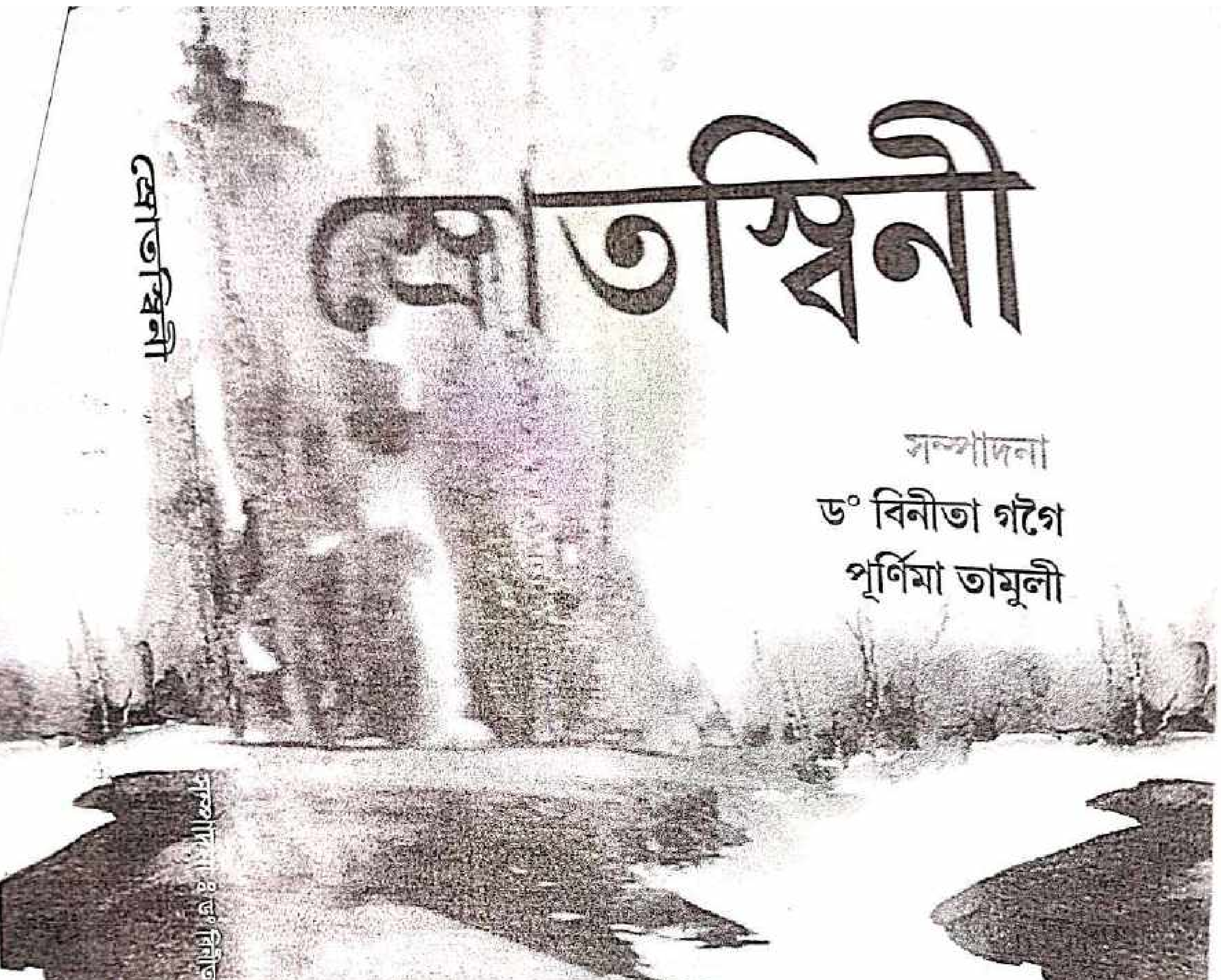
স্রোতস্বিনী
স্রোতস্বিনী
সম্পাদনা
ড° বিনীতা গগৈ
পূৰ্ণিমা তামুলী

19-20

SROTOSWINI
A collection of Articles , edited by Dr. Binita Gogoi, Purnima Tamuli and published by Purbayon Publication, Panbazar, Guwahati- 1
First Edition: March, 2020 ₹ 180/-
ISBN: 978-93-89940-19-0

স্ৰোতস্বিনী

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ মাৰ্চ, ২০২০

মূল্য ঃ ১৮০/- টকা

বেটুপাত ঃ চিত্ৰলেখা

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ সম্পাদক

প্ৰকাশক ঃ
পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
যশোৱন্ত ৰোড, পাণবজাৰ আদৰ্শ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ সমীপত
পাণবজাৰ, গুৱাহাটী-১, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: purbayonpublication.com
✆ ৯৮৬৪৪২২১৫৭

'কেক্‌টাচৰ ফুল' উপন্যাসত নাৰী মনস্তত্ত্ব

✍ ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ

যুদ্ধোত্তৰ যুগৰ এগৰাকী মহিলা ঔপন্যাসিক হৈছে নিৰুপমা বৰগোহাঞি। উপন্যাসৰ উপৰি চুটিগল্প, সংবাদসেৱা আদিকে ধৰি সাহিত্যৰ বিভিন্ন দিশত তেওঁ অৱদান আগবঢ়াই গৈছে। পঞ্চাশৰ দশকতে উপন্যাস সৃষ্টিৰ প্ৰেৰণা লাভ কৰা নিৰুপমা বৰগোহাঞিয়ে বৰ্তমানলৈকে সৰু-বৰ প্ৰায় ডেৰ কুৰিখনতো অধিক উপন্যাস লিখি অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰিছে। তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত উপন্যাসসমূহ এনেধৰণৰ— 'সেই নদী নিৰবধি' (১৯৬৩), 'এজন বুঢ়া মানুহ (১৯৬৬), 'দিনৰ পিছত দিন' (১৯৬৬), 'অন্তঃস্ৰোতা' (১৯৭২), 'কেক্‌টাচৰ ফুল' (১৯৭৩), 'নামি আহে এই সন্ধিয়া' (১৯৭৮), 'তিনি কন্যা' (১৯৭৮), 'ইপাৰৰ ঘৰ সিপাৰৰ ঘৰ' (১৯৭৯), 'চিনাকি-অচিনাকি' (১৯৮৩), 'দিন-প্ৰতিদিন' (১৯৮৪), 'অন্য জীৱন' (১৯৮৭), 'সামান্য-অসামান্য' (১৯৯১), 'অভিযাত্ৰী' (১৯৯৩), ইত্যাদি। নিৰুপমা বৰগোহাঞিৰ উপন্যাসৰ পটভূমি ব্যাপক আৰু বিস্তৃত। সামাজিক, আঞ্চলিক, মনস্তাত্ত্বিক, জীৱনভিত্তিক পটভূমিতে উপন্যাসৰ বিষয়বস্তু গঢ় লৈ উঠিছে। 'কেক্‌টাচৰ ফুল' বৰগোহাঞিৰ মনস্তাত্ত্বিক পটভূমিত গঢ় লৈ উঠা এখন উপন্যাস।

নিৰুপমা বৰগোহাঞিৰ 'কেক্‌টাচৰ ফুল' উপন্যাসখনত নাৰী মনস্তত্ত্বৰ বিভিন্ন দিশ প্ৰকাশ পাইছে। পুৰুষতকৈ নাৰীহে উপন্যাসখনত সক্ৰিয় ভূমিকা লোৱা দেখা গৈছে। চৰিত্ৰক প্ৰাধান্য দিয়াৰ বাবে কাহিনীতকৈ চৰিত্ৰ অধিক উজ্জ্বল আৰু বাস্তৱসম্মত হৈছে। 'কেক্‌টাচৰ ফুল' উপন্যাসৰ মূল নাৰী চৰিত্ৰ হৈছে মানসী আৰু গৌণ নাৰী চৰিত্ৰ দুটি হৈছে পূৰ্ণিমা (মানসীৰ বায়েক) আৰু ললিতবালা (মানসীৰ বান্ধৱী)। প্ৰসংগক্ৰমে দুই

এটি নাৰী চৰিত্ৰ আছে যদিও উপন্যাসখনত চৰিত্ৰকেইটি ইমান পোহৰলৈ অহা নাই।

'কেক্‌টাচৰ ফুল' উপন্যাসখনত আধুনিক নগৰত কৰ্মজীৱী হোষ্টেল জীৱনৰ স্বৰূপ অতি স্পষ্ট ৰূপত চিত্ৰিত কৰি দেখুৱাইছে। মানসী, পূৰ্ণিমা, ললিতবালা এই তিনিটি চৰিত্ৰৰ মাজেৰে শিক্ষিতা গাভৰুৰ জীৱনৰ ছবি সুন্দৰকৈ প্ৰকাশ কৰাৰ লগতে নাৰী মনস্তত্ত্বৰ বহু দিশ পোহৰলৈ আহিছে।

'কেক্‌টাচৰ ফুল' উপন্যাসৰ কেন্দ্ৰীয় চৰিত্ৰ মানসী এজনী চিন্তাশীল আৰু ব্যক্তিত্বসম্পন্ন ছোৱালী। মানসীয়ে সকলো কথা বিবেকেৰে চিন্তা কৰি যুক্তিৰে বিশ্লেষণ কৰি চায়। আন দহজনীৰ ছোৱালীৰ দৰে মানসীয়ে সহজতে যিকোনো সিদ্ধান্ত লোৱা নাছিল। মানসী সকলো পৰা ভৱিষ্যতৰ প্ৰতিও সজাগ সেই কথা উপন্যাসখনত পোৱা যায় এনেদৰে:

'মানসীয়ে অন্ততঃ সাধাৰণ জীৱনৰ পৰিধিৰ ভিতৰত যেনেতেনেকৈ নিজক সুমুৱাই ৰাখিব নোখোজে, জীৱনত কিবা এটা হ'ব খোজে তাই, কিবা এটা কৰিব খোজে।' (বৰগোহাঞি, নিৰুপমা : উপন্যাস সম্ভাৰ (প্ৰথম খণ্ড) কেক্‌টাচৰ ফুল, পৃ. ৪২৫)

পৰম্পৰাগত চিন্তাৰ পৰা মানসী উৰ্দ্ধত হোৱাৰ বাবে এই চৰিত্ৰটো প্ৰগতিবাদী চৰিত্ৰ হিচাপেও আলোচনা কৰিব পাৰি। মানসীয়ে তাইৰ জীৱনটো ঠেক গণ্ডীত সুমুৱাই নাৰাখি বহল জগতত পৰিচয় কৰাব বিচাৰিছিল, তাকেই কৰিবলৈ তাই মানসিকভাৱে সবলো আছিল। জীৱনত অকল পঢ়া-শুনা কৰিলেই নহয়, জীৱনটো পূৰ্ণ হ'লে জীৱনত আৰু বহুত কিবাকিবিৰ প্ৰয়োজন। সেই কথা মানসীয়ে উপলব্ধি কৰিব পাৰি দৃঢ়বিশ্বাসেৰে জীৱনটো আগবঢ়াই নিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ কথা উপন্যাসখনত পোৱা যায় এনেদৰে:

'জীৱনটো গঢ়িব খোজে তাই - সকলো ফালেই, অকল পঢ়া-শুনাতেই জীৱন [illegible] নোপাবি আৰু কিবাকিবি বিচাৰে তাই, বহুত বিচাৰে, বহুত...।' (প্ৰাগুক্ত গ্ৰন্থ, পৃ. [illegible])

সেই কাৰণে হয়তো গুৱাহাটীৰ হোষ্টেলত থাকিও মানসীয়ে ছোৱালীবিলাকৰ মাজত [illegible] নতুনত্ব বিচাৰিছিল সেয়া বিচাৰি নাপাই তাই নিৰাশ হৈ পৰিছিল। [illegible] সকলোৰে মাজত থাকিও কিবা এটা অভাৱ অনুভৱ কৰিছিল। হোষ্টেলত [illegible] নামৰ ছোৱালীজনীৰ পৰা জীৱনৰ বহু অভিজ্ঞতা আহৰণ কৰাতে মানসীয়ে [illegible] ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক গঢ়ি তুলিছিল। ইয়াৰ দ্বাৰা মানসী চৰিত্ৰত সূক্ষ্ম পৰ্যবেক্ষণৰ পৰিচয় পোৱা যায়।

সমাজত প্ৰচলিত লোকবিশ্বাস, অন্ধবিশ্বাস, কুসংস্কাৰ আদিয়ে মানসীৰ প্ৰগতিশীল মনটোত কোনোদিনে ক্ৰিয়া কৰিব পৰা নাছিল ইয়াৰ প্ৰমাণো উপন্যাসখনত পোৱা যায় এনেদৰে।

'আপুনি ডাক্তৰ মানুহ হৈয়ো এই বোৰ কথাবোৰ বিশ্বাস কৰেনে?' (প্ৰাগুক্ত গ্ৰন্থ, পৃ. [illegible])

19-20

চিৰ চেনেহী মোৰ ভাষা জননী
মৰাণহাটত অনুষ্ঠিত ডিব্ৰুগড় জিলা সাহিত্য সভাৰ
পঞ্চচত্বাবিংশতম (৪৫ সংখ্যক)
দ্বি-বাৰ্ষিক অধিৱেশন উপলক্ষে প্ৰকাশিত

ডিব্ৰুগড় জিলা সাহিত্য সভাৰ ২০১৯-২০ বৰ্ষৰ মুখপত্ৰ

মন্দাকিনী

২০১৯-২০২০

ঃ প্ৰকাশক ঃ
ডিব্ৰুগড় জিলা সাহিত্য সভা, ডিব্ৰুগড়

সম্পাদনা ঃ
প্ৰশান্ত শইকীয়া

ডিব্ৰুগড় জিলা সাহিত্য সভাৰ বাৰ্ষিক মুখপত্ৰ

মন্দাকিনী

(২০১৯-২০২০)

প্ৰবন্ধ-সূচী

- ডিব্ৰুগড় জিলা সাহিত্য সভাৰ চমু ইতিবৃত্ত ✍কৃষ্ণকান্ত বৰা/১
- ডিব্ৰুগড় জিলা সাহিত্য সভা আৰু মন্দাকিনী ২০০৩লৈ
  এক পৰিচয়মূলক টোকা ✍ভূপেন শইকীয়া/১০
- সাহিত্য ক্ষেত্ৰলৈ মৰাণ অঞ্চলৰ লেখক-লেখিকাসকলৰ বৰঙণি
  ঃ এক আলোকপাত ✍ড° যতীন চুতীয়া/১৮
- ডিবৰুৰ গল্পকাৰ আৰু গল্পৰ আভাস ✍কিৰণময় শইকীয়া/৪৭
- অসমীয়া শিশু সাহিত্যলৈ ডিবৰুৰ লেখক-লেখিকাৰ অৱদান
  ✍আৰাধনা দত্ত/৬২
- ডিব্ৰুগড় জিলাৰ গীতিকাৰসকলৰ কিছু আভাস(প্ৰথম খণ্ড)
  ✍সুবজিতা সন্দিকৈ গগৈ/৭১
- একবিংশ শতিকাৰ কাব্য জগতত ডিব্ৰুগড় (প্ৰথম খণ্ড) ✍ৰাৱীন্দ্ৰ দাস/৮২
- ডিব্ৰুগড়ৰ নাটক ১৮৭২-পৰা ২০১৮ লৈ ✍অসীম কুমাৰ শৰ্মা/৯১
- প্ৰজ্ঞাৱতী প্ৰবীণা ✍ড° আনন্দ বৰমুদৈ/১০১
- চুটি গল্পৰ জুতি বিচাৰি 'এটি সপোনৰ কথাৰে'ত এভুমুকি ✍মণি ফুকন/১০৮
- নাৰী জীৱনৰ অনন্য ৰূপক ঃ 'বাঘশাল, বাঘজাল আৰু মানুহ'
  ✍ৰুণুমী সোনোৱাল /১৩৫
- ড° প্ৰহলাদ কুমাৰ বৰুৱাৰ 'অন্বেষণ'ত জীৱনৰ সন্ধান
  ✍ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ/১৪৭

ড° প্ৰহ্লাদ কুমাৰ বৰুৱাৰ 'অন্বেষণ'ত জীৱনৰ সন্ধান

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ

প্ৰস্তাৱনা ঃ

অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এটি সুপৰিচিত নাম হৈছে ড° প্ৰহ্লাদ কুমাৰ বৰুৱা। এইজনা স্বনামধন্য ব্যক্তিয়ে কেইবাখনো জীৱন বিষয়ক গ্ৰন্থ, বহুতো আলোচনা গ্ৰন্থ, গল্প সংকলন, শিশু সাহিত্য, পাঠ্যপুথি, গৱেষণা ধৰ্মী লেখাকে ধৰি ভালেমান গ্ৰন্থ আৰু আলোচনী সম্পাদনাৰে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰি থৈ গৈছে। ষাঠি-সত্তৰ দশকৰ পৰা লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰা প্ৰহ্লাদ কুমাৰ বৰুৱাই প্ৰায় চাৰি-পাঁচটা দশক জুৰি অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰি ৰাখে। তেখেতৰ সাহিত্যৰাজি পাঠক সমাজৰ মাজত বিপুল ৰূপত সমাদৃত আৰু জনপ্ৰিয় হৈছে। এয়াই কিন্তু যথেষ্ট নহয়। তেখেতৰ দৰে সাহিত্যিক এজনৰ সাহিত্য কৃতিসমূহক বিস্তৃত ৰূপত আলোচনা কৰাৰ যথেষ্ট প্ৰয়োজনীয়তা আছে। তেখেতৰ ৰচনাসমূহৰ প্ৰকৃত মূল্যায়নেহে বৰুৱাদেৱৰ সাহিত্যসমূহক সুদীৰ্ঘ জীৱন ৰেখা প্ৰদান কৰিব। এনে এক উপলব্ধিৰ গইনা লৈয়ে আমাৰ এই আলোচনাটোত তেখেতৰ এমুঠিমান গল্পৰ ওপৰত পৰ্যালোচনা কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

দেওধুৰী প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত চতুৰ্থ শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোতে স্কুলৰ সভা এখনিত স্বৰচিত কবিতা এটি আবৃত্তি কৰি তেওঁ সমবেত সদৌটিৰ পৰা প্ৰশংসা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ইয়াৰ ফলত ল'ৰাটিৰ কুমলীয়া অন্তৰখনত এক সুদৃঢ় আত্মপ্ৰত্যয় প্ৰোথিত হৈছিল যে তেওঁ লিখিব পাৰিব। সেয়াই আছিল আৰম্ভণি আৰু তাৰ পিছৰে পৰা তেওঁ নিৰন্তৰ গতিত কলম চলাই সৃষ্টিৰ পিছত সৃষ্টি কৰি গৈছে। তেখেতৰ সমগ্ৰ সৃষ্টি ৰাজিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ গ'লে এখন বৃহৎ আকাৰৰ গ্ৰন্থৰ ৰূপ ল'ব। আমাৰ এই আলোচনা তেখেতৰ গল্পসমূহৰ মাজতে

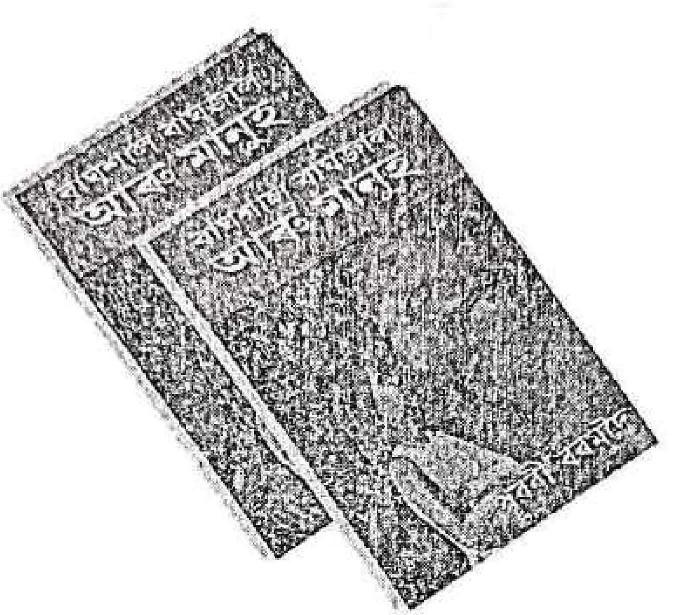

নাৰী জীৱনৰ অনন্য ৰূপক ঃ 'বাঘশাল, বাঘজাল আৰু মানুহ'

ৰুণুমী সোনোৱাল

আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ জগতখনত প্ৰধানকৈ ঔপন্যাসিক আৰু গল্পকাৰৰূপে পৰিচিত পূৰবী বৰমুদৈ এটি চিনাকিনাম। শাৰীৰিক অসুস্থতাৰ মাজতো সাহিত্য সাধনাকে জীৱনৰ সাধনা হিচাপে গ্ৰহণ কৰা পূৰবী বৰমুদৈয়ে তেওঁৰ বহুখিনি সাহিত্য ৰচনাৰে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল সমৃদ্ধ কৰি গৈছে। তেওঁ ৰচিত উপন্যাসৰাজিৰ ভিতৰত 'গজৰাজ, প্ৰেম আৰু বন্দীত্ব' (১৯৯৯), 'বাঘশাল, বাঘজাল আৰু মানুহ' (২০০০), 'পৰম পূজনীয় আৰু দুখন উপন্যাসিকা' (২০০৩), 'শান্তনুকুলনন্দন' (২০০৩), 'ৰূপোৱালী নৈৰ সোণোৱালী ঘাট' (২০০১), 'পূৰবী বৰমুদৈৰ নিৰ্বাচিত ঔপন্যাসিকা' (২০০৫), 'এটা আলিবাটৰ ইতিকথা' (২০১০) অন্যতম। 'শীতৰ কুঁৱলী' (১৯৭৬), 'পূৰবী বৰমুদৈৰ নিৰ্বাচিত গল্প' (২০০২), 'পূৰবী বৰমুদৈৰ নিৰ্বাচিত গল্প' (২০০৮) লেখিকাৰ গল্প সংকলন। সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰখনিলৈ আগবঢ়োৱা বিশিষ্ট বৰঙণিৰ বাবে লেখিকাগৰাকীক বৰ্তমানলৈকে কেইবাটাও বঁটা বাহনেৰে সন্মানিত কৰা হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত ব্ৰহ্মাপুত্ৰক কেন্দ্ৰ কৰি ৰচনা কৰা 'শান্তনুকুলনন্দন' উপন্যাসৰ বাবে তেখেতে ২০০৩ চনত সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰে। তদুপৰি তেওঁ ২০০৬ চনত সদৌ অসম লেখিকা

চুটি গল্পৰ জুতি বিচাৰি 'এটি সপোনৰ কথাৰে'ত এভুমুকি

মণি ফুকন

কুৰি শতিকাৰ সপ্তম দশকৰ অসমীয়া চুটি গল্পৰ ইতিহাস নানা ভাবনা-বিশিষ্ট বিষয়-বৈচিত্র্যৰে সমুজ্জ্বল। 'জোনাকী'সৃষ্ট অসমীয়া ৰমন্যাসিক সাহিত্যৰ ধাৰাটো ক্ৰমশঃ স্তিমিত হৈ 'আৱাহন' যুগত যি নতুন ধাৰা এটাৰ পটভূমি গঢ় লৈ উঠিছিল, পৰৱৰ্তী কালত এই ধাৰাটোৰো পৰিৱৰ্তিত বিস্তৃতি ঘটিছিল 'ৰামধেনু' যুগত। চমুতে ক'বলৈ গ'লে অসমীয়া চুটি গল্পৰ ইতিহাসত কাহিনীপ্ৰধান পৰম্পৰাবাদী ধাৰাটোৰ সমান্তৰালভাৱে এক শ্ৰেণী পৰিস্থিতি প্ৰধান অন্তৰ্মুখী দৰ্শনৰ গল্প ৰচনাৰ পৰম্পৰা গঢ় লৈ উঠে 'ৰামধেনু' যুগত। সৰ্ব সাধাৰণ নিমাখিত শ্ৰেণীটোৰ জীৱন-যাতনাৰ বাস্তৱ ছবি প্ৰতিফলন ঘটোৱাৰপৰা আৰম্ভ কৰি আধুনিক যুগ-যন্ত্ৰণাই সৃষ্টি কৰা মধ্যবিত্ত শ্ৰেণীৰ মানসিক দ্বন্দ্ব আৰু জটিলতাৰ অৰ্ন্তমুখী বিশ্লেষণৰ প্ৰচেষ্টাও চলে ৰামধেনুকালীন অসমীয়া চুটি গল্পৰ প্ৰবহমান ধাৰাটোৰ বুকুত। 'ৰামধেনু' আলোচনীৰ নিয়মীয়া গল্পকাৰ নহ'লেও সমকালীন লেখক হিচাপে স্বল্প পৰিচিত অথচ উন্নত মানবিশিষ্ট গল্প ৰচনাৰে অসমীয়া চুটি গল্পৰ সমৃদ্ধিত বিশেষ অৱদান আগবঢ়োৱা এজন বিশিষ্ট গল্পকাৰ হৈছে ড° মহেন্দ্ৰ বৰপূজাৰী। প্ৰসংগ নিৰ্বাচনৰ বৈচিত্ৰ্য, প্ৰকৰণৰ অভিনৱ শৈলী আৰু গভীৰ অন্তৰ্মুখী দৰ্শন—এই তিনিওটাৰ সাৰ্থক সমন্বয় ঘটিছে বৰপূজাৰীদেৱৰ গল্পত। অদ্যাৱধি নতুন নতুন বিষয়-বৈচিত্ৰ্যৰে নান্দনিক সুষমা-সমৃদ্ধ গল্প সৃষ্টিৰ প্ৰক্ৰিয়া অব্যাহত ৰখা বৰপূজাৰীদেৱে অনেক

Runumi

পৰিশীলন

19-20

সম্পাদক

ড° বিমল মজুমদাৰ

পৰিশীলন

First Edition:
September, 2019

ISBN : 978-81-943045-0-0

Copyright:
Editor

Price: 500/-

Cover design :
Chitralekha

Published by:
Purbayon Publication
Jaswanta Road, Near Panbazar Aadarsha Prathamik Vidyalaya
Panbazar, Guwahati- 1, Assam
Email-purbayonindia21@gmail.com
website: purbayonpublication.com
Contact No. +91- 9864422157

. Since the articles of this book are collected from individual authors, the responsibility for the facts, views, conclusion and plagiarism, if any in this book in entirely that of the authors. The editors and the publisher bear no responsibility for that.

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ চুটি গল্পত নাৰীৰ সামাজিক স্থিতি

✍ ৰুণুমী সোণোৱাল*

বিষয়বস্তুৰ পৰিচয় ঃ

আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ অৰ্থে গঢ় লৈ উঠা ঊনবিংশ শতিকাৰ সাহিত্যিক আন্দোলনৰ অন্যতম গুৰি ধৰোঁতা লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা। ঊনবিংশ শতিকাৰ শেষাৰ্দ্ধত কলিকতাৰ প্ৰৱসুৱা অসমীয়া ছাত্ৰসকলৰ সহযোগত আৰম্ভ হোৱা এই আন্দোলনত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱায়ো মনেপ্ৰাণে যোগ দি অসমীয়া সাহিত্য ক্ষেত্ৰত এক নৱজাগৰণ আনিবলৈ সক্ষম হৈছিল। বেজবৰুৱা কেৱল সাহিত্য সাধকেই নাছিল, তেওঁ আছিল একেধাৰে অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতি তথা জাতীয় ঐতিহ্যৰো সাধক। প্ৰকৃততে সেই সময়ত অসমীয়া সাহিত্যত সূচনা হোৱা নৱজাগৰণ প্ৰায় অৰ্ধশতিকা জুৰি চলি আছিল আৰু বেজবৰুৱাৰ সাহিত্যিক ব্যক্তিত্বই আছিল সেই আন্দোলনৰ ঘাই চালিকা শক্তি। গতিকে ১৮৮৯ৰ পৰা ১৯৪০ চনলৈকে এই সময়ছোৱাত সঠিকভাৱেই অসমীয়া সাহিত্যৰ 'বেজবৰুৱাৰ যুগ' নামকৰণ কৰা হৈছে।

ঊনবিংশ শতিকাত কলিকতাত অধ্যয়নৰত অসমীয়া ছাত্ৰসকলে সাহিত্য ক্ষেত্ৰত নৱজাগৰণৰ ঢল বোৱাই আনিবলৈ প্ৰধান আহিলাৰূপে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ 'জোনাকী' আলোচনী (১৮৮৯ খ্ৰীষ্টাব্দ)ৰ জন্ম দিছিল। সাহিত্যৰ প্ৰায় আটাইবোৰ বিভাগতে প্ৰতিভাৰ পৰিচয় দিয়া লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই সাহিত্যিক জীৱনৰ পাতনি মেলিছিল এই জোনাকী আলোচনীৰ জৰিয়তে। অসমীয়া সাহিত্যত দেখিবলৈ পোৱা বিভিন্ন অভাৱ পূৰণৰ খাতিৰতেই বেজবৰুৱাই সাহিত্যৰ সকলোবোৰ বিভাগতে হাত দিবলগীয়া হৈছিল।

একেধাৰে কবি, নাট্যকাৰ, ঔপন্যাসিক, জীৱনীকাৰ, আত্মজীৱনী লেখক, হাস্য-ব্যংগধৰ্মী ৰচনাৰ ৰচক লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা অসমীয়া চুটিগল্পৰ জন্মদাতা। তেওঁ 'সুৰভি',

---

*অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

Endangered Ethnic Language & Culture in North-East India

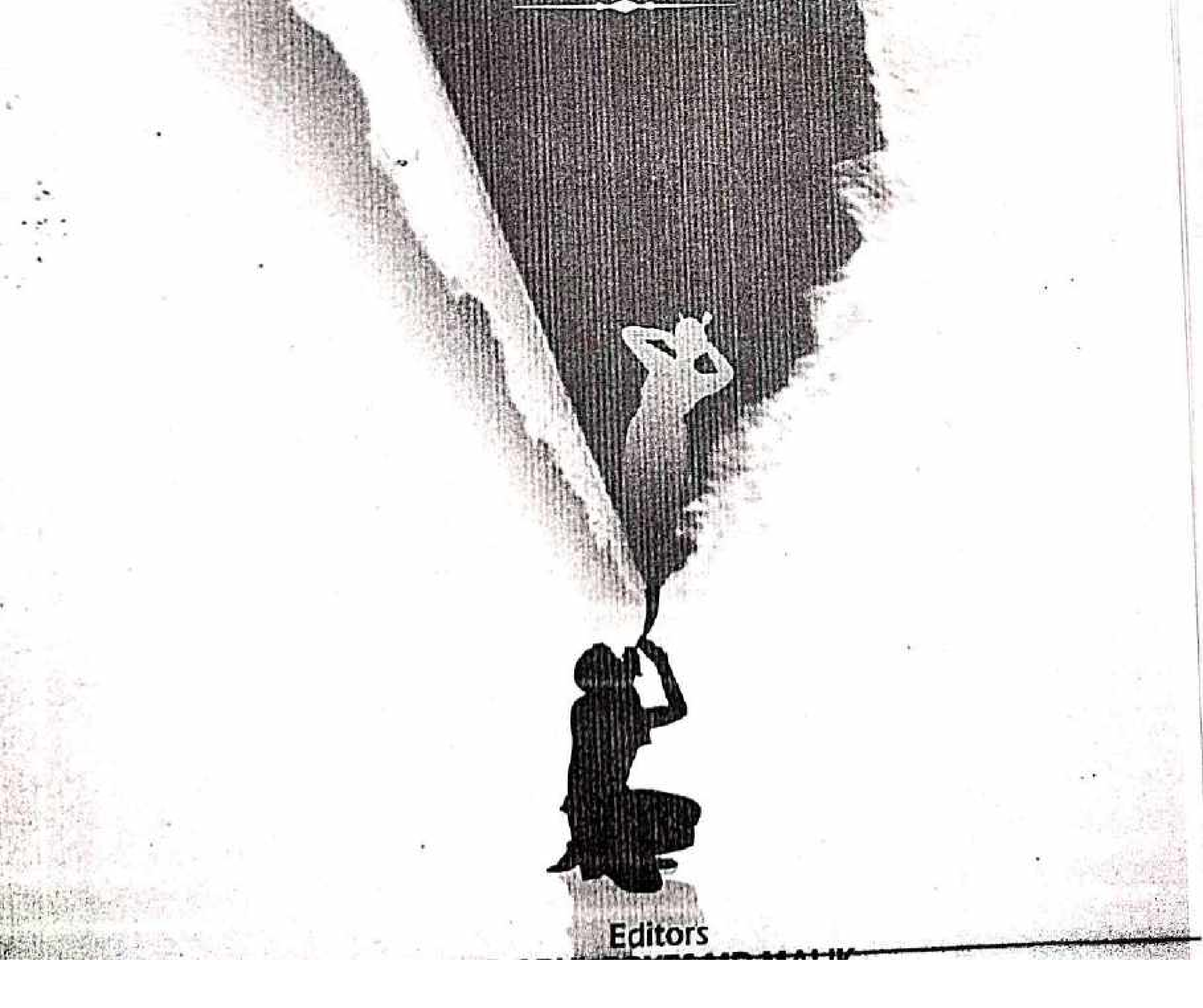

Editors

Endangered Ethnic Language & Culture in North-East India

PUBLISHED BY	:	DR ABUL FOYES MD MALIK, DEPT. OF BENGALI, DIGBOI MAHILA MAHAVIDYALAYA DIGBOI- 786171
FIRST PUBLISHED	:	FEBRUARY, 2020
EDITED BY	:	DR ABUL FOYES MD MALIK DEPT. OF BENGALI DR. SMITA RANI SAIKIA DEPT OF HOME SCIENCE
COVER DESIGN	:	EDITOR
PRICE	:	800/- (RUPEES EIGHT HUNDRED ONLY)
PRINTED BY	:	SHAYM OFFSET BORBAZAR, TINSUKIA (ASSAMO Mobile - 9435136494
ISBN	:	978-93-84146-35-1

No part of this book may be reproduced or transmitted in any from or by any me

সোণোৱাল কছাৰীৰ বিপদাপন্ন সাংস্কৃতিক সমল 'হুঁচৰি'

ৰশ্মি সোণোৱাল
সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

০.০ প্ৰস্তাৱনা ঃ

০.১ বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত বসতি কৰি থকা অসমৰ খিলঞ্জীয়া জনগোষ্ঠীসকলৰ ভিতৰত সোণোৱাল কছাৰীসকল অন্যতম। বৃহত্তৰ বড়ো গোষ্ঠীৰ অন্তৰ্ভুক্ত সোণোৱাল কছাৰীসকল নৃতাত্ত্বিক বিচাৰত মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ। এটা সময়ত জনগোষ্ঠীটোৱে তিব্বত-বৰ্মী ঠালৰ ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিছিল যদিও সেয়া এতিয়া কালৰ বুকুত লুপ্ত। বৰ্তমান তেওঁলোকে অসমীয়া ভাষাকেই মাতৃভাষা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি অসমীয়া জনজীৱনৰ লগত সম্পূৰ্ণভাৱে মিলি পৰিছে। অৱশ্যে সোণোৱাল কছাৰী বসতিপ্ৰধান কোনো কোনো অঞ্চলত তেওঁলোকে ভাব-বিনিময় কৰোঁতে ব্যৱহাৰ কৰা অসমীয়া ভাষাৰ কথিত ৰূপ আৰু লোক-সাহিত্যসমূহত লুপ্ত হৈ যোৱা ভাষাটোৰ এটি ঠাঁচ লক্ষ্য কৰা যায়। সোণোৱালসকলৰ উজনি অসমৰ তিনিচুকীয়া, ডিব্ৰুগড়, শিৱসাগৰ, যোৰহাট, গোলাঘাট, ধেমাজী আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাই প্ৰধান বসতিস্থল যদিও সমগ্ৰ অসমতেই কম-বেছি পৰিমাণে সিঁচৰতি হৈ আছে। অসমৰ চুবুৰীয়া অৰুণাচল আৰু নাগালেণ্ডতো সোণোৱালসকলে গাঁওপাতি বসবাস কৰি আছে।

অসমৰ সমাজ, ভাষা, সাহিত্য, ধৰ্ম- সকলোতে উল্লেখযোগ্য অৱদান আগবঢ়োৱা সোণোৱাল কছাৰীসকল এটা সংস্কৃতি সম্পন্ন জনগোষ্ঠী। লোক গীত-মাতৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পৰম্পৰাগত ধৰ্মীয় বিশ্বাস, সামাজিক ৰীতি-নীতি, উৎসৱ-পাৰ্বণ, লোক শিল্প আদি বিভিন্ন সমলেৰে জনগোষ্ঠীটোৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্যসম্পন্ন সাংস্কৃতিক পৰম্পৰা আছে। সোণোৱাল কছাৰীসকলৰ হাইদাং গীত-নৃত্য, হুঁচৰি, বহুৱা নাচ, হুত্ৰা নৃত্য, সাধুকথাসমূহ, আইনাম, বিয়ানাম, লখিমী সবাহৰ নাম, ফুলকোঁৱৰ-মণিকোঁৱৰৰ গীত, জনাদৈ গাভৰুৰ গীত, প্ৰবাদ, প্ৰবচন, ফকৰা আদিবোৰ লোক-কলাৰ অমূল্য সম্পদ। ইতিমধ্যে জনগোষ্ঠীটোৱে অসমীয়া ভাষাকেই মাতৃভাষা হিচাপে গ্ৰহণ কৰাত লোক কলাৰ এই সমলবিলাকে অসমীয়া লোক-সাহিত্যকো সমৃদ্ধ কৰিছে। কিন্তু কালৰ গৰাহত সোণোৱাল কছাৰী জনগোষ্ঠীটোৰ অস্তিত্ব আজি বিপদাপন্ন। যোগ-বিয়োগৰ চিৰাচৰিত ৰীতি মানি তেওঁলোকৰ বহু সাংস্কৃতিক সমল আজি হেৰাই যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। তেনে এটি সাংস্কৃতিক সম্পদ হৈছে জনগোষ্ঠীটোৰ পৰম্পৰাগত 'হুঁচৰি'। এই হুচৰি 'হাইদাং হুঁচৰি' নামেৰেও পৰিচিত। এটা সময়ত ব'হাগ বিহুৰ সময়ত সোণোৱাল কছাৰী প্ৰত্যেকখন গাঁৱতে পৰিবেশিত হোৱা জনগোষ্ঠীটোৰ পৰম্পৰাগত হুঁচৰি সাম্প্ৰতিক সময়ত কেইখনমান গাঁৱক বাদ দি বহু গাঁৱত গোৱা নহয়। যিবিলাক গাঁৱত এই হুঁচৰিৰ প্ৰচলন আছে তাতো প্ৰত্যেক বছৰে পৰিবেশন নকৰে। সেইবাবে জনগোষ্ঠীটোৰ পৰম্পৰাগত হুঁচৰি সাম্প্ৰতিক সময়ত বিপদাপন্ন অৱস্থাত আছে বুলি ক'লেও ভুল কোৱা নহয়। সেয়েহে *সোণোৱাল কছাৰী জনগোষ্ঠীৰ বিপদাপন্ন সাংস্কৃতিক সমল 'হুঁচৰি'*- শীৰ্ষক গৱেষণাপত্ৰৰ

19-20

Ethnic Costumes In North-East India

Editors :
Mrs. Anumoni Gogoi
Mrs. Geetima Dutta
Dr. Bani Lekha Phukan

Published by:
Department of Home Science
Girls' College

নক্টেসকলৰ সাজপাৰ ঃ এটি অধ্যয়ন

ৰুণুমী সোনোৱাল
সহকাৰী অধ্যাপিকা, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

সাৰাংশ ঃ

বাৰেৰহনীয়া সাংস্কৃতিক বৈচিত্র্যৰে ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ অসম আৰু অৰুণাচলত বসবাস কৰি থকা এটি প্ৰধান জনগোষ্ঠী নক্টেজনগোষ্ঠী। নগা জনজাতিৰ অন্তৰ্ভুক্ত নক্টেসকল অৰুণাচলৰ টিৰাপ জিলা আৰু অৰুণাচলৰ সীমান্তবৰ্তী অসমৰ তিনিখন গাঁৱত বসবাস কৰি আছে। নৃতাত্বিক বিচাৰত মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ নক্টেসকলে চীন-তিব্বতীয় ভাষা পৰিয়ালৰ তিব্বত-বৰ্মী শাখাৰ অসম-বৰ্মী উপশাখাৰ বড়ো নগাৰ নগা শাখাৰ ভাষা ভাব বিনিময়ৰ মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে।

নক্টেসকলৰ সমাজ-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখনো নিজা বৈশিষ্ট্যৰে মহীয়ান। তেওঁলোকৰ সাজপাৰ তথা বেশভূষাতো এই চহকী সাংস্কৃতিক পৰম্পৰাৰ প্ৰতিফলন লক্ষ্য কৰা যায়। এইসাজপাৰে জনগোষ্ঠীটোৰ স্বকীয় ৰুচি-অভিৰুচি তথা কলাসুলভ মানসিকতাৰো প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে। ভিন্নৰঙী পোছাক পৰিধান কৰি ভাল পোৱা নক্টেসকলে তেওঁলোকৰ পৰম্পৰাগত সাজপাৰো নিজেইপ্ৰস্তুত কৰি লয়। প্ৰত্যেকগৰাকী নক্টেমহিলাই পাকৈত শিপিনী। মুঠতে নক্টেসকলৰ বয়ন শিল্পই তেওঁলোকৰ নিজস্ব সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰতাৰ পৰিচয় বহন কৰিছে। সেয়েহে "নক্টেসকলৰ সাজপাৰ ঃ এটি অধ্যয়ন" শীৰ্ষক গৱেষণা পত্ৰৰ জৰিয়তে নক্টেজনগোষ্ঠীৰ পৰম্পৰাগত সাজপাৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হ'ব।

০.০ প্ৰস্তাৱনা ঃ

০.১ বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

বাৰেৰহনীয়া সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰৰে ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ অসম আৰু অৰুণাচলত বসবাস কৰি থকা এটা প্ৰধান জনগোষ্ঠী হৈছে নক্টেসকল। বৃহত্তৰ নগা জনজাতিৰ অন্তৰ্ভুক্ত নক্টেসকলৰ প্ৰধান বসতিস্থল অৰুণাচলৰ টিৰাপ জিলা। টিৰাপ জিলাৰ পাঁচটা ৰাজহচক্ৰ ক্ৰমে- নামচাং, চ'হা, খুন্‌চা, দাদম আৰু লাজুৰ অন্তৰ্গত বিৰানব্বৈ (৯২) খন গাঁৱত নক্টেসকলে বসবাস কৰি আছে। ইয়াৰ বাহিৰেও অসমৰ তিনিখন গাঁৱতো নক্টেসকলে বসবাস কৰি আছে। অসমৰ নক্টে বসতিপ্ৰধান গাঁও কেইখন হ'ল- ডিব্ৰুগড় জিলাৰ নাহৰকটীয়া ৰাজহচক্ৰৰ অন্তৰ্গত নাহৰকটীয়া জয়পুৰৰ দিহিংকিনাৰ নক্টে গাঁও, নামৰূপৰ পানীদুবীয়া নগা গাঁও আৰু চৰাইদেউ জিলাৰ সাপেখাতী ৰাজহচক্ৰৰ ভিতৰুৱা শিলনী নগা গাঁও।

অন্যান্য নগা জনগোষ্ঠীৰ দৰেই নক্টেসকলো নৃতাত্বিক বিচাৰত মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ। ভাষাতাত্বিক দৃষ্টিভংগীৰ ফালৰ পৰা তেওঁলোক চীন-তিব্বতীয় ভাষা পৰিয়ালৰ। এই ভাষা-পৰিয়ালৰ তিব্বত-বৰ্মী শাখাৰ অসম-বৰ্মী উপশাখাৰ বড়ো-নগাৰ নগা শাখাৰ ভাষা ভাব বিনিময়ৰ মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে।

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত বসবাস কৰি থকা নগা জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ বিভিন্ন উপগোষ্ঠী পৰিলক্ষিত হয়। নক্টে জনগোষ্ঠীৰ মাজতো প্ৰধানকৈ পাঁচটা উপগোষ্ঠী দেখিবলৈ পোৱা যায়। হাৱাখুন, ফথুং,

PRAGYA : A volume of peer reviewed bilingual research based articles written by academicians, teachers and research scholars and published by Publication Cell of Nalbari Commerce College, Nalbari.

EDITORIAL BOARD

Advisor	:	Dr. Atul Ch. Haloi, Principal
Editor	:	Dr. Ruplekha Thakuria Bania
Members	:	Dr. Ashok Kumar Sarma
		Dr. Kanak Ch. Barman
		Dr. Nupur Kalita
		Mr. Bibhuti Bhusan Das
		Mrs. Anamika Barman
		Mr. Mrigen Barman

Members of Review Committee

Dr. Bimal Kumar Majumdar
Professor, Department of Assamese, Gauhati University

Dr. Khanindra Misra Bhagawati
Principal, DHSK Commerce College, Dibrugarh

Dr. Birendra Nath Deka
Retired Principal, Nirmal Haloi College, Barpeta

Prof. Kaushik Bhattacharjya
Assistant Professor, Dhamdhama Anchalik College, Dhamdhama

Published by	:	Publication Cell, Nalbari Commerce College, Nalbari
ISBN	:	978-81-922971-4-9
Published in	:	20th December, 2019
Printed at	:	New Digital Computer, College Road, Nalbari
Price	:	300.00

Disclaimer: The views expressed in the articles included in this volume are not the expression of the publisher or of the Editor but of the writers own. The writers are responsible for their views, content, authenticity and originality of the articles.

SOCIAL SECURITY STATUS IN INDIA

Dr. Dilip Bania
Assistant Professor, Department of Accountancy
Naharkatiya College, Dibrugarh, Assam

Introduction:

A Social Security System (SSS) is one whereby the state provides various benefits to those who are unable to provide the same for themselves. Such a system is generally meant to serve the socially deprived conditions, such as poverty, old age, disability, and unemployment, etc. The most important forms of social security system are retired-worker benefits, and dependents' benefits. Therefore, SSS is a means of living independently during the old age and supporting the dependents in the family. Individuals while working are expected to set aside a part of their income as long term savings to take care of their needs in post-retirement years. Apart from the increased cost of living, the steeply rising cost of medical treatments in recent times and the need for personalized services in the old age, there are always apprehensions that the savings made during the working life will be inadequate unless some

abhakar Mandal 19-20 Article

নির্মাণে ও সৃজনে একগুচ্ছ রবীন্দ্র ছোটগল্প

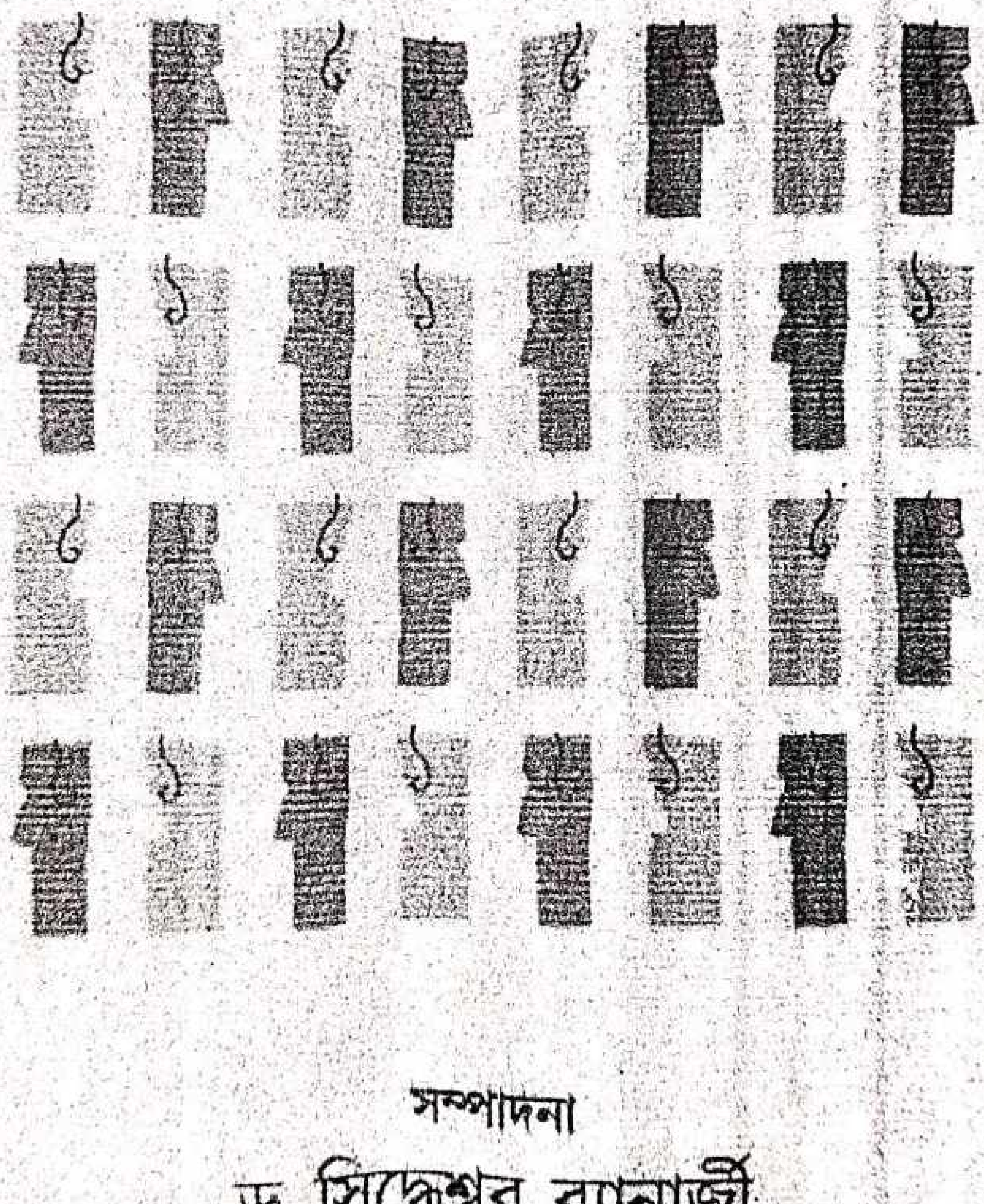

সম্পাদনা

ড. সিদ্ধেশ্বর ব্যানার্জী

এবং

অরীন্দ্রজিৎ ব্যানার্জী

NIRMANE O SRIJONE EKGUCCHO RABINDRA CHOTOGOLPO
Edited by : Dr. Siddheswar Banerjee & Arindrajit Banerjee
Published by : Joyjit Mukherjee, Sopan
206, Bidhan Sarani, Kolkata-700006
Ph. (033) 2257-3738 / +919433343616
E-mail : sopan1120@yahoo.com / publisopan@gmail.com

প্রকাশ
কলকাতা বইমেলা—২০২০

© ড. সিদ্ধেশ্বর ব্যানার্জী এবং অরীন্দ্রজিৎ ব্যানার্জী
সর্বসত্ব সংরক্ষিত

প্রকাশক এবং স্বত্বাধিকারীর লিখিত অনুমতি ছাড়া এই বইয়ের কোনও অংশেরই কোনওরূপ পুনরুৎপাদন বা প্রতিলিপি করা যাবে না, কোনও যান্ত্রিক উপায়ের (গ্রাফিক, ইলেকট্রনিক বা অন্য কোনও মাধ্যম, যেমন ফোটোকপি, টেপ বা পুনরুদ্ধারের সুযোগ সংবলিত তথ্য-সঞ্চয় করে রাখার কোনও পদ্ধতি) মাধ্যমে প্রতিলিপি করা যাবে না বা কোনও ডিস্ক, টেপ, পারফোরেটেড মিডিয়া বা কোনও তথ্য সংরক্ষণের যান্ত্রিক পদ্ধতিতে পুনরুৎপাদন করা যাবে না। এই শর্ত লঙ্ঘিত হলে উপযুক্ত আইনি ব্যবস্থা গ্রহণ করা যাবে।

প্রকাশক
জয়জিৎ মুখোপাধ্যায়
সোপান
২০৬, বিধান সরণী, কলকাতা-৭০০০০৬
ফোন-(০৩৩)-২২৫৭-৩৭৩৮/৯৪৩৩৩৪৩৬১৬
ই-মেল-sopan1120@yahoo.com / publisopan@gmail.com

মুদ্রক
সারদা প্রিন্টিং ওয়ার্কস
৯/সি, শিবনারায়ণ দাস লেন, কলকাতা-৭০০০০৬

মূল্য : ৫০০ টাকা

ISBN : 978-81-909626-9-8

রবীন্দ্রছোটগল্পে নদী : ডাইনামিক রিয়ালিটির আলোকে

প্রভাকর মণ্ডল

'বিন্দুতে সিন্ধু' আণুপ্রাসিক এই উল্লেখেই ছোটগল্পের খাঁটি পরিচয় ধরা আছে। ছোটগল্প সত্যি সত্যি যেন স্বল্পতম রেখায় আঁকা তাবৎ বিশ্ববিষয়ের সহজ উপমান।

ছোটগল্পের ইতিহাস বড় ছোট। জানি 'ছোট' আর 'বড়' এভাবে এক নিঃশ্বাসে বলে ফেললে কোথাও একটা বিরোধাভাসের আভাস থেকে যায়, কিন্তু তা নয়, সত্যি সত্যি ইতিহাসের ধূসর জগতে অন্তর্ধান করেনি ছোটগল্পের পথ চলা—শৈশব...পায়ে পায়ে হাঁটাহাঁটির পর দুদ্দাড় করে আচমকা বেড়ে ওঠা তার যৌবন, সার্থক আধুনিক বাংলা ছোটগল্পে রবীন্দ্রনাথ ঠাকুর যেন ভরা যৌবন, তাঁর ছোটগল্পে প্রকৃতি এক মুখ্য ভূমিকা পালন করেছে।

বিশ্বের মানব সভ্যতার জন্মলগ্ন থেকেই নদী অপরিহার্য্যভাবে বৈজ্ঞানিক ও ঐতিহাসিক কারণে একটি গুরুত্বপূর্ণ ভূমিকা পালন করে এসেছে। নদীর উর্বর অববাহিকায় গড়ে উঠেছে মানব সভ্যতার ইমারত, ইতিহাস। তাই প্রাচীন সভ্যতার বিকাশ পর্বে ভারতের গঙ্গা-যমুনা এবং সিন্ধু নদী উপত্যকায় গড়ে উঠেছে ভারতের প্রাচীন সভ্যতার উদ্যানগুলি। বৈজ্ঞানিক ভাবেও আমরা জানি জীবকোষের প্রথম জন্ম হয়েছিল জলে। মানব দেহের সুসংবদ্ধ সংগঠন প্রক্রিয়ায় জলের ভূমিকা অপরিহার্য। তাই জলকে বলা হয় 'জীবন'। মানব সভ্যতার বিস্তৃতি ও বিকাশে এবং যোগাযোগে কেন্দ্রীয় ভূমিকা পালন করেছে নদী। এই নদীর গর্ভেই প্রথম কবিতার শ্লোক বাল্মিকীর মুখ থেকে নিঃসৃত হয়েছিল। 'মা নিষাদ প্রতিষ্ঠাং।' ইত্যাদি শ্লোকের ধারা প্রবাহ প্রাচীন ভারতীয় সভ্যতা-সাহিত্যের সৃজনের পেছনে বীজরূপে কাজ করেছে। সেই ধারার প্রবাহ ধরে রবীন্দ্রনাথকে আমরা তার বিশাল সাহিত্য রচনা করতে দেখি। সমগ্র রবীন্দ্র সাহিত্যে নদী যেন একটা জাগ্রত চরিত্রের ভূমিকা পালন করে চলেছে। রবীন্দ্রনাথের ছোটগল্পগুলো এর থেকে বাদ পড়েনি। আমাদের পঠিত ছোটগল্পগুলোর মধ্যে 'ঘাটের কথা', 'পোস্টমাস্টার', 'খোকাবাবুর প্রত্যাবর্তন', 'দালিয়া', 'সমাপ্তি', 'শাস্তি', 'মেঘ ও রৌদ্র', 'ক্ষুধিত পাষাণ', এবং 'অতিথি' ইত্যাদি গল্পগুলোর মধ্যে নদী বিচিত্রভাবে মানবহৃদয়ের অনুভূতির ধারা প্রবাহ রচনা করেছে।

"ও নদী ও নদী শোন শোন শোন
তোর মত কোথা পাব এত আপন।"

(ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ শিক্ষাবৰ্ষৰ পৰা প্ৰবৰ্তন হোৱা পছন্দভিত্তিক মূল্যাংকন ব্যৱস্থা (CBCS)ৰ তিনিবছৰীয়া স্নাতক মহলাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ তৃতীয় ষাণ্মাসিকৰ EDNH301, পঞ্চম ষাণ্মাসিকৰ EDDSEN501ৰ বাবে অনুমোদিত পাঠ্যক্ৰমৰ ভিত্তিত ৰচিত পাঠ্যপুথি)

স্নাতক মহলাৰ

মহান শিক্ষাবিদ আৰু শৈক্ষিক চিন্তাধাৰা

GREAT EDUCATORS & EDUCATIONAL THOUGHTS

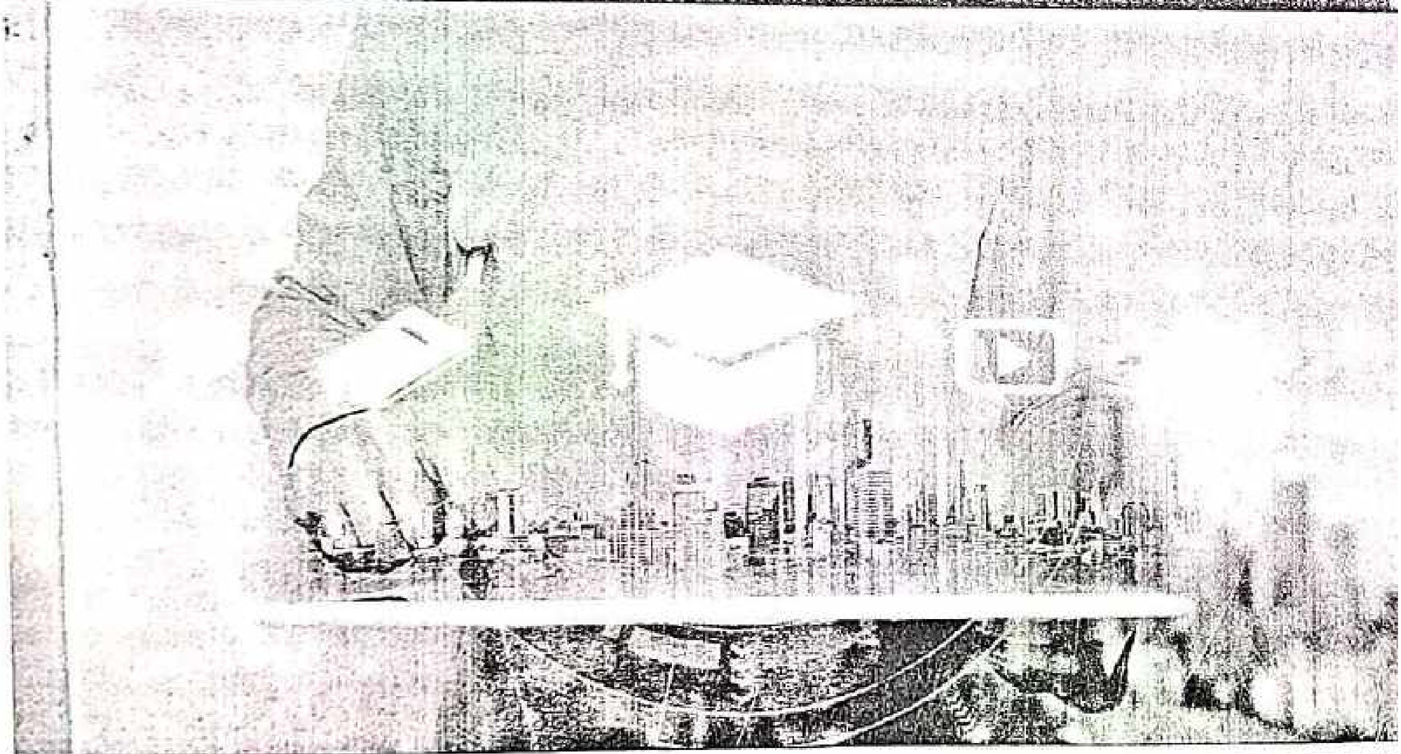

ড° দেইজী ৰাণী চুতীয়া
ৰিতুৰাজ গোহাঁই
মনালিছা তামুলী
ড° স্বপ্নালী বৰা
সোণালী চেতিয়া

MAHAVEER PUBLICATIONS

পঞ্চম অধ্যায়

UNIT - V

শিক্ষাত বিকল্প আৰু চিন্তাবিদসকল
(Alternatives in Education and the Thinkers)

ইভান ইলিচ (Ivan Illich) :

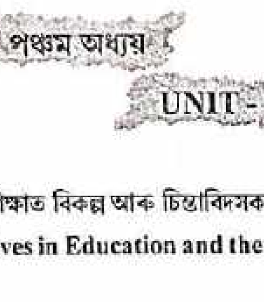

"Most learning is not the result of instruction. It is rather the result of unhampered participation in a meaningful setting. Most people learn best by being "what it", yet school makes them identify their personal, cognitive growth with elaborate planning and manipulation"
- Ivan Illich.

চমু জীৱনী (Brief Life Sketch) :

শিক্ষাত বিকল্প চিন্তাধাৰা বহন কৰা শিক্ষাবিদসকলৰ ভিতৰত এজন অন্যতম হৈছে ইভান ইলিচ। ইভান ডমিনিক ইলিচ (Ivan Dominic Illich) ৰ জন্ম হৈছিল

১৯২৬ চনৰ ৪ চেপ্টেম্বৰত অষ্ট্ৰিয়াৰ ভিয়েনাত। তেওঁৰ পিতৃ ইভান পিটাৰ আছিল এজন সামৰিক অভিযন্তা আৰু সম্ভ্ৰান্ত খ্ৰীষ্টিয়ান পৰিয়ালৰ। তেওঁৰ মাতৃ এলেন ইলিচ আছিল এগৰাকী ইহুদী মহিলা। ইভান ইলিচৰ ১৫ বছৰৰ বয়সত তেওঁৰ পিতৃ আৰু ককাকৰ মৃত্যু হয়। ইলিচে মাক আৰু তেওঁৰ সৰু যমজ ভায়েকৰ দায়িত্ব বহন কৰিবলগীয়া হয়। ১৯৪৮ চনত ইলিচক 'অৰ্ধ ইহুদী' আখ্যা দিয়াত তেওঁ সপৰিয়ালে হিটলাৰৰ নিয়ন্ত্ৰিত অষ্ট্ৰিয়াৰ পৰা পলাই ইটালীলৈ আহিব লগা হয়।

তেওঁ স্কুলীয়া শিক্ষা ফ্লোৰেন্সত গ্ৰহণ কৰে। ফ্লোৰেন্স বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা স্নাতক ডিগ্ৰী আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত চেলজবাৰ্গ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা বুৰঞ্জী বিষয়ত সন্মানীয় ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে। এজন বহুভাষী (Polyglot) হিচাপে ইলিচে ইটালিয়ান, স্পেনিচ, ফ্ৰেন্স আৰু জাৰ্মান ভাষা খুউব ভালকৈ ক'ব পাৰিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত তেওঁ ক্ৰৱেচিয়ান, পুৰণি গ্ৰীক, লেটিন আৰু পৰ্তুগীজ লগতে হিন্দী, ইংৰাজী আৰু অন্যান্য বহু ভাষা শিকিছিল।

১৯৫১ চনত তেওঁ যুক্তৰাজ্যলৈ যায় আৰু তাত নিউইয়ৰ্কৰ Irish-Puesto Ricon Paresh ত সহকাৰী ধৰ্মযাজক হিচাপে কাম কৰে। ১৯৫৬-১৯৬০ চনলৈকে ইভানে Puerto Rico কেথলিক বিশ্ববিদ্যালয়ৰ Vice Rector হিচাপে দায়িত্ব পালন কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত ইলিচে মেক্সিকোৰ কুৰ্নভাকাত ১৯৬১ চনত Centre for International Formation (CIF) প্ৰতিষ্ঠা কৰে যিটো মূলতঃ মিছনেৰী সকলৰ প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ আছিল। এই কেন্দ্ৰটো যথেষ্ট প্ৰভাৱশালী হৈ পৰিছিল আৰু কেন্দ্ৰটো Centro Intellectual de Documentation (CIDOC) লৈ ৰূপান্তৰিত কৰা হয়। এই কেন্দ্ৰটোক উত্তৰ আমেৰিকাৰ মিছনেৰীসকলৰ ভাষা গৱেষণাৰ কেন্দ্ৰ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বিভিন্ন কাৰণত ১৯৭৪ চনত CIDOC বন্ধ হয় আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত তেওঁ ধৰ্মযাজক বা পুৰোহিতৰ পদো এৰিবলৈ বাধ্য হৈছিল।

১৯৭০ চনত তেওঁ ফ্ৰান্সৰ বুদ্ধিজীৱী সকলৰ মাজত যথেষ্ট জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছিল। ১৯৮০ ৰ পৰা পৰৱৰ্তী সময়ছোৱাত ইলিচে বিশ্বৰ বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰ মূলতঃ যুক্তৰাষ্ট্ৰ, মেক্সিকো আৰু জাৰ্মানীতে জীৱনৰ বাকী সময়ছোৱা কটাইছিল। ইলিচে পেনচিলভেনিয়া ষ্টেট বিশ্ববিদ্যালয়ত (The Pennsylvania State University) দৰ্শন, বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তিবিদ্যা আৰু সমাজ বিষয়ৰ ভিজিটিং প্ৰফেচৰ হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও ব্ৰেমেন বিশ্ববিদ্যালয় (University of Bremen) আৰু হেগেন বিশ্ববিদ্যালয়ত (University of Hngen) ও তেখেতে অধ্যাপনা কৰিছিল।

(ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ২০১৯-২০ শিক্ষাবৰ্ষৰ পৰা প্ৰৱৰ্তন হোৱা পছন্দভিত্তিক মূল্যাংকন ব্যৱস্থা (CBCS)ৰ তিনিবছৰীয়া স্নাতক মহলাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ পঞ্চম যাণ্মাসিকৰ সন্মান (Honours) বিষয়ৰ EDNH-502 কাকতৰ অনুমোদিত পাঠ্যক্ৰমৰ ভিত্তিত যুগুত কৰা পাঠ্যপুথি)

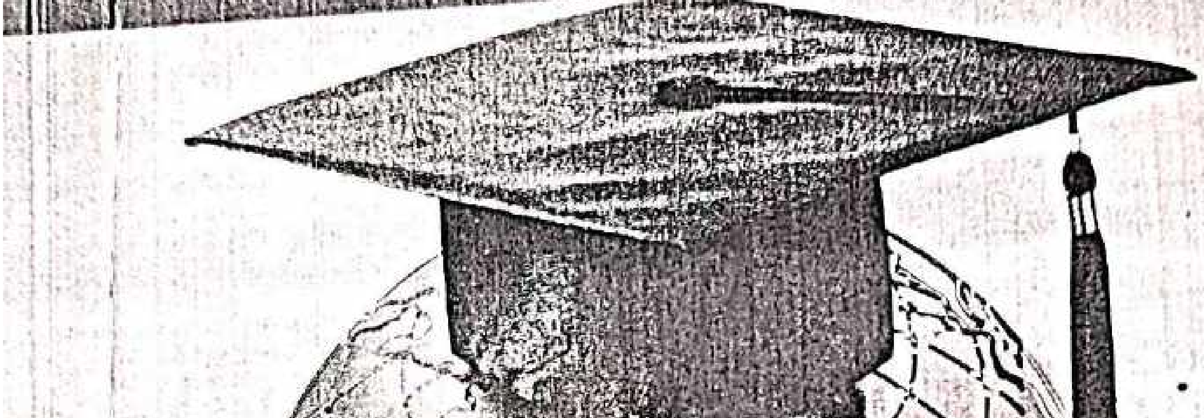

MAHAVEER PUBLICATIONS

স্নাতক মহলাৰ

বিশ্বপ্ৰেক্ষাপটত শিক্ষা

EDUCATION IN WORLD PERSPECTIVE

ড° দেইজী ৰাণী চুতীয়া

ড° মনচুন হাতীবৰুৱা

ড° স্বপ্নালী বৰা

১৫৮
১৫৯
১৬২
১৬৪
১৬৫
১৬৫
১৬৬
১৬৭
১৬৮
১৬৯
১৭৩
১৭৬
১৭৮
১৮২
১৮৪
১৮৬

প্ৰথম অধ্যায়

UNIT - I

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা ব্যৱস্থা অধ্যয়নৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ (Nature and Scope of Studing National System of Education)

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা ব্যৱস্থা বুলি ক'লে এখন ৰাষ্ট্ৰই নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি লোৱা শিক্ষা ব্যৱস্থাকে বুজা যায়। বিভিন্ন দিশৰ পৰা বিশ্লেষণ কৰিলে বিশ্বৰ বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত ভিন ভিন ক্ষেত্ৰত পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হয়। ৰাষ্ট্ৰ এখন বিকাশৰ ইতিহাস, ভৌগোলিক অৱস্থা, ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থা, জাতিগত কাৰক, ধৰ্মীয় প্ৰভাৱ আদিবোৰৰ বাবেই মূলতঃ এনে পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হয়। সেয়েহে দেখা যায় যে ৰাষ্ট্ৰসমূহে নিজ নিজ দেশৰ এই স্বকীয় বৈশিষ্ট্য সমূহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই সেই ৰাষ্ট্ৰখনৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাও গঢ়ি তোলে। এনে শিক্ষা ব্যৱস্থাকে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা ব্যৱস্থা বুলি কোৱা হয় আৰু সেয়েহে প্ৰত্যেক ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা ব্যৱস্থা সুকীয়া সুকীয়া হোৱা পৰিলক্ষিত হয়।

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাই ৰাষ্ট্ৰ এখনে শৈক্ষিক খণ্ডৰ লগতে ৰাষ্ট্ৰখনৰ বিভিন্ন দিশৰ বিকাশৰ বাবে হাতত লোৱা ব্যৱস্থাকে বুজায়। এখন ৰাষ্ট্ৰৰ শিক্ষা গাঁথনি, শৈক্ষিক প্ৰশাসন, শৈক্ষিক লক্ষ্য, পাঠ্যক্ৰম, শিক্ষাদানৰ পদ্ধতি, পৰীক্ষা ব্যৱস্থা আদি সম্পৰ্কে সামগ্ৰীকভাৱে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা ব্যৱস্থা অধ্যয়নত সামৰি লোৱা হয়। ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা ব্যৱস্থা অধ্যয়নে সেয়েহে এখন ৰাষ্ট্ৰৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ এই বিভিন্ন দিশসমূহৰ বিষয়ে জনাত সহায় কৰে। I.L. Kandel এই ক্ষেত্ৰত মত পোষণ কৰিছিল যে এখন দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো প্ৰকৃতাৰ্থত অনুধাৱন আৰু মূল্যায়ন কৰিবলৈ হ'লে তাৰ ইতিহাস আৰু পৰম্পৰা তথা ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক অনুষ্ঠানবোৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা শক্তি আৰু চিন্তাধাৰা, যিয়ে ইয়াৰ বিকাশ নিৰ্ণয় কৰে সেইবোৰক জনাটো অতিকে প্ৰয়োজনীয়

তৃতীয় অধ্যায়

UNIT - III

যুক্তৰাজ্য, আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ, ভাৰত আৰু জাপানৰ শিক্ষাৰ বিকাশ প্রা প্ৰাথমিক, প্ৰাথমিক, মাধ্যমিক আৰু উচ্চতৰ শিক্ষাৰ লক্ষ্য, উদ্দেশ্য, বৈশিষ্ট সংগঠন, প্ৰশাসন আৰু পাঠ্যক্ৰমক সামৰিঃ

(Development of education with respect to Salient features organization, administration and Curriculum of Primary Elementary, Secondary and Higher education of U.K., USA India and Japan.)

যুক্তৰাজ্যৰ শিক্ষাৰ বিকাশ (Development of Education in U.K.) ঃ

ঊনৈশ শতিকাৰ পূৰ্বতে গীৰ্জা আৰু অন্যান্য ধৰ্মানুষ্ঠানসমূহৰ দ্বাৰা পৰিচালিত কিছু শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰচলন যুক্তৰাজ্যত দেখা পোৱা গৈছিল। গীৰ্জাসমূহে এই শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কেৱল তেওঁলোকৰ ঘনিষ্ঠ অনুগামী সকলৰ বাবেহে কৰিছিল য'ত শিক্ষালাভৰ বাবে নামভৰ্তি হোৱা ছাত্ৰসকলে গৃহৰ লগত সম্পূৰ্ণ সম্পৰ্ক ছেদ কৰি জীৱন গীৰ্জাৰ নামত উচৰ্গা কৰিছিল। কাৰেং বিদ্যালয়ৰ (Palace School) ৰ দ্বাৰা ৰাজ পৰিয়ালৰ সদস্যৰ লগতে তেওঁলোকৰ আত্মীয়-স্বজনৰ সতি-সন্তানসকলকো শিক্ষা প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা আলফ্ৰেড 'দি গ্ৰেটৰ দিনৰ পৰা কৰি অহা হৈছিল। আনহাতে সেই সময়ত সৰ্বসাধাৰণ শ্ৰেণীৰ বাবে কোনো ধৰণৰ শিক্ষাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা হোৱা নাছিল কেৱল কেতবোৰ 'ধৰ্মোত্তৰ বিদ্যালয়ে'হে সেইসকল সাধাৰণ প্ৰজাৰ বাবে শিক্ষাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিছিল। সেই সময়ৰ ধৰ্মোত্তৰ বিদ্যালয়সমূহো গীৰ্জাৰ লগতে সংলগ্ন হৈ আছিল। সেই সময়ত ইংলেণ্ডত কোনো কোনো চহকীলোকে তেওঁলোকৰ মৃত্যুৰ পাছত আত্মাৰ সদ্‌গতিৰ বাবে দৈনিক প্ৰাৰ্থনা গাবলৈ একোজনকৈ যাজকৰ নিযুক্তি কৰি ভৰণ-ভোষণৰ উদ্দেশ্যে যথেষ্ঠ পৰিমাণত অৰ্থ গীৰ্জাত দান কৰি গৈছিল আৰু এই যাজকসকলেই তেওঁলোকৰ

CHILD RIGHTS IN INDIA

Issues and Challenges

(Volume - 2)

Editor
DR ABUL FOYES MD MALIK

18-19

CHILD RIGHTS IN INDIA

Issues and Challenges

(Volume - 2)

PUBLISHED BY : DR ABUL FOYES MD MALIK
DEPT. OF BENGALI
DIGBOI MAHILA MAHAVIDYALAYA
DIGBOI 786171

SPONSORED BY : INDIAN COUNCIL OF SOCIAL SCIENCE RESEARCH
MISITRY OF HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT
NEW DELHI, 110067

FIRST PUBLISHED : JUNE, 2019

EDITED BY : DR ABUL FOYES MD MALIK
DEPT. OF BENGALI
DIGBOI MAHILA MAHAVIDYALAYA

COVER DESIGN : EDITOR

PRICE : 600/- (RUPEES SIX HUNDRED ONLY)

PRINTED BY . : SHYAM OFFSET
BORBAZAR, TINSUKIA (ASSAM)
Mobile No. : 9435136494

ISBN : 978-93-84146-40-5

No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, recording or by any information, storage and retrieval system without prior permission in writing from the publisher.

The views and research findings provided in this publication are those of the author/s only and the editors are in no way responsible for its content.

শিশু রবীন্দ্রনাথ ও তাঁর শিশুকাব্য

ড° প্রভাকর মণ্ডল
সহকারী অধ্যাপক, বাংলা বিভাগ, নাহরকটীয়া মহাবিদ্যালয়

প্রাচীন এবং মধ্যযুগের শাস্ত্রে ও পুঁথিতে অনেক জ্ঞান গর্ভ আলোচনা থাকলেও শিশুর ভাবনা-চিন্তা, ... র শক্তির বিকাশ নিয়ে বর্তমানে আলোচনা এবং গবেষণা বিশেষ ভাবে চলছে। মনোবিদ্যার অনুশীলনের ... দৃষ্টি ভঙ্গিরও পরিবর্তন ঘটছে। আধুনিক মনোবিদ্যা আর ও বলছে যে শিশুর মন না জানতে পারলে তার ... রই সমাধান ঘটবে না। শিশুর মনের মধ্যেই তার ভবিষ্যত ব্যক্তিত্বের বীজ রয়েছে। সামাজিক কুসংস্কার দূর ... ও শিশুদের নতুনভাবে মানুষ করা দরকার। অন্ধবিশ্বাস ও কুসংস্কার শিশু মনে গেঁথে গেলে তা পরবর্তীতেও ... এজন্যই সমাজ বা রাষ্ট্র গঠনের ব্যাপারেও শিশুকাল থেকেই কাজ শুরু করতে হয়।

প্রাচীন কাল থেকেই মানব সমাজের অন্যতম বিনোদন মাধ্যম হল শিশু সাহিত্য। আধুনিক সাহিত্য পাঠ... বয়স্কের পাশাপাশি শিশুর গুরুত্বও অনস্বীকার্য। জীবনের অভিজ্ঞতা মানব মনকে সমৃদ্ধ করে, তবে অপরিণত ... মন কিন্তু ঠিক অপরিণত থাকে না। স্বাভাবিক বুদ্ধি সম্পন্ন শিশুর বোধ শক্তি, অনুভূতির তীক্ষ্ণতা, ক্ষেত্র বিশেষে ... জটিলতাপূর্ণ বয়স্ক মানুষের তুলনায় কম নয়। যা পরবর্তীকালে কবি রবীন্দ্রনাথ ঠাকুরের লেখার মধ্যে বিরাজমান। ... সমাজ ব্যবস্থা অভিভাবকের মধ্য দিয়ে নিয়ন্ত্রিত মূল্যবোধ আরোপ করে শিশুকে গড়ে তুলতে চায়। সমাজ প্রা... নিষেধের সঙ্গে সঙ্গতি রক্ষা করে অপ্রাপ্ত বয়স্ক পাঠকের উদ্দেশ্যেই রচনা করেন রবীন্দ্রনাথ তাঁর শিশুকাব্য।

রবীন্দ্রনাথ শৈশবে ছিলেন একান্ত নিঃসঙ্গ। সম্ভবত সেই কারণেই তিনি হয়ে উঠেছিলেন কল্পনাবিলাসী। প্রকৃতির ... নিয়মে তাঁর জীবনে শৈশব এসেছিল কিন্তু অন্যান্য শিশুদের মতো যে শৈশবকে একান্ত করে উপভোগ করা ... হয়নি। শৈশবে বিভিন্ন নিয়মের নিগড়ে বাঁধা জীবনে তিনি খেলাধূলা, ঘুড়ি-ওড়ানো, গাছে চড়ার মতো অকিঞ্চিৎকর ... ঘটনার মাধ্যমে তিনি বড়ো হয়ে উঠতে পারেননি। এক কথায় বলা যায় এই শৈশবহীন শৈশবকে সেই সময়ে ... উপভোগ করতে না পারলেও পরবর্তীকালে অতীতচারণার মাধ্যমে তিনি শৈশবের অপ্রাপ্তিজনিত বেদনায় আর্ত হয়েছেন।

রবীন্দ্র সাহিত্যের মূল দুটি ভিত্তি— প্রকৃতি ও মানুষ। প্রকৃতি যেখানে নবীন, চঞ্চল, সুন্দর ও পরিপূর্ণ, সেখানে রবীন্দ্রনাথ প্রকৃতির কবি— তাই বর্ষার চাপল্য, শরতের তারুণ্য আর বসন্তের নবীন প্রগলভতা তাঁকে যেন বেশি করে আকর্ষণ করে। আবার অন্যদিকে মানুষের শৈশব ও যৌবন এই দুই স্তরেই কবি মানুষের পূজারী।

শৈশবের মায়ায় কবি চিরকালই আবদ্ধ ছিলেন। এই সত্যটি তিনি অকপটে স্বীকারও করেছেন। তাঁরই একটি ... অত্যন্ত স্পষ্টভাবে লিখছেন— 'জগতে শিশুর ধারা কেবলি আসচে। নবীন চোখ, নবীন স্পর্শ, নবীন আনন্দ নিয়ে ... মানুষের ঘরে অবতীর্ণ হচ্ছে। তাই প্রাচীনদের অসাড়তার আবর্জনা দিনে দিনে, বারে বারে, ধুয়ে মুছে পৃথিবীর ... নবীন রূপকে উজ্জ্বল করে রাখছে।

কবির জীবনে ও কাব্যে শিশুরা তাই কোনও দিনই অপাঙক্তেয় নয়। 'শিশু' কথাটি রবীন্দ্রনাথের কাছে ... মন্ত্রের মতো। এটি উচ্চারণের মধ্য দিয়ে কবি যেন অপরিমেয় আনন্দ, অপরিসীম শান্তিলাভ করতেন। শুধু ... পারার আনন্দেই কথাটি তিনি বারে বারে উচ্চারণ করেছেন, ঠিক যেমনটি করে শিশু তার মায়ের ক্ষেত্রে।

> শিশু যেমন মাকে নামের নেশায় ডাকে,
> বলতে পায়ে এই সুখেতেই মায়ের নাম যে বলে।।

... রয়েছে সমমর্যাদায় স্থিত। একেই বলা যায় রবীন্দ্রনাথের শৈশব চেতনার স্বরূপ। সেই চেতনার জগতে ... রয়েছে মানুষ, মনুষ্যেতর প্রাণী, উদ্ভিদ, বনরাজি, ঋতুবৈচিত্র্য সমস্ত কিছুই।

রবীন্দ্রনাথ 'শিশু' নামে এই ক্ষুদ্র মানবকদের দেখেছেন। মাধুর্যমণ্ডিতরূপে আর রবীন্দ্রসৃষ্টিতে ... উঠেছে আলোকের দূতরূপে, সুখ, শান্তি, সৌন্দর্য ও পবিত্রতার প্রতীকরূপে। রবীন্দ্রনাথের 'শিশু' ও 'শি... কাব্য দুটিতে আমরা পাই এমনই এক গুচ্ছ শিশুকে, যারা সাধারণ হয়েও অসাধারণ তাদের ভাবনা, তাদের ... বলনভঙ্গি সব মিলিয়েই তারা অসাধারণ, যেমন ছিলেন এই শিশুদের স্রষ্টা এক অসাধারণ শিশু।

ব্যক্তিজীবনের প্রতিফলন যে স্রষ্টার সৃষ্টিতে ঘটে একথা অস্বীকার করবার উপায় নেই। রবীন্দ্রনা... থেকে ব্যতিক্রমী লেখক ছিলেন না। তাই অন্যান্য লেখকদের মতো তাঁর সম্বন্ধেও বলা চলে— 'প্রত্যে... শৈশবকে কাঁধে নিয়ে আমৃত্যু চলেছে। লেখকের পক্ষে একথা আর ও সত্য, কেননা লেখক যে জীবন ... তার চাবিকাঠি এই শিশুটার হাতে।

শিশুকালের সেই একাকিত্ব— সেই 'বহু জনতার মাঝে অপূর্ব একা' হওয়ার স্মৃতিতেই পর... রচনা করেছেন—

> শিশুকালের থেকে
> আকাশ আমার মুখে চেয়ে একলা গেছে ডেকে।
> আমিও ছিলেম একদিন ছেলেমানুষ।
> আমার জন্যেও বিধাতা রেখেছিলেন গড়ে
> অকর্মন্যের অপ্রয়োজনের জল স্থল আকাশ
> তবু ছেলেদের সেই মস্ত বড়ো জগতে
> মিলল না আমার জায়গা।

রবীন্দ্রনাথের রচনা— বিশেষ করে শিশুদের জন্য যে বিভিন্ন ধরণের রচনা, তা নিয়ে আলোচ... প্রথমেই খুঁজে নিতে হবে সেই ভাব ও ভাবনা গুলো যা ছিল শিশু রবির একান্ত নিজস্ব। আর তাঁর নিজের ... শিশু ভাবনাই শিশুদের জন্য রচিত কাব্য, গল্প, প্রবন্ধ ও পত্রে রূপান্বিত হয়েছে বারে বারে।

পরিণত মনের ভাব ও ভাবনা থেকেই রচিত হয়েছে শিশুকাব্যের কবিতাগুলি। আর আশ্চর্য ... কাব্যের সব কবিতায় শিশুগুলিই একান্ত একা তারা ভাবুক, যোদ্ধা আবার একান্তভাবে মাতৃমুখী, তাদের ... জগতে বাবা ও বাহুল্যমাত্র। তাদের স্বপ্ন, কল্পনা, মান-অভিমান সব কিছুই এই মা-কে কেন্দ্র করে। কবি ... উদ্দেশ্য করে বলেছেন—

> ধরায় উঠিছে ফুটি শুভ্র প্রাণগুলি,
> নন্দনের এনেছে সম্বাদ,

সেই শিশুদের নিয়ে এবং তাদেরই জন্য রচিত হয়েছে শিশুকাব্যটি।

শিশুমনের বিচিত্র রূপের প্রকাশ ঘটেছে একটি ধারায় আর অপর ধারাটিতে শিশুর আশ্চর্য ... আত্মপ্রকাশ করেছে। এই জাতীয় কবিতাগুলিতে মায়ের চোখে শিশুর স্বর্গীয় রূপ প্রতিভাত হয়েছে। 'মা আপ... মধ্যে আনন্দের আর অবধি পায় না, সমস্ত হৃদয়খানি মুহূর্তে মুহূর্তে ভাঁজে ভাঁজে খুলিয়া ঐ ক্ষুদ্র মানবাঙ্কুর... বেষ্টন করিয়া শেষ করিতে পারে না।' তাই খোকাকে তিনি দেখেন অন্য চোখে। তিনি উপলব্ধি করেন তাঁ...

Issues and Challenges in Economics and Commerce : A Perspective
A collection of articles on various aspects of Economics and Commerce edited by Ratul Mahanta & Amrit Pal Singh and published by Purbayon Publication, Satmile, Guwahati- 14, Assam on behalf of Refresher Course (Economics and Commerce 2018) UGC-Human Resource Development Centre, Gauhati University, Guwahati

Edition: November, 2018 **Price : Rs. 500/-**

ISBN- 978-93-88593-01-4

First Edition:
November, 2018

© Editors

Price: 500/-

Cover:
Sanjib Borah

Published by:
Purbayon Publication
Satmile, Near Gauhati University
Guwahati- 14, Assam, India
Email-purbayonindia21@gmail.com
website: www.purbayonpublication.com
Contact No. +91- 9864422157

All rights reserved. No part of the publication may be reproduced, stored in retrieval system or transmitted, in any form by any means without the prior permission of the copyright owner and the publisher.
The responsibility of the facts, opinions expressed or conclusions reached in this proceeding is entirely that of the authors. The editors and the publishers do not bear any responsibility for them.

18-19

Editorial Board:

Advisor:

Prof. Jogen Chandra Kalita, Director (i/c),UGC HRD Centre, Gauhati University.

Dr. Shyamanta Chakraborty, Deputy Director UGC-HRDC, GU

Editors:

Prof. Amrit Pal Singh, Co-ordinator, Refresher Course in Economics & Commerce, Department of Commerce, Gauhati University.

Dr, Ratul Mahanta, Co-ordinator, Refresher Course in Economics & Commerce, Department of Economics, Gauhati University.

Participant Members:

Dr. Jayashree Chowdhury, Assistant Professor, Department of Economics, Handique Girls' College, Guwahati.

Mr. Keshabananda Haloi, Assistant Professor, Department of Commerce, DHSK Commerce College, Dibrugarh.

Trend of LIC's Micro Insurance in Assam
A Case Study

Dilip Bania

Abstract

Micro insurance is a tool for investment, savings and as a measure of social security to the poor. It increases the livelihood of the poor where they can eat well, have good health since they wouldn't have to save as much for emergencies. This research paper discuss about trend of micro-insurance in Assam. The study concludes that the growth rate micro (life) insurance sector is not positive through the years as started it.

***Keywords** Low-Income; awareness; Growth; Policyholder.*

1. Introduction

Insuring against the adverse situation is one of the options before the poor. Insurance can assist them to manage and diversify their risks at the adverse situation. But it is difficult to be insured in the formal market, because of high risk and affordable premium for poor. Generally credit and insurance market are non-existent for the poor

in the developing countries. Therefore, insurance benefits are modified for the low income group to suit their needs and it is named as micro insurance.

2. Micro insurance

Micro insurance means different things for different supervisors. In most jurisdictions, micro insurance is not considered as a separate type of insurance and just viewed as insurance available in small sums.

"Micro-insurance is the protection for the low-income population against specific dangers in exchange for regular payments of proportional premiums to the probability and costs of the involved risks". – Churchill

3. Micro insurance in India

Micro insurance is a new concept In India, adopted in 2005, as per the Insurance Regulatory and Development Authority of India (IRDA) guidelines to enhance insurance coverage to people around the poverty line. Basically, micro insurance covers the people working in the informal economy and are financially excluded as compared to the rich people of the society.

The concept of micro insurance, in developing countries like India, has originated from the concept of microfinance. Microfinance institutions face high risks of default through death or physical disability of the borrower. As a result they (Microfinance institutions) began to associate with insuring bodies, both public and private.

The Indian regulator (IRDA) has bought in specified micro insurance regulations in November 2005, in which the regulator has undertaken the product design, specifying a distribution channel in form of NGO, Self Help Group or a MFI and the pricing mechanism to insurers.

Insurance Regulatory Authority of India (micro insurance) Regulation 2005 has been stated mainly two types of micro insurance:

General micro insurance product

General micro insurance product means any health insurance contract, any contract covering the belonging, such as hut, livestock,

SRG

জনগোষ্ঠীয় লোকবিশ্বাস

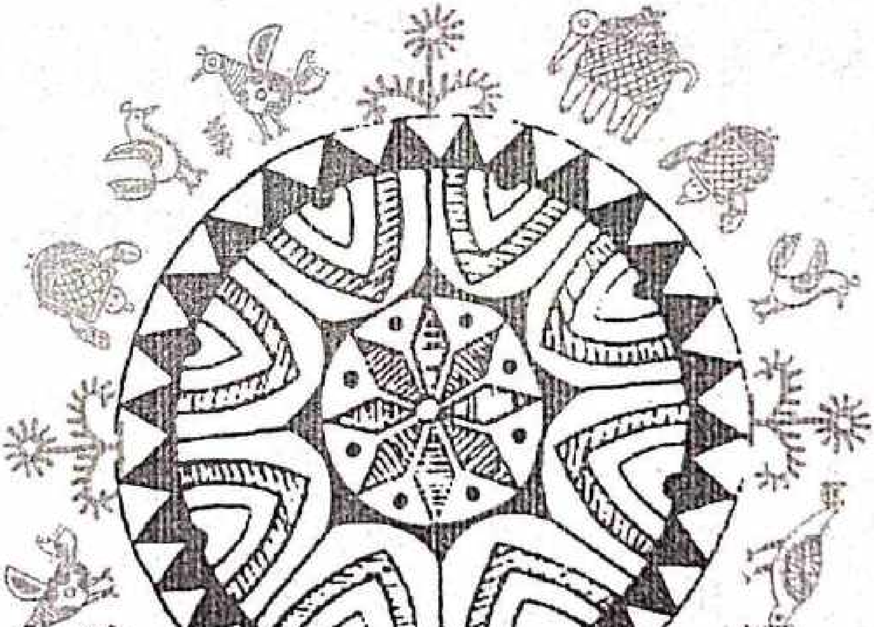

সম্পাদনা
ড° জ্যোতিপ্ৰসাদ কোঁৱৰ

JANOGOSTHIYA LOKBISHWAS: A Collection of Articles on Ethnic Culture related with Folk Belief observed by various tribes of North East India, Edited by Dr. Jyoti Prasad Konwar, Naharkatiya College, Naharkatia- 786610 and Published by Purbayon Publication, Guwahati-14

1st Edition, October, 2018 Price- Rs. 220.00

2nd Edition, December, 2018

ISBN- 978-93-87263-89-5

জনগোষ্ঠীয় লোকবিশ্বাস

প্ৰকাশক : পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
সাতমাইল, গুবাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমীপত
গুবাহাটী-১৪, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: www.purbayonpublication.com
✆ ৯৮৬৪৪২২১৫৭

প্ৰথম প্ৰকাশ : অক্টোবৰ, ২০১৮
দ্বিতীয় প্ৰকাশ : ডিচেম্বৰ, ২০১৮

মূল্য : ২২০/-

বেটুপাত : সঞ্জীৱ বৰা

গ্ৰন্থস্বত্ব : সম্পাদক

বাটচ'ৰা...

ইংৰাজী 'Folk lore' শব্দটোৰ অসমীয়া ভাষান্তৰ হৈছে লোকবিদ্যা বা লোকশিক্ষা। আনহাতে 'Folk culture'ৰ অসমীয়া ৰূপ হৈছে লোকসংস্কৃতি বা জনসংস্কৃতি। 'Folk lore' তুলনামূলকভাৱে এটা নতুন বিষয়। বিদ্যায়তনিক ক্ষেত্ৰত উনবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ পৰাহে লোকজীৱনৰ অধ্যয়ন, প্ৰচাৰ আৰু প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত এই বিষয়টোৰ প্ৰতি গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিবলৈ লোৱা হয়। লোকবিদ্যাৰ অধ্যয়নত পৃথিৱীৰ বিভিন্ন সামাজিক আচৰণবিশিষ্ট জনসম্প্ৰদায়ৰ মৌখিক পৰম্পৰাক সামৰি লোৱা হয়। ইউৰোপীয় সাহিত্যত উনবিংশ শতিকাৰ আগলৈকে লোক পৰম্পৰা অধ্যয়নৰ এই বিষয় প্ৰণালীক (Discipline), Polupar Antiquities, Popular literature আদি ভিন ভিন নামেৰে অভিহিত কৰা হৈছিল যদিও পৰৱৰ্তী কালত বিজ্ঞানসম্মতভাৱে Folk lore শব্দটো সাৰ্বজনীন ৰূপত গ্ৰহণ কৰা হয়। Folk lore শব্দটোৰ প্ৰথম উল্লেখ পোৱা যায় এমব্ৰ'জ মাৰ্টন নামেৰে ছদ্মনামত প্ৰকাশিত ব্ৰিটিছ লেখক উইলিয়াম জে. থমছৰ এক পত্ৰত। ১৮৪৬ চনৰ আগষ্ট মাহত Athenaeum of London-ত প্ৰকাশিত এই আলোচনা-পত্ৰত থমছে অভিমত দাঙি ধৰিছিল যে লোক জীৱনৰ ৰীতি-নীতি, সামাজিক আচাৰ-অনুষ্ঠান, লোকবিশ্বাস, লোক-গাথা, ফকৰা-যোজনা ইত্যাদি পৰম্পৰাসমূহৰ লগতে পুৰাতন লোকজীৱন প্ৰবাহৰো এক সুস্থ বিজ্ঞানসম্মত অধ্যয়নেৰে ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ অধ্যয়নৰ স্বাৰ্থতেই ইবিলাকক নিৰ্দিষ্ট অভিধাৰে তালিকাভুক্ত কৰি সংৰক্ষণ কৰিব লাগে। কাৰণ কোনো এটা বিষয়ৰ তাত্ত্বিক অধ্যয়ন অথবা গৱেষণাৰ বাবে সংশ্লিষ্ট বিষয়টিৰ এক সাৰ্বজনীন সূত্ৰ আৰু অভিধাৰ লগতে সুনিৰ্দিষ্ট প্ৰণালী নিৰ্ধাৰণ কৰি লোৱাটো নিতান্তই প্ৰয়োজন। আধুনিক বিদ্যায়নিক প্ৰেক্ষাপটত Folk

টাই-ফাকেসকলৰ লোকবিশ্বাস : এটি আলোচনা / ১০৫
চৱনম হাজৰিকা
ডিমাচাসকলৰ লোকবিশ্বাস : এটি চমু বিশ্লেষণ / ১১২
পংকজ্যোতি বৰা
মেচ-কছাৰীসকলৰ লোকবিশ্বাস / ১১৭
থৈৱী ফুকন
ৰাভা জনগোষ্ঠীৰ লোকবিশ্বাস / ১২৮
ৰাহুল কুলি
গাৰো জনজাতিৰ লোকবিশ্বাস / ১৩৯
মানসজ্যোতি নিৰ্মলীয়া
তিৱা জনগোষ্ঠীৰ লোকবিশ্বাস : এক অধ্যয়ন / ১৪৬
অপু বৰা
টাই খাময়াং জনগোষ্ঠীৰ লোকবিশ্বাস আৰু পৰম্পৰা / ১৫৬
ভাগ্যশ্ৰী শ্যাম
অৰুণাচল প্ৰদেশৰ টাংচা জনগোষ্ঠীৰ লোকবিশ্বাস / ১৬১
কৰবী দত্ত, গীতা হাজৰিকা
আহোমসকলৰ লোকবিশ্বাস / ১৬৬
ডেইজী সন্দিকৈ
টাই টুকংসেকলৰ পৰম্পৰাগত লোকবিশ্বাস / ১৭৪
উদয়ন বড়া
চাহ জনগোষ্ঠীয় লোকবিশ্বাস / ১৮০
বিনি শইকীয়া
মটক সমাজত প্ৰচলিত লোকবিশ্বাস / ১৯১
জিতামণি দত্ত
হাজং জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলিত পৰম্পৰাগত লোকবিশ্বাস : এক অধ্যয়ন / ১৯৯
জ্যোতিশিখা দত্ত
ঠেঙাল কছাৰী সমাজৰ লোকবিশ্বাস / ২০৪
অসীমা গায়ন

কাৰ্বি জনগোষ্ঠীৰ লোকবিশ্বাস

মামণি দেৱী

প্ৰস্তাৱনা :

বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰে পৰিবেষ্টিত হৈ আছে অসম নামৰ ভূখণ্ড। আন আন জনজাতিৰ লগতেই অসমৰ ভৌগোলিক পৰিসীমাৰ ভিতৰত বসবাস কৰি অহা উল্লেখনীয় জনজাতি হ'ল কাৰ্বিসকল। আদিতে মিকিৰ নামেৰে পৰিচিত লোকসকলে নিজকে কাৰ্বি বা আলেং বুলিহে উল্লেখ কৰে। কাৰ্বি ভাষাত 'আলেং' শব্দৰ অৰ্থ ওখ হেলনীয়া ঠাই। এনে ওখ ঠাইত বাস কৰা অৰ্থত এই নামেৰে পৰিচয় দিয়ে।

নৃতাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণেৰে কাৰ্বিসকল মংগোলীয় প্ৰজাতিৰ আৰু ভাষিক দিশৰ পৰা তেওঁলোক চীন-তিব্বতীয় ভাষা-পৰিয়ালৰ তিব্বতবৰ্মী শাখাৰ কুকী-চীনৰ অন্তৰ্গত। খিলঞ্জীয়া জনগোষ্ঠীসমূহৰ অন্যতম এই কাৰ্বিসকল। এওঁলোকৰ সংখ্যাগৰিষ্ঠ লোক অসমৰ পাৰ্বত্য জিলা কাৰ্বি আংলঙত বসবাস কৰে যদিও ভৈয়ামৰ কামৰূপ, দৰং, নগাঁও, শিবসাগৰ জিলাতো বসবাস কৰি আছে।

বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া, বৰ্ণাঢ্য অসমীয়া সংস্কৃতিত কাৰ্বিসকলৰ অনবদ্য অৱদানৰ কথা স্বীকাৰ কৰিও ক'ব লাগিব, সাম্প্ৰতিক সময়ত অন্যান্য জনগোষ্ঠীসমূহৰ দৰেই সাংবিধানিক কাৰণতেই তেওঁলোকো নিজস্ব পৰিচয়েৰে পৰিচিত। অসমত বসবাস কৰা সকলো জাতি-জনগোষ্ঠীৰে সংযোগী ভাষা অসমীয়া যদিও প্ৰত্যেকেই নিজস্ব ভাষা আৰু সংস্কৃতিৰে সমৃদ্ধ। কাৰ্বিসকলো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়।

লোকবিশ্বাস :

প্ৰতিটো জাতি-জনগোষ্ঠীৰ লোকসংস্কৃতিৰ লগত জড়িত হৈ আছে সামাজিক লোকাচাৰ আৰু অনুষ্ঠানসমূহ। ইয়াৰ লগত সম্পৃক্ত হৈ আছে কেতবোৰ লোকবিশ্বাস, ধৰ্মীয়

উপসংহাৰ ঃ

লোকসংস্কৃতিৰ লগত সম্পৃক্ত লোকাচাৰসমূহত নিহিত হৈ থকা লোকবিশ্বাসসমূহ আধুনিক সময়ৰ লগত মিলাই কিছু ৰং সলাইছে। এয়া এক স্বাভাৱিক প্ৰক্ৰিয়া। কাৰণ পৰিৱৰ্তনশীল সমাজ ব্যৱস্থাত বিশ্বাস আৰু ধৰ্মীয় পৰম্পৰাৰ গতি-প্ৰকৃতিৰ পৰিৱৰ্তন হয়। শিক্ষা-দীক্ষা, বিজ্ঞান মনস্কতা, আধুনিক প্ৰযুক্তি আদিয়ে লোকমনৰ বিশ্বাস, পৰম্পৰাৰ কিছু পৰিমাণে হ'লেও পৰিৱৰ্তন আনিছে। এই কথাও নুই কৰিব নোৱাৰি যে পৰম্পৰাৰ পৰিৱৰ্তনহে হ'ব পাৰে, ই হঠাৎ নোহোৱা হৈ যাব নোৱাৰে। সভ্যতাৰ অতিক্ৰমণত যুগ যুগান্তৰলৈ মনুষ্যৰ কৃষ্টি-পৰম্পৰা বৰ্তি থাকে। কাৰণ পৰম্পৰাই এটা জাতি বা জনগোষ্ঠীক অতীত, বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতৰ মাজত যোগসূত্ৰ স্থাপন কৰাত সহায় কৰে। সাম্প্ৰতিক সময়ত নগৰকেন্দ্ৰিক সভ্যতাই গাঁওসমূহকো নগৰমুখী কৰি তোলাৰ ফলত লোকমন আধুনিকমুখী হৈছে। নতুন প্ৰজন্মই আধুনিক শিক্ষা আৰু প্ৰযুক্তি-বিজ্ঞানে আনি দিয়া সুবিধাসমূহৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কৃষি, ধৰ্ম, সামাজিক আচৰণ, ৰীতি-নীতিৰ লগত জড়িত লোকাচাৰ, লোকধৰ্ম, লোকবিশ্বাসসমূহ নতুন দৃষ্টিভংগীৰে বিচাৰ কৰা বা চোৱাৰ ফলত ইয়াৰ পৰিৱৰ্তন হৈছে যদিও পৰিৱৰ্তিত ৰূপতেই সকলো জাতি-জনগোষ্ঠীয়ে এইবোৰ ধৰিও ৰাখিছে। কাৰণ নিজৰ সংস্কৃতিক যি জাতি বা জনগোষ্ঠীয়ে ধৰি ৰাখিব নোৱাৰে, সেই জাতি বা জনগোষ্ঠীয়ে নিজস্ব পৰিচয়েৰে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিব নোৱাৰে।

পাহাৰ-ভৈয়ামত বসবাস কৰি থকা কাৰ্বিসকলেও সকলো জাতি-জনগোষ্ঠীৰ দৰে পৰিৱৰ্তিত বা অপৰিৱৰ্তিত ৰূপৰ মাজেৰেই তেওঁলোকৰ লোকাচাৰ, অনুষ্ঠান, বিশ্বাসসমূহ বৰ্তাই ৰাখিছে। কাৰণ এটা জাতিৰ পৰিচয় বহন কৰাত লোকবিশ্বাস, ধৰ্মীয় ধাৰণা, আচাৰ-অনুষ্ঠানসমূহে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। পৰম্পৰাগতভাৱে চলি অহা কাৰ্বিসকলৰ লোকবিশ্বাস আধাৰিত অনুষ্ঠানসমূহ পৰিৱৰ্তিত, পৰিশীলিত ৰূপত বজাই ৰাখিলেহে জনগোষ্ঠীটোৱে নিজস্ব পৰিচয়েৰে মূৰ দাঙি থাকিব পাৰিব।

সহায়ক গ্ৰন্থপঞ্জী ঃ

ৰৰগোহাঞি, যতীন্দ্ৰ কুমাৰ ঃ *অসমৰ উৎসৱ আৰু পূজা*
শৰ্মা, দিলীপ ঃ *ৰংকেনশ্চীয়া কাৰ্বি আলেং*
শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ ঃ ড° লীলা গগৈ, স্মাৰক বক্তৃতা, *'আধুনিক সমাজত লোকসংস্কৃতি'*
অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়, (২৫ নৱেম্বৰ, ২০০০)
ৰাজবংশী, পৰমানন্দ (সম্পা.) ঃ *অসমীয়া জাতি আৰু সংস্কৃতি*, অসমীয়া বিভাগ, ৰাজবংশী, বৈকুণ্ঠ, প্ৰাগজ্যোতিষ মহাবিদ্যালয়
পাটিৰ, পদ্ম (সম্পা.) ঃ *জনজাতি সমাজ সংস্কৃতি*

নক্টে জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলিত লোকবিশ্বাস

ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন

বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

সূৰ্য উঠা দেশ হিচাপে খ্যাত অৰুণাচল প্ৰদেশ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এক অন্যতম অংগ ৰাজ্য। অপূৰ্ব প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰপূৰ অৰুণাচল প্ৰদেশ বিভিন্ন জিলা আদি, আপাতানি, মিচিমি, গালং, নিচি, তাগিন, মনপা, ছেৰদুকপেন, খামতি, দেউৰী, মিচিং, চাকমা, লিচু, টুটচা, মেম্বা, টাংচা, চিংফৌ, আবৰ, অকা, ভফলা, ৱানছু, নক্টে আদি বিবিধ জনগোষ্ঠীৰ আবাসস্থলী। নক্টেসকল অৰুণাচলৰ টিৰাপ জিলাত বসবাস কৰা এটা বৃহৎ জনগোষ্ঠী। ইয়াৰ উপৰি অৰুণাচলৰ সীমান্তৱৰ্তী অসমৰ তিনিখন গাঁৱত নক্টে জনগোষ্ঠীৰ কিছুসংখ্যক লোকে বসবাস কৰি আছে। নক্টেসকল নগা জনজাতিৰ এটা অন্যতম শাখা। নৃতাত্ত্বিক বিচাৰত নক্টেসকল ইণ্ডো-মংগোলীয় মূলৰ। তেওঁলোকে ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ আগতে ব্ৰহ্মদেশৰ (ম্যানমাৰ) হুকং উপত্যকাৰ পৰা আহি বৰ্তমানৰ বসতিস্থলত প্ৰবেশ কৰি নিগাজীকৈ থাকিবলৈ ল'লে। বৰ্তমান সদ্যবিভক্ত টিৰাপ জিলাত বসবাস কৰা নক্টেসকলৰ আনুমানিক জনসংখ্যা ৩৬,৯৭৪জন। অসমত বসবাস কৰা নক্টেসকলৰ আনুমানিক জনসংখ্যা প্ৰায় ৫৬০জন। সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিকভাৱে নক্টেসকল যথেষ্ট চহকী। সাম্প্ৰতিক সময়তো তেওঁলোকে পৰম্পৰাগত বিশিষ্টতাৰে সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য অটুট ৰাখিবলৈ প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিছে। এই প্ৰবন্ধত নক্টেসকলৰ মাজত পূৰ্বাপৰ প্ৰচলিত হৈ অহা লোকবিশ্বাস সম্পৰ্কে আলোচনা আগবঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

বানছুসকলৰ মাজত প্ৰচলিত লোকবিশ্বাস ঃ এক অধ্যয়ন

ড° জ্যোতিপ্ৰসাদ কোঁৱৰ

বিষয়ৰ পৰিচয় ঃ

অৰুণাচল প্ৰদেশৰ এক অন্যতম জনগোষ্ঠী হৈছে বানছুসকল। বৰ্তমান বানছুসকল লংডিং জিলাত বসবাস কৰাৰ উপৰি তিৰাপ জিলাতো এই জনগোষ্ঠীৰ কিছুসংখ্যক লোকে বসবাস কৰি আছে। অসমৰ ডিব্ৰুগড় আৰু চৰাইদেউ জিলাৰ ক্ৰমে নাহৰকটীয়া আৰু শাপেখাতী ৰাজহ চক্ৰৰ অধীনৰ চাৰিখন গাঁৱত এই জনগোষ্ঠীৰ একাংশ লোকে বসবাস কৰি আছে। নৃতাত্ত্বিক দৃষ্টিৰে বানছুসকল মংগোলীয় গোষ্ঠীৰ লোক আৰু বৃহত্তৰ নগা জনগোষ্ঠীৰ এটি প্ৰধান ঠাল। ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি বানছুসকলৰ মুঠ জনসংখ্যা ৫৬,৯৫৩জন। অন্যান্য জনগোষ্ঠীৰ দৰেই বানছুসকল সাংস্কৃতিকভাৱে যথেষ্ট চহকী। আমাৰ এই অধ্যয়নত বানছু জনগোষ্ঠীৰ লোকবিশ্বাস সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

লোকবিশ্বাস ঃ

লোকবিশ্বাস বুলিলে জনমানসত পৰম্পৰাগতভাৱে মানি চলা ধ্যান-ধাৰণাকেই বুজা যায়। লোকজীৱনৰ ব্যৱহাৰিক অভিজ্ঞতাপুষ্ট জীৱন-পৰম্পৰাই লোকবিশ্বাসৰ ঘাই আধাৰ। লোকবিশ্বাসৰ সৃষ্টিৰ কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা কঠিন। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত যুক্তিহীন প্ৰত্যয়ক আশ্ৰয় কৰি লোকবিশ্বাসসমূহ বৰ্তি থাকে। লোকবিশ্বাস লোকমনৰ সৃষ্টি। ভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলিত লোকবিশ্বাসসমূহ এদিন বা এবছৰ-দুবছৰত সৃষ্টি হোৱা নাই। মানুহে সভ্যতাৰ জখলাইদি আগবাঢ়ি আহোঁতে অনেক তিতা-মিঠা অভিজ্ঞতা সঞ্চয় কৰে। এনে তিতা-মিঠা অভিজ্ঞতাৰ দ্বাৰাই মানুহৰ মনত কিছুমান চিন্তাৰ উদয় হয়। এনে চিন্তাই

যেতিয়া কাৰ্যকৰী ৰূপ গ্ৰহণ কৰে, তেতিয়াই ইবোৰ বিশ্বাসলৈ ৰূপান্তৰ ঘটে। অনাদিকালৰে পৰা মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ সম্পৰ্ক অবিচ্ছিন্ন। প্ৰকৃতিৰ পৰা সকলো সময়তে মানুহ উপকৃত হয় আৰু কেতিয়াবা বিঘ্নিতও হয়। প্ৰকৃতিৰ উপাদানবিলাক, যেনে— গছ-গছনি, মাটি, পানী, বায়ু, নদ-নদী, জীৱ-জন্তু, ধুমুহা-বতাহ, শিল-বৰষুণ, গাজনি-ঢেৰেকনি, আকাশ, জোন, বেলি, তৰা আদি সকলোবোৰকে একোটা নিৰ্দিষ্ট শক্তিৰ আধাৰ বুলি গণ্য কৰা হয়। গতিকে এনে আধাৰবিলাকক লৈ সুদূৰ অতীতৰ পৰাই মানুহৰ মনত কিছুমান লোকবিশ্বাসৰ ধাৰণা গঢ় লৈ উঠিছে। এই লোকবিশ্বাসসমূহৰ কিছুমানক মংগলজনক আৰু কিছুমানক অমংগলজনক বুলি ধাৰণা কৰা হয়। মংগলেই হওক বা অমংগলেই হওক, এই লোকবিশ্বাসসমূহ প্ৰায়বোৰ সমাজতেই মানি অহা দেখা যায়। যদিও মানুহে মানি অহা কিছুমান লোকবিশ্বাসৰ বৈজ্ঞানিক যুক্তিযুক্ততা দেখা নাযায়, তথাপি মানুহে লোকবিশ্বাস আজিও মানি চলে।

বানছুসকলৰ লোকবিশ্বাস ঃ

বিভিন্ন লোকসংস্কৃতিবিদে লোকবিশ্বাসসমূহক বিভিন্ন ধৰণে শ্ৰেণী বিভাগ কৰিছে যদিও বানছুসকলৰ মাজত পৰিবেষ্টিত লোকবিশ্বাসক আলোচনাৰ সুবিধাৰ্থে তলত দেখুওৱাৰ দৰে ভাগ কৰিব পাৰি—

- জীৱন বৃত্ত সম্পৰ্কীয় লোকবিশ্বাস
- কৃষি সম্পৰ্কীয় লোকবিশ্বাস
- গছ-গছনি সম্পৰ্কীয় লোকবিশ্বাস
- দেৱতা-অপদেৱতা সম্পৰ্কীয় লোকবিশ্বাস
- ৰোগ-ব্যাধি সম্পৰ্কীয় লোকবিশ্বাস
- অন্যান্য লোকবিশ্বাস

জীৱন বৃত্তৰ লগত জড়িত লোকবিশ্বাস ঃ

জীৱন বৃত্ত বুলি কওঁতে জন্ম, বিবাহ, মৃত্যু এই তিনিটা পৰ্যায় ইয়াত নিহিত হৈ আছে। এই পৰ্যায়কেইটা অতিক্ৰম কৰি যাওঁতে মানুহে নানা সাৱধানতা বা সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰিব লগা হয়। এনে সতৰ্কতাৰ ফলতেই জনসাধাৰণৰ মাজত কিছুমান লোকবিশ্বাসৰ জন্ম হৈছে। বানছুসকলৰ মাজতো জন্ম, বিবাহ, মৃত্যু সম্পৰ্কীয় এনে লোকবিশ্বাস কিছুমান প্ৰচলন আছে। সেইবিলাকৰ বিষয়ে তলত আলোচনা কৰা হ'ল—

জন্ম সম্পৰ্কীয় লোকবিশ্বাস ঃ

এগৰাকী নাৰী সন্তানসম্ভৱা হোৱাৰ পৰা কেঁচুৱা ভূমিষ্ঠ হোৱালৈকে আৰু তাৰ পিছতো কিছুমান লোকাচাৰ পালন কৰা হয়। এই লোকাচাৰৰ লগত কিছুমান লোকবিশ্বাস জড়িত হৈ আছে। এনে ধৰণৰ লোকবিশ্বাসসমূহৰ বিষয়ে যোৰতে তলত উল্লেখ কৰা হৈছে। গৰ্ভৱতী তিৰোতাই প্ৰত্যেক সময়তে হাতত লোৰ সামগ্ৰী, যেনে— সৰু কটাৰী, জানৰ

অসমৰ সাহিত্য, সমাজ আৰু বৰ্ণিল সংস্কৃতি

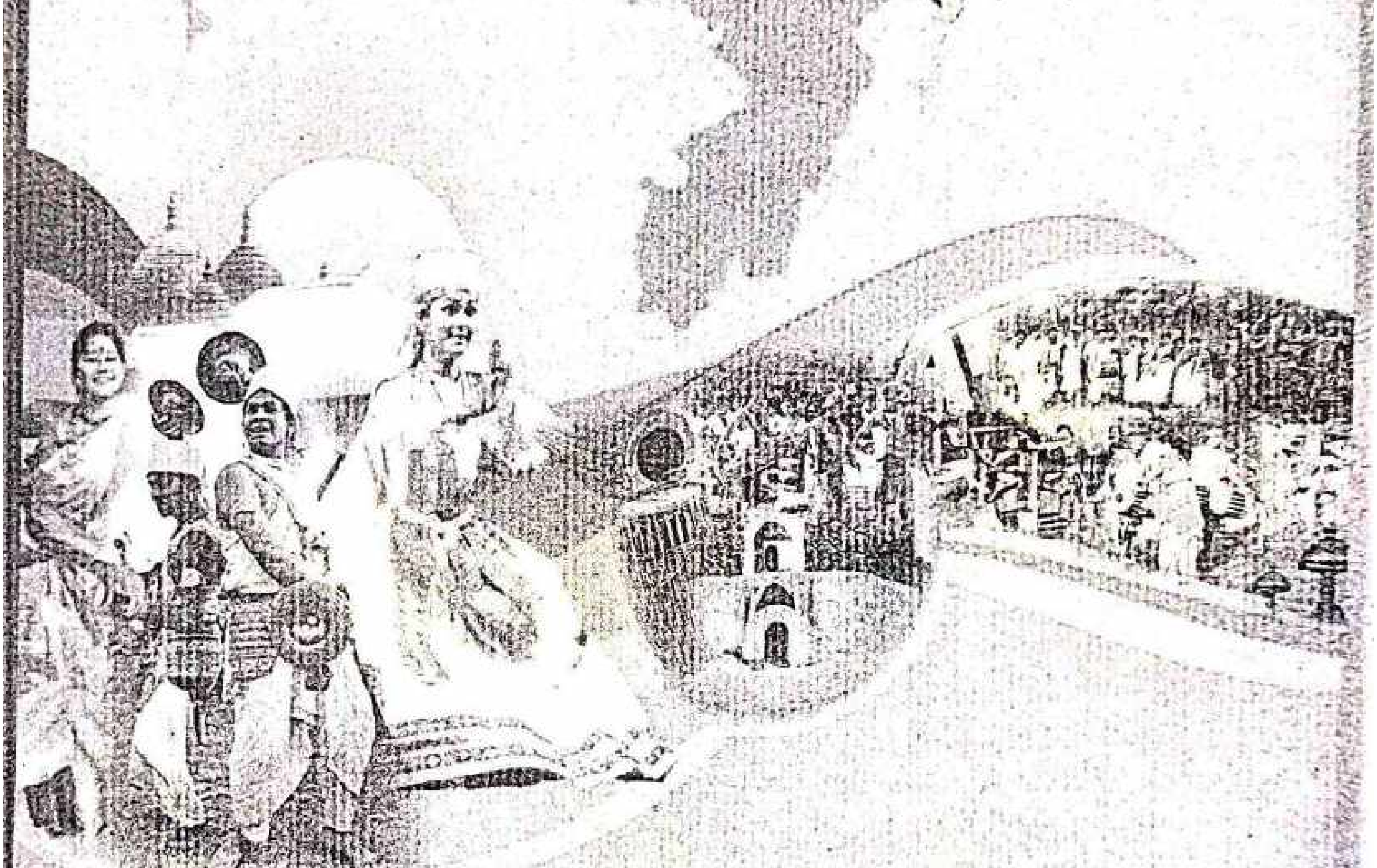

ড° বিনীতা শইকীয়া গগৈ
কল্পনা বৰুৱা চেতিয়া

... অধিৱেশন উপলক্ষে প্ৰকাশিত আৰু [illegible]

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ

[illegible], ২০১৯ চন

স্বত্ব ঃ সম্পাদকদ্বয়ৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত।

প্ৰকাশক ঃ চৰাইদেউ জিলা সাহিত্য সভাৰ হৈ তপন কুমাৰ গগৈ।
ইউনিভাৰছেল প্ৰকাশন, ৰাজগড় ৰোড, গুৱাহাটী।

ISBN : 978-81-931945-7-7

প্ৰকাশন সচিব ঃ কল্পনা বৰুৱা

অক্ষৰ বিন্যাস ঃ মাণিক, স্বপন আৰু জিষ্ণু

প্ৰচ্ছদ অংকন ঃ নিতু দত্ত

মূল্য ঃ ২৫০.০০ টকা

মুদ্ৰণ ঃ ভৱানী গ্ৰাফিকছ্
ৰাজগড় ৰোড, গুৱাহাটী-৫

সম্পাদকীয়...

উত্তৰ পূব ভাৰতৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ অসম। অসমৰ ভাষা-সাহিত্য, সমাজ-সংস্কৃতিৰ বিচিত্ৰতা ভাৰতৰ আন ৰাজ্যৰ তুলনাত সুকীয়া। অসমত পাহাৰ আৰু ভৈয়াম উভয় অঞ্চলতে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকে বাস কৰি আহিছে। বৃহত্তৰ অসম আৰু অসমীয়া জাতিগঠন প্ৰক্ৰিয়াত এই জনগোষ্ঠীসমূহে এক তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। সকলোৱে জানে অসমীয়া জাতিৰ পিতৃ পুৰুষ চাওলুং ছুকাফাৰ সম্প্ৰীতিৰ যাত্ৰাত বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ সমাহাৰে জাতিটোক সমৃদ্ধ কৰিলে। অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন গোষ্ঠীসকল হৈছে - বড়ো, মিচিং, তিৱা, ৰাভা, সোনোৱাল কছাৰী, দেউৰী, ঠেঙাল কছাৰী, মেচ, হোজাই, বৰ্মণ, গাৰো, খামটি, হাজং, চিংফৌ, ডিমাছা, (ভৈয়াম অঞ্চলৰ), কাৰ্বি, খাছী, চাকমা, কুকি, মিজো, হ্মাৰ, নগা, পোই, লাখেৰ, চিনঠেং, মান আদি (পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ)। বৰ্তমানলৈকে টাই আহোম, মৰাণ, মটক, কোচৰাজবংশী, চুতীয়া আৰু চাহ জনগোষ্ঠী জনজাতিকৰণৰ মৰ্যাদা লাভ কৰা নাই। এই সমূহ জনজাতি তথা জনগোষ্ঠীৰ স্বকীয় ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতি, আৰ্থসামাজিক ব্যৱস্থা, ৰীতি-নীতি, উৎসৱ-পাৰ্বন, লোক পৰিবেশ্য কলা আছে। প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ নিজস্ব সুকীয়া বৈশিষ্ট্যই বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতিৰ সংস্কৃতিৰ বুনিয়াদ গঢ়ি তুলিছে। অসমীয়া ভাষা বিশ্বৰ ভিতৰতে শ্ৰুতিমধুৰ আৰু সুৰীয়া ভাষা। অসমৰ প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ ধৰ্ম, সংস্কৃতি, ভাষা-সাহিত্য, ৰীতি-নীতি, সংস্কৃতি, উৎসৱ-পাৰ্বন, লোক-সাহিত্য, লোক-কলা আদিৰ বিষয়ে প্ৰণালীবদ্ধ অধ্যয়ন কৰি আলোচনা কৰাটো প্ৰয়োজনীয় যদিও সকলোবোৰ একেলগে কৰাটো সিমান সহজ কথা নহয়।

চাহ-জনগোষ্ঠীসকলৰ কৃষিভিত্তিক উৎসৱ-পাৰ্বণ

ৰুণুমী সোণোৱাল

ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৱ প্ৰান্তত অৱস্থিত অসমভূমি বিভিন্ন জাতি-জনজাতিৰ মিলনভূমি। এই জাতি - জনজাতিসমূহৰ প্ৰত্যেকৰে নিজা-নিজা কৃষ্টি -সংস্কৃতি আছে। অসমত বাস কৰা চাহ -জনগোষ্ঠীসকলো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। ঊনবিংশ শতিকাত বৃত্ৰিছে অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত চাহ-বাগিচা সমূহ খুলিছিল। অসমৰ চাহ-বাগিচাসমূহত কাম কৰিবলৈ থলুৱা লোকসকলৰ আগ্ৰহ নথকাৰ বাবে শ্ৰমিকৰ অভাৱত বাগিচাসমূহৰ কাম আধৰুৱা হৈ পৰিছিল। সেয়ে বাগিচাসমূহৰ উন্নতিও ক্ষীপ্ৰ গতিত নহৈছিল। গতিকে বৃত্ৰিছসকলে চাহ-বাগিচাৰ বনুৱাৰ চাহিদা পূৰণ কৰিবলৈ ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ঠাইৰ দুৰ্ভিক্ষ-পীড়িত অঞ্চলৰ পৰা লোক আমদানি কৰিবলৈ ধৰিলে। প্ৰধানকৈ বিহাৰ, উৰিষ্যা, বংগদেশ, উত্তৰ প্ৰদেশ, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ আদি ঠাইৰ পৰা তেওঁলোকক বাগিচাত কাম কৰিবলৈ অনা হৈছিল। এই লোকসকলেই পৰৱৰ্তী কালত একেলগে চাহ-জনগোষ্ঠীৰ সম্প্ৰদায়ৰ লোক হিচাবে পৰিচিত হ'ল। ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ পৰা অহাৰ কাৰণে প্ৰথম অৱস্থাত চাহ-শ্ৰমিকসকলৰ মাজত গোষ্ঠীগত, ভাষাগত, সংস্কৃতিগত আদি দিশত ভিন্নতা পৰিলক্ষিত হৈছিল যদিও কালক্ৰমত তেওঁলোক একে হৈ পৰিল। বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতি আৰু সংস্কৃতি গঠনতো তেওঁলোকৰ অৱদান অপৰিসীম।

চাহ-জনগোষ্ঠীসকলে তেওঁলোকৰ লোক-জীৱনত বহুবোৰ উৎসৱ-অনুষ্ঠান পালন কৰে। তেওঁলোকৰ মাজত কেতবোৰ কৃষিৰ লগত জড়িত উৎসৱ-পাৰ্বণৰো

প্ৰচলন আছে। এইবিলাকৰ বিষয়ে তলত আলোচনা কৰিবলৈ যত্ন কৰা হ'ল -

কৰম-পূজা বা কৰম-পৰব ঃ

'কৰম-পূজা' বা 'কৰম-পৰব' চাহ জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলিত এটি প্ৰধান লোক উৎসৱ। কৰম-পূজা প্ৰধানতঃ কৃষি উৎসৱ। কাৰণ পূজাৰ লগত জড়িত বিভিন্ন ৰীতি-নীতি তথা লোকাচাৰৰ মাজত উৰ্বৰা বিশ্বাসৰ প্ৰসংগ জড়িত হৈ আছে। এই পূজা ভাদ, আহিন আৰু আঘোণ মাহত পালন কৰা হয়। তিনিটা ভিন্ন মাহত পালন কৰা কৰম পূজাক বেলেগ বেলেগ নামেৰে জনা যায়; যথা-'জিতিয়া কৰম'(ভাদ-মাহত), 'বুঢ়ী কৰম'(আহিন মাহত) আৰু 'ৰাস ঝুমুৰ'(আঘোণ মাহত)। তিনিওবিধৰ ভিতৰত ভাদ মাহত উদ্‌যাপন কৰা কৰম পূজা অধিক ধূমধামেৰে আয়োজন কৰা হয়। 'জিতিয়া কৰম' ভাদ মাহৰ চতুৰ্থী তিথিৰ পৰা একাদশী তিথিলৈ,'বুঢ়ী কৰম' আহিন মাহৰ বিজয়া দশমী তিথিত আৰু 'ৰাস ঝুমুৰ' আঘোণ মাহৰ পূৰ্ণিমাত পালন কৰা হয়।

কৰম-পৰব প্ৰধানকৈ নাৰীকেন্দ্ৰিক উৎসৱ। যিকেইগৰাকী নাৰীয়ে এই পূজাত অংশ লয় তেওঁলোকক 'কৰমতী' বোলা হয়। কৰম পূজাৰ যা-যোগাৰ কৰা মানুহ ঘৰৰ গৃহিণী গৰাকীয়ে লগত তিনি বা পাঁচ বা সাত গৰাকী জীয়ৰী ছোৱালী(কৰমতী) লগত লৈ ঢোল, মাদল, বাঁহী আদি বজাই ওচৰৰ নৈ বা পুখুৰীৰ পাৰলৈ যায়। ইয়াক 'জাৱা' তোলিবলৈ যোৱা বুলি কোৱা হয়। কৰমতীসকলে নৈৰ ঘাটত প্ৰথমে স্নান কৰি এডোখৰ ঠাই মচি লৈ ধূপ-ধুনা-ফুলেৰে আৰতি কৰি নতুন বাঁহৰ খৰাহি বা পাচিত(চোপা) একাঁজলিকৈ বালি ভৰায়। তেওঁলোকে লগত লৈ যোৱা বুট, মগু আৰু গোমধানৰ গুটি কৰম দেৱতাক মৌনভাৱে প্ৰাৰ্থনা কৰি খৰাহীৰ বালিত সিঁচি দিয়ে। প্ৰত্যেকেই নিজ নিজ আঁজলি বালিৰ চিন ৰাখে। বালিৰ মাজত পথাৰৰ সঁজাল ধৰা এগোচা ধানো ৰুই দিয়ে। ইয়াৰ পাছত গৃহিণী গৰাকীয়ে লগত এঘটি পানী লৈ খৰাহিটো মূৰত তুলি ঘৰলৈ আনি স্থাপন কৰে। এই কাৰ্যক 'বাৰি আনা' বুলি কোৱা হয়।

কৰমতীসকলে মূল কৰম-পৰব অনুষ্ঠিত হোৱাৰ দিনালৈকে সদায় সন্ধ্যা সময়ত বালিৰ খৰাহিটো উলিয়াই ধূপ-ধূনাৰে অৰ্চনা কৰি গীত গায়। ইয়াকে 'জাৱা জাগৰণ' কৰা বোলে। এইকেইদিন কৰমতীসকলে খৰাহিৰ ভিতৰত থকা শস্যৰ

১৪–১৭

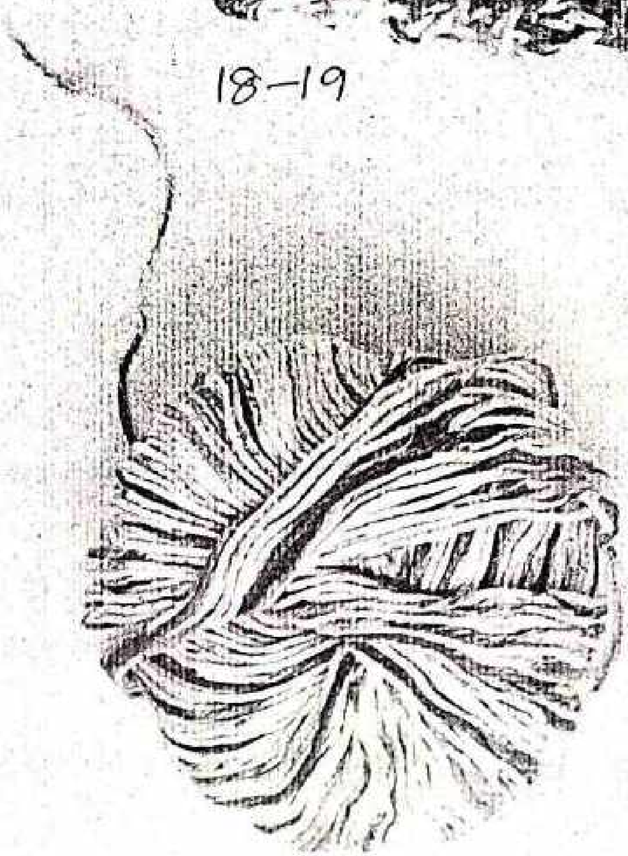

গল্প প্ৰসংগ

সম্পাদনা

নীলিমা শেনচোৱা | বিনি শইকীয়া

গল্পকাৰ বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য

ঋণুমী সোণোৱাল*

আধুনিক অসমীয়া সাহিত্যৰ এগৰাকী প্ৰথিতযশা সাহিত্যিক বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য। স্বৰাজোত্তৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ বৈচিত্ৰ্য আৰু গভীৰতা প্ৰদানত তেওঁৰ অৱদান অতুলনীয়। প্ৰখৰ সমাজ চেতনাৰে সমৃদ্ধ এইগৰাকী সাহিত্যিকে চহকী কৰিছে অসমীয়া কবিতা, গল্প, উপন্যাস, নাটক, ভ্ৰমণ সাহিত্য ইত্যাদিৰ ভঁৰাল। সাংবাদিক তথা সম্পাদক ৰূপেও তেওঁ দায়বদ্ধতাৰ পৰিচয় দি গৈছে। পাঠশালা স্কুলত পঢ়ি থকা সময়তেই তেওঁ শংকৰদেৱৰ বিষয়ে এটি কবিতা লিখি সাহিত্যিক জীৱনৰ আৰম্ভণি কৰিছিল। ইয়াৰ পাছত [illegible]হাট চৰকাৰী হাইস্কুলৰ হাতেলিখা আলোচনী ‘চেনেহী’ত তেওঁৰ প্ৰথমটো প্ৰবন্ধ ‘ছাত্ৰ আৰু ৰাজনীতি’ প্ৰকাশ পোৱাৰ উপৰিও এই আলোচনীতে প্ৰকাশিত হৈছিল তেওঁৰ প্ৰথম চুটিগল্প ‘মাহী আইৰ সাদৰ’। বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ প্ৰথম প্ৰকাশিত উপন্যাস ‘ৰাজপথে ৰিঙিয়ায়’ (১৯৫৫)। এই উপন্যাসৰ পাছত তেওঁ ‘ইয়াৰুইঙ্গম’, ‘আই’, ‘মৃত্যুঞ্জয়’, ‘[illegible]ৰ পোহৰ’, ‘ৰঙা মেঘ’, ‘কবৰ আৰু ফুল’, ‘কালৰ হুমুনিয়া’, ‘নষ্ট চন্দ্ৰ’, ‘চিনাকী [illegible] ডাইনী’, ‘চতুৰঙ্গ’, ‘প্ৰতিপদ’, ‘শতঘ্নী’, ‘ফুলকোঁৱৰৰ পখীঘোঁৰা’ আদি নামেৰে কেইবাখনো উপন্যাস ৰচনা কৰে। তেওঁৰ সমকালীন প্ৰায়বোৰ আলোচনীতে নিয়মিত গল্প ৰচনা কৰা ভট্টাচাৰ্য্যদেৱে ভালেকেইখন গল্পপুথিও ৰচনা কৰে। ইয়াৰ ভিতৰত ‘কলং আজিও বয়’ (১৯৬২), ‘সাতসৰী’ (১৯৬৩), ‘খিৰিকি কাষৰ আসন’ (১৯৯৪), ‘এটা [illegible]ৰ নব-ৰূপ’ (২০০০), ‘বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য গল্পসম্ভাৰ ঃ প্ৰথম খণ্ড’ (২০০৯)

---

*সহকাৰী অধ্যাপিকা,অসমীয়া বিভাগ,নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়

14-17

জনগোষ্ঠীয় লোকবিশ্বাস

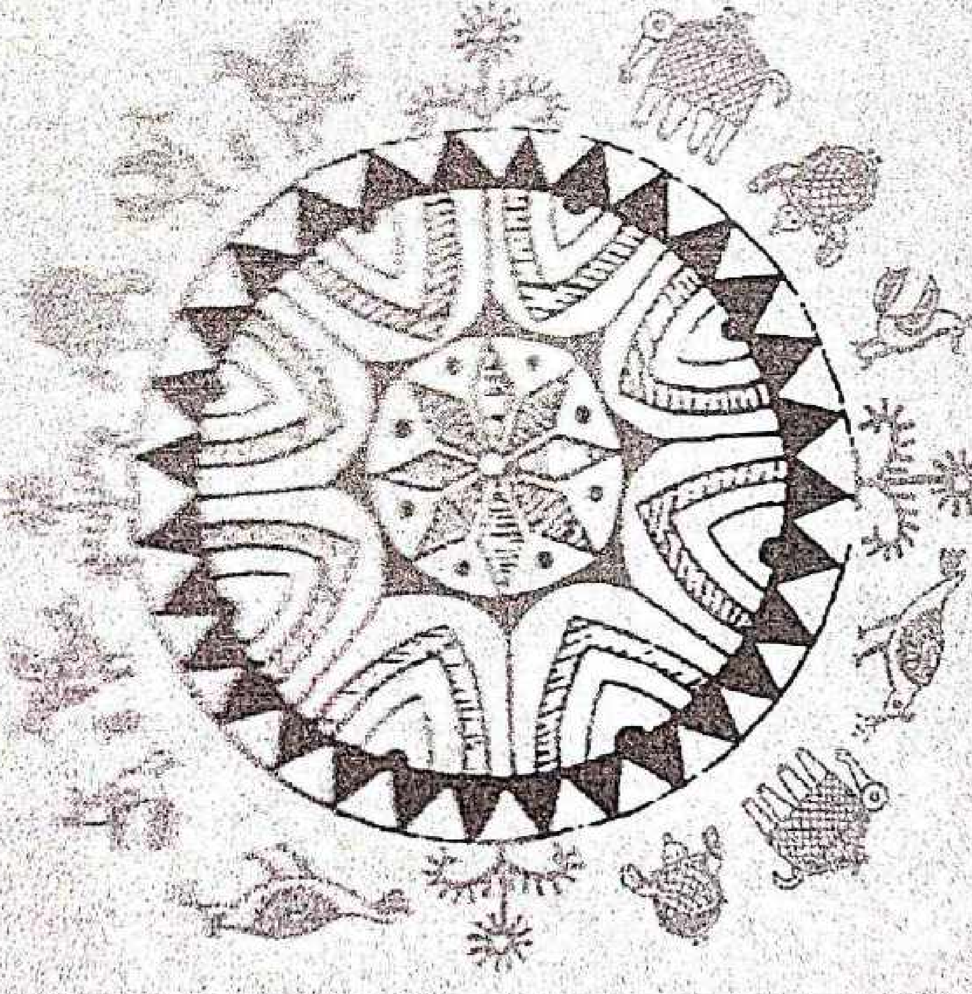

সম্পাদনা
ড° জ্যোতিপ্ৰসাদ কোঁৱৰ

জনগোষ্ঠীয় লোকবিশ্বাস সম্পাদনা ঃ ড° জ্যোতিপ্ৰসাদ কোঁৱৰ

JANOGOSTHIYA LOKBISHWAS: A Collection of Articles on Ethnic Culture related with Folk Belief observed by various tribes of North East India, Edited by Dr. Jyoti Prasad Konwar, Naharkatiya College, Naharkatia- 786610 and Published by Purbayon Publication, Guwahati-14

1st Edition, October, 2018 Price- Rs. 220.00

ISBN- 978-93-87263-89-5

জনগোষ্ঠীয় লোকবিশ্বাস

প্ৰকাশক ঃ পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
সাতমাইল, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমীপত
গুৱাহাটী-১৪, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: www.purbayonpublication.com
© ৯৮৬৪৪২২১৫৭

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ অক্টোবৰ, ২০১৮

মূল্য ঃ ২২০/-

বেটুপাত ঃ সঞ্জীৱ বৰা

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ সম্পাদক

নেপালী জনগোষ্ঠীৰ লোকবিশ্বাস

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ

আৰম্ভণি ঃ

'জনগোষ্ঠীয় লোকবিশ্বাস' শীৰ্ষক গ্ৰন্থখনত ২৪টা জনগোষ্ঠীৰ লোকবিশ্বাসৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে। গ্ৰন্থখনৰ পাতনিৰ লগতে প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ লেখাৰ আৰম্ভণিত লেখক-লেখিকাসকলে কম-বেছি পৰিমাণে হ'লেও একো একোটা লোকবিশ্বাস সম্পৰ্কীয় ধাৰণা দিছে। গতিকে এই লেখাৰ আৰম্ভণিত লোকবিশ্বাস সম্পৰ্কে পুনৰ আলোচনা কৰা হোৱা নাই। ইয়াত নেপালী জনগোষ্ঠীৰ চমু পৰিচয় এটি দি তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰচলিত লোকবিশ্বাসসমূহৰ এক আভাস দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

সুদূৰ অতীতৰে পৰা জনপদৰ অবিৰাম গতিত ভাৰতৰ প্ৰতিৱেশী ৰাষ্ট্ৰ নেপালৰ পৰা নেপালীসকলৰ অসমলৈ আগমন হৈছিল। বৰ্তমান অসমৰ আটাইকেইখন জিলাতে তেওঁলোকে বাস কৰি আছে। পূবে শদিয়াৰ পৰা পশ্চিমে ধুবুৰীলৈকে সিঁচৰতি হৈ গাঁৱে-ভূঞে নেপালীসকলে বসবাস কৰি আছে। মূলতঃ নেপালীসকল ইণ্ডো-আৰ্য আৰু নৃতাত্ত্বিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা মংগোলীয় আৰু ভাষাতাত্ত্বিক বিচাৰত ই চীন-তিব্বতীয় ভাষা পৰিয়ালৰ তিব্বত-বৰ্মী শাখাৰ অন্তৰ্গত। নেপালী ভাষাত ইণ্ডো-আৰ্যক ধাগাধাৰী আৰু তিব্বত মংগোলীয়ক মতৱালী বুলি কোৱা হয়। অৱশ্যে বৰ্ণ-বৈষম্যৰ ফালৰ পৰা উচ্চবৰ্ণ হিন্দু উপ-জনগোষ্ঠী, মধ্যবৰ্ণ উপ-জনগোষ্ঠী আৰু নিম্নবৰ্ণ উপ-জনগোষ্ঠী— এইকেইটা ভাগত ভাগ কৰিছে যদিও আজিকালি অঞ্চল বিশেষেহে এনে ভেদাভেদ দেখা যায়। ধৰ্মীয় দিশেৰে চালে নেপালীসকল হিন্দু ধৰ্মাৱলম্বী, মাত্ৰ তামাংসকলেহে বৌদ্ধধৰ্ম পালন কৰিছে। গোষ্ঠী, ধৰ্ম মূলতঃ যিয়েই নহওক, দীৰ্ঘদিন ধৰি এই জনগোষ্ঠীসমূহে অসমত একেলগে বসবাস

2018-19

গল্প প্ৰসংগ

সম্পাদনা

নীলিমা শেনচোৱা | বিনি শইকীয়া

Galpa Prasanga
A collection of articles edited by Nilima Senchowa and Bini Saikia
published by Purbayon Publication, Satmile, Guwahati- 14
Edition: November, 2018 Price : Rs. 180/-

ISBN- 978-93-87263-95-6

গল্প প্ৰসংগ

প্ৰকাশকঃ পূৰ্বায়ণ প্ৰকাশন
সাতমাইল, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমীপত
গুৱাহাটী-১৪, অসম
Email- purbayonindia21@gmail.com
website: www.purbayonpublication.com
✆ ৯৮৬৪৪২২১৫৭

প্ৰথম প্ৰকাশঃ নৱেম্বৰ, ২০১৮

মূল্যঃ ১৮০/-

বেটুপাতঃ সঞ্জীৱ বৰা

গ্ৰন্থস্বত্বঃ সম্পাদিকা

য়েছে দৰজে ঠংচিৰ চুটিগল্প ঃ এটি সমীক্ষা

ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ*

প্ৰস্তাৱনা ঃ

সাম্প্ৰতিক সময়ৰ এগৰাকী প্ৰতিষ্ঠিত লেখক হ'ল য়েছে দৰজে ঠংচি। সাহিত্যৰ জগতখনত তেখেত গল্পকাৰ আৰু ঔপন্যাসিক হিচাপে জনপ্ৰিয় যদিও কবিতা আৰু সাধুৰ শিতানতো তেওঁ হাত বুলাইছে। ছাত্ৰ অৱস্থাতে কবিতাৰে লেখা আৰম্ভ কৰিছিল যদিও তাৰ পৰৱৰ্তী কালত দীঘলীয়া সময় মৌন হৈ ৰৈছে। এই দীঘলীয়া সময়ছোৱাত লেখকজনৰ চকুত লগা বা চমক লগা তেনেকুৱা কোনোধৰণৰ সৃষ্টিশীল গদ্য আমি নেপাওঁ। কিন্তু ১৯৮১ চন মানৰ পৰা সম্পালনিভাৱে গল্প আৰু উপন্যাস ৰচনা কৰি লেখক হিচাপে পৰিচিত হয়। এবিংশ শতিকা মানতহে তেওঁ লেখক সত্তাটোৰে প্ৰতিষ্ঠা লভিবলৈ সক্ষম হয়। গতিকে একৈশ দশকত অন্তৰ্ভুক্ত হোৱা খিনিক সাম্প্ৰতিক বুলিয়ে ক'ব লাগিব। বয়সৰ তুলনাত বিংশ শতিকাৰ লেখকৰ থূলৰ মানুহ যদিও প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰিছে একৈশ শতিকাতহে। গতিকে এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা তেওঁক সাম্প্ৰতিক কালৰ এজন প্ৰতিষ্ঠিত গল্পকাৰ বা ঔপন্যাসিক হিচাপে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিব পাৰি।

অৰুণাচলৰ পশ্চিম কামেং জিলাৰ জীগাঁৱত এইজনা সাহিত্যিকৰ জন্ম। জন্মভূমিৰ বহু কথাই তেওঁৰ ৰচনাত ঠাই পাইছে। তেখেতৰ উল্লেখনীয় ৰচনাসমূহ হ'ল- উপন্যাস ঃ চনম (১৯৮১), লিঙছিক (১৯৮৩), মৌন ওঁঠ মুখৰ হৃদয় (২০০০), শৰ কটা মানুহ (২০০৪), মিছিং (২০০৮)। গল্প সংকলন কেইখন হ'ল- পাপৰ পুখুৰী (২০০০),

*সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ,নাৰ্থলখিমপুৰ মহাবিদ্যালয়।

বাঁহ ফুলৰ গোন্ধ (২০০৫), অন্য এখন প্ৰতিযোগিতা (২০০৯)। সাধুকথাৰ পুথি- কামেং সীমান্তৰ সাধু (১৯৭৬)। 'পাপৰ পুখুৰী' গল্প সংকলনৰ বাবে ২০০১ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা বঁটা লাভ কৰে। 'মৌন ওঁঠ মুখৰ হৃদয়' উপন্যাসৰ বাবে ভাৰতীয় ভাষা পৰিষদৰ পৰা ২০০৪ চনত 'ভাৰতী সন্মান' ৰূপে স্বীকৃতি পায়। ২০০৫ চনত একে নামৰ উপন্যাসৰ বাবে সাহিত্য অকাডেমী বঁটা লাভ কৰে। শেহতীয়াকৈ চিংখু প্ৰকাশন গোষ্ঠীয়ে প্ৰদান কৰা ২০১৮ বৰ্ষৰ বংবং তেৰাং 'সমন্বয়' বঁটা আৰু উইলিয়াম মেগৰ শৈক্ষিক ন্যাসৰ 'অসম উপত্যকা' বঁটা লাভ কৰে।

আমাৰ আলোচনাত লেখকজনৰ গল্পসমূহৰহে এক সম্যক আলোচনা দাঙি ধৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে। তেখেতৰ পাপৰ পুখুৰী, বাঁহ ফুলৰ গোন্ধ, অন্য এখন প্ৰতিযোগিতা তিনিওখন সংকলনত অন্তৰ্ভুক্ত হৈ থকা আঠাইছোৰ গল্পকে সামৰি এই আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে।

পাপৰ পুখুৰী ঃ

পাপৰ পুখুৰী ঠংচিৰ প্ৰথম গল্প সংকলন। সংকলনখনত অন্তৰ্ভুক্ত বাৰটা গল্পৰ বেছিভাগ গল্পই বিভিন্ন আলোচনীত পূৰ্বেই প্ৰকাশিত। প্ৰথম প্ৰকাশিত সংকলন হিচাপে 'পাপৰ পুখুৰী' যথেষ্ট উন্নতমানৰ। সংকলনখনৰ প্ৰথম গল্প 'গাৰ্ড'ত এজন নিষ্ঠাবান, দায়িত্বশীল, কৰ্তব্যপৰায়ণ, সচেতন বনকৰ্মী গোমচেঙৰ বন্যপ্ৰীতি প্ৰকাশ পাইছে। ল'ৰালি কালত দেউতাকৰ লগত চিকাৰলৈ গৈ চিকাৰৰ বলী হৈ মৃত্যু সৈতে যুঁজি থকা হৰিণীজনীৰ অসহায় অৱস্থাই গোমচেঙক এই চাকৰিৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰিছিল। গোমচেঙৰ বিপৰীতে অন্য এচাম বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণৰ সুবিধাবাদী আৰু সুৰাপিয়া চৰিত্ৰক গল্পটোত উনজাই দেখুৱাইছে। এনে অপশক্তিৰ ওচৰত নিষ্ঠাবান কৰ্মী গোমচেং তিষ্ঠি থাকিব পৰা নাই।

জন্মভূমিৰ প্ৰতি থকা নিঃস্বাৰ্থ প্ৰেমেই হৈছে 'এজনী শৰণাৰ্থী বুঢ়ীৰ অন্তিম ইচ্ছা' গল্পৰ কেন্দ্ৰীয় বিষয়বস্তু। যুদ্ধৰ ভয়াবহতাৰ বাবে গিৱমু বুঢ়ীক জন্মভূমিত থাকিবলৈ নিদি ভতিজাক দৰচাঙে লগত লৈ গৈ দুয়ো শৰণাৰ্থী শিবিৰত দিন কটাইছে। শৰণাৰ্থী হৈ পাৰ কৰা সময়বোৰ গিৱমু বুঢ়ীৰ বাবে বৰ কষ্টকৰ আৰু অপমানজনক। জন্মভূমিলৈ উভতাই আনিবলৈ সদায় দৰচাঙক খাটনি ধৰা গিৱমু বুঢ়ীয়ে শৰণাৰ্থী শিবিৰতে শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰা দৃশ্যই পাঠক সমাজৰ অন্তৰ স্পৰ্শ কৰি গৈছে।

'স্মোক ছিগনেল' গল্পটোৰ পৰিণতি দুঃখবহ। নিকজা তাচুকৰ কৰ্মব্যস্ত জীৱনত ড্ৰপিং জ'নত থাকি উৰাজাহাজৰ স্মোক ছিগনেল চাই চাই গতানুগতিক দিন পাৰ কৰোঁতে তেওঁ জীৱনৰ আনন্দ মুহূৰ্তবোৰ হেৰাই গ'ল। কৰ্মতে সৌভৰিটো হেৰুৱাত তেওঁৰ অসহায় পংগু জীৱনলৈ নামি অহা অন্ধকাৰে পাঠকৰ মনত দুখানুভূতিৰ সৃষ্টি কৰিছে।

আধুনিক শিক্ষাই অকামিলা আৰু শ্ৰমবিমুখ কৰি তোলা নৱপ্ৰজন্মৰ এটা চৰিত্ৰৰ

২০১৬-১৭

অসমৰ সাহিত্য, সমাজ আৰু বৰ্ণিল সংস্কৃতি

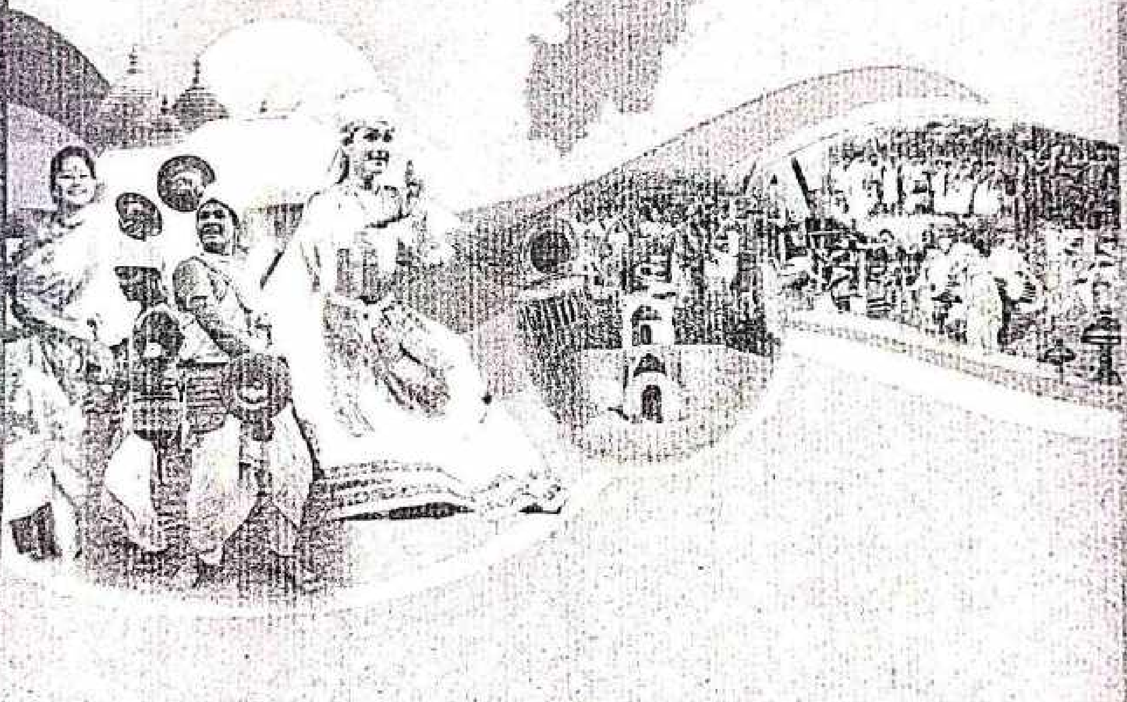

ড° বিনীতা শইকীয়া গগৈ
কল্পনা বৰুৱা চেতিয়া

[illegible] বাৰ্ষিক অধিবেশন উপলক্ষে প্ৰকাশিত আৰু চৰাইদেউ জিলা [illegible]

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ
[illegible] জানুৱাৰী, ২০১৯ চন

গ্ৰন্থস্বত্ব ঃ সম্পাদকদ্বয়ৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত।

প্ৰকাশক ঃ চৰাইদেউ জিলা সাহিত্য সভাৰ হৈ তপন কুমাৰ গগৈ।
ইউনিভাৰছেল প্ৰকাশন, ৰাজগড় ৰোড, গুৱাহাটী।

ISBN : 978-81-931945-7-7

প্ৰকাশন সচিব ঃ কল্পনা বৰুৱা

অক্ষৰ বিন্যাস ঃ মাণিক, স্বপন আৰু জিষ্ণু

প্ৰচ্ছদ অংকন ঃ নিতু দত্ত

মূল্য ঃ ২৫০.০০ টকা

মুদ্ৰণ ঃ ভৱানী গ্ৰাফিকচ্
ৰাজগড় ৰোড, গুৱাহাটী-৭

সম্পাদকীয়...

উত্তৰ পূব ভাৰতৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ অসম। অসমৰ ভাষা-সাহিত্য, সমাজ-সংস্কৃতিৰ বিচিত্ৰতা ভাৰতৰ আন ৰাজ্যৰ তুলনাত সুকীয়া। অসমত পাহাৰ আৰু ভৈয়াম উভয় অঞ্চলতে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকে বাস কৰি আহিছে। বৃহত্তৰ অসম আৰু অসমীয়া জাতিগঠন প্ৰক্ৰিয়াত এই জনগোষ্ঠীসমূহে এক তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। সকলোৰে জানে অসমীয়া জাতিৰ পিতৃ পুৰুষ চাওলুং ছুকাফাৰ সম্প্ৰীতিৰ বাতাৱৰণত বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ সমাহাৰে জাতিটোক সমৃদ্ধ কৰিলে। অসমত বসবাস কৰা বিভিন্ন গোষ্ঠীসকল হৈছে - বড়ো, মিচিং, তিৱা, ৰাভা, সোনোৱাল কছাৰী, দেউৰী, ঠেঙাল কছাৰী, মেচ, হোজাই, বৰ্মণ, গাৰো, খামটি, হাজং, চিংফৌ, ডিমাছা, (ভৈয়াম অঞ্চলৰ), কাৰ্বি, খাছী, চাকমা, কুকি, মিজো, হ্মাৰ, নগা, পোই, লাখেৰ, চিনঠেং, মান আদি (পাৰ্বত্য অঞ্চলৰ)। বৰ্তমানলৈকে টাই আহোম, মৰাণ, মটক, কোচৰাজবংশী, চুতীয়া আৰু চাহ জনগোষ্ঠী জনজাতিকৰণৰ মৰ্যাদা লাভ কৰা নাই। এই সমূহ জনজাতি তথা জনগোষ্ঠীৰ স্বকীয় ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতি, আৰ্থসামাজিক ব্যৱস্থা, ৰীতি-নীতি, উৎসৱ-পাৰ্বন, লোক পৰিবেশ্য কলা আছে। প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ নিজস্ব সুকীয়া বৈশিষ্ট্যই বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতিৰ সংস্কৃতিৰ বুনিয়াদ গঢ়ি তুলিছে। অসমীয়া ভাষা বিশ্বৰ ভিতৰতে শ্ৰুতিমধুৰ আৰু সুৰীয়া ভাষা। অসমৰ প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ ধৰ্ম, সংস্কৃতি, ভাষা-সাহিত্য, ৰীতি-নীতি, সংস্কৃতি, উৎসৱ-পাৰ্বন, লোক-সাহিত্য, লোক-কলা আদিৰ বিষয়ে প্ৰণালীবদ্ধ অধ্যয়ন কৰি আলোচনা কৰাটো প্ৰয়োজনীয় যদিও সকলোবোৰ একেলগে কৰাটো সিমান সহজ কথা নহয়।

সূচীপত্ৰ

- ভূমিপুত্ৰ মৰাণসকলৰ বৰ্ণিল সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক জীৱন পৰিক্ৰমা ঃ এক অৱলোকন — ড° সুখ বৰুৱা — ৯
- মণিৰাম দেৱানৰ ইতিহাস চেতনা আৰু সমকালীন অসমীয়া সমাজ — ড° প্ৰশান্ত কুমাৰ চুতীয়া — ২৩
- চুতীয়াসকলৰ ধৰ্মবিশ্বাস আৰু ৰীতি-নীতি — ৰাজেন চুতীয়া — ৩৬
- কাৰ্বিসকলৰ কৃষিভিত্তিক উৎসৱ-পাৰ্বণ — ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ — ৪৭
- চাহ জনগোষ্ঠীয় সমাজ-সংস্কৃতি, লোকবিশ্বাস আৰু জীৱন প্ৰণালী — ফণীন্দ্ৰ চেতিয়া — ৫৯
- অসমৰ জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াত থলুৱা নেপালী জনগোষ্ঠীৰ অৱদান — অঞ্জনা শইকীয়া চুতীয়া — ৬৬
- চিংফৌ সকলৰ বৰ্ণাঢ্য সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক জীৱন পৰিক্ৰমা — ড° সুখ বৰুৱা — ৭৪
- অসমীয়া সমাজৰ বিয়ানামত নাৰীৰ স্থান ঃ আলেখ্য — ৰতিপ্ৰভা গগৈ — ৮৮
- শিৱসাগৰ, খ্ৰীষ্টান মিছনেৰী আৰু অসমীয়া ভাষা সাহিত্য — জুৰি দেৱী ফুকন — ৯৭
- সত্ৰীয়া নৃত্য আৰু সংগীতৰ বিষয়ে কিছু প্ৰাসংগিক চিন্তা — কবিতা গগৈ চাবুকধৰা — ১১৫
- পৰিৱেশ্য কলা হিচাপে আবৃত্তি ঃ এটি আলোচনা — গীতিমণি হাতীমুৰীয়া চৰাইমুৰীয়া — ১২৩